

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه مجلس شورای اسلامی

جلد ۲۸

نسخه‌های ۸۴۰۱ تا ۸۸۰۰

تألیف

سید جعفر حسینی اشکوری

کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی

تهران، تابستان ۱۳۸۸ هـ ش

باسمه تعالی

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

از بهترین اقدامات کتابخانه‌هایی که بخشی از موجودی آنان مخطوط است، انتشار فهرست آنهاست، فهرستی که بتواند راهنمای پژوهشگرانی باشد که در حوزه تاریخ علم و فرهنگ فعالیت دارند. در این زمینه، فرهیختگان ایرانی طی نزدیک به نود سال، فعالیت چشمگیری از خود نشان داده‌اند و گرچه در همه موارد نه چندان کیفی، اما به لحاظ وسعت و کمیت، سهم زیادی در نشر فهرس نسخ خطی در جهان اسلام داشته و دارند. با این حال، زمانی که حجم فهرست‌های منتشر شده با کتاب‌های خطی موجود در کتابخانه‌ها مقایسه می‌شود، احساس می‌کنیم در سطح کتابخانه‌های عمومی و بزرگ، این کار نزدیک به شصت درصد انجام شده و به‌طور متوسط در کل کشور با توجه به انبوه نسخ خطی کتابخانه‌های عمومی کوچک یا شخصی شاید حجم فهرست شده نزدیک به پنجاه درصد باشد.

در حال حاضر، در کتابخانه‌های بزرگی چون کتابخانه ملی، آستان قدس رضوی، مرعشی و مجلس انبوهی از نسخ خطی فهرست‌ناشده وجود دارد. در برخی از مراکز یادشده برنامه‌های جدی برای فهرست کردن آنها وجود دارد و در برخی، کار با کندی پیش می‌رود.

در کتابخانه مجلس شورای اسلامی، به‌رغم فعالیت هشتاد و اندی ساله در فهرست‌نویسی و با همت بزرگانی چون اعتصامی، ابن یوسف شیرازی، نفیسی، افشار، دانش‌پژوه، منروی و پر دامنه‌تر از همه استاد عبدالحسین حائری - حفظه الله - تنها نیمی از کتاب‌ها فهرست شده است، این نقص بزرگی است که می‌بایست حداکثر تلاش برای رفع آن صورت گیرد.

قدم‌هایی که در سال‌های ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ برداشته شد، گرچه چشمگیر نبود، اما به هر حال گامی به جلو بود. آنچه اکنون ملاحظه می‌کنید، چهارصد نسخه از آثار خطی فهرست‌نشده کتابخانه مجلس شورای اسلامی است که توسط دوست عزیز و کتابشناس جناب حجت‌الاسلام و المسلمین سید جعفر اشکوری انجام گرفته و شامل نسخه‌های شماره ۸۴۰۱ تا ۸۸۰۰ است.

این فهرست و هفت مجلد دیگر از آثار فهرست‌نشده و بازچاپ تمامی فهرست‌های گذشته مجموعاً چهل و پنج جلد در یک مجموعه با ویرایش فنی، یکدست‌سازی و نمایه‌سازی دوست دیگرم جناب آقای گل‌باز و همکاران محترم ایشان با روش یکسان و چیدمان نو و چشم‌نواز، در ادامه و آینده نزدیک منتشر خواهد شد. روش‌های به‌کار رفته در این مجموعه در مقدمه ایشان در جلد اول مجموعه مذکور به‌طور مفصل خواهد آمد.

بدیهی است کار عظیمی با این حجم و در این مدت اندک بدون تلاش خستگی‌ناپذیر کارکنان محترم مرکز پژوهش، بخش خطی، تصویربرداری، انتشارات و روابط عمومی کتابخانه مجلس شورای اسلامی، امکان‌پذیر نبود که بدین وسیله تلاش تک‌تک افراد را سپاس می‌گویم.

رسول جعفریان

رئیس کتابخانه، موزه و مرکز اسناد

مجلس شورای اسلامی

به نام آنکه قلم را آفرید

پس از ریاست استاد جعفریان - دام نشاطه - در کتابخانه مجلس شورای اسلامی، طرحی جهت سرعت بخشیدن به فهرست‌نگاری نسخه‌های خطی فهرست‌ناشده ریخته شد که قرعه به نام کمترین و جمعی از دوستان افتاد و در مقدمه استاد بدان اشاره شده است.

بحمد الله پس از گذشت چند ماهی جلد حاضر - که مشتمل بر معرفی نسخه‌های خطی شماره ۸۴۰۱ تا ۸۸۰۰ است - مهیا گردید و در آن نسخه‌های مهم و نویافته‌ای در علوم و فنون مختلف شناسایی شده است. فهرست حاضر به روش استاد علامه، محقق مدقق، والد معظم حاج سید احمد حسینی اشکوری - دام ظلّه - گرد آمده و مشتمل بر دو بخش کتاب‌شناسی و نسخه‌شناسی است که نزد ارباب تحقیق مشهور است. در بخش کتاب‌شناسی سعی بر آن شده تا نسخه‌هایی که برای اولین بار معرفی می‌شوند به طور کامل و مفصل شناسایی گردند، و نیز در مورد کتاب‌هایی که نامشان در مصادر آمده ولی تعریف آنها گویا نیست، همین روش معرفی گسترده را پیش گرفته‌ایم. ولی در کتاب‌شناسی کتاب‌های مشهور فقط ارجاع به برخی از مصادر داده‌ایم که کتاب در آنها معرفی شده است و از تکرار مطالب پرهیز نموده‌ایم. در نسخه‌شناسی نیز تا آنجا که وقت و نسخه اجازه می‌داد به شناخت خصوصیات ظاهری آن اشاره شده است تا صورت روشنی از نسخه در اختیار محققین قرار گیرد.

لازم به تذکر است که جهت هماهنگی با طرح حروف‌زنی جدید و چاپ نوین فهرست کتابخانه، حروف‌چینی فهرست حاضر به سبک دیگری اجرا شد که در برخی موارد مورد پسند نبود ولی جهت همگامی با آن سبک، چاره‌ای جز تسلیم نبود.

در پایان لازم است از زحمات و همکاری‌های بی دریغ ریاست محترم کتابخانه استاد ارجمند حجة الاسلام و المسلمین حاج شیخ رسول جعفریان - زید عزه - و دیگر دوستان همکار در بخش نسخه‌های خطی کتابخانه تشکر نمایم که در تمامی مراحل کار همراه بودند. و نیز از همسرم سپاسگزارم که تاکنون تمامی مشکلات سفر و حضر را تحمل نموده تا این فهرست و دیگر آثار به ثمر نشیند.

امید است که فهرست کنونی مورد توجه و استفاده بزرگان علم قرار گیرد و از تذکر اشتباهات و لغزش‌های مؤلف آن دریغ نورزند، و الحمد لله أولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً.

قم مقدسه - ۱۳ رجب المرجب ۱۴۳۰ هـ

سید جعفر حسینی اشکوری

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه مجلس شورای اسلامی

ش ۸۴۰۱ تا ۸۸۰۰

۸۴۰۲	۸۴۰۱
جامع السعادات (اخلاق-عربی)	تكملة الأخبار (تاریخ- فارسی)
از: ملاً محمدمهدی بن ابی‌ذر نراقی کاشانی (۱۲۰۹هـ).	از: زین‌العابدین علی بن عبدالمؤمن نویدی شیرازی (۹۸۸هـ).
نک: مشار عربی، ۲۴۳؛ مرعشی، ۳/ ۲۷۱-۲۷۲؛ ایضاح المکنون، ۱/ ۳۵۳؛ ذریعه، ۵۸/۵؛ مرکز احیاء، ۳/ ۸۷.	نک: فهرستواره، ۲/ ۹۳۲-۹۳۳؛ ذریعه، ۴/ ۴۱۰؛ ملك، ۲/ ۱۶۵، گلستان، ۲/ ۲۲۹-۲۳۱.
خط: نسخ. کاتب: عبدالباقی طباطبائی بیدگلی. تاریخ کتابت: دوشنبه ۱۱ شعبان ۱۳۱۳هـ. عناوین و نشانی‌ها به قرمز و رؤوس مطالب در حاشیه به قرمز و در گوشه‌چپ بالای صفحات به خط ریز مشکی آمده‌است، دارای حواشی مختصر با عنوان «کاتبه الفقیر» و «مجمع البحرين»، در برگ پایانی یادداشتی از کاتب آمده که نسخه حاضر هفتمین نسخه‌ای است که استنساخ نموده و یادآور شده که اولاد و احفاد مؤلف جهت شیوع این کتاب مبالغ زیادی خرج می‌کردند، برگ‌های پایانی رطوبت دیده است. جلد: تیماج قهوه‌ای شکلاتی. ۲۱/۵×۳۵/۵سم. ۲۲۲گ. ۲۴س. (ثبت ۵۰۸۴۴)	خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: دهه اول صفر ۱۰۴۲هـ. عناوین به خط رقاع و سنگرف. برخی از برگ‌ها الوان، برگ‌های آغازین و پایانی کتاب ترمیم شده و برگ اول بازنویسی شده‌است، روی برگ اول یادداشتی درباره کتاب و مؤلف به خط سعید نفیسی آمده، در گ ۸۴ یادداشتی از عبدالجواد بن محمد علی بن محمدرضا حسینی دامغانی «در طوفان باد شدید به سال ۱۲۶۶ در دامغان و هنگام سلطنت ناصرالدین شاه قاجار»، با مهر بیضوی «عبداله راجی عبدالجواد الحسینی» و در گ ۸۵ تملك عبدالرحیم به سال ۱۱۷۶هـ و در گ ۲۰۳ مهر بیضوی «یا فتح الله» مشهود است. جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج و سرترنج دار، دور و عطف تیماج قهوه‌ای. ۲۶/۵×۱۴سم. ۲۹۰گ. ۲۰س. (ثبت ۱۵۰۲۳)

۸۴۰۳

قواعد الارث

(فقه - فارسی)

از: عیسی عیاشی اسفرائینی.

پایان نامه مؤلف است به سال ۱۳۱۹-۱۳۲۰ هـ ش که در زمان تحصیل در دانشکده حقوق نگاشته شده است و آن را در سه «مقصد» و یک «خاتمه» هر یک در چندین «قاعد» ترتیب داده بدین عناوین:

مقصد اول: در مقدمات.

مقصد دوم: در موانع ارث.

مقصد سوم: در موجبات ارث.

خاتمه: در امور متفرقه.

آغاز: الحمد لله المتفرد بالعظمة و التكوين وارث السموات و الارضین... سیاس و ستایش مر خداوندی را که لباس هستی بر بدن نیستی موجودات و ممکنات به وسیله کاف و نون پوشانیده...

انجام: ... و در بعضی مهربی فقط و در بعضی مختلف فیه است و در بعضی عدم توارث و مهربی.

خط: نستعلیق مؤلف. تاریخ کتابت: اول رمضان

۱۳۶۰ هـ. عناوین به مشکی درشت، روی برگ

اول نام کتاب و مؤلف و در پشت برگ اول

یادداشت اهدای کتاب از مؤلف به کتابخانه

مجلس در ۱۳۲۰/۱۱/۱۲ هـ ش دیده می شود، در

برگ‌های پایانی فهرست مطالب کتاب آمده است.

جلد: گالینگور زرشکی، عطف و گوشه‌ها تیماج

قهوه‌ای.

۱۷ × ۲۰ سم. ۶۰ گ. ۸ س. (ثبت ۲۴۳۲۹)

۸۴۰۴

نزهة الناظرین

(فقه - عربی)

از: امیر محمد صالح بن حسن حائری موسوی،

میرزا صالح عرب (۱۳۰۳ هـ).

حاشیه‌ای است بر کتاب المکاسب شیخ مرتضی

انصاری.

آغاز: الحمد لله الذى خلقنا من طين لازب و أخرجنا بين الصلب و الترائب و ألهمنا ادراك مهمات المطالب...
انجام افتاده: و ايكال للمال بالباطل خبر جابراه هذه العبارة تضمنت مسائل ثلاث احديهما.

برای شرح حال مؤلف نک: المآثر و الآثار، ۱/ ۲۰۰ و ۳۰۴ و ۷۵۴/۲؛ ذریعه، ۴۳/۱۵، ذیل عنوان صفاء الروضة؛ صدر التواریخ، ۲۷۹-۲۸۰.

خط: نسخ. کاتب: معنوی تهرانی. نسخه‌ای از اللباس المشكوك ميرزای نائینی به خط وی در همین کتابخانه به ش ۸۴۱۰ معرفی شده است. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ. عناوین و نشانی متن به قرمز، تصحیح شده و در برخی از برگ‌ها امضای بلاغی دیده می شود، عبارت متن در حاشیه صفحات کتابت شده است، دارای حاشیه نویسی مختصر با عناوین «منه عفی عنه».

جلد: تیماج ساغری قهوه‌ای.

۱۷ × ۲۰/۵ سم. ۸۸ گ. ۲۱ س. (ثبت ۷۴۱۲۳)

۸۴۰۵

مجموعه

۱. کتاب الغصب

(فقه - عربی)

(گ ۲ پ-۴۷ ر)

از: سیّد عبداللّه بن اسماعیل موسوی بهبهانی (۱۳۲۸ هـ).

در مباحث استدلالی غصب که در صورت استیلاء آیا ضمان آور است یا خیر؟

تاریخ تألیف: سه شنبه ۱۳ جمادی الاولی ۱۳۰۱ هـ.

آغاز: الحمد لله رب العالمین و العاقبة للمتقین.. و

لیعلم ان الغصب بحسب اللغة هو القهر و اما بحسب

اصطلاح الفقهاء فعرفوه فی کتبهم بتعاریف... .

انجام: ... و عليك باطالة الفكر فيما أودعناه لك فی

هذه المقالة من ابدار الافكار و تتبع كلمات علمائنا الابرار

الاخيار، هذا تمام ما أردنا بيانه.

نک: آستان قدس، ۲۰/۴۲۰.

نک: آستان قدس، ۲۱/۱۵۱۳-۱۵۱۴، ۲۰/۲۱۱.

۲۱۲.

۲. سؤال فی الوقف

(فقه - عربی)

(گ ۴۷ ر- ۵۱)

از: سید عبدالله بن اسماعیل موسوی بهبهانی (۱۳۲۸هـ).

اگر واقفی اموالی را بر اولاد و اولاد اولاد خود وقف کند و شرط «الی ان ینقرضوا» را نگذارد آیا پس از نودگانش بقیه افراد ذکور استحقاق تولیت دارند یا خیر؟ تاریخ تألیف: جمادی الثانی ۱۳۰۱هـ.

آغاز: السؤال اذا قال وقفت الدار علی اولادی و اولاد اولادی بطناً بعد بطن و نسلاً بعد نسل سواء قال الی ان ینقرضوا أم لا....

انجام: ... و قضیته ورود الحکم علی الموضوع المجمل و من المعلوم سقوطه حیثئذ عن الحجیة بسبب ذلك فتأمل جيداً.

۳. منجزات المریض

(فقه - عربی)

(گ ۵۱ پ- ۱۰۸ پ)

از: سید عبدالله بن اسماعیل موسوی بهبهانی (۱۳۲۸هـ).

بحث استدلالی است در منجزات مریض و مشتمل بر دو مقام:

المقام الاول: فی تفصیل الحال فی حکم منجزاته و تبرعاته.

المقام الثانی: فی شأن اقراریه و اعترافاته. تاریخ تألیف: اواسط ذی الحجة ۱۲۹۹هـ.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... فبعد و لیعلم انه مما اضطربت فيه الافهام وزلت فيه اقدم كثير من الاعلام حتى صار منصلاً لسهام النقص و الابرام....

انجام: ... فان المقام من مزال الأقدام و کلمات الأصحاب علی غایة من التشویش و الاضطراب و الحمد لله أولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً.

۴. الغرور فی الضمان

(فقه - عربی)

(گ ۱۱۳ پ- ۱۴۰ ر)

از: سید عبدالله بن اسماعیل موسوی بهبهانی (۱۳۲۸هـ).

بحث استدلالی است درباره غرور در ضمان با اشاره به کلام فقهاء ورد و ایراد در آنها.

تاریخ تألیف: اوائل ذی قعدة ۱۳۰۰هـ. آغاز: فائدة جلیلة و مما یوجب الضمان شرعاً الغرور و هو فعل ما یوجب ایقاع الغیر فی خطر الضمان و الغرامة فکل من غرّ غیره و تحقق معه التفریم شرعاً علی ذلك الغیر فغرامه ما اغترمه.

انجام: ... أو الحکم باشتراکهما فی الضمان علی وجه التقسیط علیهما وجهان لا یبعد ترجیح الاول هذا تمام ما أردنا ابراده فی هذه المسألة.

نک: آستان قدس، ۲۰/۲۱۱.

۵. عدم ضمان الدين

(فقه - عربی)

لاستیمان المالك

(گ ۱۴۰ پ- ۱۴۹ پ)

از: سید عبدالله بن اسماعیل موسوی بهبهانی (۱۳۲۸هـ).

فقها یکی از مسقطات ضمان را استیمان مالک می‌دانند که اگر مالی در دست فرد امینی تلف شود وی ضامن نیست، این بحث در رساله حاضر مستدلاً بحث شده.

تاریخ تألیف: شعبان ۱۳۰۰هـ در دارالخلافة تهران. آغاز: الحمد لله رب العالمین... و بعد لا یخفی ان من جملة ما عدّه الفقهاء رضوان الله تعالی علیهم من مسقطات الضمان استیمان المالك....

انجام: ... فظاهر الاقدام علی الاستیمان مما یقضی

الأصاری قدس سره انه افتی فیما لو رفع المأموم رأسه فی السجدة الاولى بزعم تحقق الرفع من امامه...
انجام: ... و إلا فکلاهما نکاح و الاصل عدم اختلافهما فی الأحکام الا ما ثبت بالدلیل فتأمل.

۸. التسيب المولد للضمان (فقه-عربی)

(گ ۱۵۸ پ- ۱۶۹ ر)

از: سیّد عبدالله بن اسماعیل موسوی بهبهانی (هـ. ۱۳۲۸).

سببی که ضمان آور است آیا سبب اختیاری مراد است یا غیر اختیاری را هم شامل می‌شود؟ و مدخلیت عرفی مراد است یا غیر عرفی؟
تاریخ تألیف: ۱۳۰۰ هـ.

در سه مقام:

المقام الاول: فی معرفة موضوع الاحسان.

المقام الثاني: فی تحقیق من ینصدق علیه المحسن.

المقام الثالث: فی بیان المراد من السبیل المنفی فی الآیة.

آغاز: فائدة مهمة و لعل التحقیق فی ضبط ضابط التسيب المولد للضمان عندهم أن یقال هو كلما صح نسبته الى مكلف فعلاً كان أو تركاً أثر فی تأثير مؤثر التلف ...

انجام: ... فدفع مالاً كثيراً لتخليص قليل من مال غيره عمداً فسقوط الرجوع له بما زاد و رجوعه بموازيه متعين وجهاً و قولاً و احداً فليتأمل جيداً.

۹. الفرق بين تقديم السبب (فقه-عربی)

على المباشرة في الاكراه

(گ ۱۶۹ پ ۱۷۱ ر)

از: سیّد عبدالله بن اسماعیل موسوی بهبهانی (هـ. ۱۳۲۸).

تاریخ تألیف: ذی قعدة ۱۳۰۱ هـ.

آغاز: الذي يظهر لي في وجه تفرقتهم بين حكمهم

بعدم الضمان إلا فيما نص الشرع عليه بالخصوص بالامكان فليتأمل جداً، تم ما أردنا اثباته.
نک: آستان قدس، ۲۰ / ۴۲۰.

۶. جواب سؤال في تولية ولد الأكبر (فقه-عربی)

(گ ۱۵۰ ر- ۱۵۲ پ)

از: سیّد عبدالله بن اسماعیل موسوی بهبهانی (هـ. ۱۳۲۸).

اگر شخص واقف شرط کند که پس از وی تولیت با اکبر اولادش باشد و ولد اکبر غیر رشید باشد و رشید از اولادش غیر اکبر باشند، آیا این تولیت به او منتقل می‌شود یا خیر؟

تاریخ تألیف: جمادی الثانی ۱۳۰۱ هـ.

آغاز: الحمد لله على ما هدانا... السؤال: رجل وقف

ضيعة أو حانوتاً أو داراً أو غيرها و جعل لفوائدها مصارف في سبيل الخير و جهات المبرة....

انجام: ... و كيف كان فلا مناص عن اعتبار حال غير هذا الاكبر و ملاحظة اجتماعه للشرطين معاً فتأمل جيداً.

۷. تبعية المأموم (فقه-عربی)

للامام في السجود

(گ ۱۵۲ پ- ۱۵۴ پ)

از: سیّد عبدالله بن اسماعیل موسوی بهبهانی (هـ. ۱۳۲۸).

اگر مأموم در سجده اول امام سر از سجده بردارد و ببیند امام در سجده است و برای متابعت امام دوباره به سجود رود و بعد از برداشتن سر از سجده متوجه شود امام سجده دوم خود را به اتمام رسانده، اگر مأموم به سجده سوم برود این سجده چه حکمی دارد؟

تاریخ تألیف: ۱۳۰۰ هـ.

آغاز: حکي بعض الثقات عن شيخنا الامام العلامة

تفصیل احکام الغرور و بیان مترتباته فی الشرع فانها قد اشتملت علی ابحاث شریفة و تحقیقات لم یسبقها مصنف و لا رساله.

نک: آستان قدس، ۲۰/۴۲۰.

۱۲. الضرر بالجار (فقه-عربی)

للتصرف فی ملكه

(گ ۱۹۷ پ- ۲۰۸ پ)

از: سیّد عبداللّه بن اسماعیل موسوی بهبهانی (۱۳۲۸ هـ).

اگر مالک در ملک خود تصرفی کند که همسایه‌اش ضرر ببیند، آیا ضامن آن ضرر می‌شود یا خیر؟ این مسأله در دو مقام بررسی شده.

تاریخ تألیف: صفر ۱۳۰۲ هـ.

آغاز: فائده جلیله: ولعلم ان الکلام فی تصرفات المألك فی أملاکهم لو استلزمتم اضرار الغير کتأجیح النار و ارسال الماء و حفر البئر و البالوعة....

انجام: ... بأن یناط التضمین بالتجاوز عن مقدار الحاجة و اما مع التجاوز و العلم أو الظن بالسراية فلا ینبغی الاشکال فی الضمان.

نک: آستان قدس، ۲۰/۲۱۱.

۱۳. الطهارة فی المكان (فقه-عربی)

المغصوب و حکمها

(گ ۲۱۳ پ- ۲۲۱ ر)

از: سیّد عبداللّه بن اسماعیل موسوی بهبهانی (۱۳۲۸ هـ).

حکم طهارت در مکان مغصوب در این رساله بررسی شده که آیا فعل شخص غاصب حرام ولی طهارت حاصل می‌شود یا خیر؟

تاریخ تألیف: ذی حجه ۱۳۰۲ هـ.

آغاز: صرح جمع من أصحابنا منهم المحقق فی المعتمر و الفاضل فی المنتهی و صاحب المدارک و الشیخ

بتقدیم جانب السبب علی المباشرة فی الاکراه و بینه فی الغرور حیث لم یسوغوا فی الاول رجوع المالك علی المکره....

انجام: ... فلیس المفهوم منها علی وزان ما یستفاد من قوله علی الید ما اخذت حتی تؤدی أو من أ تلف مال غیره فهو له ضامن.

۱۰. المقبوض بالسوم (فقه-عربی)

(گ ۱۷۳ پ- ۱۷۸ پ)

از: سیّد عبداللّه بن اسماعیل موسوی بهبهانی (۱۳۲۸ هـ).

اگر کسی چیزی را از مالک آن بگیرد تا بفروشد ولی در دستش از بین برود، آیا ضامن آن است یا خیر؟ این بحث در رساله حاضر استدلالی بحث شده.

تاریخ تألیف: جمادی الاول ۱۳۰۲ هـ.

آغاز: فائده جلیله: اختلفت علمائنا رضوان الله علیهم فی ان المقبوض بالسوم هل یضمنه القابض لو تلف تحت یده ولو کان من دون تعد و تقریط منه أم لا....

انجام: ... فتأمل فان المسألة بعد صرف النظر عن الروایة المذكورة و اضحة المدرك خالية عن شوائب الاشکال.

نک: آستان قدس، ۲۰/۴۲۰.

۱۱. الاجارة الفاسدة (فقه-عربی)

(گ ۱۸۱ پ- ۱۹۶ پ)

از: سیّد عبداللّه بن اسماعیل موسوی بهبهانی (۱۳۲۸ هـ).

تاریخ تألیف: ربیع الثانی ۱۳۰۲ هـ.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... و لیعلم انه قد لهجت أسنة الفقهاء و طفحت عبائرهم و تطابقت فتاواهم علی الزام المستوفی لمنفعة مورد الاجارة الفاسدة بأجرة المثل....

انجام: ... فعلیک بمراجعة رسالتنا التی عملناها فی

- البهائی فی حیل المتین علی ما حکى عنهم...
انجام: ... و اما لو كان الاناء مصب غسالة الوضوء و
الغسل فقد عرفت انه من السبب المحرم فيفسد الطهارة
من دون اشكال.
نک: آستان قدس، ۲۰/۴۲۰.
- ۱۶. حکم تركة الميت** (فقه-عربی)
المديون من حيث الانتقال و عدمه
(گ ۲۶۳ پ-۳۱۱ پ)
از: سيّد عبدالله بن اسماعيل موسوى بهبهانى
(۱۳۲۸هـ).
تاريخ تأليف: جمادى الثانى ۱۳۰۴هـ.
تحقيق حال تركة الميت المديون من حيث انتقالها
الى الوارث و بقائها على حكم مال الميت و بيان كيفية
تعلق حقوق الغرماء بها و جواز تصرف الوارث فيها قبل
الاداء و تحقيق شأن عهديات الميت و تسبباته فى اتلاف
الاموال و الانفس و الاطراف و الحكم باستيفاء موجهها
من الاعيان التى تخلفت عنه او اعواضها و اقامة الدليل
على كل من تلك المقامات على اوفى بيان.
تاريخ تأليف: ۱۲ جمادى الثانى ۱۳۰۴هـ.
آغاز: الحمد لله رب العالمين... وليعلم انه مما يوجب
عدم تمامية تحقق الاضافة المعنوية الملحوظة فى
الاملاك الشرعية و نقصها لمكان المانع عنها فى تركة
الميت وجود دين عليه.
انجام: ... و احتمال تقديم الدية على بدل المال
الضائع و إن كان متقدماً و لكن لا يخفى ضعفه فتأمل
جيداً و الحمد لله رب العالمين.
- ۱۴. الشروط العلمية و الواقعية** (فقه-عربی)
(گ ۲۲۳ پ-۲۵۶ پ)
از: سيّد عبدالله بن اسماعيل موسوى بهبهانى
(۱۳۲۸هـ).
تاريخ تأليف: جمادى الاول ۱۳۰۳هـ.
آغاز: قد توهم بعض متأخر متأخرى الأصحاب ان
المراد بالشروط العلمى ان الثوب اذا لم يعلم بملاقاته للبول
مثلاً لم يكن نجساً فاذا علم به بعد الفراغ عن الصلاة
تنجس من حين العلم....
انجام: ... فاذا حملنا الأمر الوارد فيها بالتدارك على
الندب سلمت عن مخالفة هذه القاعدة أيضاً و الله تعالى
هو العالم بحقايق احكامه.
نک: آستان قدس، ۲۰/۴۲۰.
- ۱۵. جواب سؤال**
فى الرضاع
(گ ۲۵۷ پ-۲۶۲ ر)
از: سيّد عبدالله بن اسماعيل موسوى بهبهانى
(۱۳۲۸هـ).
تاريخ تأليف: سال ۱۳۰۴هـ.
آغاز: سؤال: هند شیر می دهد پسر زيد را آن قدری
که رضع شرعى حاصل می شود آیا پدر زيد که جد رضيع
است دختر هند را که مرضعه است می تواند به نکاح خود
در آورد يا نه
انجام: ... و بالجمله فعندى ان المسألة بحمد الله
سبحانه و اضحة المناط فلا مجال للتأمل فيها بعد قطع
النظر عن قضيته عموم التنزيل.
- ۱۷. الفرق بين العتق** (فقه-عربی)
المنجزة و الوصية بالعتق
(گ ۳۱۴ ر-۳۱۸ پ)
از: سيّد عبدالله بن اسماعيل موسوى بهبهانى
(۱۳۲۸هـ).
تاريخ تأليف: چهارشنبه ۱۵ ربيع الثانى ۱۳۲۲هـ.
آغاز سؤال: سؤال: به عرض حضرت حجة
الاسلام... اولاً آنکه مرقوم فرموده اند فقهاء فرق
نگذاشتند در اين مسأله بين وصيت به عتق و عتق
منجز
آغاز جواب: من العبد المبتلى الكليل.. و بعد فانى

ق ۱۱ هـ است، عناوین و نشانی متن به شنگرف، تصحیح شده با حاشیه‌نویسی مختصر به نقل از کتاب‌های فقهی نظیر: ذکرى و برخی با رمز «ام» و درگ ۱۰۶ و ۱۱۷ حاشیه‌ای به خط میرداماد با امضای «م ح ق»، در برگ اول نام کتاب و قیمت آن به خط سیاقی و در برگ دوم نام کتاب و مؤلف و مهر بیضوی «عبدہ حسین بن محمد الحسینی» و مهر مربع «الواثق بالله الغنی محمد حسین الحسنی الحسینی» و مهر مربع «افوض امری الی الله عبده احمد» و تملك محمد معین بن محمد فصیح با مهر مربع «یا معین من لا معین له» و در پشت برگ اول مهر بیضوی «ابوالقاسم بن محمد حسین» و در برگ پایانی مهر مربع «لا اله الا الله الملك الحق المبين ابن محمد حسین ابوالقاسم» و مهر مربع «یا معین من لا معین له» مذکور دیده می‌شود.

جلد: تیماج دو رو، رو مشکی، اندرون سبز.

۱۸/۵ × ۲۵/۵ سم. ۲۰۴ گ. ۲۵ س.

(ثبت ۷۴۱۶۹)

۸۴۰۷

کشف الرموز (فقه - عربی)

از: شیخ عزالدین حسن بن ابی طالب یوسفی آبی (ق) (ه۷).

نک: ذریعه، ۳۵/۱۸؛ التراث العربی، ۳۳۲/۴، ۳۳۳؛

آستان قدس، ۱۰۸۳/۲۱، ۱۰۸۴.

خط: نسخ. کاتب: محمد قاسم بن حسن قلی سرجامی. تاریخ کتابت: ۱۲۴۴ هـ. مکان کتابت: مدرسه پریزاد مشهد مقدس. عناوین به شنگرف، به خط کاتب تصحیح شده و در برخی از برگ‌ها امضای بلاغی دیده می‌شود، روی برگ اول نام کتاب و تعداد ابیات آن در ۱۵۶۸۰ بیت دیده می‌شود.

أحمد الله تبارك و تعالى اليك... فقد سرحت نظری القاصر فی عزیز مشرفکم و اطلت فکری الفاتر فی عظیم توقیعکم....

انجام: ... فتوهم ان اطلاق کلماتهم فيه وارد مورد بیان حکم آخر جزاف من القول وتهجس بما لا يليق علی الفطن المتدرب لفهم مرامهم، هذا ما وسعه الحال فی بیان.

خط: رساله اول تا شانزدهم، نسخ و رساله هفدهم نستعلیق. کاتب: ابوالقاسم بن ملاً عبدالعلی کاشانی. تاریخ کتابت: اواسط صفر ۱۳۰۱ هـ (پایان رساله سوم)، جمادی الثانی ۱۳۰۲ هـ (پایان رساله دهم). از رساله سیزدهم به بعد خط دیگری است. عناوین به قرمز. تمامی رساله‌ها تصحیح شده‌اند، دارای حواشی مختصر با عناوین «منه دام ظلّه»، تاریخ تألیف برخی از رساله‌ها به خط مؤلف نوشته شده است، بین برخی از رساله‌ها برگ‌هایی سفید افزوده شده است، روی برگ اول یادداشتی از محمد حسین که کتاب را جهت مؤلف فرستاده به سال ۱۳۲۶ هـ و روی برگ سوم فهرست مطالب کتاب آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۶/۵ × ۲۱ سم. ۳۲۰ گ. ۱۷ س.

(ثبت ۷۴۱۲۲)

۸۴۰۶

حاشیه قواعد الأحكام (فقه - عربی)

از: نورالدین علی بن عبدالعالی کرکی (۹۴۰ هـ).

نک: التراث العربی، ۳۳۳/۲؛ ذریعه، ۱۷۱/۶، ش

۹۲۸؛ عکسی مرکز احیاء، ۷۶/۴، ۷۷.

خط: نستعلیق. کاتب: محمد هادی بن اسماعیل

جیلانی. تاریخ کتابت: ۲۰ ذی قعدة ۱۱۲۵ هـ.

۶۴ برگ پایانی به خط اوست و اصل نسخه از

- جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج و سرترنج و لچکی دار.
کاغذ: الوان.
۱۷×۲۲ سم. ۱۹۹ گ. ۲۱ س. (ثبت ۷۴۱۳۵)
- ۸۴۰۸
- مجموعه**
۱. الوجیزة (فقه - فارسی)
(گ ۱ پ - ۱۰۰ پ)
از: ملاً محمد جعفر بن محمد صفی فارسی آباده‌ای (ق ۱۳ هـ).
نک: مرعشی، ۱۳۵/۲؛ ملی، ۲۱۳/۲؛ مرکز احیاء، ۳۶۲/۴.
- ۲. اصول دین** (اعتقادات - فارسی)
(گ ۱۰۱ پ - ۱۴۹ پ)
از: میرزا حسن بن عبدالرزاق لاهیجی (۱۱۲۱ هـ).
نک: ذریعه، ۱۸/۲؛ منزوی، ۸۸۰/۲؛ دانشگاه، ۱۰/۱۵۱۱؛ با عنوان الخوف و الرجاء.
خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
عناوین و نشانی‌ها به قرمز، صفحات مجدول به اکلیل و مشکی، در برخی از برگ‌ها آثار تصحیح مختصری دیده می‌شود.
جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا و مجدول ضربی.
۱۲/۵×۲۱/۵ سم. ۱۴۹ گ. ۱۳ س. (ثبت ۷۴۱۸۴)
- ۸۴۰۹
- نزهة الناظر** (فقه - عربی)
فی الجمع بین الاشباه و النظائر
از: شیخ نجیب‌الدین یحیی بن احمد بن سعید (۶۱۰ هـ).
نک: التراث العربی، ۳۶۲/۵؛ ذریعه، ۱۲۵/۲۴، ش
- ۶۳۶؛ کشف الحجب، ۵۸۰؛ مشار عربی، ۹۵۲.
خط: نسخ. کاتب: علی بن حسن بن علی بن ابراهیم بن سعید بن سعدان. تاریخ کتابت: چهارشنبه ۸ صفر ۹۸۶ هـ.
عناوین به شنگرف، تصحیح شده، روی برگ اول نام کتاب و مؤلف و نسبت خط خورده آن به ابن داود حلّی و ذکر علمایی که مصنف از آنان روایت کرده و تملک اسماعیل بن یوسف بن.. (که دنباله نام در ترمیم از بین رفته) دیده می‌شود، برگ‌های آغازین و پایانی ترمیم شده است.
جلد: تیماج مشکی مجدول ضربی بدون مقوا.
۱۵/۵×۲۵ سم. ۱۰۰ گ. سطرها مختلف. (ثبت ۷۴۱۱۸)
- ۸۴۱۰
- اللباس المشكوك** (فقه - عربی)
از: میرزا محمد حسین بن عبدالرحیم غروی نائینی (۱۳۵۵ هـ).
نک: التراث العربی، ۳۹۴/۴؛ مؤسسه بروجردی، ۲/۳۵۲؛ ذریعه، ۱۸/۲۹۴، ش ۱۷۴.
خط: نسخ. تاریخ کتابت: معنوی تهرانی. تاریخ کتابت: محرم ۱۳۵۲ هـ.
عناوین و نشانی‌ها به قرمز، تصحیح شده، روی بدرقه کتاب یادداشت امانت آن از سید محمد مجتهد بهبهانی و روی برگ اول نام کتاب و مؤلف آمده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۱۷/۵×۲۲ سم. ۴۲ گ. ۲۰ س. (ثبت ۷۴۱۲۶)
- ۸۴۱۱
- مختلف الشیعة** (فقه - عربی)
فی احکام الشریعة
از: علامه حلّی حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ هـ).

ش ۸۴۱۱: مختلف الشيعة في احكام الشريعة، آغاز متن

ش ۸۴۱۱: مختلف الشيعة في احكام الشريعة، پایان متن

نک: التراث العربی، ۲۴/۵؛ دانشگاه، ۲۰۰۵-
 ۲۰۰۷؛ کشف الحجب، ۴۹۸؛ ایضاح المکنون، ۴۵۱/۲؛
 هدیه العارفین، ۲۸۵/۱؛ ذریعه، ۲۰/۲۱۸، ۲۲۱؛ مکتبه
 العلامة الحلّی، ۱۷۴-۱۸۴؛ مشار عربی، ۸۱۸-۸۱۹.
 خط: نسخ. کاتب: علی‌رضا بن سلیمان طالقانی
 (سه جزء اول کتاب به خط اوست). تاریخ
 کتابت: سه شنبه ۲۸ جمادی الآخرة ۱۰۵۸هـ.
 مکان کتابت: مکه (پایان جزء اول). ۱۹ سوال
 همان سال در همان مکان (پایان جزء دوم).
 جمعه ۱۶ ذی قعدة ۱۰۶۰هـ (پایان کتاب).
 عناوین به سنگرف. تصحیح شده با چندین
 امضای بلاغ در برخی از برگ‌ها و در پایان جزء
 اول یادداشت مقابله و تصحیحی از حاجی محمد
 حسین بن محمد علی نیشابوری در ۲۱ ذی قعدة
 ۱۰۷۴هـ در مکه و امضای قرائتی بدون نام دیده
 می‌شود، دارای حواشی مختصر و در برگ ۴۱۰
 حاشیه‌ای به خط محمد جعفر فارسی آباده‌ای
 آمده است، روی برگ دوم تملکی از ۱۳۲۳هـ در
 شیراز با مهر مربع «لا اله الا الله الملك الحق
 المبين عبده محمد باقر» و تملکی از ۱۲۴۹هـ در
 اصفهان با مهر مربع «یا محمد» و تملک حاجی
 حسین بن محمد علی نیشابوری مکی با مهر
 بیضوی «حسین منی و انا من حسین» و تملک
 محمد ابراهیم بن مصطفی قاری مشهدی با مهر
 بیضوی «خلف مصطفی ابراهیم» دیده می‌شود.
 جلد: تیماج مشکى ضربی ترنج و سرترنج دار.
 ۲۰×۵/۲۹سم. ۶۴۳گ. سطرها مختلف.
 (ثبت ۶۶۹۹۴)

نک: ذریعه، ۱۱/۲۹۰، ۲۹۲؛ التراث العربی، ۳/۴۳؛
 کشف الحجب، ۲۹۶؛ ایضاح المکنون، ۱/۵۹۳؛ معجم
 المطبوعات، ۲/۱۱۵۷؛ مشار عربی، ۴۹۶-۴۹۸.
 خط: نسخ. کاتب: شیخ حسین بن محمد تولمی.
 تاریخ کتابت: ۲۷ ذی قعدة ۱۱۰۲هـ.
 عناوین به مشکى درشت یا سنگرف و متن با
 خطی مشکى بر فراز آن نشانی دارد، دارای
 حواشی نسبتاً مفصل به نقل از مؤلف و کتاب‌های
 فقهی، در پنج برگ اول چند یادداشت پراکنده
 فقهی و یادداشتی در تملک شیخ محمد رضا نجفی
 به سال ۱۳۴۹هـ و نام میرزا رضا بن اسدالله برنج
 فروش و اشعاری عربی از امام علی (ع) و فائده‌ای
 از شیخ بهائی در اصحاب اجماع و فهرست
 مطالب دیده می‌شود، در برگ پایانی یادداشتی
 در مقدار اوزان و مقادیر شرعی آمده است.
 جلد: تیماج قهوه‌ای.
 ۱۴×۲۷سم. ۲۷۳گ. ۲۱س. (ثبت ۶۶۹۹۸)

۸۴۱۳

قواعد الأحكام

(فقه - عربی)

فی معرفة الحلال و الحرام

از: علامه حلّی حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶هـ).
 نک: ذریعه، ۱۷/۱۷۶؛ التراث العربی، ۴/۲۸۱؛
 مکتبه العلامة الحلّی، ۱۳۵، ۱۵۹؛ کشف الحجب، ۴۱۷؛
 ایضاح المکنون، ۲/۲۴۲؛ مشار عربی، ۷۱۳.
 خط: نسخ. کاتب: علی بن محمد بن موسی بن
 احمد. (چند برگ پایانی به خط وی تکمیل شده
 و چنانچه نگاشته کتاب به خط عزالدین حسین
 بن جمال‌الدین معروف به ابن صیقل است).
 تاریخ کتابت: سه شنبه دوم یا سوم ربیع الثانی
 ۸۶۳هـ (پایان جزء اول). تاریخ کتابت: جمعه ۲۴
 جمادی الآخر ۸۶۶هـ (برگ‌های پایانی).

۸۴۱۲

الروضة البهية

(فقه - عربی)

فی شرح اللمعة الدمشقية

از: شهید دوم زین‌الدین بن علی عاملی (۹۶۶هـ).

ش ۸۴۱۳: قواعد الاحکام، صفحه عنوان

فارسی و تملك زين العابدين بن ملاً محسن با مهر بیضوی «افوض امری الی الله عبده زين العابدين» و در پشت برگ اول مهر مربع «الوائق بالله الغنی محمد باقر» و مهر مربع «لا اله الا الله الملك الحق المبين حسن بن عبدالله» دیده می‌شود، بین جزء اول و دوم کتاب تملك ملاً رضا بن محمد علی درج خلیلی با مهر مربع «الوائق بالله الغنی محمد باقر» و تملك محمد باقر بن حاجی کاظم خلیلی با همان مهر مربع دیده می‌شود، در برگ پایانی یادداشتی از زين العابدين بن ملاً محسن در هبه کتاب از ورثه ملاً قاسم خرمکامی به وی با مهر بیضوی مذکور وی و در پشت برگ آخر یادداشتی در قرائت کتاب توسط محمد طاهر به

سال ۱۲۵۰هـ دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۹/۵ × ۳۱/۵ سم. ۳۵۰ گ. ۲۷ س.

(ثبت ۷۴۱۵۱)

۸۴۱۵

مجموعه

(تاریخ - فارسی)

۱. ترجمه سالنامه

ولایت حجاز

(گ ۱ پ ۹)

از: علی محمد.

ترجمه‌ای از سالنامه ولایت حجاز، شامل وقایع مهم تاریخی که در روزنامه زوراء به چاپ رسیده بود.

آغاز: آفتاب جهان تاب اسلام که در يك لمحة بصر شروق شعاعش انفس و آفاق را روشن کرد و فروغ ضیاءش ساحت این نُه رواق را رشک گلشن چه مانند برقی رخشان بود....

انجام نسخه: ... و سعادت تجدید آن نیز برای شخص شریف قصی بن کلاب میسر گردید که از اجداد حضرت سید کائنات بود.

عناوین به شنگرف. تصحیح شده و در نیمه اول جزء دوم امضای بلاغ ملاً محمد باقر مجلسی و در برگ ۲۳۳ عبارت: «من هنا ابتداء سیدنا قراءة أیده الله تعالی و وفقه لمرضاته» دیده می‌شود، دارای حواشی مفصل برخی با رمز «ه، ج، ه، ط، ط، ع، ل، ص، مم ص»، روی برگ اول مهر کتابخانه مجدالدین و نام کتاب و مؤلف به خط همو و یادداشتی در هبه کتاب از سید احمد کربلایی به شخصی که نام وی محو شده به سال ۹۴۱هـ و تملك محمد بن عبدالعظیم خاکس و تاریخ تولد محمد صالح مکتبی به ابوالفلاح به سال ۹۵۵هـ و تولد محمد تقی مکتبی به ابوالمکارم به سال ۹۵۹هـ و مهر دائری «عبده الجانی محمد... مما تخاف بالأطاف الخفی» و یادداشتی از علی تقی بن ملاً علی در تملك آخوند ملاً احمد طارمی و مهر دائری ناخوانی دیده می‌شود.

جلد: تیماج مشکی فرسوده.

۱۸ × ۲۶ سم. ۳۰۵ گ. ۲۳ س. (ثبت ۷۸۰۸۷)

۸۴۱۴

(فقه - عربی)

الروضة البهية

فی شرح اللمعة الدمشقية

از: شهید دوم زين الدين بن علی عاملی (۹۶۶هـ).

نک: ش ۸۴۱۲.

خط: نسخ. کاتب: محمد بن حسین بن محمد. تاریخ کتابت: شنبه ۱۱ شعبان ۱۰۲۵هـ (پایان جزء اول). تاریخ کتابت: چهارشنبه ۱۳ ذی قعدة ۱۰۲۵هـ (پایان کتاب).

عناوین به شنگرف و متن با خطی مشکی بر فراز آن نشانی دارد، تصحیح شده و برخی از برگ‌ها دارای حواشی مفصل، روی برگ اول تملك... ابن سید حسن خسروشاهی و مهر مربع «العبد المذنب حسین الموسوی» و چند بیت شعر

آغاز: نوشتجات و کتابچه شما که در باب سرخس و تصاحب و تصرف از روی کمال صداقت و غیرت و ظهور خدمت دین و دولت نوشته بودید ملحوظ نظر کیمیا اثر همایون گردید....

انجام: ... انشاء الله تعالی در انجام فقرات مزبوره می‌باید آنچه لازمه کاردانی و کفایت است به کار برده دقیقه و آنی فرو گذاشت ننمائید.

خط: رساله اول نستعلیق و سه رساله بعد شکسته نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

عناوین: نانوینس، رساله اول ظاهراً به خط مترجم، در برگ پایانی رساله چهارم مهر بیضوی «دبیر الملک» و تاریخ جمادی الثانی ۱۲۷۵هـ آمده است، رساله سوم بین برگ‌های رساله دوم جاسازی و صحافی شده است.

جلد: گالینگور قهوه‌ای، عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای.

۱۶/۵ × ۲۱/۵ سم. ۲۴ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۶۴۹۸)

۸۴۱۶

مفاتیح الشرایع (فقه - عربی)

از: ملا محسن بن مرتضی فیض کاشانی (۱۰۹۱هـ). نک: ذریعه، ۳۰۳/۲۱؛ التراث العربی، ۱۶۷/۵، ۱۶۸؛ مجلس، ۹۴/۴، ۹۵؛ مرکز احیاء، ۱۳۷/۳.

خط: نسخ. کتابت: محمدتقی بن ابی‌الحسن واعظ. تاریخ کتابت: ذی حجه ۱۱۰۷هـ (پایان کتاب).

عناوین: به شنگرف. تصحیح شده و در برگ پایانی یادداشتی از نورالدین محمد بن مرتضی در غره رجب ۱۱۰۸ آمده که نوشته کتاب را از روی نسخه اصل نوشته و با آن تصحیح نموده و حواشی آن را از شرح برادرش محمدهادی بن مرتضی نگاشته است، روی برگ اول مهرهای

۲. دستور العمل (اسناد - فارسی)

(گ ۱۰ پ ۱۳ - ر)

از:؟

دستور العملی است که جهت مأمور سیستان در باب قشون بردن به گرمسیرات در ۱۰ دستور فرستاده شده است.

آغاز: دستور العمل که مأمور سیستان است این است که از سمت کرمان رفته امیر الامراء العظام سپهدار را ملاقات نموده قرار بدهند سپهدار تدارک قشونی که باید با خود به گرمسیرات ببرد ببیند....

انجام: ... آنها را تنبیه کامل نمایند به همگی حکم شده است که مستعد و حاضر و آماده باشند به محض رسیدن اخبار برای... آنها حرکت نمایند».

۳. رقعات (نامه نگاری - فارسی)

(گ ۱۴ پ ۱۹ - ر)

از:؟

چندین رقعه است در وقایع هرات که در آن نام اشخاصی چون: حشمت‌الدوله، قوام‌الدوله، احمد خان حاکم هرات، محمد اکرم خان، مظفرالدوله، امیر دوست محمد خان و... دیده می‌شود.

آغاز: نوشتجاتی که از هرات نگاشته خدمت نواب والا حشمت‌الدوله و نزد مقرب الخاقان قوام‌الدوله فرستاده بودید همگی به دار الخلافه رسیده ملاحظه شد....

انجام: ... شما حقیقت این مطلب را درست و از روی صدق بنویسید تا صدق و کذب آن معلوم شود.

۴. تلگرافات دبیر الملک (اسناد - فارسی)

(گ ۲۰ پ ۲۴ - پ)

از:؟

بخشی از تلگرافات دبیر الملک است در موضوعات مختلف و به سال ۱۲۷۵هـ.

از: جمال‌الدین احمد بن محمد بن فهد الحلّی (هـ. ۸۴۱).

نک: ذریعه، ۲۳/۲۴۸؛ کشف الحجب، ۵۷۱؛ ایضاح المکنون، ۲/۶۰۴؛ التراث العربی، ۵/۳۱۴؛ مجلس، ۹/۱۲۴، ۱۲۵.

۲. السهوی فی الصلاة (الخلل فی الصلاة) (گ ۴۹-پ ۶۰-عربی)

از: جمال‌الدین احمد بن محمد بن فهد الحلّی (هـ. ۸۴۱).

نک: ذریعه، ۷/۲۴۷، ش ۱۱۹۴؛ عکسی مرکز احیاء، ۵/۲۳۳؛ مدرسه بروجردی کرمانشاه، ۲۹.

خط: نسخ. مایل به نستعلیق. کاتب: محمد بن ناصر عسقانی. تاریخ کتابت: سوم ذی حجه ۸۵۰ هـ (پایان رساله دوم و هر دو رساله به خط اوست).

عناوین به شنگرف. تصحیح شده و در پایان کتاب اول انتهائی از علی بن علی بن محمد بن طی ظاهراً جهت کاتب در ۱۱ شوال ۸۵۱ هـ دیده می‌شود، دارای حواشی بسیار مفصل، در دو برگ آغازین چند یادداشت پراکنده و یادداشت خط‌خورده‌ای از شیخ احمد بن زین‌الدین بن ابراهیم احسانی که کتاب را از محمد بن علی بن حسین شعبی استعاره گرفته و نیز یادداشت محو شده‌ای به خط همان احسانی به سال ۱۱۹۸ هـ با مهر مربع «احمد زین‌الدین» و مهر بیضی «بندۀ آل محمد، حسن» و نام کتاب و مؤلف رساله اول و یادداشت «تملیک آقا روح الله نمودم» و مهر مستطیل کتابخانه مجدالدین نصیری دیده می‌شود، در دو برگ پایانی یادداشتی به نقل از خط شمس‌الدین بن مکی و چند یادداشت پراکنده آمده است.

بیضوی «صدرالدین بن ابی‌تراب محمد الفیضی» و «محمد بن صدرالدین محمد الفیضی» آمده است، لبه پایین برگ‌ها را موریانه آسیب رسانده است، لبه برخی از برگ‌های آغازین و پایانی ترمیم شده است. جلد: تیماج دو رو، رو مشکی، اندرون سبز. ۱۵×۲۳/۵ سم. ۲۱۴ گ. ۲۳ س.

(ثبت ۷۷۹۵۷)

۸۴۱۷

مناسک حج (فقه - فارسی)

از: ملا محمدباقر بن محمد مؤمن محقق سبزواری (هـ. ۱۰۹۰).

آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد بدان ایدک الله تعالی که این کلمه چندی است در بیان مناسک حج مشتمل بر یک مقدمه و چهار فصل و یک خاتمه... انجام: ... سنت است به ادنای حل رفته احرام عمره مفرده با شرط و شروط و طواف نساء به جا آورد که مقابل یک حج است خصوص رحبی.

نک: ذریعه، ۲۲/۲۵۶؛ ش ۶۹۳۹؛ ملی، ۵/۲۸۳.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ. عناوین به شنگرف و در برخی از موارد نانویس، برخی از برگ‌ها مجدول به زر و بین سطرهای دو صفحه اول زرین دندان موشی، عبارات عربی معرب.

جلد: تیماج دو رو، رو قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار، اندرون سبز ساده.

۵/۹×۱۴ سم. ۴۷ گ. ۱۱ س. (ثبت ۷۷۹۵۰)

۸۴۱۸

مجموعه

۱. الموجز الحاوی لتحریر الفتاوی (فقه - عربی)

(گ ۲-پ ۴۹)

مجموعه ۸۴۱۸: پایان رساله اول و آغاز رساله دوم، انهاء علی بن محمد بن طی

برگ‌ها امضای بلاغ و مقابله با نسخه اصل و در برگ ۱۸۲ یادداشت مقابله‌ای با نسخه اصل در شب ۱۳ رجب ۱۲۴۳ هـ دیده می‌شود، برگ اول بازنویسی شده و روی آن یادداشتی از عباس قلی سپهر کاشانی به سال ۱۳۱۸ هـ درباره کتاب و مؤلف و یادداشت دیگری از همو که کتاب را در ۸ ذی‌قعدة همان سال از آقا ابوالقاسم واعظ اصفهانی به مبلغ چهار تومان خریده با مهر بیضوی «هو سپهر وزیر تألیفات» آمده است.

جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج و سرتنج دار.

۲۰×۲۹/۵ سم. ۱۹۸ گ. ۳۱ س.

(ثبت ۷۴۵۵۰)

۸۴۲۱

مجموعه**۱. حاشیة ارشاد الازهان (فقه-عربی)**

(گ ۲ پ-۴۹ ر)

از: نورالدین علی بن عبدالعالی کرکی (۹۴۰ هـ).
 آغاز: قوله ومس كتابة القرآن ان وجب انما أفرده
 عن أخويه لعدم وجوبه بالاصالة فأشار بافراده بقوله ان
 وجب على ان وجوبه ...
 انجام افتاده: قوله: و لا خيار للمشتري مع علمه
 قوله: على رأى المعتمد البطلان فى اليتيمى قوله ولا
 يجب على المشتري القبض أى قبض المبيع ...
 نك: التراث العربى، ۲/۲۴۹؛ ذريعه، ۶/۱۵، ۱۶، ش
 ۴۷.

۲. ازاحة العلة فى معرفة القبلة (فقه-عربی)

(گ ۴۹ پ-۵۲ ر)

از: ابوالفضل شاذان بن جبرئيل قمى (ق ۵۶ هـ).
 نك: التراث العربى، ۱/۱۹۲؛ ذريعه، ۱/۵۲۷، ش
 ۲۵۷۲؛ كشف الحجب، ۴۰؛ ايضاح المكنون، ۱/۶۴؛
 مشار عربى، ۴۵.

جلد: مقوائى، عطف و دور تیماج قهوه‌ای.
 ۱۳×۱۷/۵ سم. ۶۱ گ. ۱۵ س. (ثبت ۷۸۰۹۳)

۸۴۱۹

الدروس الشرعية فى فقه الامامية (فقه-عربی)

از: شهيد اول محمد بن مكى عاملى (۷۸۳ هـ).
 جزء دوم کتاب را دارا و از آغاز افتادگی دارد.
 آغاز افتاده: و توليه الاحلاف الا مع العذر و شرط
 الحالف البلوغ فلو ادعى الصبى الاحتلام صدق من غير
 يمين ...

نك: ذريعه، ۸/۱۴۵؛ كشف الحجب، ۲۱۳؛ التراث
 العربى، ۳/۳۶؛ مجلس، ۱۴/۱۸؛ مشار عربى، ۳۵۵.

خط: نسخ نازيبا. كاتب: محمد بن حسين بن
 عامله. تاريخ كتابت: ۱۰ رجب ۸۴۵ هـ.
 عناوين به شنگرف. تصحيح شده با حاشيه
 نویسی نسبتاً مفصل، در برگ پایانی چند مسأله
 فقهی پراکنده و تملك علم الهدی... با مهر دائری
 ناخوان دیده می‌شود.
 جلد: مقوائى، عطف تیماج قرمز.
 ۱۷/۵×۲۷ سم. ۱۴۲ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۸۰۱۷)

۸۴۲۰

تحفة الابرار الملتقط من آثار الائمة الاطهار (فقه-فارسی)

از: سید محمدباقر بن محمدتقی حجة الاسلام شفتی
 (۱۲۶۰ هـ).

نك: ذريعه، ۳/۴۰۴؛ كشف الحجب، ۱۰۳؛ مركز
 احياء، ۳/۱۱۹، ۱۲۰؛ مجلس، ۳/۶۶.

خط: نسخ. تاريخ كتابت: ق ۱۳ هـ.
 عناوين و نشانی‌ها به قرمز و رؤوس مطالب در
 حاشیه به قرمز، تصحيح شده و در بسيارى از

۳. **حاشیه المختصر النافع** (فقه - عربی)
(گ ۵۳ پ - ۱۱۰ ر)
از: نورالدین علی بن عبدالعالی کرکی (۹۴۰ هـ).
آغاز: الحمد لله رب العالمین.. قول المصنف علی وجه له تأثیر فی استباحة الصلاة الخ یرخرج عنه وضوء الحائض و التجدید و وضوء النوم للجنب و امثال ذلك ...
انجام: ... قوله تردد لا یرث قوله لما بیناه من ان جنبایة الذمی فی ماله و ان كانت خطأ.
نک: ذریعه، ۱۹۳/۶، ۱۹۴، ش ۱۰۶۲.
۴. **حاشیه الألفية** (فقه - عربی)
(حاشیه الصغیرة الغیائیة)
(گ ۱۱۰ پ - ۱۲۲ ر)
از: نورالدین علی بن عبدالعالی کرکی (۹۴۰ هـ).
آغاز: قوله فی فرض الصلاة ای فی واجبها وأراد به الجنس و لما كانت الصلاة المندوبة خالیة من الواجبات ...
انجام: ... فلولم یحصل علی الجنایة مثلاً حتی وضعت فی القبر فاطلاق القضاء علی هذه الصلاة حیثئذ انما هو بالمجاز و المشابهة.
نک: التراث العربی، ۲/ ۲۵۲، ۲۵۳؛ ذریعه، ۶/ ۲۴، ش ۹۰.
۵. **اصول الدین** (اعتقادات - عربی)
(شرايع الدين)
(گ ۱۲۲ پ - ۱۲۴ ر)
منسوب به: امام رضا علی بن موسی (ع).
نک: ذریعه، ۲/ ۱۹۱؛ كشف الحجب، ۴۹، ۵۰؛ التراث العربی، ۳/ ۲۳۲.
۶. **معرفة حکم المفقود** (فقه - عربی)
(گ ۱۲۴ پ)
از: شیخ حسین بن مفلح بن حسن صیمری (۹۳۳ هـ).
رسالة مختصری است در شناخت حکم زوج مفقود و احکامی که بر آن مترتب است.
آغاز: الحمد لله الذى كلف عباده بمعرفة الاحكام وجعل لها أدلة كالاعلام ليهدى بها الخاص و العام.. فهذه جزاة فى معرفة حكم المفقود و ينقسم الى قسمين ...
انجام: ... بل وجب عليه أن يحكم بموته لوجوب العمل بالظن الراجح اجماعاً والله أعلم بحقايق الامور.
۷. **حاشیه المختصر النافع** (فقه - عربی)
(گ ۱۲۵ پ - ۱۴۳ ر)
از: نورالدین علی بن عبدالعالی کرکی (۹۴۰ هـ).
آغاز: قوله: حصرت الحصر ضيق القلب و العجز عن الكلام بكسر العين فى الماضى قوله حسرت حسر بصره ای كل ...
انجام: ... قوله: فالدية على العاقلة المتجه ان الضمان على العاقلة مطلقا قوله: ضمن الدية فى ماله لانه شبيه عمد.
۸. **الرسالة التولانية فى الصلاة** (فقه - عربی)
(گ ۱۴۲ پ - ۱۷۳ پ)
از: شیخ شمس الدین علی تولانی جبل عاملی.
این رساله در فهرست دانشکده الهیات تهران، ۱/ ۲۵۱ به نام کفایة المهتدی و بلغة المبتدی نامیده شده است.
آغاز: الله أحمد على سوايغ النعم و ترادف القسم و اياه أسأل أن یصلی علی سید الأصفیاء.. و بعد فان الصلاة من أهم العبادات و اكمل الطاعات حتى ان فى الخبر ...
انجام: ... و يستحب له جبر كل مقصورة بقول سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اكبر ثلاثین مرة عقیبها.
نک: ذریعه، ۴/ ۵۰۱، ۵۰۲؛ اعيان الشیعة، ۸/ ۱۷۷؛ دانشگاه، ۶/ ۲۳۲؛ دانشکده الهیات تهران، ۱/ ۲۵۱ و ۶۴۵.

خط: نستعلیق. کاتب: عطاءالله بن مسیح بن ابراهیم بن حسن بن کرم‌الله آملی. تاریخ کتابت: ۲۲ ربیع الثانی ۹۵۰ هـ (پایان رساله دوم). تاریخ کتابت: سلخ شعبان ۹۳۵ هـ. مکان کتابت: مشهد مقدس غروی. (پایان رساله سوم). همو. تاریخ کتابت: ۱۰ ذی قعدة ۹۳۵ هـ. در همان مکان (پایان رساله چهارم)، همو در همان سال و همان مکان (پایان رساله پنجم)، همو تاریخ کتابت: پنجشنبه ۴ محرم ۹۳۳ هـ. مکان کتابت: جزائر بصره (پایان رساله هشتم).

عناوین به سنگرف، تمامی رساله‌ها تصحیح شده‌اند با حاشیه‌نویسی مفصل به نقل از مؤلف، در دو برگ آغازین نام رساله‌ها به خط مجدالدین نصیری با مهر مستطیل کتابخانه وی و تملك عبدالصمد محلاتی و اجازه محقق کرکی علی بن عبدالعالی به کاتب عطاءالله آملی در رجب ۹۳۱ هـ و چند یادداشت پراکنده و مهر بیضوی «علی بن محمدباقر الموسوی» و مهر بیضوی حجة الاسلام شفتی «محمد باقر بن محمد نقی الموسوی» و در برگ پایانی نیز همین مهر با مهر بیضوی «عبده ابوالحسن بن محمد علی الموسوی» و یادداشتی در خرید کتاب از ملا علی میرزا به سال ۱۲۹۱ هـ و یادداشتی از هاشم هاشمی موسوی به سال ۱۲۴۸ هـ در مطالعه کتاب آمده است.

جلد: تیماج دو رو قهوه‌ای مجدول زرین.

۱۵/۵ × ۲۱/۵ سم. ۱۷۵ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۸۰۹۹)

۸۴۲۲

الدروس الشرعية
فی فقه الامامية

از: شهید اول محمد بن مکی عاملی (۷۸۶ هـ).

نک: ش ۸۴۱۹.

خط: نستعلیق. کاتب: محمد نظام بن حسین بن نظام قرشی. تاریخ کتابت: جمعه ۱۳ صفر ۱۰۱۴ هـ. مکان کتابت: دار المؤمنین قم.

عناوین به سنگرف، به خط کاتب تصحیح شده، دارای حواشی بسیار به نقل از کتاب‌های فقهی و مؤلف و برخی از کاتب با عنوان «نظام عفی عنه»، در چهار برگ آغازین نام کتاب و مؤلف به خط مجدالدین نصیری با مهر کتابخانه وی و تملکی به سال ۱۲۷۲ هـ با مهر بیضوی «محمدباقر بن زین‌العابدین الموسوی» (صاحب روضات) و تملکی به سال ۱۲۷۵ هـ با مهر بیضوی «عبده الراجی اسدالله بن محمد باقر الموسوی» (فرزند حجة الاسلام شفتی) و یادداشت‌های مفصلی در رجال به خط کاتب با تملك وی با مهر دائری «ثقتی بالله عبده نظام‌الدین محمد...» و فهرست مطالب کتاب. در ۳ برگ پایانی نیز یادداشت‌های رجالی و پراکنده‌هایی به خط کاتب آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۹ × ۲۵/۵ سم. ۱۰۱ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۸۰۸۸)

۸۴۲۳

قواعد الأحكام

(فقه - عربی)

فی معرفة الحلال و الحرام

از: علامه حلی حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ هـ).

نک: ش ۸۴۱۳ همین فهرست.

جزء اول و از کتاب الطهارة تا وقوف را داراست.

خط: نسخ. کاتب: شمس‌الدین محمد بن هدایت‌الله بن خواجه شمس‌الدین محمد مقیم لنجان اصفهان. تاریخ کتابت: ۹ جمادی الاول ۱۰؟؟. فقط عدد الف مانده و بقیه تاریخ محو شده ولی نسخه از ق ۱۱ هـ است.

ش ۸۴۲۲: الدروس الشرعية، پایان متن

۳. زبدة الاصول (اصول فقه - عربی)

(گ ۱۳۳ پ- ۱۷۴ پ)

از: شیخ بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی (هـ. ۱۰۳۰).

نک: ذریعه، ۱۹/۱۲؛ التراث العربی، ۱۶۰/۳؛ کشف الحجب، ۳۰۳؛ معجم المطبوعات، ۱۲۶۳/۲.

خط: نسخ. کاتب: ولی بن احمد. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ. و در حیات مؤلف (پایان کتاب اول)، رساله دوم خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: از ق ۱۱ هـ. رساله سوم خط: نسخ. کاتب: ولی بن هدایت‌الله گیلانی. تاریخ کتابت: سلخ ربیع الآخر ۱۰۲۷ هـ. مکان کتابت: فرح آباد و در خدمت مؤلف.

عناوین به سنگرف و در برخی موارد نانویس، تمامی کتاب‌ها تصحیح شده و در کتاب اول چند امضای بلاغ به خط شیخ بهائی دیده می‌شود، کتاب‌ها دارای حواشی و کتاب سوم با حاشیه‌نویسی مفصل، در سه برگ آغازین چند یادداشت متفرقه و در سه برگ پایانی نیز یادداشت‌های پراکنده‌ای آمده است، در پایان چند برگ سفید گذاشته شده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای سر طبل دار.

۱۸/۵ × ۲۶ سم. ۱۷۶ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۸۰۳۰)

۸۴۲۵

تقریرات الاصول (اصول فقه - عربی)

از:؟

تقریرات اصولی بحث سید علی طباطبائی (صاحب ریاض) است. این عناوین در آن آمده است: الامر بالشیء یقتضی ایجاب مقدماته أم لا (۹-۱۴ پ)، حجیة اخبار الآحاد (۱۶-۲۳ پ)، الاستصحاب (۲۳-۶۳ پ).

عناوین به سنگرف، تصحیح شده، برخی از برگ‌ها دارای حواشی مفصل، روی برگ اول تملك محمد كاظم مدرس خادم ابن محمد شريف خادم خاتون آبادی با مهر بیضوی و مربع «العبد محمد كاظم» و تملك مير محمد بن ميرزا مازندرانی با مهر بیضوی «پیرو دین نبی میر محمد ۱۰۷۲» و فهرست مطالب کتاب و تملك محمدباقر سبزواری و مهر مربع «قربانی رضا... اسماعیل» و دو یادداشت پراکنده و در برگ پایانی تملك مير محمد مذکور با مهر بیضوی مذکور به سال ۱۰۷۳ هـ و تملك محمد كاظم مذکور با مهرهای مذکور آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۸ × ۵/۲۵ سم. ۱۸۴ گ. ۲۲ س.

(ثبت ۷۴۱۴۶)

۸۴۲۴

مجموعه

۱. مشرق الشمسین (حدیث - عربی)

و اکسیر السعادتین

(گ ۳ پ- ۱۲۴ پ)

از: شیخ بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی (هـ. ۱۰۳۰).

نک: التراث العربی، ۸۶/۵؛ ذریعه، ۵۰/۲۱، ۵۱؛ کشف الحجب، ۵۲۲؛ سپهسالار، ۵۲۲-۵۲۴.

۲. صحیفة الرضا (ع) (حدیث - عربی)

(گ ۱۲۵ پ- ۱۳۲ پ)

به روایت: امام رضا علی بن موسی (ع).

نک: التراث العربی، ۴۶۴/۳؛ ذریعه، ۱۷/۱۵، ۱۸؛ کشف الحجب، ۳۶۶-۳۶۷؛ سپهسالار، ۱/۲۷۲-۲۷۴؛ ملی، ۱/۱۳.

آغاز: مسألة فی بیان ان الامر بالشئ یقتضی ایجاب مقدماته أم لا قال صاحب المعالم الاکثرون علی ان الامر بالشئ یقتضی ایجاب ما لا یتم الا به شرطاً کان أو سبباً أو غیرهما...
انجام: ... و ثالثاً ان ذلك منکر لوجدانه فالحق فی بیان الخروج هو ما ذکرنا فظهر مما ذکرنا ان تعمیم الاسباب یتبیت من وجوه عديدة.
خط: نستعلیق. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

مجلس، ۴۳۵؛ ملى، ۱۵/۵-۷.
خط: نسخ. تاریخ کتابت: ۱۸ ربیع الثانی ۱۲۶۰ یا ۱۲۰۶هـ (پایان کتاب اول).
عناوین به شنگرف، هر دو کتاب تصحیح شده، کتاب دوم با حاشیه‌نویسی مختصر برخی با عنوان «عبدالکریم».
جلد: تیماج شکلاتی.
۱۵/۵ × ۲۰/۵ سم. ۲۳۷ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۵۰۶۲۸)

۸۴۲۷

شرح زبدة الاصول (اصول فقه - عربی)
از: حسام‌الدین محمد صالح بن احمد مازندرانی (۱۰۸۱هـ).
نک: ذریعه، ۱۳/۳۰۰، ش ۱۰۹۹؛ التراث العربی، ۳/۳۲۴؛ کشف الحجب، ۳۳۶؛ سپهسالار، ۱/۵۸۲-۵۸۴؛ ملى، ۱۲/۳۳۹.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.
عناوین و نشانی متن به قرمز و یا با خطی مشکی بر فراز آن نشانی دارد. لبه پائین برگ‌های پایانی ترمیم شده، در برگ پایانی تاریخ تولد سکینه صاحب سلطان بیگم به سال ۱۲۴۱هـ و محمد حسین ملقب به آقا میرزا به سال ۱۲۴۲هـ با مهر بیضی «عبد محمدباقر الحسینی» آمده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج دار.
۱۵ × ۲۱ سم. ۱۹۹ گ. ۲۰ س. (ثبت ۴۹۳۰۲)

۸۴۲۸

تقریرات الاصول (اصول فقه - عربی)
از:؟
در مباحث استدلالی اصول فقه با عناوین «اصل اصل» و این عناوین در آن آمده: هل الأمر بالشئ یقتضی النهی عن ضده، هل التخییر استمراری أم بدوی، الواجب

عناوین با خطی مشکی بر فراز آن نشانی دارد، در برگ‌های آغازین تقریرات فقهی پراکنده‌ای به خط مؤلف آمده است، لبه برگ‌های آغازین ترمیم شده است، در برگ ۱۵ صورت دو اجازه بدون نام به سال ۱۲۴۲هـ دیده می‌شود.
جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۵/۵ × ۲۱/۵ سم. ۶۳ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۴۹۳۴۶)

۸۴۲۶

مجموعه

۱. **حاشیة القوانین المحکمة** (اصول فقه - عربی)
(گ ۱ پ- ۴۵ پ)
از: میرزا ابوالقاسم بن حسن گیلانی قمی (۱۲۳۱هـ).
نک: ذریعه، ۶/۱۷۴، ش ۹۴۵؛ کشف الحجب، ۱۸۴؛ دانشگاه، ۵/۱۶۷۱.

۲. **رضوان الاملین فی حاشیة القوانین** (اصول فقه - عربی)
(گ ۴۶ پ- ۲۳۷ ر)
از: سید محمد بن عبدالصمد شهشهانی اصفهانی (۱۲۸۷هـ).

جلد اول کتاب را داراست.
نک: التراث العربی، ۳/۱۲۶؛ ذریعه، ۱۱/۲۴۰؛

تملك عبدالله بن على نعمه عاملی جبعی آمده است، لبه چند برگ اول و آخر ترمیم شده، دو برگ پایانی به خط دیگری است، پشت برگ آخر تملك آخوند ابروانی دیده می‌شود.

جلد: تیماج قرمز مجدول ضربی.
۱۷×۲۷ سم. ۱۶۲ گ. ۲۴ س. (ثبت ۴۱۶۴۴)

۸۴۳۰

[مباحث الفقه]

(فقه - عربی)

از:

مشمول بر مباحثی در فقه بدين عناوين:

تعلیقاتی بر کتابی در فقه

(گ ۱-۱۶ ر)

از طهارت تا پایان خمس و ظاهراً از تألیفات شیخ انصاری، در آغاز به نام الفائدة الغرورية نامیده شده است. آغاز: الأصل في الماء الطهارة من الحدث والخبث... الماء الجاري لا ينجسه شيء ما لم يتغير أحد لوصافه... الكر بالأشبار الظاهر انه ان يكون الماء ثلاثة أشبار و نصف شبر في الابعاد الثلاثة لرواية أبي بصير....

انجام: ... نعم لو عاملوا على النهج الشرعي بالزائد و الأنقص فلا ضير فيه و الحمد لله رب العالمين على توفيقه للنظر فيما هو محتتمل الابتلاء لي».

مختصری مشتمل بر فروعاتی که شیخ

انصاری در متاجر آورده

(گ ۱۷-پ-۵۶ ر).

آغاز: الحمد لله رب العالمين.. اما بعد فهذا مختصر مشتمل على الفروع المذكورة في المتاجر على النحو الذي تبين لي موافقاً للشيخ أو مخالفاً....

انجام: ... و عين الطعام لو لم يكن مقوماً.. و لم يبعد اختلاف نظر العرف فوجب الرجوع اليه و لم يبلغ ظاهراً من الشارع توظيف الارضاء طريقة العرف مراجع و تتبع.

المضيق و الموسع، المفهوم و المنطوق، العام، المفرد المحلى باللام، ترك الاستفصال، الخطاب الشفاهي، المطلق و المقيّد با عناوين «درس-درس»، المجلد و المبین با عناوين «درس-درس»، الاستصحاب.

آغاز: اصل هل الامر بالشئ يقتضى النهي عن ضده أم لا و تحقيق المقام و كشف الحجاب عن وجه المرام يقتضى رسم مقدمات المقدمة الاولى في ذكر النسبة بين مسألتنا هذه و المسألة المتقدمة....

انجام: ... اذا كانت من الادلة الفقاهية كالاستصحاب و الاشتغال و البرائة فلا، و قد مر ذكر هذا المطلب في المقام الثاني من المقام الثاني فليراجع اليه لمن أراد الاطلاع.

خط: نستعليق. به خط مقرّر. تاريخ كتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوين با خطی مشکى بر فراز آن نشانی دارد، تصحیح شده با حاشیه نویسی و اضافات به خط مقرّر.

جلد: تیماج شکلاتی.
۱۵×۲۱ سم. ۱۳۳ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۴۹۳۳۳)

۸۴۲۹

نهایة الوصول الى علم الاصول (اصول فقه عربی)

از: علامه حلی حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ هـ).
از مقصد نهم تا پایان کتاب را داراست.
نک: التراث العربی، ۵/ ۴۱۶، ۴۱۷؛ مكتبة العلامة الحلی، ۲۰۹، ۲۱۱؛ ذریعه، ۲۴/ ۴۰۸، ۴۰۹.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: پنجشنبه ۳ جمادی الآخره ۹۸۶ هـ. مکان کتابت: مشهد غروی.

عناوين به شنگرف، تصحیح شده و در برگ ۴۱ عبارت «من هنا حصل التوفيق في المقابلة بنسخة الاصل» دیده می‌شود، روی برگ اول تملك محو شده طاهر بن شیخ حسن عبودی و

ش ۸۴۲۹: نه‌ایة الوصول الی علم الاصول، پایان متن

شرح کتاب المکاسب شیخ انصاری

در بیع آبق

(گ ۵۷ پ- ۶۹ پ)

آغاز: قوله لا يجوز بيع الآبق اقول: اطلاق كلامهم كاطلاق الاخبار وان كان يقتضى عدم جواز بيعه حتى مع قدرة البايع على استرداده أو قدرة المشتري عليه أو اذا كان فى يد المشتري
انجام: «لكن الظاهر ان مراده الاول لما سيأتى منه قده من جواز الاعتماد على اصالة عدم التغيير فى المسألة الآتية فتدبر قوله...».

شرح کتاب المکاسب در جواز

بيع العين الشخصية

(گ ۷۷ پ- ۸۷ ر)

از: شیخ انصاری.
آغاز: قوله عيناً شخصية بثمن مؤجل أقول تخصيص العنوان بما اذا كان المبيع شخصياً و الثمن مؤجلاً لا فائدة فيه بل الاولى تعميم العنوان من الجهتين
انجام: ... و لا يبعد بناءً على هذا كون المشتري مدعياً مطلقاً و كذا ان جعلنا المناط فيه الصدق العرفى فانه فى العرف يعد مدعياً مطلقاً.

خط: نستعليق. به خط مؤلف. تاريخ كتابت: ق

۵۱۴.

عناوين به مشکی درشت یا با خطی مشکی بر فراز آن نشانی دارد، تصحیح شده با خط خوردگی و اضافات در حاشیه، در برگ پایانی چند بیت شعر فارسی با تخلص هادی آمده است.
جلد: گالینگور آبی، عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای.

۱۸×۵/۲۴ سم. ۸۷ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۴۱۶۲۴)

۸۴۳۱

شرح مختصر الأصول

(اصول فقه - عربی)

از: قاضی عضدالدین عبدالرحمن بن احمد ایجی (۷۵۶ هـ).

آغاز افتاده: عمری الى تلخیص مقاصده و مبانیه حتى لم يخف على منها خافية و تنبّهت من الفوائد الزوائد على جملة كافية و لا زال اصحابى المشاركون لى فى البحث عن فرائد فوائده و اسراره

نک: التراث العربی، ۳ / ۳۹۵: كشف الظنون، ۲ / ۱۸۵۳: معجم المطبوعات، ۲ / ۱۳۳۲: دانشگاه، ۵ / ۱۷۰۳-۱۷۰۵: ملى، ۱۲ / ۲۳۳-۲۳۵: مشار عربی، ۵۶۳.

خط: نسخ. مایل به نستعليق. کاتب: محمد بن

احمد بن رکن‌الدین حسنی. تاريخ كتابت: پنج‌شنبه غره ربيع الاول ۸۶۴ هـ.

عناوين و نشانی متن به شنگرف، تصحیح شده. در برگ پایانی یادداشت تصحیحی ظاهراً از کاتب در ۸۶۵ هـ دیده می‌شود، دارای حواشی مفصل، روی برگ اول چند بیت شعر فارسی و در برگ دوم مهر بیضوی «حسن بن علی الحکیم» و در برگ پایانی یادداشتی کلامی آمده است.

جلد: تیماج دو رو سر طبل دار، اندرون قرمز.

۱۳/۵×۲۲ سم. ۲۳۸ گ. ۲۱ س.

(ثبت ۴۹۳۳۸)

۸۴۳۲

مجموعه

۱. شرح زبدة الاصول

(اصول فقه - عربی)

(گ ۱ پ- ۱۵۰ ر)

از: حسام‌الدین محمد صالح بن احمد مازندرانی

(۸۱-۸۱ هـ).

نک: ش ۸۴۲۷.

محمدحسین بن علی بن احمد بن موسی از نسل جابر انصاری به سال ۱۲۳۶ هـ و تملك عبدالله نعمه عاملی و یادداشتی از عبدالنبی بن علی کاظمی در مطالعه کتاب دیده می‌شود، در پایان جزء اول یادداشتی از شیخ محمد حسین شراره آمده و در برگ پایانی تملك آخوند ایروانی آمده است، اهدائی حائری زاده به کتابخانه. جلد: تیماج مشکى. ۱۹×۲۷/۵ سم. ۱۷۴ گ. سطرها مختلف. (ثبت ۴۱۶۱۰)

۸۴۳۴

عوائد الايام (فقه و اصول فقه - عربی)
من مهمات ادلة الاحكام
از: ملا احمد بن محمد مهدی نراقی (۱۲۴۵ هـ).
انجام افتاده: ... بل لو ارادوا اللزوم احتاج الى عقد آخر ناقل شرعی کبیع أو صلح أو هبة، عائدة.
نک: التراث العربی، ۴ / ۹۵؛ کشف الحجب، ۳۸۷؛ ایضاح المکنون، ۲ / ۱۳۰؛ ذریعه، ۱۵ / ۳۵۴؛ مشار عربی، ۶۴۰.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
عناوین به شنگرف، برگ‌ها الوان.
جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.
۱۴/۵×۲۰/۵ سم. ۲۰۸ گ. ۲۱ س.

(ثبت ۴۱۶۳۱)

۸۴۳۵

موائد العوائد (اصول فقه - عربی)
فی بیان القواعد و الفوائد
از: ملا محمدجعفر بن سیف‌الدین شریعتمدار استرآبادی (۱۲۶۳ هـ).
جلد دوم کتاب و از فن ثانی در ادله شرعیه را داراست.

۲. مقدمة الواجب (اصول فقه - عربی)
(گ ۱۵۱ پ-۱۸۲ ر)
از: آقا حسین بن جمال‌الدین محمد خوانساری (۱۰۹۸ هـ).
نک: ذریعه، ۲۲ / ۱۰۶، ش ۶۲۸۵؛ کشف الحجب، ۲۸۶؛ التراث العربی، ۵ / ۲۰۰-۲۰۱؛ مجلس، ۲۶ / ۷۸۹؛ ملی، ۱۴ / ۱۹۵؛ مشار عربی، ۴۷۶.
خط: نسخ زیبا. تاریخ کتابت: شنبه ۲۹ ذی حجه ۱۲۶۷ هـ (پایان رساله دوم و هر دو رساله به یک خط است).

عناوین و متن در رساله اول به شنگرف، به خط کاتب تصحیح شده، دارای حواشی مختصر به نقل از مؤلف و برخی با عناوین «لمحرره الخاطی»، رؤوس مطالب در رساله اول در حاشیه به قرمز آمده است.
جلد: تیماج مشکى.
۱۲/۵×۲۱ سم. ۱۸۲ گ. ۲۰ س.
(ثبت ۴۰۷۵۳)

۸۴۳۳

نهاية الوصول (اصول فقه - عربی)
الى علم الاصول
از: علامه حلی حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ هـ).
نک: ش ۸۴۲۹.
جزء اول و دوم تا پایان بحث اجماع را داراست.
خط: نسخ. کاتب: یوسف بن علی. تاریخ کتابت: سه شنبه اول رمضان؟ (از ق ۱۱ هـ). مکان کتابت: بلاد حویزه.

عناوین به شنگرف یا نانویس، تصحیح شده، دارای حواشی مختصر برخی با عنوان «محسن بن محمد»، جزء دوم و برخی از برگ‌های جزء اول به خط دیگری است، روی برگ اول یادداشتی در مطالعه کتاب از محمدامین بن

عبدالحسین و یادداشتی اصولی و یادداشتی در تاریخ فوت سیدعلی طباطبائی (صاحب ریاض) در شب دوشنبه ۲۳ محرم ۱۲۳۱ هـ به خط عباس و تملک شیخ عباس کربلائی که خود را کاتب نسخه معرفی کرده دیده می‌شود.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۱۵ × ۲۰ سم. ۲۱۶ گ. ۲۵ س. (ثبت ۷۴۱۱۷)

۸۴۳۷

دیوان نبی شاه (شعر-فارسی)
از: نواب نصیر خان نبی شاه.
مشمتمل بر غزلیات، رباعیات، مثنوی در شش دفتر به پیروی از مثنوی معنوی.
آغاز افتاده:
موج دریا شد تهی اما سراغش برخواست
ذره... از آن رنگ چـراغش برخواست
انجام افتاده:

دل ز صحبت این عالم تنگ شد
رنگ ما با رنگ او هم رنگ شد
نک: منزوی، ۳/۲۵۶۶؛ فهرست مشترک، ۸/۱۴۵۶، ۱۴۵۷.

خط: نستعلیق هندی دوستونی. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ.
عناوین به شنگرف و در وسط سطرها، صفحات مجدول به شنگرف و آبی و کمندی به شنگرف، نسخه بسیار بد خط و مغلوپ است، در برگ ۲۰ مهر بیضوی «پیرو دین نبی محمد حسن» و در برگ ۳۰۴ مهر بیضوی «مهدی قلی» و «بنده آل محمد، باقر» آمده است، در آغاز رباعیات و مثنوی دو سرلوح مذهب مرصع ضعیفی دیده می‌شود، در آغاز دفتر سوم مثنوی یادداشتی درباره اشعار شاعر و مجموعه حاضر از محمد حسن... آمده است.

نک: التراث العربی، ۵/۳۰۷؛ ایضاح المکنون، ۲/۶۰۳؛ ذریعه، ۲۳/۲۱۴؛ مشار عربی، ۹۳۲.
خط: نسخ. کاتب: علی اصغر بن اسدالله موسوی هزارجریبی چهاردانگه‌ای. تاریخ کتابت: سه شنبه از دهه اول رمضان ۱۲۴۳ هـ.
عناوین و نشانی‌ها به قرمز در متن و حاشیه، تصحیح شده، دارای حواشی مختصر به نقل از مؤلف با عنوان «منه دام ظلّه العالی» و برخی ظاهراً از کاتب و به تاریخ ۱۲۴۳ هـ سال کتابت، در برگ آغازین و پایانی کتاب مهر بیضوی «علی الجعفری» و مهر مربع «علی اصغر الموسوی» با سجع سوره اخلاص در دور آن آمده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار.
۱۴/۵ × ۲۰/۵ سم. ۱۷۴ گ. ۲۰ س. (ثبت ۴۱۶۲۳)

۸۴۳۶

نهاية التقريب في شرح التهذيب (اصول فقه-عربی)
از: شیخ عبدالنسی بن سعد جزائری نجفی (۱۰۲۱ هـ).
انجام افتاده: ... ای ترویج المولی علیه کالصغیر فانه و ان كانت مصلحة النکاح غیر ضروریة فی تلك الحال الا انه محتاج الیه.
نک: ذریعه، ۲۴/۳۹۸؛ التراث العربی، ۵/۴۱۰؛ مجلس، ۱۹/۳۹۰.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
عناوین به شنگرف و متن با خطی شنگرف یا مشکی بالای آن نشانی دارد، به خط کاتب تصحیح شده، روی برگ اول تملک عبدالله بن محمد رضا بن آقا باقر و تملک مرتضی بن احمد حسینی رشتی با مهر مربع «المتوکل علی الله عبده مرتضی الحسینی» و تملک عباس بن

عناوین و نشانی متن به شنگرف، تصحیح شده با حاشیه‌نویسی مفصل در برخی از برگ‌ها و برخی از آنها با عنوان «من الشيخ الاجل شيخ بهاء‌الدین محمد سلمه الله تعالی»، روی برگ اول یادداشتی درباره کتاب حاضر به نقل از کشف الظنون و یادداشتی از قاسم غنی که صاحب یادداشت مذکور را محمد قزوینی معرفی کرده در خرداد ۱۳۱۹ دیده می‌شود.

جلد: تیماج دو رو قهوه‌ای با سرطبل، رو ضربی ترنج دار.

۱۱/۵ × ۲۲/۵ سم، ۳۱۵ گ. ۲۳ س.

(ثبت ۵۰۶۲۹)

۸۴۴۰

شرح شرائع الاسلام (فقه - عربی)

از:

شرح استدلالی مفصلی است بر کتاب «شرایع الاسلام» محقق حلی با عنوان «قال قال» که در آن از اقوال فقهای قدیم و متأخر نظیر کاشف الغطاء و صاحب جواهر و شیخنا الانصاری و میرزای قمی و صاحب حدایق بسیار نقل می‌کند.

نسخه حاضر مشتمل بر طهارت، زکات، بیع، الصید و الذباجة و در پایان مباحثی در رجال آمده است و برخی از مباحث ناتمام مانده است.

آغاز: قال قدس الله نفسه: و الکر الف الخ لا یکاد یخفی ان الکر فی الاصل کان اسماً لمکیال اهل العراق و قد استعمله الشارع الصادع فی مقدار معین من الماء و استعماله فیه اما من باب المجاز....

انجام نسخه: ... و تو هم ان الحسن معتبر فی الشهادة و ما نحن بصدده خال عنه بل من باب الاجتهاد.

خط: نسخ و نستعلیق. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۱۳ هـ.

عناوین به مشکی درشت، متن با خطی مشکی،

کاغذ: الوان.

جلد: تیماج سبز.

۱۶/۵ × ۲۷/۵ سم، ۵۶۷ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۸۵۹۲۴)

۸۴۳۸

شرح مختصر الاصول (اصول فقه - عربی)

از: قاضی عضدالدین عبدالرحمن بن احمد ایجی

(۷۵۶ هـ).

نک: ش ۸۴۳.

خط: نستعلیق زیبا. کاتب: محمدحسین بن

محمود بن علی مازندرانی. تاریخ کتابت:

۱۰۲۱ هـ. مکان کتابت: اصفهان.

عناوین و نشانی متن به شنگرف و یا به مشکی درشت و در برخی موارد نانویس، تصحیح شده، دارای حواشی به نقل از شروح مختلف کتاب و برخی با رمز «م و ی عفه عنه»، در برگ اول مهر مربع بزرگ کتابخانه فضل‌الله نوری و مهر دکتر قاسم خان غنی و در برگ آخر نیز همین مهرها و مهر مربع «یقینی بالله عبده محمد مهدی ۱۱۱۸» آمده است.

جلد: تیماج دو رو، رو قرمز ضربی ترنج و سرترنج دار مجدول، اندرون سبز.

۲۰ × ۱۰ سم، ۲۷۸ گ. ۲۰ س. (ثبت ۵۰۹۱۷)

۸۴۳۹

شرح مختصر الاصول (اصول فقه - عربی)

از: قاضی عضدالدین عبدالرحمن بن احمد ایجی

(۷۵۶ هـ).

نک: ش ۸۴۳۱.

خط: نسخ زیبا. کاتب: وجیه‌الدین بن اسماعیل

بن عباس معلم مکی. تاریخ کتابت: دوشنبه ۱۰

صفر ۱۰۲۲ هـ. مکان کتابت: اصفهان.

شرحۀ دوم: در توحید و روح روح العالم.
 شرحۀ سوم: در نبوت.
 شرحۀ چهارم: در ولایت.
 شرحۀ پنجم: در نیابت.
 شرحۀ ششم: در حدوث عالم و احوال عناصر و ترکیب مرکبات از آنها.
 شرحۀ هفتم: در عمر دنیا.
 شرحۀ هشتم: در خلقت انسان.
 شرحۀ نهم: در معاد.
 شرحۀ دهم: در خواص و منافع بعضی از ادویه به ترتیب حروف.
 شرحۀ یازدهم: در تحقیق بعضی از علوم غریبه.
 شرحۀ دوازدهم: در تجسم وهم.
 شرحۀ سیزدهم: در ذکر اخلاق مرضیه و حسنۀ فقراء خدا.
 شرحۀ چهاردهم: در ساعات زمانیه از زورق و ساقی و لگن فصد.
 شرحۀ پانزدهم: برخی از اشعار مؤلف.
 در پایان کتاب صورت فرمان شاه اسماعیل اول جهت سیّد حسین مجتهد کرکی جد اعلای مؤلف و فرمان ناصرالدین شاه جهت میرزا عبدالله نائب الصدر به سال ۱۲۷۸ هـ و فرمان فتح علی شاه به میرزا خلیل نائب الصدر به سال ۱۲۳۲ هـ آمده.
 تاریخ تألیف: ۱۳۵۶ هـ.
 آغاز:

ای خالق عناصر و ای روح کائنات
 چون خاک در مدیح تو خلقت مات مات
 هستی تو هر چه هست و سوی تو هیچ نیست
 جز سایه تو نیست ظهورات ممکنات
 انجام:
 شود شاید قبول صاحب جاه سلیمانی
 که هست این هدیه چون ران ملخ در محفل رندان
 نک: مرعی، ۱۷/۲۱۸-۲۲۰.

بر فراز آن نشانی دارد، تصحیح شده با افزودگی‌هایی در حاشیه.
 جلد: تیماج قهوه‌ای ضریبی ترنج و سرترنج دار.
 ۱۵/۵ × ۲۱ سم. ۴۷۳ گ. سطرها مختلف.
 (ثبت ۷۴۱۴۲)

۸۴۴۱

اشارات الاصول (اصول فقه - عربی)
 از: حاجی محمدابراهیم بن محمدحسن کلباسی اصفهانی (۱۲۶۲ هـ).
 نسخه حاضر جلد دوم است.
 تاریخ تألیف: محرم ۱۲۵۳ هـ.
 نک: ذریعه، ۹۷/۲؛ کشف الحجب، ۴۵، ۴۶؛ ایضاح المکنون، ۸۳/۱؛ معجم المطبوعات، ۱۵۵۱/۲؛ التراث العربی، ۲۲۳/۱؛ مرکز احیاء، ۸-۶/۲؛ مجلس، ۱۲/۶؛ مشار عربی، ۵۸.

خط: نستعلیق بدون نقطه. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: محرم ۱۲۵۳ هـ. تصحیح شده با خط خوردگی و اضافات در حاشیه، برخی از برگ‌ها الوان، چند برگ از کتاب به خط دیگری کتابت و توسط مؤلف تصحیح شده است.
 جلد: تیماج مشکی، دور و عطف ترمیم شده.
 ۱۶ × ۲۲ سم. ۱۹۳ گ. سطرها مختلف.
 (ثبت ۷۸۱۰۴)

۸۴۴۲

شرح الصدور فی حقایق الامور (متفرقه - فارسی)
 از: سیّد محمد صدرالاسلام بن عبدالحسین صدر الصدوری قزوینی، متخلص به خاک (ق ۱۴ هـ).
 پراکنده‌هایی است در موضوعات مختلف و مشتمل بر پانزده شرحه بدین عناوین:
 شرحۀ اول: اسم و سلسله و نسب و وطن و شرح حال مؤلف.

ش ۸۴۴۱: اشارات الاصول، پایان متن

پایانی مهر بیضوی «یا هادی المضلین» و روی برگ اول دعایی پراکنده آمده است. جلد: تیماج زرشکی ضربی ترنج و سرترنج دار، بدون مقوا. ۱۵×۲۱/۵ سم. ۱۱۱ گ. ۱۲ س. (ثبت ۴۹۲۵۵)

۸۴۴۴

لغت طهماسبی (لغت عربی به فارسی)

از:؟

لغات تازی را به ترتیب حروف الفبای آغاز کلمات گردآورده و به فارسی ترجمه کرده است.

آغاز: الابد بفتح همزه و تشدید باء گیاه تر است یا چراگاه یا هرچه برویاند زمین آن را و اب الرجل ابا از باب نصر و ضرب یعنی مهیا شد آن مرد برای رفتن و سیر... انجام: ... و یهماء کحمراء بیابانی است که راه یافته نمی‌شود در او و سال سختی است که فرح و شادی در او نیست، بین بفتح هر دو یاء نام چشمه‌ای است یا نام رودخانه است.

خط: نستعلیق. ظاهراً به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ۷ ربیع الاول ۱۲۷۹ هـ، هنگام رفتن به عتبات عالیات و زیارت مرقد ائمه (پایان جزء اول)، شعبان ۱۲۷۶ هـ (پایان کتاب).

عناوین به مشکی درشت در حاشیه و در متن نانویس، تصحیح شده، از آغاز حرف صاد تا آغاز حرف لام در نسخه حاضر نیامده، نام کتاب در لبه بیرونی کتاب چنین آمده که نوشتیم.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول ضربی.

۱۷/۵ × ۲۲ سم. ۵۵۴ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۶۴۸۸)

۸۴۴۵

جنگ (متفرقه - فارسی)

از: ابوطالب بن محمد ربیع.

خط: نستعلیق زیبا آماده شده جهت چاپ. کاتب: محمد ساوجی مشهور به حکیم خوشنویس. تاریخ کتابت: ۱۲ محرم ۱۳۵۷ هـ.

عناوین به مشکی درشت، تصحیح شده، دارای سه مجلس نقاشی آب و رنگ بسیار ضعیف، در برگ آغازین عکس مؤلف و یک رباعی شعر فارسی از او آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۲/۵ × ۱۹/۵ سم. ۲۰۲ گ. ۹ س.

(ثبت ۴۹۲۱۶)

۸۴۴۳

دیوان امیرالمؤمنین (ع) (شعر - عربی)

منسوب به: امام علی بن ابی طالب (ع). نسخه حاضر دارای ترجمه منظوم ابیات به فارسی از شوقی بغدادی (یزدی، تبریزی) که مقدمات منظوم آن و تاریخ تألیف در نسخه حاضر حذف شده است. آغاز:

الناس من جهة التمثال اكفاء

ابوهم آدم و الام حواء

آدمی از ره تمثال به هم می‌مانند

که پدر آدم و حوا همه را شد مادر

انجام:

اذا ضاقت بك الاحوال يومًا

فستق بالرازق الفرد العلی

چون ز احوال جهان روزی به تنگ آید دلت

باش واثق بر کریم رازق و فرد علی

نک: التراث العربی، ۳ / ۵۱؛ کشف الحجب، ۲۱۵؛

ذریعه، ۹ / ۱۰۲؛ عکسی مرکز احیاء، ۲ / ۱۹۸؛ نشریه،

۷ / ۱۱۸ - ۱۲۰؛ منزوی، ۴ / ۲۷۲۲؛ مجلس، ۲۵ / ۱۶۷؛

نشریه، ۷ / ۱۶۰.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوین به شنگرف و در وسط سطرها، در برگ

فصلی در بیان مساوات کلمه طیبه و حروف آن با عدد حروف اسم مبارک حضرت رسالت و امیرالمؤمنین و ائمه (ع) «۷۲۳-۷۹۰».

خط: نستعلیق زیبا. به خط مؤلف.

عناوین به مشکى درشت، در برگ پایانی یادداشتی محو شده به خط کاتب با مهر بیضوی «ابوطالب» دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول ضربی.

کاغذ: الوان.

۱۳ × ۲۰ سم. ۳۹۰ گ. ۱۵ س. (ثبت ۱۲۸۹۵)

۸۴۴۶

اسکندر نامه

(داستان-فارسی)

از: منوچهر حکیم.

انجام افتاده: به قدرت يك زنده فيل و منقار او سرخ است به گفته او عمل کن ساعتی نشده دید....

نک: مجلس، ۱۰/۴۷۲ و ۷۴۴؛ دانشگاه، ۱۰/

۱۸۳۰، ۱۸۳۱؛ مشترک، ۶/۹۹۱.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوین نانویس، دارای ۲۵ مجلس نقاشی آب و رنگ ضعیف که رنگ آمیزی بسیاری از مجالس ناتمام مانده و در برخی از صفحات مجالس سفید مانده است، نسخه بسیار کثیف و لکه‌های روغن در اکثر صفحات دیده می‌شود.

جلد: تیماج مشکى.

۲۱/۵ × ۳۵/۵ سم. ۱۵۵ گ. ۲۳ س.

(ثبت ۷۸۱۰۵)

۸۴۴۷

ریاض الانشاء

(نامه نگاری-فارسی)

(منشآت خواجه جهان)

از: خواجه جهان عمادالدین محمود بن محمد گاوآن

گیلانی (۸۸۷ هـ).

مؤلف به جنگی برخورد کرده که مشتمل بر همه مواظ و نصایح و حکم و حکایات غریبه و روایات عجیبه بوده است و از هند به تهران آورده بودند، ولی فرسودگی نسخه از يك طرف و آزار موربانه از طرف دیگر باعث شده تا وی نسخه‌ای از آن را جهت خود استنساخ نماید و در روز یکشنبه ۹ رمضان ۱۳۰۰ هـ از کتابت آن فارغ شده است، این عناوین در نسخه دیده می‌شود:

مقدمه‌ای در تعریف علم و مذمت جهل «۱۱۱».

نظم چهل حدیث از حسین بن عبدالعلی متخلص به فیضی برگرفته از کتاب در بحر المناقب علی بن ابراهیم مشهور به برهان‌الدین بغدادی «۲۸۱۱».

سر آغاز:

ای ذات تو از وصف زبانها برتر

ز ادراک یقینها و گمانها برتر

نظم چهل حدیث از نورالدین عبدالرحمن جامی «۲۸ ۲۸» با سر آغاز «صحیح‌ترین حدیثی که راویان مجالس دین و محدثان مدارس یقین».

برخی فواید به نقل از کشکول شیخ بهائی «۱۷۰۳۸».

فصولی در ذکر مقالات فلاسفه و ذکر فرق (ص ۱۷۱-۲۲۲).

خاتمه‌ای در بیان حسن عقیدت اصحاب ارادت و معرفت ماهیت ارباب عصمت «ص ۲۲۳ و ۳۲۷».

سر آغاز:

هر دل که به انوار الهی خاص است

در بحر محبت نظرش غواص است

در پایان مثنوی توحیدیه‌ای با تخلص «واصف».

بعضی نکته‌های غریب به نقل از نگارستان

«۵۰۰۳۲۷».

فصولی اخلاقی در سلوک با مردم و اهل مدینه همچو سفیه، صفات عفو و عقوبت و توبه، حلم، تواضع، وفا، صبر، شکر، رضا و خوشنودی، غضب، طعام، مثلها «۷۲۳۵۰۰».

یادداشت پراکنده در عروض و نام کتاب و مؤلف و تملك عمر بن عبدالله عیدروس و ابراهیم بن محمد نخشی و مهر بیضوی «صراط علی حق نمسکه» دیده می‌شود.
جلد: تیماج جگری سر طبل دار ضربی ترنج و سر ترنج و لچکی دار، عطف ترمیمی.
(ثبت ۷۸۰۴۵)

۸۴۴۹

سراج منیر (اخلاق - فارسی)
از: قاضی محمد شریف بن محمد اسماعیل کاشف شیرازی (۱۰۶۰ هـ).

انجام افتاده: ... شما هر دو ننگ مایه اید مرا آتش حسد به مرتبه‌ای سینه سوز است که اگر شخصی به من نیز چیزی بخشد از غصه هلاک شوم...
نک: ذریعه، ۱۶۱/۱۲؛ مرعشی، ۹/۸؛ مشار فارسی، ۲۹۵۵/۳؛ مرکز احیاء، ۴۹/۶؛ فهرستواره، ۴۹۱/۶، ۴۹۳؛ دانشگاه، ۶۶۵/۳؛ مجلس، ۳۳۸/۲.
خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
عناوین به قرمز، برخی از برگ‌های پایانی در صحافی جا به جا شده است، روی برگ اول یادداشتی به نقل از کتاب المرغوب و المحذور شرف بن بهاء شیرازی آمده است.
جلد: تیماج مشکی.
۱۴ × ۲۰/۵ سم. ۶۹ گ. ۱۳ س. (ثبت ۴۹۲۳۳)

۸۴۵۰

جنگ (متفرقه - فارسی)
از: میرزا حکیم بیگ جامی (ق ۱۱ هـ).
یادداشت‌ها و رساله‌های پراکنده‌ای بدین عناوین:

دباجه بیاض (۱ پ - ۲۹ ر)

این رساله در ملك، ۲۳۵/۷ با عنوان منشآت نصیرا،

نک: کشف الظنون، ۱/۹۳۵؛ مشترك، ۵/۱۷۱۳؛ مرعشی، ۶/۳۵۲؛ ذریعه، ۱۱/۳۲۰؛ مشار فارسی، ۲/۲۷۲۴، ۲۷۲۴.

خط: نستعلیق خوش. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
عناوین به مشکی درشت، تصحیح شده، روی برگ اول یادداشتی در خرید کتاب از میرزا احمد کتاب فروش به مبلغ ۱۸۰۰۰ به سال ۱۳۱۷ هـ دیده می‌شود.

جلد: تیماج زرشکی با جدول کشی زرین.
۱۷/۵ × ۳۰ سم. ۱۴۴ گ. ۱۸ س.

(ثبت ۷۸۰۸۲)

۸۴۴۸

فتح الافعال و ضرب الأمثال (صرف - عربی)
(شرح لامیه الافعال)
از: ابو عبدالله محمد بن عمر بحرق حضرمی شافعی (۹۳۰ هـ).

شرحی است بر قصیده لامیه «ابنیه الافعال» محمد بن عبدالله بن مالک طائی.
آغاز: الحمد لله المتصرف قبل علل التصريف المعترف قبل آلة التعريف الذى الف الاشياء أحسن تأليف و حمل الانسان امانة التكليف...
انجام: ... يقال جدل يجدل كفرح يفرح وزناً و معنى و الوجه الباشر هو الكالج و الرجل الخايف حقق الله له ما ترجاه وأعاده مما يخشاه واستجاب له ما دعاه بمنه و كرمه.

نک: کشف الظنون، ۲/۱۵۳۶؛ هدیه العارفين، ۲/۲۳۰.

۱۴/۵ × ۲۱ سم. ۷۴ گ. ۲۱ س.
خط: نسخ. کاتب: عمر بن ابراهیم حبیبی. تاریخ کتابت: جمعه ۱۷ ذی قعدة ۹۸۳ هـ.

عناوین و متن به سنکرف، تصحیح شده، در دو برگ آغازین تملك شيخ موسى حفاظی و چند

و در مجلس، ۱۳۴/۳۷ با عنوان دیباجه بیاض و در دانشگاه، ۲۷۵۵/۱۲ با عنوان جنگ و در نشریه نسخه‌های، خطی ۲۷۲/۷، ۲۷۳ با عنوان سفینه معرفی شده است.

و در مجلس، ۱۳۴/۳۷ با عنوان دیباجه بیاض و در دانشگاه، ۲۷۵۵/۱۲ با عنوان جنگ و در نشریه نسخه‌های، خطی ۲۷۲/۷، ۲۷۳ با عنوان سفینه معرفی شده است.

آغاز:

این نادره مجموعه اقسام سخن

گلهای کلام را بود چون گلشن انجام: ... و گفت شکر الهی را چیزی بهتر از صبر و مرتبه‌ای بلندتر از رضا نیست حق تعالی همگنان را از هر دو صفت بهره‌مندی دهد.

دو حدیث در آمدن مفر (مضر) به خدمت سید شهادت (ع) و سؤال اعرابی از پیامبر (ص) (۳۰ پ-۳۲ ر). در بیان آفرینش آسمان و زمین و جن و انس و تاریخ مختصر پیامبران و پادشاهان به نقل از کتاب بحر العلوم نسفی (۳۳ ر-۴۵ ر).

زبدة النصایح (۷۰ ر-۸۸ پ)

مواعظ و نصایح پراکنده‌ای از سخنان الهی و پیامبر (ص) و انوشیروان و لقمان با اشعاری از مؤلف با تخلص «فطرت» بدون ترتیب خاصی گرد آمده است. آغاز: حمد فراوان و سپاس بی‌پایان قادری را سزد که به قلم صنعت پرنیان افلاک را به نقوش نگین ماه و پروین نگاشته و بی‌دستیاری غیری به ید قدرت این نه خرگاه بی‌ستون را افراشته ...

انجام افتاده: ... او را اسیر ساخته در معرض عتاب درآورده از او پرسید که خود را چون می‌بینی جواب داد که خدای.

منشآت جامی (۸۹ پ-۹۵ ر)

شرح دو بیت مثنوی از جامی (۹۵ پ-۹۷ پ) با سر آغاز عشق جز نایی و ما جز نی نه‌ایم. رقعهای به خان خانان (۹۷ پ-۹۸ ر).

حکایت بهرام و بهروز (۴۵ ر-۵۳ ر)

مجمل الاخبار (۵۴ ر-۶۹ پ)

در يك مقدمه و سه فصل بدین عناوین: مقدمه: در بیان اختلاف امم در مدت خلق عالم و عدد مراتب انبیاء.

فصل اول: مجملی از ظهور آدم و ذکر انبیای کرام و برخی از معجزات پیامبر.

فصل دوم: ملوک قبل از اسلام عجم و سلاطین عدالت آیین.

فصل سوم: در فرمانروایان بنی امیه و بنی عباس. آغاز: این بی‌بضاعت به عجز قائل و در ادای سخن آرائی راجل با عدم استطاعت و افتقار معروض رأی مقربان سپهر اقتدار می‌نماید ...

انجام: ... مانند تخلف از جیش اسامه در این اوراق نمی‌گنجد و شرح فضایل و مآثر و ذکر مناقب و مفاخر اولاد امجاد خیر البشر ائمه اثنا عشر صلوات الله علیهم

رسالة الهیات خواجه عبدالله انصاری

(۹۸ ر-۱۰۰ پ).

آغاز:

ای ز درت بیدلان را بوی درمان آمده

یاد تو مر عاشقان را مونس جان آمده رقعۀ نصیر الانامی به میرمعین وزیر اصفهان (۱۰۱ ر).

رقعۀ میرزا صادق به نواب عالی (۱۰۱ پ).

سواد کتابت نواب مستطاب به میر ابوالحسن (۱۰۱ پ-۱۰۲ ر).

مطالبی به نقل از کشف الاسرار و وصایای نظام الملك و سقراط و جامع التواریخ و جواهر الالفاظ و متفرقات دیگر (۱۰۲ پ-۱۰۷ ر).

دیباجه گلزار ابراهیم ظهوری (۱۰۷ پ-۱۱۰ ر).

انجام:

شفاعت خواه ما گردان رسولت
محقر طاعت ما هم قبولت
فتوحی را به روح مرتضی بخش
گناهش را به آل مرتضی بخش
شرح حال مختصر ائمه^(ع) (۱۵۵-۱۵۶ ر).
نکنه‌ها و حکایت‌های عرفانی (۱۵۶-۱۶۰ پ).
مکتوب امینای منشی در تعزیت نواب معزالملک
(۱۶۰ پ-۱۶۱ پ).
رساله‌ای از محمد زمان حسینی سبزواری ناتمام
(۱۶۱ پ-۱۶۶ ر)

ساقی نامه ملا پرتوی

(۱۶۸-۱۷۰ پ)

دیباچه‌ای از نورالدین مطهر (۱۷۱ پ-۱۷۲ پ).
حکایت منظوم صید و صیاد و آدمی و مار و میمون
و پلنگ (۱۷۳ ر-۱۷۶ پ).

خط: نستعلیق. کاتب: محمدصادق جامی. تاریخ
کتابت: دوشنبه غره صفر ۱۰۸۰ هـ به شراکت
محمد نصیبی بیگ.

به امر صاحب بیاض میرزا محمدحکیم بیگ (گ
۲۹)، محمدرضا بن محمدحکیم جامی، ۱۵
جمادی الثانی ۱۰۷۹ هـ حسب الفرموده قبله
گاهی؟ (گ ۱۵۴)، محمد صادق، ۱۱ شعبان
۱۰۷۹ هـ (گ ۱۶۰)، ۱۰ شعبان ۱۰۷۹ هـ. مکان
کتابت: اورنگ آباد (گ ۱۶۶)، محمدصادق
جامی، ۱۷ شعبان ۱۰۷۹ هـ به امر میرزا محمد
حکیم بیگ جامی (گ ۱۷۲)، عناوین به سنگرف،
صفحات مجدول به سنگرف و لاجورد، برگ اول
دارای سرلوح مرصع مذهب سبک کشمیر با
کتیبه‌ای که بسمله در وسط آن در زمینه‌ای سفید
با دورچینی زرین آمده است، سطرها چلیپا و
راسته، روی برگ اول تملک عبدالرزاق بن محمد

صادق کشمیری و ۳ بیت شعر فارسی از بدیع
الزمان به خط وی دیده می‌شود.
جلد: تیماج مشکی.
۱۵/۵×۲۵/۵ سم. ۱۷۷ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۸۷۹۹۱)

۸۴۵۱

تحفة الملوك

(اخلاق-فارسی)

(تحفة الوزراء، نصاب الملوك)

از:

نک: ذریعه، ۳/۴۷۰؛ کشف الظنون، ۱/۳۷۶؛ مشار
فارسی، ۱/۱۲۱۷؛ مرعشی، ۳/۱۹۸؛ فهرستواره، ۶/
۳۷۰، ۳۷۲؛ مشترک، ۴/۲۲۷۰.

خط: نستعلیق خوش. کاتب: حسین. تاریخ
کتابت: ۱۳۰۷ هـ.

عناوین با خطی قرمز بر فراز آن نشانی دارد،
صفحات مجدول به مشکی، برگ اول دارای گل
و بوته زرین.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول ضربی.
۱۰/۵×۱۷ سم. ۱۴ گ. ۷ س. (ثبت ۶۱۹۲۸)

۸۴۵۲

بیاض

(شعر-فارسی)

از:

مشمول بر: مثنوی چاه وصال سند، قضا و قدر محمد
قلی سلیم، خلد برین وحشی، قضا و قدر کلیم، قضا و
قدر حکیم رکن، نرجس دان ذبیحی، اشعاری از حافظ،
جامی، محتشم، برهن، مشتاق، نظیری نیشابوری.

خط: شکسته نستعلیق. کاتب: محمدعلی بن
محمد رحیم. تاریخ کتابت: ۱۴ ربیع الاول
۱۲۰۰ هـ (ص ۱۱)، ربیع الآخر همان سال (ص
۹۰)، ۲۵ جمادی الاول همان سال (پایان کتاب).
سطرها چلیپا و راسته، تصحیح شده، در برگ

عناوین به قرمز، تمامی رساله‌ها تصحیح شده‌اند، پس از رساله اول اشعار بحر العلوم در اصحاب اجماع و در چهار برگ پایانی چند دستور اخلاقی جهت طالبان علم به نقل از کتب ادعیه آمده است.
جلد: پارچه‌ای ترمه، اندرون و دور و عطف تیماج زرشکی.
۱۱/۵ × ۲۲ سم. ۱۲۰ گ. ۱۴ س. (ثبت ۶۲۰۱۵)

۸۴۵۴

مقدمه فرازستان (اخلاق - فارسی)
از: درویش فانی مازدیسنان کیانی یانکجی لیمجی پورهوشنگ هاتریای هندی.
کتابی به نام «فرازستان» از آثار میرزا محمد اسماعیل بن محمدعلی خان زند کتابدار جلال‌الدوله در آداب سلطنت و جهانبانی و مشتمل بر سه دفتر به دست مؤلف ما رسیده است و وی مقدمه‌ای در طریقه سلوک سلاطین قدیم و مشتمل بر کیفیت تهذیب اخلاق حمیده و ذکر ملکات حسنه بر آن افزوده است و این کار را در ۱۳۰۴ هـ و در زمان سلطنت ناصرالدین شاه و ولیعهدی مظفرالدین میرزا در ممالک آذربایجان و ظل‌السلطان در اصفهان و کامران میرزا و امین‌السلطان به پایان برده است. این کتاب در ۱۲ نظر و مشتمل بر ۶۶ فقره تألیف یافته است بدین عناوین:
نظر اول: به اراده حق زمانه بیکران در طواف و اثر آن در کرها آشکار.
نظر دوم: موافق اعتقاد ایرانیان باستان در شناختن خالق منان.
نظر سوم: اعتقاد ایرانیان باستان از اثر پی به مؤثر بردن.
نظر چهارم: در چگونگی آفرینش کوی زمین و مخلوقات آن.
نظر پنجم: در مراتب اکملیت انسانی.

پایانی مهر بیضوی «زد دست به دامان محمد، حسین» دیده می‌شود.
جلد: تیماج مشکی بدون مقوا.
۱۱/۵ × ۲۲ سم. ۶۶ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۶۲۰۱۹)

۸۴۵۳

مجموعه

۱. الخلاصة فی النحو (فارسی - عربی)
(الفیه ابن مالک)
(گ ۵ پ - ۷۶ ر)
از: جمال‌الدین محمد بن عبدالله ابن مالک طائی جیانی (۶۷۲ هـ).
نک: التراث العربی، ۴۶۲/۲؛ کشف الظنون، ۱/۱۵۱، ۱۵۵؛ معجم المطبوعات، ۱/۲۳۳، ۲۳۴.

۲. الدرر البهیه فی النظائر الفقهیه (فقه - عربی)
(گ ۷۷ پ - ۸۶ پ)
از: ملا محسن بن محمد سمیع بن حسین کرمانشاهی (ق ۱۳ هـ).
نک: ذریعه، ۸/۱۲۱، ۱۲۲؛ التراث العربی، ۳/۲۶۲۵.

۳. آداب المتعلمین (اخلاق - عربی)
(گ ۸۷ پ - ۱۰۰ پ)
از: نصیرالدین محمد بن محمد بن حسن طوسی (۶۷۲ هـ).
نک: ذریعه، ۱/۲۶، ۲۸؛ التراث العربی، ۱/۲۵، ۲۶؛ کشف الحجب، ۳۲.

خط: نسخ زیبا. کاتب: محمد بن علی اصغر سمنانی. تاریخ کتابت: جمعه از محرم ۱۲۴۵ هـ جهت آقا میرزا مهدی (پایان رساله اول)، سال ۱۲۴۷ هـ (پایان کتاب سوم).

شامل اشعاری از سعدی، وصال، حافظ، مولوی، خاقانی، جمالی، جامی، هاتف.
خط: شکسته نستعلیق زیبا. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

برگ اول دارای سرلوح مذهب مرصع، صفحات مجدول به زر و مشکی با کمندی به زر و مشکی، در برگ پایانی اشعاری از رهی معیری به سال ۱۳۲۲هـ در تهران و در خدمت عبدالحمید خان ابوقدره نوشته شده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای.

۸×۵/۱۴ سم. ۱۶گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۶۲۰۱۵)

۸۴۵۶

منهاج (مفتاح) الآداب فی بیان معرفة الآداب

(اخلاق - عربی)

از: زین العابدین بن حمزه بن حسن بن علی حسینی
استرآبادی (ق ۱۰هـ).

در بیان آداب و سنن نقل شده از پیامبر و ائمه (ع) و حکما و علماء، در روز سه شنبه ۱۰ جمادی الآخرة ۹۴۰هـ شروع به تألیف و در سه شنبه ۲۵ ربیع الآخر همان سال در کلکنده تألیف آن پایان یافته است.

این کتاب در ۱۰ باب و یک خاتمه تألیف شده بدین
عناوین:

الباب الاول: فی فضیلة العلم و اهله و رداءة الجهل و اهله.

الباب الثانی: فی فضیلة الادب و کیفیتة دخول المجالس و خروجها.

الباب الثالث: فی کیفیتة طریق الاكل و الشرب من الآداب و السنن.

الباب الرابع: فی کیفیتة تنظيف و التطبيب و التکحل و التدهن و السواك و دخول الحمام و تقليم الاظفار و أخذ الشارب و تدوير اللحية و آداب الخضاب و الزينة.

نظر ششم: در بیان لزوم بقای نوع به توالد و تناسل. نظر هفتم: در وجوب التزام آداب دین و مذهب. نظر هشتم: موجب آسودگی و امنیت خلق پادار بودن در دین حقه بوده و هست.

نظر نهم: واجب بودن برای بنی نوع انسان متدین بودن به دین حقه و رفع اشتباه از خطرات ملحدین.

نظر دهم: باعث ضعیف شدن هر دین و دولت انحراف و ورزیدن از کیش خویش است.

نظر یازدهم: در رسیدن به مقامات از راه دین و پاداش یافتن منحرف شوندگان از دین.

نظر دوازدهم: در ختم مقدمه و سبب تألیف کتاب فرازستان.

آغاز: پس از ستایش خالق منان درود فراوان بر روان پاک پیغمبران از آغاز تا انجام در این همایون عهد که دارای دانا شهریار توانا شاهنشاه جمجاه انجم سیاه ...

انجام: ... و آنرا خدمت اهل علم مایه سرافرازی خود خواهد دانست چنانچه فرموده‌اند:

به اهل حرف باید گفت اهل حرفه بسیار است

به خواوموشی ادا کردم سخن را نیست پایانی
نک: فهرستواره، ۲/ ۱۰۴۳.

خط: نستعلیق. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: آذر ۱۲۵۶هـ موافق با سلخ رجب ۱۳۰۴هـ برابر با ۲۴ آوریل ۱۸۸۷م.

عناوین به مشکی درشت و خط نسخ و با خطی قرمز بر فراز آن نشانی دارد، یادداشتی از مؤلف در برگ پایانی در اهدای کتاب به امین السلطان با مهر مربع «یانک جی لیم جی» آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و جدول‌کشی زرین.
۱۳×۲۲ سم. ۹۸گ. ۱۲س. (ثبت ۷۸۵۵۸)

۸۴۵۵

(شعر - فارسی)

جنگ

از:؟

- الباب الخامس: فی کیفیت آداب اللباس و المسکن و ما يتعلق بهما.
- الباب السادس: فی کیفیت طریق التجارة و البيع و الشراء من الآداب و السنن.
- الباب السابع: فی کیفیت ما يتعلق بحال السفر من الآداب و السنن.
- الباب الثامن: فی کیفیت الاستخارة و الاستشارة و طریق اختیارات الأيام.
- الباب التاسع: فی کیفیت عیادة المريض.
- الباب العاشر: فی بیان احادیث متفرقة منقولة عن النبی و الائمة المعصومین علیهم السلام.
- الخاتمة: فی بیان خطبة امیرالمؤمنین الموسومة بسمات المؤمنین المرفوعة بصفات المتقین.
- آغاز: الحمد لله الذی علمنا العلم و الادب شرفاً لنا و أمرنا بالمروءة و التقوی مناً علینا و رفع درجات العلماء الی ذروة العلی و جعلهم لعلمهم و رثة الأنبياء....
- انجام: ... و سبباً لا يتجاوز فمهلاً فانما الشيطان تفت علی لسانك، هذا آخر ما أوردناه فی هذه الرسالة الکریمة.
- خط: نسخ. کاتب: هدايت الله. تاریخ کتابت: ق ۱۰ یا اوائل ق ۱۱ هـ.
- عناوین به سنگرف و لاجورد درشت، تصحیح شده و برخی از برگ‌ها با حاشیه نویسی مفصل، روی برگ اول چند یادداشت پراکنده محو شده و نام کتاب و مهر بیضوی «خاک ره آل حق، نظر علی» و مهر مستطیل کتابخانه مجدالدین نصیری دیده می شود.
- جلد: تیماج مشکى، دور و عطف ترمیم شده.
- ۱۸ × ۲۵ سم. ۲۵۲ گ. ۱۷ س. (ثبت ۱۶۲۸۵)
- ۸۴۵۷
- غنیمة المعاد فی شرح الارشاد** (فقه - عربی)
- از: ملاً محمد صالح بن محمد برغانی قزوینی (ثبت ۱۲۷۵ هـ).
- جلد هفتم کتاب و مشتمل بر کتاب الزکاة تا پایان کتاب الصوم است.
- نک: التراث العربی، ۴ / ۱۳۷؛ ملى، ۱۰ / ۴۱۹؛ سپهسالار، ۵ / ۳۵۲؛ مجلس، ۱۲ / ۱۲۲ - ۱۲۳.
- خط: نسخ. تاریخ کتابت: ۱۵ ربیع الاول ۱۲۴۹ هـ (پایان کتاب الزکاة).
- عناوین به قرمز، متن مشکى درشت و با خطی قرمز بر فراز آن نشانی دارد. در برخی از برگ‌ها آثار تصحیح مختصر با حاشیه نویسی مختصر دیده می شود.
- جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج و لچکی دار.
- ۵ / ۱۴ × ۲۰ / ۵ سم. ۱۳۸ گ. ۲۱ س. (ثبت ۷۴۱۲۷)
- ۸۴۵۸
- غایة المرام** (حدیث - عربی)
- فی شرح تهذیب الاحکام**
- از: سید نعمت الله بن عبدالله موسوی جزائری (۱۱۱۲ هـ).
- جلد اول و دوم کتاب را داراست.
- نک: التراث العربی، ۴ / ۱۲۰؛ عکسی مرکز احیاء، ۳ / ۱۱۸؛ مجلس، ۱۴ / ۲۴۹؛ ذریعه، ۱۶ / ۱۸ - ۱۹.
- خط: نسخ. کاتب: حسین بن علی نقی. تاریخ کتابت: چهارشنبه ۱۷ جمادی الثانیه ۱۲۳۱ هـ (پایان جلد ۱)، رجب همان سال (پایان کتاب).
- از روی نسخه اصل.
- عناوین و نشانی متن به سنگرف، روی برگ اول يك رباعی عربی آمده است.
- جلد: تیماج قهوه‌ای.
- ۲۱ × ۳۰ سم. ۲۵۵ گ. ۲۵ س. (ثبت ۴۰۷۵۸)

- ۸۴۵۹ غایة المرام (حدیث - عربی)
فی شرح تهذیب الاحکام
از: سید نعمت‌الله بن عبدالله موسوی جزائری (هـ) ۱۱۱۲.
جلد پنجم و از کتاب المزار تا پایان کتاب المکاسب را داراست.
خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ (به خط همان کاتب نسخه قبل است).
عناوین و نشانی متن به شنگرف، روی برگ اول نام کتاب به خط نستعلیق شش دانگ عالی نوشته شده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۳۰ × ۲۱ سم. ۱۵۳ گ. ۲۶ س. (ثبت ۴۰۷۵۶)
۲. اصل ابی سعید عباد العصفری (حدیث - عربی)
(گ ۱۰ پ - ۱۳ پ)
از: ابوسعید عباد عصفری.
۳. اصل الحناط (حدیث - عربی)
(گ ۱۴ ر - ۲۸ ر)
از: عاصم بن حمید حناط کوفی.
۴. اصل زید النرسی (حدیث - عربی)
(گ ۲۸ پ - ۳۶ پ)
از: زید نرسی (ق ۲).
۵. اصل جعفر بن محمد الحضرمی (حدیث - عربی)
(گ ۳۷ ر - ۵۱ پ)
از: جعفر بن محمد بن شریح حضرمی.
۶. اصل محمد بن المثنی (حدیث - عربی)
(گ ۵۲ ر - ۶۰ پ)
از: محمد بن مثنی بن قاسم حضرمی.
۷. اصل عبدالملک بن حکیم (حدیث - عربی)
(گ ۶۱ ر - ۶۳ ر)
از: عبدالملک بن حکیم خنعمی کوفی.
۸. اصل مثنی بن الولید الحناط (حدیث - عربی)
(گ ۶۳ پ - ۶۵ پ)
از: مثنی بن ولید حناط کوفی.
- ۸۴۶۰ غایة المرام (حدیث - عربی)
فی شرح تهذیب الاحکام
از: سید نعمت‌الله بن عبدالله موسوی جزائری (هـ) ۱۱۱۲.
جلد پنجم و کتاب الحج را داراست.
خط: نسخ. کاتب: محمد شریف بن اسدالله حسینی مرعشی شوشتری. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
عناوین و نشانی متن به شنگرف.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۳۰/۵ × ۲۱ سم. ۱۲۵ گ. ۲۹ س. (ثبت ۴۰۷۵۷)
- ۸۴۶۱ مجموعه
۱. اصل زید الزراد (حدیث - عربی)
(گ ۱ پ - ۹ پ)
از: زید زراد (ق ۲).
۹. اصل خلاد السدی (حدیث - عربی)
(گ ۶۶ ر - ۶۶ پ)
از: خلاد سدی بزاز کوفی (ق ۲).

۱۰. اصل حسین بن عثمان (حدیث-عربی)
(گ ۶۷-۷۰ ر)
از: حسین بن عثمان بن شریک بن عدی عامری
کوفی (ق ۲).
۱۱. اصل عبدالله بن یحیی الكاهلی (حدیث-عربی)
(گ ۷۰-۷۱ پ)
از: عبدالله بن یحیی کاهلی (ق ۲).
۱۲. اصل سلام بن اَبی عمرة (حدیث-عربی)
(گ ۷۲-۷۳ پ)
از: سلام بن ابی عمره خراسانی کوفی (ق ۲).
۱۳. اصل علی بن اسباط (حدیث-عربی)
(گ ۷۴-۸۲ ر)
از: علی بن اسباط کوفی (ق ۳).
در باره اصول مذکوره نک: ذریعه، ۲/ ۱۲۵-۱۶۷؛
التراث العربی، ۱/ ۲۳۷-۲۴۲؛ فهرستگاه حدیث، ۲/
۲۷۳-۲۸۷.
- خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
از روی نسخه‌ای به خط منصور بن الحسن بن
حسین اَبی در ذی حجه ۳۷۴ هـ از نسخه
ابوالحسن محمد بن حسن بن حسین بن ایوب
قمی (پایان رساله ششم)، قاسم بن شیخ محمد بن
حمزه ملقب به دلبری حمداوی نجفی، سال
۱۲۲۶ هـ (پایان کتاب).
عناوین به شنگرف، در آغاز هر رساله یادداشت
رجالی مختصری در شناخت مؤلفین به نقل از
کتاب‌های رجالی با امضای «م د ح ر ح» آمده،
روی برگ اول فهرست مطالب و در برگ پایانی
آغاز رساله الرد علی اصحاب العدد سید مرتضی
ناقصاً آمده است، دارای حواشی مختصر.
- جلد: تیماج سرمه‌ای.
۱۳ × ۲۰/۵ سم. ۸۲ گ. ۱۶ س.
(ثبت ۷۴۳۳۵)
- ۸۴۶۲
- تهذیب الاحکام (حدیث-عربی)
از: شیخ الطائفه محمد بن حسن طوسی (۴۶۰ هـ).
نک: ذریعه، ۴/ ۵۰۴؛ التراث العربی، ۲/ ۱۵۷؛
فهرستگان حدیث، ۳/ ۲۴۳-۳۱۶.
از کتاب الطهارة تا کتاب الحج را دارا و از آغاز و
انجام افتادگی دارد.
- خط: نسخ. کتاب: الله وردی بن کربلایی بابا
خورد رودباری زرابادی. تاریخ کتابت: یکشنبه
۲۴ ربیع الثانی ۱۰۷۴ هـ از روی نسخه‌ای به خط
علی بن شمر و از روی خط مؤلف (پایان کتاب
الصلاة)، همو در سلخ جمادی الاول ۱۰۷۴ هـ
جهت میر عبدالجبار (پایان زیادات کتاب
الصلاة).
- عناوین به شنگرف، تصحیح شده و در پایان جزء
اول یادداشت مقابله کتاب به سال ۱۱۳۱ هـ با
چند نسخه مصحح یکی به تصحیح پدر نگارنده
یادداشت و در پایان زیادات کتاب الصلاة
یادداشت تصحیح و مباحثه کتاب از محمدصادق
خادم بن محمد بن عبدالفتاح تنکابنی به سال
۱۱۳۴ هـ دیده می‌شود، دارای حواشی برخی با
عنوان «محق عفی عنه» و «اسماعیل بن الشیخ
خضر السلامی» و «حسین العاملی»، نسخه به
چند خط کتابت شده است، بسیاری از برگ‌های
کتاب ترمیم شده است.
- جلد: تیماج مشکلی مجدول ضربی.
۲۴ × ۳۷ سم. ۳۶۳ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۴۱۶۱۵)

۸۴۶۳

عیون اخبار الرضا (حدیث-عربی)
از: شیخ صدوق محمد بن علی بن بابویه قمی
(۳۸۱هـ).

نک: ذریعه، ۳۷۵/۱۵؛ التراث العربی، ۱۰۴/۴؛ مشار
عربی، ۶۴۲؛ فهرستگان حدیث، ۸۴/۵-۱۰۳.

خط: نسخ. کاتب: جسر بن میر محمد رضوی.
تاریخ کتابت: دهه سوم ذی قعدة ۱۰۷۱هـ (پایان
جزء اول)، دهه دوم جمادی الاولی ۱۰۷۲هـ
(پایان کتاب).

عناوین به شنگرف و در بسیاری از موارد
نانویس، تصحیح شده با حاشیه‌نویسی مختصر،
روی برگ اول: تملك میر محمدباقر با مهر مربع
«القنی برحمة ربه الغنی محمد باقر بن هدایت
الحسینی» و وقفنامه کتاب از میر آصف حسینی.
جلد: تیماج دو رو با سرطبل، رو قرمز، اندرون
سبز با جدول‌کشی زرین.
۱۵/۵ × ۲۵/۵ سم. ۲۴۰ گ. ۲۲ س.

(ثبت ۷۸۰۳۳)

۸۴۶۴

معانی الاخبار (حدیث-عربی)
از: شیخ صدوق محمد بن علی بن بابویه قمی
(۳۸۱هـ).

نک: ذریعه، ۲۰۴/۲۱؛ التراث العربی، ۱۴۰/۵؛
فهرستگان حدیث، ۵۲۳-۵۲۹.

خط: نسخ. کاتب: محمدرضی بن محمد چلبی
تبریزی. تاریخ کتابت: چهارشنبه ۱۱ محرم
۱۰۸۲هـ.

عناوین به شنگرف، دارای حواشی مختصر،
روی برگ اول عقدنامه از دواجی به سال
۱۱۷۴هـ آمده است، برخی از برگ‌ها الوان.
جلد: تیماج دو رو، رو قهوه‌ای ضربی ترنج و

سرترنج دار، اندرون سبز، دور و عطف تیماج
مشکی.
۱۸/۵ × ۲۸/۵ سم. ۱۴۱ گ. ۲۱ س.
(ثبت ۷۴۱۵۲)

۸۴۶۵

منهج الیقین و صحیفة المتقین (حدیث-فارسی)
از: رضی‌الدین محمد بن محمد نصیر مجلسی (ق)
(۱۱۲هـ).

نک: ذریعه، ۸۸/۴؛ مرعشی، ۲۵۶/۵؛ فهرستگان
حدیث، ۱۶۳/۶؛ گلپایگانی، ۱۹۵-۱۹۶.
نسخه حاضر جلد اول و از آغاز افتادگی دارد.
آغاز افتاده: تو را ای پروردگار کسی را که به غضب
می‌آید از برای محرمات تو هرگاه کسی حلال کند آنها را و
از برای پیغمبر تو مانند غضب پلنگ در وقت جنگ که او
علی بن ابی‌طالب است

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۱۲هـ.
عناوین به شنگرف و عبارات عربی با خطی
شنگرف بر فراز آن نشانی دارد، روی برگ اول
نام کتاب و مؤلف و اینکه نسخه به خط مؤلف
است که یقیناً چنین نیست دیده می‌شود، در برگ
پایانی مهر مربع «یا امام حسن» آمده است،
برخی از برگ‌ها ترمیم شده است.
جلد: گالینگور سبز، عطف و گوشه‌ها تیماج
مشکی.

۱۷/۵ × ۲۸ سم. ۱۱۹ گ. ۲۵ س.
(ثبت ۷۶۵۰۵)

۸۴۶۶

ابواب الجنان (اخلاق-فارسی)
از: میرزا رفیع‌الدین محمد بن فتح‌الله واعظ قزوینی
(۱۰۸۹هـ).

جلد اول کتاب را داراست.

نک: مرکز احیاء، ۱/ ۱۵۰-۱۵۱؛ ذریعه، ۱/ ۷۶؛
مشار فارسی، ۱/ ۱۴۵؛ مشترک، ۴/ ۲۲۱۰؛ مرعشی، ۲/
۱۷۰؛ آستان قدس، ۶/ ۳۴۹؛ فهرستواره، ۶/ ۲۷۷-
۲۷۹.

خط: نسخ خوش. کاتب: عبدالله بن عباس.
تاریخ کتابت: سه شنبه از دهه آخر جمادی
الآخره ۱۰۸۷هـ.

عناوین به شنگرف، در برخی از برگ‌ها آثار
تصحیح مختصری دیده می‌شود، روی برگ اول
تملك سيد محمد بن محسن سیرآفتاب به سال
۱۲۸۳هـ و تاریخ تولدی به سال ۱۲۸۷هـ و در
پشت برگ پایانی اشعاری فارسی با تخلص
«ساجد» آمده است.

جلد: تیماج دو رو، رو مشکی ضربی ترنج و
سرترنج و لچکی دار، اندرون قرمز.
۱۸×۳۰/۵سم. ۲۵۴گ. ۲۳س.

(ثبت ۵۰۶۰۸)

۸۴۶۸

التحفة القوامية

(فقه-عربی)

فی فقه الامامية

از: میرزا قوام‌الدین محمد بن محمد مهدی قزوینی
حلی (ح ۱۱۵۰هـ).

نک: التراث العربی، ۲/ ۴۷۶، ۴۷۷؛ ذریعه، ۳/ ۴۶۲؛
ایضاح المکنون، ۱/ ۲۵۶؛ مجلس، ۷/ ۴۲-۴۳.

خط: نسخ معرب. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

عناوین به مشکی درشت در حاشیه، تصحیح
شده، روی برگ اول نام کتاب و یادداشتی که
نسخه به خط مؤلف است (که یقیناً چنین نیست)
و مهر مستطیل کتابخانه مجدالدین دیده می‌شود،
در دو برگ بعد فهرست مطالب کتاب و یک
رباعی فارسی و عربی در مدح کتاب و ناظم آن
آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۱۴×۲۰/۵سم. ۱۷۸گ. ۱۵س.

(ثبت ۱۴۴۳۶)

۸۴۶۷

شرف نامه

(تاریخ-فارسی)

از: امیر شرف‌الدین خان بن شمس‌الدین بدیسی
کرهرودی.

نک: فهرستواره، ۲/ ۱۰۰۷، ۱۰۰۸؛ مشار فارسی،
۳/ ۳۲۶۴؛ دانشکده الهیات، ۱/ ۸۸؛ ملک، ۳/ ۵۱۸.

خط: شکسته نستعلیق. کاتب: میرزا حسن
پیشخدمت. تاریخ کتابت: ۲۴ ذی حجه ۱۳۰۴هـ
به دستور شهاب السلطنه.

عناوین با خطی مشکی بر فراز آن نشانی دارد.
جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار
مجدول.

۱۵×۲۱/۵سم. ۴۷۶گ. ۱۰س.

(ثبت ۱۴۱۱۹)

۸۴۶۹

الوسيلة الى نيل الفضيلة

(فقه-عربی)

از: ابوجعفر محمد بن علی طوسی مشهور به ابن
حمزه (ق ۵۶هـ).

انجام افتاده: ... و ان لم یصح من مسألة الاول
مسألة الثاني ضربت مخرج احدى الفريضتين في الاخرى
و صحت منه.

نک: التراث العربی، ۵/ ۴۵۶؛ ذریعه، ۲۵/ ۷۵، ۷۶؛
معجم المطبوعات، ۲/ ۱۶۴۱؛ مشار عربی، ۹۹۰.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

عناوین به قرمز و در پایان کتاب نانویس، به خط
کاتب تصحیح شده، روی برگ اول يك حديث
پراکنده آمده است.

جلد: تیماج مشکى ضربى ترنج و سرترنج دار.
از: ۱۴/۵ × ۲۱ سم. ۱۳۷ گ. ۲۰ س.
(ثبت ۱۴۳۸۹)

آمده است.
جلد: تیماج سرمه‌ای.
از: ۱۸/۵ × ۲۴/۵ سم. ۴۵۴ گ. ۱۹ س.
(ثبت ۴۹۳۲۵)

۸۴۷۰

بحار الانوار

(حدیث - عربی)
از: ملا محمدباقر بن محمدتقی مجلسی (د:
۱۱۱۰ هـ).

نک: ذریعه، ۱۶/۳؛ التراث العربی، ۱/۳۶۹؛
فهرستگان حدیث، ۲/۳۶۵-۴۴۶.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: شعبان ۱۱۲۸ هـ (در
پایان چنین آمده ولی نسخه از سده سیزدهم
است)، عناوین به شنگرف، نسخه تصحیح شده با
حاشیه‌نویسی مختصر برخی به سال ۱۲۶۹ هـ.
جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ترنج و سرترنج و
لچکی دار.

از: ۲۰/۵ × ۳۰ سم. ۳۴۵ گ. ۲۵ س. (ثبت ۵۰۸۹۴)

۸۴۷۱

الاستبصار

(حدیث - عربی)
فیما اختلف من الاخبار
از: شیخ الطائفه محمد بن حسن طوسی (۴۶۰ هـ).
نک: ذریعه، ۱۴/۲؛ التراث العربی، ۱/۱۹۶؛ مشار
عربی، ۴۷؛ فهرستگان حدیث، ۲/۲۲۷-۲۶۲.

آغاز افتاده: علی ضربین متواتر و غیر متواتر
فالمتواتر منه ما اوجب العلم فما هذا سبيله یجب العمل به
من غیر توقع شیئ ینضاف الیه ولا امر یقوی به ...
انجام افتاده: ... عن علی بن حاتم القزوینی فقد
رویته عن الشیخ ابی عبدالله و احمد بن عبدون عن ابی
عبدالله الحسین بن علی بن شیبانی.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ.
عناوین به شنگرف، تصحیح شده با حاشیه‌نویسی
مختصر، در برگ پایانی چند یادداشت پراکنده

۸۴۷۲

کشف الغرائب

(تاریخ سیاسی - فارسی)
(رساله مجدیة)
از: میرزا محمد خان مجدالملک سینکی لواسانی
(۱۲۹۸ هـ).

نک: ذریعه، ۱۸/۴۴؛ مرعشی، ۳/۸۷؛ فهرستواره،
۲/۱۰۶۷-۱۰۶۸؛ مشار فارسی، ۲/۲۵۹۷.
خط: شکسته نستعلیق. کاتب: مسعود بن میرزا
تقی خان مجد الملک ثانی مجدی. تاریخ کتابت:
۱۹ آبان ۱۳۱۸ هـ ش.

در پشت برگ اول یادداشتی از کاتب درباره
کتاب و مؤلف و اینکه مؤلف جدوی بوده و نسخه
حاضر را با استفاده از چندین نسخه گردآوری و
تصحیح نموده و آن را به میرزا علی اصغر خان
حکمت هدیه نموده به سال ۱۳۱۸ هـ ش دیده
می‌شود، دارای حواشی از کاتب در توضیح
پاره‌ای از شخصیات مذکور در متن، در برگ
آغازین و پایانی مهر تملک دکتر قاسم غنی به
سال ۱۳۲۵ هـ ش دیده می‌شود.

جلد: گالینگور سرمه‌ای، عطف و گوشه‌ها تیماج
مشکی.
از: ۱۳/۵ × ۱۹/۵ سم. ۴۵ گ. ۱۲ س.

(ثبت ۵۰۷۱۹)

۸۴۷۳

دستورالعمل دخل و خرج آذربایجان

(اسناد - فارسی)

از: ؟

دستور العمل سال تنکوزئیل آذربایجان است ابواب
جمعی مظفرالدین میرزا.
خط: شکسته نستعلیق و ارقام سیاقی. تاریخ
کتابت: ق ۱۳ هـ.

در پایین تمامی صفحات مهر بیضوی «یوسف بن
محمد حسن» آمده، در برگ پایانی مهرهای
بسیاری از مستوفیان آمده با این عناوین:
مهرهای بیضوی «افوض امری الی الله عبده
اسدالله»؛

«عبده الراجی محمد زکی»؛

«عبده ابراهیم بن محمد»؛

«سید محمد الحسینی ۱۲۷۲»؛

«المتوکل علی الله عبده محمود»؛

«محمد رضا»؛

«علی بن محمد ربیع»؛

«معاون الملك ۱۲۸۹»؛

«ابوالقاسم ۱۲۷۴»؛

«الراجی علی الحسینی ۱۲۷۵»؛

«محمد حسن بن محمد زکی»؛

و مهرهای مربع «عبده نصرالله» و «باقر بن
محمد» و «الراجی کاظم الحسینی».

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج دار.

۲۱ × ۳۴ سم. ۱۶۱ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۵۰۸۵۸)

۸۴۷۴

دستور العمل دخل و خرج
آذربایجان

(اسناد-فارسی) از:؟

دستور العمل سال لوی ئیل آذربایجان.

خط: شکسته نستعلیق و ارقام سیاقی. تاریخ
کتابت: ق ۱۳ هـ.

در بقیه مشخصات مانند نسخه قبل.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج دار.

۲۰ × ۳۲/۵ سم. ۱۶۵ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۵۰۸۶۰)

۸۴۷۵

دستور العمل دخل و خرج
آذربایجان

(اسناد-فارسی) از:؟

دستور العمل تخاقوی ئیل آذربایجان.

خط: شکسته نستعلیق و ارقام سیاقی. تاریخ

کتابت: ق ۱۳ هـ.

در بقیه مشخصات مانند نسخه‌های قبل، پایین
تمامی صفحات مهر بیضوی «مشیرالدوله میرزا
حسین خان صدر اعظم دولت علیه ایران» آمده
است، در برگ پایانی یادداشتی جهت ملاحظه
صدر اعظم در نسخه حاضر با مهر بیضوی «عبده
الراجی هدایت‌الله» و یادداشت ملاحظه شد از
صدر اعظم ظاهراً و چند یادداشت از مستوفیان
با مهر مربع «عبده نصرالله» و مهر بیضوی
«عبدالرحمن» دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج دار.

۲۰ × ۳۲ سم. ۱۵۸ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۵۰۸۶۱)

۸۴۷۶

دستور العمل دخل و خرج
آذربایجان

(اسناد-فارسی) از:؟

دستور العمل سال پارس ئیل ابواب جمعی ولیعهد.

خط: شکسته نستعلیق و ارقام سیاقی. تاریخ

کتابت: ق ۱۳ هـ.

و با مهر بیضوی «یوسف بن محمد حسن» در
تمامی صفحات، در دو برگ پایانی مهرهای

مستوفیان آمده است، بدین عناوین:

مهرهای بیضوی «حسین بن هدایت‌الله»؛

«الراجی محمد ولی...»؛

«عبده ابراهیم بن محمد»؛

«الراجی محمد علی الحسینی»؛

«سید محمد الحسینی»؛

«محمد رضا الحسینی»؛

«معاون الملك»؛

«یا شفیع المذنبین»؛

«محمد حسن»؛

«علی بن محمد ربیع»؛

«لا اله الا الله الملك الحق المبین عبده...»؛

«الراجی علی الحسینی»؛

«محمد علی بن عباس»؛

و مهرهای مربع «عبده نصرالله» و «باقر بن

محمد» و یادداشتی از ۱۲۹۳ هـ در دستورالعمل

مستوفیان و حاکمان زبردست خود از ولیعهد.

جلد: تیماج دور و بدون مقوا، رو مشکی، اندرون

و دور و عطف تیماج قرمز.

۲۰ × ۳۲ سم. ۱۴۳ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۵۰۵۹۵)

۲۰/۵ × ۳۳/۵ سم. ۱۰۷ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۵۰۵۴۳)

۸۴۷۸

**دستورالعمل دخل و خرج
آذربایجان**

(اسناد - فارسی)

از؟

دستورالعمل سال ئیچی ئیل آذربایجان ابواب

جمعی مظفرالدین میرزا.

خط: شکسته نستعلیق و ارقام سیاقی. تاریخ

کتابت: ق ۱۳ هـ.

در بقیه مشخصات مانند نسخه‌های قبل، در برگ

پایانی یادداشتی از حاجی میرزا نصرالله

مستوفی به سال ۱۲۹۳ هـ با مهر مربع «عبده

نصرالله» و مهرهای بیضوی «حسین بن

هدایت‌الله» و «علی‌اکبر بن حسین الحسینی» و

«الراجی محمد ولی بن احمد» و «عبدالوهاب» و

«یا شفیع المذنبین» آمده است.

جلد: تیماج دور و بدون مقوا، رو مشکی، اندرون

و دور و عطف تیماج قرمز.

۲۰ × ۳۲/۵ سم. ۱۰۹ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۵۰۵۴۴)

۸۴۷۷

**دستورالعمل دخل و خرج
آذربایجان**

(اسناد - فارسی)

از:

دستورالعمل سال ئیلان ئیل آذربایجان ابواب

جمعی مظفرالدین میرزا.

خط: شکسته نستعلیق و ارقام سیاقی. تاریخ

کتابت: ق ۱۳ هـ.

در تمامی برگ‌ها مهر بیضوی «یوسف بن محمد

حسن» آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۸۴۷۹

**دستورالعمل دخل و خرج
آذربایجان**

(اسناد - فارسی)

از؟

دستورالعمل سال ایت ئیل مظفرالدین میرزا.

خط: شکسته نستعلیق و ارقام سیاقی. تاریخ

کتابت: ق ۱۳ هـ.

در بقیه مشخصات مانند نسخه‌های قبل، در برگ

پایانی مهرهای مستوفیان مذکور در شماره‌های

قبل آمده است.

- جلد: تیماج دو رو بدون مقوا، رو سبز، اندرون و دور و عطف تیماج قهوه‌ای.
۱۹/۵ × ۳۲ سم. ۱۶۶ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۵۰۵۴۵)
- ۸۴۸۰
دستورالعمل دخل و خرج
فارس (دفتر دخل و خرج)
از:؟
دستور العمل سال لوت ثیل ابواب جمعی علاء الدوله.
خط: شکسته نستعلیق و ارقام سیاقی. تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ. در تمامی صفحات مهر بیضوی «ناصرالملک وزیر مالیه» آمده است، در برگ پایانی یادداشت صحت آنچه در کتاب آمده به سال ۱۳۲۴ هـ با مهر بیضوی «سلطان المجید» دیده می‌شود.
جلد: تیماج دو رو بدون مقوا، رو مشکی ضربی، اندرون قرمز.
۲۱/۵ × ۳۵ سم. ۹۴ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۷۶۴۹۷)
- ۸۴۸۱
دفتر استخدام سرباز
(اسناد-فارسی)
از:؟
دفتر استخدام سربازان سال ۱۳۰۶ هـ است که در بالای صفحات عناوین «تومان، فوج، دسته، تاریخ» آمده و با ۲۵ جدول عمودی یا عناوین «اسم، منصب، پدر، برادر، تأهل، اولاد، قد، چهره، رنگ مو، قطر، علامت مخصوص، محال، ده، مالک، همپا، اجیر رعیت، قوه، سن، ابتدای ورود به نظام، مدت نوکری، چند سفر کرده، اخراجی، عقب مانده، فراری، ملاحظات» آمده که تمامی مطالب با نام افراد و دیگر خصوصیات ثبت شده
- است. این دفتر مربوط به فوج شقاقی دسته سوم است.
خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ۱۳۰۶ هـ.
عناوین اصلی و جدولها در کتاب حاضر چاپ سنگی شده است.
جلد: مخملی آبی، دور و عطف تیماج قهوه‌ای.
۲۱/۵ × ۳۴/۵ سم. ۸۸ گ. ۱۰ س.
(ثبت ۷۶۴۹۷)
- ۸۴۸۲
تهذیب الاحکام
(حدیث-عربی)
از: شیخ الطائفه محمد بن حسن طوسی (۵۴۶۰ هـ).
نک: ش ۸۴۶۲.
نسخه حاضر از کتاب النکاح تا پایان مشیخه را داراست.
خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ.
عناوین به شنگرف، تصحیح شده و در برگ پایانی یادداشت بلاغ مقابله‌ای در ۱۴ ربیع الثانی ۱۰۸۲ هـ بدون نام دیده می‌شود، دارای حواشی مختصر، روی برگ اول یادداشتی در خرید کتاب به سال ۱۲۹۳ هـ از مشهدی محمد دلال با مهر بیضوی «معین‌الدین عبدالوهاب» و یادداشتی محو شده و در برگ پایانی نیز یادداشتی متفرقه آمده است.
جلد: تیماج مشکی.
۱۸/۵ × ۳۱ سم. ۱۳۶ گ. ۲۷ س.
(ثبت ۵۰۵۳۷)
- ۸۴۸۳
تهذیب الاحکام
(حدیث-عربی)
از: شیخ الطائفه محمد بن حسن طوسی (۵۴۶۰ هـ).
نک: ش ۸۴۶۲.
از کتاب الزکاة تا پایان کتاب التجارات را داراست.
خط: نسخ. کاتب: علی اکبر بن محمدباقر کرمانی

شده با حاشیه‌نویسی بسیار مختصر، برخی از برگ‌ها ترمیم و وصال شده‌اند، ترقیم پایانی کتاب تزیین شده با گل و بوته مذهب مرصع به نقش اسلیمی.
جلد: تیماج قرمز.
۱۸/۵ × ۲۹ سم. ۴۵۸ گ. ۱۹ س.
(ثبت ۴۱۶۰۰)

۸۴۸۵

من لا يحضره الفقيه (حدیث - عربی)
از: شیخ صدوق محمد بن علی بن بابویه قمی (۳۸۱ هـ).

نک: ذریعه، ۲۲/۲۲؛ التراث العربی، ۵/۲۷۷؛ مشار عربی، ۹۰۵؛ فهرستگان حدیث، ۱۹/۶-۱۰۴.

خط: نسخ خوش. کاتب: محمدحسین بن طالب ابهری. تاریخ کتابت: چهارشنبه ۱۲ ذی حجه ۱۰۷۳ هـ. (پایان کتاب)، سال ۱۰۷۳ هـ (پایان جزء اول و دوم)، ابوطالب بن ابی تراب، ق ۱۱ (پایان مشیخه)، ابواب به زر و بقیه به شنگرف، تصحیح شده با حاشیه‌نویسی مفصل، برگ اول دارای سرلوح مذهب مرصع با کتیبه‌ای زرین و مذهب، صفحات مجدول به زر و مشک، روی برگ اول تملك سيد محمدباقر سبزواری و نام کتاب و تملکی محو شده و مهر بیضوی «عبدہ حسین بن محمد مرتضی الشریف» و «صراط علی حق عبدہ مرتضی الشریف» و «حسین منی و انا من حسین» دیده می‌شود، در پایان برخی از کتاب‌ها مهرهای مذکور با مهر مربع «المهدی من هدیت» آمده است.

جلد: تیماج دو رو، رو مشک، ضریب ترنج و سرترنج دار زرین، اندرون قرمز.
۱۶ × ۲۹ سم. ۴۳۷ گ. ۲۲ س.

(ثبت ۷۴۱۴۵)

رفسنجانی. تاریخ کتابت: اواخر ۱۱۲۴-۱۱۲۷ هـ. مکان کتابت: اصفهان و رفسنجان (پایان کتاب الزکاة)، پنجشنبه ۲۰ محرم ۱۱۲۵ هـ در اصفهان (پایان کتاب الصوم)، سه شنبه ۲۴ ربیع الاول ۱۱۲۶ هـ در اصفهان (پایان کتاب الحج)، سه شنبه ۲۵ رجب ۱۱۲۶ هـ در رفسنجان هنگام بازگشت از اصفهان (پایان کتاب المزار)، چهارشنبه ۳ شعبان ۱۱۲۶ هـ در رفسنجان (پایان کتاب الجهاد)، سال ۱۱۲۶ هـ در رفسنجان (پایان کتاب الادیون)، شنبه ۱۱ رمضان ۱۱۲۶ هـ در رفسنجان (پایان کتاب القضا)، یکشنبه ۴ شوال ۱۱۲۶ هـ در رفسنجان (پایان کتاب الکاسب)، دوشنبه ۲۳ شوال ۱۱۲۷ هـ در اصفهان (پایان کتاب التجارات)، عناوین به شنگرف و در برگ‌های پایانی نانویس، تصحیح شده، نیمه اول کتاب دارای حواشی مفصل، در برگ آغاز و پایانی چند یادداشت پراکنده و یادداشتی به سال ۱۱۷۶ هـ دیده می‌شود.
جلد: تیماج مشک.
۱۵/۵ × ۲۴ سم. ۴۰۵ گ. ۲۰ س.

(ثبت ۴۱۶۱۴)

۸۴۸۴

الکافی (حدیث - عربی)
از: ثقة الاسلام محمد بن یعقوب کلینی (۳۲۸ هـ).
نک: ذریعه، ۱۷/۲۴۵؛ التراث العربی، ۴/۳۰۳؛ مشار عربی، ۷۲۰؛ فهرستگان حدیث، ۵/۲۰۲-۳۱۹.
بخش اصول و برگ آغازین خطبه افتاده است.

خط: نسخ. کاتب: محمدجعفر بن محمدحسین لاهجانی. تاریخ کتابت: سه شنبه ۳ ذی حجه ۱۰۸۶ هـ.

عناوین به شنگرف و ارغوانی، صفحات مجدول به زر و مشک با کمند زرین تحریری، تصحیح

ش ۸۴۸۵: من لایحضره الفقیه، آغاز متن

۸۴۸۶

حلیة المتقين

(اخلاق - فارسی)

از: ملا محمدباقر بن محمدتقی مجلسی (۱۱۱۰هـ).
 آغاز افتاده: تفسیر آیه کریمه ثم لتسئلن يومئذ عن
 النعیم یعنی سؤال کرده خواهد شد در روز.. دنیا...
 انجام افتاده: ... باید که نامش را و نام پدر و نام قبیله
 و خویشانش را بپرسد از او که این از جمله حقوق.
 نک: ذریعه، ۸۳/۷؛ کشف الحجب، ۲۰۱؛ ایضاح
 المکنون، ۴۲۱/۱؛ فهرستواره، ۴۳۳/۶-۴۳۵؛ مشار
 فارسی، ۱۸۱۶/۲؛ مرعشی، ۴۰۴/۲؛ مرکز احیاء، ۸/۳.
 خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: اوائل ق ۱۳هـ.
 عناوین به شنگرف، برخی از برگ‌ها ترمیم شده
 و برخی از آنها در صحافی جایجا شده است.
 جلد: گالینگور مشکی، عطف و گوشه‌ها تیماج
 قهوه‌ای سوخته.
 ۱۳×۱۹/۵سم. ۱۵۲گ. ۱۴س. (ثبت ۵۰۶۲۵)

نک: ش ۸۴۸۵ همین فهرست.

خط: نسخ زیبا. کاتب: ابوالحسن بن ابوالقاسم
 نیشابوری. تاریخ کتابت: سه شنبه ۲۲ صفر
 ۱۰۷۴هـ (پایان جزء دوم)، چهارشنبه ۱۵ رجب
 ۱۰۷۴هـ جهت محمد الیاس بیگ بن شاه کرم
 بیکا بیات (پایان کتاب)، عنوان به شنگرف و
 ثلث، تصحیح شده با حاشیه‌نویسی مختصر، در
 دو برگ آغازین يك دعای پراکنده و اجازه‌ای از
 محمد مهدی فتونی عاملی جهت میرزاخان با
 مهر هشت گوش «المهدی ینجو بحب محمد»
 آمده است، در برگ پایانی مهر بیضوی «محمد
 الیاس بیکا» و یادداشتی به خط محمد الیاس
 نواده پیرامعلی خان بیات دیده می‌شود.
 جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار.
 ۲۵×۲۶/۵سم. ۳۳۸گ. ۲۵س. (ثبت ۴۱۶۰۶)

۸۴۸۹

الکافی

(حدیث - عربی)

از: ثقة الاسلام محمد بن یعقوب کلینی (۳۲۸هـ).
 نک: ش ۸۴۸۴.
 فروع کتاب است و از آغاز و انجام افتادگی دارد.
 آغاز افتاده: بن عیسی ابن محبوب عن عبدالله بن
 شان (کذا) عن ابي عبدالله عليه السلام قال: البادی
 بالسلام اولی بالله و برسوله...
 انجام افتاده: ... و الناس نیام تدخلون الجنة بسلام
 ثم تلا عليه السلام قول الله عز و جل السلام المؤمن
 المهیمن محمد بن یحیی عن أحمد بن محمد بن.
 خط: نسخ. کاتب: محمد ملک دزی فراهانی.
 (پایان کتاب الحجّة)، تاریخ کتابت: ذی قعدة
 ۱۰۸۱هـ (پایان کتاب الدعاء).
 عناوین به شنگرف، تصحیح شده، دارای حواشی
 برخی با عنوان «لمحرره محمد داود»، برخی از
 برگ‌ها در صحافی جایجا شده‌اند.

۸۴۸۷

تهذیب الاحکام

(حدیث - عربی)

از: شیخ الطائفة محمد بن حسن طوسی (۴۶۰هـ).
 نک: ش ۸۴۶۲.
 خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۱هـ.
 عناوین به شنگرف، صفحات مجدول به مشکی و
 زر و لاجورد، برگ اول ترمیم شده است.
 جلد: تیماج دو رو ضربی ترنج و سرترنج دار
 زرین، رو مشکی، اندرون قرمز.
 ۲۱/۵×۳۶/۵سم. ۴۱۴گ. ۳۷س.
 (ثبت ۳۵۵۲۶)

۸۴۸۸

من لا یحضره الفقیه

(حدیث - عربی)

از: شیخ صدوق محمد بن علی بن بابویه قمی
 (۳۸۱هـ).

ش ۸۴۸۸: من لایحضره الفقیه، برگ آغاز، اجازة محمد مهدی فتونی عاملی

جلد: تیماج زرشکی، عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای.
 ۱۹×۲۲/۵ سم. ۲۶۶ گ. ۱۹ س.
 (ثبت ۶۷۰۰۴)

جلد: تیماج زرشکی.
 ۱۸/۵×۲۵ سم. ۴۳۷ گ. ۱۷ س.
 (ثبت ۶۷۰۰۵)

۸۴۹۰

الکافی

(حدیث - عربی)

از: ثقة الاسلام محمد بن یعقوب کلینی (۳۲۸ هـ).
 نک: ش ۸۴۸۴.

اصول را دارا و از انجام افتادگی دارد.
 انجام افتاده: ... محمد بن یحیی عن محمد بن
 الحسین عن محمد بن اسماعیل بن بزیع عن عمه حمزة
 بن بزیع عن ابی عبدالله علیه السلام فی قول الله عز.
 خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ.

عناوین به شنگرف و در برخی موارد نانویس،
 تصحیح شده، روی برگ اول وقفنامه کتاب از
 حاج حسین علی کلید دار بر شیخ داود کربلائی
 به سال ۱۱۲۵ هـ دیده می‌شود.
 جلد: گالینگور زرشکی، عطف و گوشه‌ها تیماج
 قهوه‌ای.

۱۷/۵×۲۴/۵ سم. ۱۴۶ گ. ۱۲ س.

(ثبت ۶۷۰۰۶)

۸۴۹۱

الکافی

(حدیث - عربی)

از: ثقة الاسلام محمد بن یعقوب کلینی (۳۲۸ هـ).
 نک: ش ۸۴۸۴.

مشمول بر کتاب الصلاة تا پایان کتاب الحج را
 داراست.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ.
 عناوین به شنگرف، تصحیح شده با حاشیه
 نویسی مختصر، در برگ ۷۱ وقفنامه کتاب از
 زین العابدین سبحانی به سال ۱۲۵۷ هـ دیده
 می‌شود.

۸۴۹۲

الامالی

(حدیث - عربی)

از: شیخ صدوق محمد بن علی بن بابویه قمی
 (۳۸۱ هـ).
 نک: التراث العربی، ۱/ ۳۰۵؛ کشف الحجب، ۵۹؛
 ذریعه، ۲/ ۳۱۵؛ فهرستگان حدیث، ۲/ ۳۱۹-۳۲۹؛
 مشار عربی، ۸۷.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۹ و ۱۰ هـ.
 عناوین به شنگرف یا مشکف درشت، تصحیح
 شده، در حاشیه صفحات منتخبی از احادیث
 کافی آمده است، در دو برگ آغازین چند روایت
 پراکنده یکی در محضر شیخ علی جزائری به
 سال ۱۰۲۲ هـ در قریه دانیان و تملك محمد
 عبدالحسیب بن سید احمد علوی فاطمی حسینی
 و مهر مربع «العبد محمد الطباطبائی» و مهر
 بیضی کتابخانه ضیاءالدین نوری و در برگ
 پایانی چند تاریخ تولد به سالهای ۱۰۰۰ و
 ۱۰۰۲ و ۱۰۰۹ هـ دیده می‌شود، نسخه رطوبت
 دیده و برخی از برگ‌ها ترمیم شده‌اند.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار.
 ۱۷×۲۵/۵ سم. ۵۸ گ. ۲۵ س. (ثبت ۷۸۰۰۶)

۸۴۹۳

الاستبصار

(حدیث - عربی)

فیما اختلف من الاخبار

از: شیخ الطائفة محمد بن حسن طوسی (۴۶۰ هـ).
 نک: ش ۸۴۷۱ همین فهرست.
 خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ.

۸۴۹۵

من لا يحضره الفقيه (حدیث-عربی)
از: شیخ صدوق محمد بن علی بن بابویه قمی
(۳۸۱هـ).

نک: ش ۸۴۸۵.

خط: نسخ خوش. کاتب: محمدجعفر بن حاجی حسین قهپائی. تاریخ کتابت: یکشنبه ۷ محرم ۱۰۹۸هـ (پایان کتاب قبل از مشیخه)، عناوین به شنگرف، تصحیح شده، برخی از برگ‌ها دارای حواشی مفصل، چند برگ پایانی بازنویسی شده است، لبه برخی از برگ‌های آغازین و پایانی کتاب وصالی شده است.

جلد: روغنی ترنج و سرترنج دار با نقش گل و بوته، اندرون روغنی مجدول زرین.
۱۵×۲۴/۵سم. ۴۱۵گ. ۲۷س. (ثبت ۴۲۳۰۲)

۸۴۹۶

مجموعه (متفرقه-فارسی)
از: میرزا غلامحسین بن مهدی زندی شیرازی،
افضل الملك (۱۳۴۸هـ).

شامل متفرقاتی در جغرافیا، منشآت وی، اشعاری عربی از او با تخلص ادیب، دیباجه برخی از تألیفات وی، و سه رساله ناتمام از او با این عناوین:

۱. **قرن السعادة**

(گ ۱ پ-۹ پ)

ترجمه اعلام الناس است که برای ناصرالدین شاه قاجار در ۲۲ ذی قعدة ۱۳۱۳هـ شروع به ترجمه کرده ولی با قتل وی متوقف شده است.
نک: فهرستواره، ۱۰۴۸/۲.

۲. **تاریخ صدور قاجاریه**

(گ ۱۱ پ-۶۵ پ)

عناوین به شنگرف، صفحات مجدول به زر و مشکی و لاجورد و شنگرف، روی برگ اول ۱۴ بیت شعر عربی در مدح کتاب و مؤلف و تملك شاعر با تخلص هاشم به سال ۱۳۴۴هـ و تملك سید محمدباقر سزواری به سال ۱۳۲۸هـ دیده می‌شود، آغاز کتاب الزکاة دارای سرلوح و کتیبه مرصع مذهب، در برگ دوم حاشیه‌ای با نام «محمد هاشم الموسوی» آمده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۲۰/۵×۳۱/۵سم. ۳۳۳گ. ۲۵س.

(ثبت ۷۴۱۵۴)

۸۴۹۴

الاحتجاج علی اهل اللجاج (حدیث-عربی)
از: ابومنصور احمد بن علی بن ابی طالب طبرسی
(ق ۵۶هـ).

نک: التراث العربی، ۱/۱۱۹؛ ذریعه، ۲۸۱، ۲۸۲؛
کشف الحجب، ۲۵؛ ایضاح المکنون، ۱/۳۱؛ معجم
المطبوعات، ۲/۱۲۲۸؛ فهرستگان حدیث، ۲/۷۷-۹۰.
خط: نسخ. کاتب: محمدشریف. تاریخ کتابت:
شوال ۱۰۹۳هـ.

عناوین به ارغوانی و شنگرف، تصحیح شده و در برگ پایانی یادداشت تصحیح کتاب با چند نسخه از محمد جعفر بن محمد یوسف مستطیب قمی در ۱۰۹۵هـ در مشهد مقدس رضوی با مهر شمن «با امام جعفر ادرکنی» آمده است، دارای حواشی مفصل در نیمه اول کتاب، برگ اول بازنویسی شده و در پشت آن نام کتاب میزان العارفین معرفی شده با مهر بیضوی «یا قاضی الحاجات».

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار.
۱۹×۲۴سم. ۲۱۶گ. ۲۱س.

(ثبت ۵۰۵۳۳)

نک: فهرستواره، ۲/ ۸۸۲.

۸۴۹۸

الاستبصار (حدیث - عربی)

فیما اختلف من الاخبار

از: شیخ الطائفة محمد بن حسن طوسی (۴۶۰هـ).

نک: ش ۸۴۷۱.

خط: نسخ. کاتب: فضل الله بن عباس خادم نجفی. تاریخ کتابت: شنبه ۳ ذی حجه ۱۰۶۹هـ (پایان جزء اول)، جمعه ۱۴ رجب ۱۰۷۰هـ (پایان مشیخه).

عناوین به سنگرف، تصحیح شده و در پایان جزء دوم و سوم و پایان مشیخه انهاءاتی از خلف بن حردان غطاوی جهت کاتب فضل الله بن عباس بن عبدالله و در پایان کتاب قبل از مشیخه اجازه وی به همو در سال ۱۰۷۳هـ دیده می‌شود، دارای حواشی مختصر، برگ اول بازنویسی شده و بر روی آن چند یادداشت پراکنده دیده می‌شود، لبه برخی از برگ‌های پایانی ترمیم شده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضریب ترنج و سرتنج دار با سرطیل.

۱۹/۵ × ۲۵ سم. ۴۰۶ گ. ۲۳ س.

(ثبت ۴۱۵۹۴)

۸۴۹۹

الکافی (حدیث - عربی)

از: ثقة الاسلام محمد بن یعقوب کلینی (۳۲۸هـ).

نک: ش ۸۴۸۴.

فروع را از کتاب الطهارة تا پایان کتاب الروضه داراست.

خط: نسخ. کاتب: ابوالبرکات بن محمد اسماعیل خادم مشهدی. تاریخ کتابت: سه شنبه سلخ شعبان ۱۱۱۵هـ (پایان کتاب الذور)، دهه آخر شعبان ۱۱۱۶هـ (پایان کتاب الروضه).

۳. طرح تنظیم صدر التواریخ

(گ ۶۶ پ - ۲۱۶ پ)

نک: فهرستواره، ۲/ ۱۰۱۳، ۱۰۱۴.

خط: شکسته نستعلیق. به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ.

عناوین به مشکى درشت، تصحیح شده با خط خوردگی و اضافات در حاشیه، برخی از مطالب پاکتویس شده است.

جلد: مقوایی سرمه‌ای، عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای.

۱۶/۵ × ۲۱/۵ سم. ۳۵۸ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۱۶۵۴۲)

۸۴۹۷

عوالم العلوم و المعارف (حدیث - عربی)

از: شیخ عبدالله بن نورالله بحرانی (ق ۱۲هـ).

نسخه حاضر جلد اول و کتاب العلم را دارا و از آغاز افتادگی دارد.

آغاز افتاده: کافياً للمهمات من السمك الى السمك لطفاً من اللطيف الجليل لوماً لكل خليل مناً من المنان الکریم مخبراً من رحمة الرحمن الرحيم....

نک: التراث العربی، ۴/ ۹۷، ۹۹؛ ذریعه، ۱۵/ ۳۵۶ -

۳۵۷؛ مرکز احیاء، ۵/ ۶۹ - ۷۴؛ مجلس، ۴/ ۴۴؛

سپهسالار، ۱/ ۲۷۸ - ۲۸۰؛ فهرستگان حدیث، ۵/ ۴۲ -

۶۸.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

عناوین به سنگرف، تصحیح شده، در برگ اول و آخر دو یادداشت پراکنده آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۲۰ × ۲۹ سم. ۴۸ گ. ۲۶ س. (ثبت ۴۱۶۲۵)

ش ۸۴۹۸: الاستبصار، آغاز نسخه

ش ۸۴۹۸: الاستبصار، پایان متن

وقفنامه مسجد و مدرسه قاسم خان نزدیک دروازه دولت از دختر قاسم خان و به تولیت علی قلی میرزا و مدرس مدرسه ملا علی بن عبدالله مدرس و ناظر ملا حسین منجم باشی و کتابداری عبدالوهاب بن علی محمد اصفهانی.

آغاز: چون رای مبارک نواب علیه عالیه دامت جلالتها و شوکتها بر آن محکم و ثابت شد که در ضمن خیرات کثیره که منظور داشتند مدرسه نیز که بر مسجدی مشتمل باشد....

انجام: ... از آن ابتیاع نمایند و به نهج مسطور وقف مدرسه مزبوره نمایند فمن بدله بعد ماسم. عه فانها ائمه علی الذین یدلونہ ان الله سم. یع علیهم.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ.

عناوین به سنگرف، روی برگ اول مهر بیضوی «حسن بن علی الحکیم» آمده است، برگ‌هایی سفید در پایان کتاب افزوده شده است.

جلد: تیماج دو رو، رو قرمز، اندرون سبز.

۱۳/۵ × ۲۲/۵ سم. گ. ۶. ۱۹ س.

(ثبت ۴۹۳۳۷)

۸۵۰۲

تاریخ بیهقی (تاریخ - فارسی)

(تاریخ ناصری، تاریخ مسعودی)

از: ابوالفضل محمد بن حسین بیهقی سیزواری (۴۷۰ هـ).

نک: فهرستواره، ۲/ ۸۵۲، ۸۵۳؛ مرعشی، ۱۹/ ۳۷۱؛ مجلس، ۲/ ۱۲۸ و ۱۰/ ۷۰۹.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ.

عناوین به سنگرف، صفحات مجدول به مشکی و زر و لاجورد، دارای حواشی بسیار مختصر، روی برگ اول مهر بیضوی «عبده عبدالکریم الموسوی» و در برگ پایانی دو مهر بیضوی و یک مهر مربع محو شده و مهر مربع «المتوکل علی الله

عناوین به سنگرف، تصحیح شده با حاشیه نویسی مفصل به نقل از کتاب‌های فقهی و حدیثی، در پشت برگ اول تملکی از حسن حسینی مدرس خیاط به سال ۱۲۳۱ هـ که کتاب از جدش سید فضل الله حسینی به وی رسیده دیده می‌شود، اهدائی حائری‌زاده.

جلد: تیماج دو رو قهوه‌ای، دور و عطف تیماج مشکی.

۲۴ × ۳۷ سم. ۳۳۴ گ. ۴۰ س. (ثبت ۴۱۶۰۸)

۸۵۰۰

تهذیب الاحکام (حدیث - عربی)

از: شیخ الطائفه محمد بن حسن طوسی (۴۶۰ هـ).

نک: ش ۸۴۶۲.

از کتاب الطهارة تا پایان جزء سوم. از آغاز افتادگی دارد.

آغاز افتاده: الی الله تعالی لما فیہ من کثرة النفع للمبتدی و الریض فی العلم و سألنی أن اقصد الی رساله شیخنا ابی عبدالله ایدہ الله

خط: نسخ. کاتب: احمد بن صفی الدین محمد

حسینی قمی. تاریخ کتابت: صفر ۱۰۸۱ هـ (پایان جزء اول)، جمادی الاولی ۱۰۸۲ هـ (پایان زیادات جزء دوم)، ۱۰۸۱ هـ (پایان جزء سوم).

عناوین به سنگرف، مصحح با حاشیه نویسی مختصر.

جلد: تیماج قرمز، دور و عطف تیماج مشکی.

۱۹ × ۳۰ سم. ۳۶۰ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۵۰۵۸۰)

۸۵۰۱

وقفنامه مسجد (اسناد - فارسی)

و مدرسه قاسم خان

از: بنت قاسم خان.

این باشد در کتاب بهجه از ملاً حسین (کذا) سبزواری رجوع نماید.

خط: نستعلیق. کاتب: عبدالکریم طالقانی میراشی. تاریخ کتابت: سلخ شوال ۱۲۷۱ هـ. عناوین به قرمز، صفحات مجدول به قرمز، لبه بسیاری از برگ‌ها ترمیم شده و نسخه بسیار کثیف است. بدون جلد.

۱۳/۵ × ۱۸/۵ سم. ۷۲ گ. ۱۳ س. (ثبت ۷۸۶۳۹)

۸۵۰۵

(رجال-عربی)

الرجال

از: تقی‌الدین حسن بن علی بن داود حلی (ق ۵۸ هـ). نک: ذریعه، ۱۰/۸۴، ۸۵؛ التراث العربی، ۳/۸۰؛ فهرستگان حدیث، ۱/۲۸۳-۲۹۰.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ. عناوین به شنگرف، تصحیح شده، در دو برگ آغازین چند یادداشت پراکنده حدیثی و رجالی و تملك محمود الرضوی و حسن بن محمد زمان رضوی و یادداشتی از او که کتاب را از موقوفات والدش دانسته و تملك محمدزمان رضوی و اشعاری عربی و مهر مربع «العبد الراجی داود الحسینی» و مهر بیضی «العبد محمد زمان بن محمد جعفر الرضوی» و تاریخ تولد محمد زمان رضوی در ۸ صفر ۹۹۰ هـ و تاریخ تولد حسن رضوی در ۴ صفر ۱۰۴۳ هـ و تملکی از ۱۲۹۳ هـ با مهر مربع «عبد الراجی عبدالحسین» و تملك داود بن محمد جعفر ازغدی حسینی از ۱۱۹۶ هـ با مهر مربع مذکور و در برگ پایانی اشعاری عربی از شیخ بهائی و چند بیت شعر فارسی و يك بیت شعر عربی به خط داود حسینی و یادداشت امانت شیخ محمد مازندرانی دیده می‌شود.

عبده محمود» و چند یادداشت پراکنده آمده است، لبه برخی از برگ‌های آغاز و انجام کتاب ترمیم شده است. جلد: تیماج سرمه‌ای. ۱۵ × ۲۳ سم. ۳۵۶ گ. ۱۹ س. (ثبت ۶۱۳۳۴)

۸۵۰۳

جهانگشای نادری

(تاریخ-فارسی)

از: میرزا محمد مهدی خان بن محمد نصیر منشی استرآبادی (ق ۱۲ هـ).

آغاز افتاده: قدرت الهی رواج دهنده سکه شاهنشاهی فرازنده رایت کشورگشایی برازنده تخت فیروز بخت جهان آرابی زور بازوی خصم افکنی و دلیری ... نک: فهرستواره، ۲/۹۴۶، ۹۴۸؛ ذریعه، ۳/۲۴۸؛ مشار فارسی، ۱/۱۰۶۹؛ مجلس، ۶/۲۳۲ و ۱۷/۱۸۶، مرعشی، ۱۳/۵۹.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: حسن نائینی. تاریخ کتابت: ۲۰ ذی قعدة ۱۳۱۰. عناوین نانویس. بدون جلد. ۱۲/۵ × ۲۰ سم. ۴۷۱ گ. ۱۱ س.

(ثبت ۷۸۰۷۳)

۸۵۰۴

داستان

(داستان-فارسی)

سیّد جلال‌الدین اشرف

از:؟

داستان سیّد جلال‌الدین اشرف را گویا از سکتاب بهجة المباحج حسن شیعی سبزواری انتخاب و در نسخه حاضر جداگانه گرد آورده است.

آغاز افتاده:

که باشند این خسرو و لشکری

کراهت این رتب اسکندری

انجام: ... هر کس را رغبت دیدن و شنیدن بیش از

جلد: تیماج قهوه‌ای شکلاتی با سرطبل.

۱۲×۵/۱۷ سم. ۱۲۰ گ. ۱۹ س.

(ثبت ۷۸۲۳۵)

۸۵۰۷

تذکرة الاولیاء

(تراجم-فارسی)

از: فریدالدین محمد بن ابراهیم عطار نیشابوری
(۶۲۷ هـ).

نک: مجلس، ۱۷/۱۱۴؛ مرعشی، ۲۸/۲۸۶ و ۳۱/۵۳۴؛ کشف الظنون، ۱/۳۸۵؛ مرکز احیاء، ۲/۳۸۸، ۳۹۰.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: جمادی الاول
۱۰۴۷ هـ.

عناوین به سنگرف، برگ اول دارای کتیبه مرصع
مذهب که نام کتاب و مؤلف به سفیداب تحریری
در زمینه‌ای زرین آمده است، صفحات مجدول
به زر و مشکی و لاجورد، دو برگ اول بین
سطرها زرین دندان موشی، روی برگ اول مهر
دائری «حسن بن محمود علی عالم شاه ولی» و
مهر هشت گوش «سلام علی ابراهیم» و مهر
گلایبی شکل «عبدالمطلب» و مهر دائری «محمد
عثمان» که چهار بار تکرار شده و مهر دائری
«محمد حسینا» که چهار بار تکرار شده دیده
می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج و
لچکی دار.

۱۵/۵×۲۶ سم. ۲۶۶ گ. ۱۸ س.

(ثبت ۶۱۹۲۴)

۸۵۰۸

مجموعه

۱. استقصاء النظر

(کلام-عربی)

فی البحث عن القضاء والقدر

(گ ۱ پ-۳۰ ر)

از: علامه حلی حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ هـ).

نک: مجلس، ۱۷/۲۲۵؛ مرعشی، ۷/۲۷۴؛ مکتبه
العلامة الحلی، ۴۹-۵۱؛ التراث العربی، ۱/۲۰۷-۲۰۸.

۸۵۰۶

سلافة العصر

(تراجم-عربی)

فی محاسن اعیان اهل العصر

از: سید صدرالدین علی بن احمد مدنی شیرازی
(۱۱۲۰ هـ).

نک: مصفی المقال، ۲۷۰؛ ملی، ۸/۲۱ و ۲۰۱؛ ذریعه،
۱۲/۲۱۲؛ مشار عربی، ۵۲۲؛ معجم المطبوعات، ۱/
۲۴۵؛ سپهسالار، ۵/۱۱۱، ۱۱۳؛ التراث العربی، ۳/۲۰۲،
۲۰۳.

خط: نسخ. کاتب: محمد حسن جویمی شیرازی.
تاریخ کتابت: یکشنبه سلخ ربیع الثانی ۱۲۴۶ هـ.
مکان کتابت: شیراز.

عناوین به قرمز، تصحیح شده، در روی برگ اول
یادداشت استکتاب نسخه با مهر بیضوی «عبد
محمد حسین بن فضل الله الحسینی» دیده
می‌شود، در حاشیه برگ اول تا برگ ۱۴۲ اشعار
طایر شیرازی به تاریخ ۲۵ ربیع الاول ۱۲۴۶ هـ
در شیراز به درخواست میرزا محمد حسین
ملاباشی و یادداشتی در معرفی شاعر به نقل از
تذکرة محمد شاهی و به خط خلخالی به سال
۱۳۳۹ هـ آمده است، از برگ ۱۴۲ به بعد دنباله
مطالب متن در حاشیه آمده است، در برگ‌های
پایانی اشعاری عربی به ترتیب موضوعاتی که
در برگ اول فهرست آنها آمده گردآوری شده
که ناتمام مانده و اکثر صفحات سفید مانده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا و مجدول ضربی.

۱۷/۵×۳۰/۵ سم. ۳۳۳ گ. ۱۲ س.

(ثبت ۳۵۵۳۴)

ش ۸۵۰۷: تذکرة الاولياء، آغاز متن

- ۲. ادعیه و مناجات** (دعا-عربی)
(گ ۳۰ پ-۷۷ ر)
ظاهراً از: عبدالله حسینی نجفی کاتب نسخه چند
دعای متفرقه از قبیل عدیله و سمات و دعای بعد از نماز
به نقل از امام صادق(ع) و منقول از مهج الدعوات، چند
مناجات منظوم به نقل از امیر مؤمنان علی(ع) و
کمال‌الدین محمد بونی حسینی و ذوالنون مصری و
دعای علوی مصری.
- ۳. منتخب من المجموع
الرائق و ازهار الحدائق** (متفرقه-عربی)
(گ ۷۸ پ-۸۷ پ)
از:؟
آغاز: منتخب من المجموع الرائق و من ازهار
الحدائق الباب الاول فی منافع القرآن الکریم و ما ورد من
طب الائمة علیهم السلام سورة الحمد من قراها اذا
عطس فی کفه و مسح بها وجهه آمن من الرمد...
انجام: ... و عوذه جبرئیل و میکائیل فحمل واحد
منهما بسورة من السورتین الآخر ففیهم الجزاء العظیم.
- ۴. اعقاب آل ابی طالب** (نسب-عربی)
(گ ۸۸ پ-۹۵ ر)
از: ابوالحسن محمد بن ابی جعفر محمد حسینی
علوی نسابه عبیدلی.
مختصری است در انساب آل ابی طالب، نگاشته
شده جهت سید رضی و مرتضی، که نسخه حاضر از روی
خط فخار بن معد موسوی نگاشته شده است و در پایان
اشعار مؤلف در مدح سیدین را نیز آورده است.
آغاز: قال محمد بن محمد العلوی الحسینی النسابه
سألت ان أذكر مختصراً ممن اعقب من ولد عبد مناف ابن
قصی و ما تذبیل من ولده مما یسهل علی المبتدی حفظه
و لا یسهه جهله...
انجام: ... ابن قینان بن انوش بن شیب بن آدم ابی
- البشر علیه السلام ابن التراب و علی حواء السلام.
- ۵. نامهای چهارده معصوم** (نسب-فارسی)
(گ ۹۶ پ-۱۰۲ ر)
از:؟
رساله مختصری است در اسامی چهارده معصوم با
مختصری از تاریخ تولد و وفات یا شهادت آنان به نقل از
ثقات.
آغاز: الحمد لله رب العالمین.. و بعد مقصود از این
کلمات دانستن نامهای چهارده معصوم است صلوات الله و
سلامه علیهم و بیان زمان ولادت و وفات ایشان...
انجام: ... و مستحب است زیارت آن حضرت علیه
الصلاة و السلام در هر مکانی و زمانی و دعا به تعجیل
فرج او بعد از هر زیارتی و الحمد لله رب العالمین.
- ۶. شرح دیباجة طوابع الانوار** (کلام-عربی)
(گ ۱۰۳ پ-۱۱۰ پ)
از: جلال‌الدین محمد بن اسعد دوانی (۹۰۸ هـ).
نک: کشف الظنون، ۲/۱۱۱۷.
آغاز: قال استادنا.. الحمد لمن وجب وجوده.. عدل
عن التصريح بالاسم الى الموصول الدال على التفخيم
اشارة الى انه لا سبيل الى العلم به الا بواسطة الصفات...
انجام نسخه: ... جعل مسائل الكتاب انواراً طالعة من
مطالع الافكار تهتدى بها الى المقاصد و يستنجد بها الى
الاطوار.
خط: نسخ و نستعلیق به چندین خط. کتاب:
عبدالله حسینی نجفی. تاریخ کتابت: دهه دوم ذی
حجه ۱۰۰۰ هـ. مکان کتابت: قریه فارسچین (یا
فارسچین) (پایان رساله دوم).
عناوین به شنگرف یا مشککی درشت، اکثر
رساله‌ها تصحیح شده‌اند و در ق ۱۰ و ۱۱ هـ
کتابت شده‌اند، روی برگ اول تملکی از آقا احمد
به سال ۱۳۳۲ هـ با مهر بیضی «گل باغ محمدی

۱۲۶۱ هـ. در خانه آخوند ملا حسین، عناوین به قرمز، به خط کاتب تصحیح شده، روی برگ اول دو تاریخ تولد از ۱۲۷۴ و ۱۲۷۵ هـ و در برگ پایانی اشعار و مجلسی درباره کربلا آمده است. جلد: تیماج سرمه‌ای. ۱۵×۲۰/۵ سم. ۵۰۴ گ. سطرها مختلف. (ثبت ۴۹۲۰۷)

۸۵۱۱

نگارستان (ادب-فارسی)
از: معین‌الدین اسفراینی جوینی (ق ۵۸ هـ).
آغاز افتاده: همت و دامن عصمت.. از اهالی زمان درین عهد.. تحسین کردن بر کسی که منشی و مؤلف....
انجام افتاده:

دع المکارم لا ترحل لبیعتها
واقعد فانك انت الطاعم الکاسی
یعنی ترا که پیش نهاد نانی و جامه‌ای است ترك طلب کاری باید کرد.
نک: مجلس، ۱۷/۱۸۷؛ کشف الظنون، ۲/۹۷۶؛ منزوی، ۵/۳۶۴۴.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۰ و ۱۱ هـ.
عناوین به سنگرف، صفحات مجدول به آبی، برخی از برگ‌ها ترمیم شده است، نسخه رطوبت و روغن دیده است، در پشت برگ اول تملکی با دو مهر مربع ناخوان آمده است.
جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج و سرترنج با جدول‌کشی زرین.
از: ۱۱/۵×۲۳ سم. ۱۸۲ گ. ۲۵ س. (ثبت ۶۶۸۸۸)

۸۵۱۲

انوار سهیلی (ادب-فارسی)
از: کمال‌الدین حسین بن علی کاشفی بیهقی (۹۱۰ هـ).

احمد است» و یادداشتی درباره سجع مهر و مهر دائری «انی عبدالله اتانی الکتاب» دیده می‌شود، در آغاز رساله ششم اشعاری از جامی و یک رباعی از جعفر با عنوان «لکاتبه» و اشعار متفرقه فارسی و در برگ‌های پایانی چند حکایت عربی و اشعاری عربی از ابونواس ورفاش و لیبید و شیخ عبدالله صیمری و امام علی (ع) و ادعیه‌ای در باب حج آمده است، حاشیه پایین صفحات را موش آسیب رسانده.

جلد: مقوایی، عطف تیماج مشکی.
۱۱/۵×۱۵ سم. ۱۲۲ گ. سطرها مختلف. (ثبت ۸۷۹۹۳)

۸۵۰۹

دفتر دخل و خرج تبریز (اسناد-فارسی)
از:؟
دفتر دخل و خرج تبریز به سال ۱۳۲۲ هـ را داراست.

خط: شکسته نستعلیق و ارقام سیاقی.
در پایین تمامی صفحات مهر بیضی «مؤید دفتر» دیده می‌شود.
جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.
۱۸/۵×۲۸ سم. ۳۰ گ. سطرها مختلف. (ثبت ۸۷۶۱۰)

۸۵۱۰

جلاء العیون (سیره معصومین-فارسی)
از: ملا محمدباقر بن محمدتقی مجلسی (۱۱۱۰ هـ).
نک: ذریعه، ۵/۱۲۴؛ کشف الحجب، ۱۵۷؛ مرکز احیاء، ۲/۲۶۳؛ مشار فارسی، ۲/۱۵۶۷-۱۵۶۸؛ فهرستواره، ۳/۱۶۰۵-۱۶۰۷؛ مرعشی، ۲۰/۵۶.
خط: نستعلیق. کاتب: رجب‌علی بن کربلایی عبدالله تقنه‌ای. تاریخ کتابت: غره ربیع الاول

انجام: ... و چون عمر ایشان به شصت و سه سال رسید در روز دوشنبه از عالم وفات کرد روضه مقدسه‌اش در مدینه است.

خط: نستعلیق پرغلط. کاتب: عبدالله بن نصرالله ساکن آرندان. تاریخ کتابت: ۱۲۶۷هـ.
عناوین به قرمز و سنگرف، در حاشیه مطالبی مناسب مطالب کتاب آمده است، در برگ آغازین یادداشتی در رجال الغیب و فصلی در احکام اختلاجات آمده است، در دو برگ پایانی فصلی در خواب‌گزاری و یادداشتی یادگاری از محمد ساکن قریه و زمان جهت کاتب به سال ۱۲۷۶هـ دیده می‌شود.

جلد: تیماج مشکی با جدول‌کشی ضربی.

۱۵/۵ × ۲۱ سم. ۱۶۸ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۸۵۹۰۳)

۸۵۱۴

البهجة المرضية في شرح الالفية (نحو-عربی)

از: جلال‌الدین عبدالرحمن بن ابی‌بکر سیوطی

(۹۱۱هـ).

نک: کشف الظنون، ۱/۱۵۲؛ معجم المطبوعات، ۱/۱۰۷۶؛ التراث العربی، ۱/۴۱۲؛ مرکز احیاء، ۱/۴۷۶.
آغاز افتاده: منهم بنی هاشم ثم اختار بنی هاشم فاخترنی فلم ازل خیاراً من خیار و علی آلهای أقرابه المؤمنین من بنی هاشم و المطلب

انجام افتاده: ... مصلياً و مسلماً علی محمد خیر نبی
ارسلاى ارسله الله الى الناس ليدعوهم الى.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۱۳هـ.

عناوین و نشانی متن به قرمز، اشعار متن در حاشیه بالای صفحات آمده است، دارای حواشی مفصل و بعضاً بر روی کاغذهای کوچک الصاقی.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

نک: مرعشی، ۲۷/۱۵۰؛ کاخ گلستان، ۴/۱۳۱، ۱۳۳؛ مرکز احیاء، ۴/۲۷۱، ۲۷۳؛ ذریعه، ۲/۴۳۰؛ هدیه العارفین، ۱/۳۱۶؛ مشار فارسی، ۱/۵۸۱، ۵۸۳.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: رمضان ۱۲۳۵هـ.

عناوین به قرمز، برخی از عبارات به خط کاتب تصحیح شده، در برگ آغازین چند تاریخ تولد و وفات به سالهای ۱۲۶۳ تا ۱۳۰۴هـ و در دو برگ پایانی مهرهای بیضوی «عبد محمد حسین» و «عبده الراجی ابوالقاسم» و «افوض امری الی الله عبد محمد» و «محمد کاظم» و مهرهای مربع «لا اله الا الله الملك الحق المبين عبد محمد ابراهيم» و «محمد کاظم» و «عبد محمد علی» و «عبد اسحاق» و دو یادداشت به نقل از شیخ احمد احسانی و یادداشتی طیبی به سال ۱۲۸۱هـ با مهر بیضوی «پیرو دین محمد اسحاق» و متفرقاتی دیگر آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار با جدول‌کشی ضربی.

۱۹ × ۲۸/۵ سم. ۲۵۷ گ. ۱۷ س.

(ثبت ۵۰۸۴۰)

۸۵۱۳

قصص الانبياء (داستان-فارسی)

از:؟

داستان مختصر انبیا از خلقت آدم تا پیامبر اکرم (ص) و با استناد به اقوال وهب بن منبه و عبدالله بن عباس و محمد بن جریر طبری و اشعار فارسی و آیات قرآنی، نسخه‌ای از این کتاب در فهرست مرعشی، ۱۹/۶۰، از ناشناس معرفی شده است.

آغاز نسخه: و از برای اعلام و اشهاد درجه انما يتقبل الله من المتقين جواب آنکه چگونه آفرید چنانکه از برای آن آفرید و نه تا از بندگان که داغ محبت او داشته پیدا به صدق کنند

خط: نستعلیق. کاتب: محمدزمان بن گدا علی
کیایی شاهرودی. تاریخ کتابت: چهارشنبه ۱۴
رجب ۱۰۹۷ هـ (پایان رساله دوم)، جمعه ۲۲
ربیع الثانی ۱۱۰۱ هـ (پایان رساله سوم).
عناوین به سنگرف، تمامی رساله‌ها تصحیح
شده‌اند، با حاشیه‌نویسی مختصر، بین رساله دوم
و سوم چند یادداشت پراکنده و اشعاری فارسی و
یادداشت‌هایی در صرف و نحو دیده می‌شود.
جلد: تیماج قهوه‌ای ضریب ترنج دار.
۱۴/۵ × ۱۹/۵ سم. ۶۱ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۵۰۴۸۲)

۸۵۱۶

الخلاصة فی النحو
(الفیه ابن مالک)
(نحو-عربی)

از: محمد بن عبدالله بن مالک طائی جیانی (۵۶۷۲ هـ).
نک: ش ۱/۸۴۵۳.
خط: نسخ معرب. تاریخ کتابت: ۱۲ شعبان
۱۰۷۵ هـ.
عناوین به سنگرف و در وسط سطرها، تصحیح
شده، نیمه اول دارای حواشی مفصل، در دو برگ
آغازین تملک خلیل‌الله بن ملا عبدالرسول با مهر
بیضوی «رضا بن عبدالرسول» و مهر بیضوی
ناخوانای دیگری از وی و تملک عبدالرسول بن
ملا محمد و چند تملک محو شده یکی به سال
۱۱۲۵ هـ و در دو برگ پایانی چند یادداشت
پراکنده با مهر بیضوی «رضا بن عبدالرسول»
آمده است.
جلد: گالینگور مشکئی، عطف و دور تیماج
قهوه‌ای.
۱۲/۵ × ۱۹ سم. ۵۶ گ. ۱۰ س.
(ثبت ۵۰۹۲۷)

۱۵ × ۲۱ سم. ۹۵ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۴۹۲۲۱)

۸۵۱۵

مجموعه

۱. **الاثنا عشریة فی الصوم** (فقه-عربی)

(گ ۱-۶ پ)

از: شیخ بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی
(۱۰۳۰ هـ).

نک: التراث العربی، ۱/۵۶، ۵۷؛ ذریعه، ۱/۱۱۷،
ش ۵۶۵؛ عکسی مرکز احیاء، ۱/۲۵۸؛ مجلس، ۴/۶۰؛
مشار عربی، ۱۸.

انجام افتاده: ... و هو ثلاثة ایام متتابعات فی الحج و
سبعة و لو متفرقة علی الاصح اذا رجع الی اهله و شرط
الخمسة.

۲. **شرح الانموذج** (نحو-عربی)

(گ ۷-۴۵ پ)

از: جمال‌الدین محمد بن عبدالغنی اردبیلی
(۵۶۴۷ هـ).

نک: التراث العربی، ۳/۲۵۴؛ کشف الحجب، ۳۲۴؛
هدیه العارفین، ۲/۲۱۳؛ معجم المطبوعات، ۱/۴۲۳؛
ذریعه، ۱۳/۱۱۵؛ مرکز احیاء، ۱/۴۶۰.
آغاز افتاده: تنقیح معناه الا مسافة بسیرة و التزمت
ان اکتب الفاظ المتن بتمامها من اول کتابة الشرح الی
تمامها حتی یکون کالزیادة للمتعلمین ...

۳. **مراح الارواح** (صرف-عربی)

(گ ۴۸-۶۱ پ)

از: احمد بن علی بن مسعود.

نک: کشف الظنون، ۲/۱۶۵۱؛ معجم المطبوعات، ۱/
۳۷۴؛ مرکز احیاء، ۲/۴۰۲؛ مجلس، ۴/۳۴۴-۳۴۵.

۸۵۱۷

خزان و بهار

(ادب-فارسی)

از: قاضی محمد شریف بن محمد اسماعیل کاشف شیرازی (ق ۱۱۱هـ).

نک: ذریعه، ۱۵۱/۷؛ مرعشی، ۲۷۵/۲؛ مرکز احیاء، ۳۰۸-۳۰۹؛ مجلس، ۱۸۸/۶-۱۸۹.

خط: شکسته نستعلیق. کاتب: محمدحسین بن اسماعیل همدانی. تاریخ کتابت: ۲۹ صفر؟ (از ق ۱۳هـ و تاریخ محو شده است).

عناوین به قرمز، صفحات مجدول به مشکی و زر و با کمندی به زر و مشکی، روی برگ اول تملکی بدون نام به سال ۱۲۴۲هـ آمده است. جلد: روغنی دو رو، رو گل و بوته، اندرون گل لاله.

۱۶×۲۴/۵ سم. ۱۳۸ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۶۱۳۸۵)

۸۵۱۸

گلستان سید الشهداء

(شعر-فارسی)

(گلستان حسینی)

از: حسن بن محمد صالح کروازجانی رامجردی متخلص به پریشان.

در مصائب سید الشهداء (ع) و وقایع کربلا و ائمه اهل بیت (ع) در ۳ ج و سروده شده در ایام سلطنت مظفرالدین شاه قاجار و به نام شعاع‌الملک حاکم فارس. آغاز:

به اذن حضرت ایزد جناب خالق عالم

عریضه کرد پریشان به قبله عالم

انجام:

کاتب شعر گلستان حسینی تو بکن قطع سخن را

گریه بر آل علی کن که شود راه نجات تو به صحرائی قیامت

خط: نسخ. به خط ناظم. تاریخ کتابت: ۱۳۱۴هـ.

مکان کتابت: کرواز جان نیم فرسخی شیراز و در

عهد مظفرالدین شاه. در برگ ۴ تاریخ ۲۰ رجب ۱۳۲۳هـ و مهر مربع ناظم «حسن بن محمد صالح» آمده است.

جلد: مقوایی ابر و باد، عطف تیماج قهوه‌ای.

۲۱×۳۴ سم. ۲۴۲ گ. سطرها چلیپا.

(ثبت ۸۷۹۹۴)

۸۵۱۹

الخلاصة فی النحو

(نحو-عربی)

(الفیه ابن مالک)

از: محمد بن عبدالله بن مالک طائی جیبانی (۵۶۷۲هـ).

نک: ش ۱/۸۴۵۳.

خط: نستعلیق معرب. کاتب: محمد محسن. تاریخ کتابت: دهه آخر صفر ۱۰۲۳هـ.

عناوین به سنگرف، تصحیح شده با حاشیه نویسی بسیار مفصل به عربی و فارسی و بعضاً بر روی برگ‌های کوچک الصاقی و برخی با عنوان «عبدالله سلمه الله»، روی برگ اول یادداشتی که کتاب را معتمدالدوله به کاتب یادداشت داده با مهر بیضوی ناخوان و روی برگ دوم چند یادداشت پراکنده یکی به سال ۱۱۹۰هـ دیده می‌شود، در برگ پایانی تملک عبدالله بن مصطفی موسوی مشهور به سادات انوریه و یادداشتی در اتمام حاشیه‌نویسی کتاب و مقابله آن به سال ۱۰۲۴هـ (ظاهراً چون تاریخ محو شده) در مشهد مقدس رضوی با مهر دائری «بنده آل محمد محسن» آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول ضربی.

۹×۱۷ سم. ۹۶ گ. ۱۱ س. (ثبت ۲۲۴۳۷)

۸۵۲۰

کتاب لغت

(لغت عربی به فارسی)

از:؟

و لاجورد با کمندی به زر و مشک، کاغذ حنائی رنگ.

جلد: پارچه‌ای ترمه، عطف و دور و اندرون تیماج سبز.

۱۰/۵ × ۱۸ سم. ۵۸ گ. ۱۲ س. (ثبت ۷۴۱۹۱)

۸۵۲۲

سراج منیر (اخلاق-فارسی)

از: قاضی محمدشریف بن محمداسماعیل کاشف شیرازی (۱۰۶۰ هـ).

نک: ش ۸۴۴۹.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: محرم ۱۲۲۱ هـ (برگ اول و چند برگ پایانی بدین تاریخ بازنویسی شده است).

عناوین به شنگرف و در سمت نونویس نانویس مانده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای با جدول کشی ضربی. ۱۲ × ۱۹ سم. ۷۲ گ. ۱۲ س. (ثبت ۴۹۲۷۳)

۸۵۲۳

دستورالعمل تذکرهٔ مرور (اسناد-فارسی)

از:؟

دستور العملی است برای مسافری که به دولتهای هم جوار مسافرت می‌کنند و جهت استحکام انضباط برای صادرات و واردات در ضمن ۲۶ فصل از روی عهدنامه‌های دوستی و تجاری بین ممالک هم جوار تنظیم شده است.

آغاز: چون برای دولت لازم است که رعایا و تبعهٔ خود را که به عنوان تجارت و زیارت و سیاحت و مقاصد مهمه به ممالک دول هم جوار و هم عهد مسافرت می‌نمایند....

انجام: ... که میان این دفترخانه بزرگ یا دفترخانه‌های اطراف خواهد شد حالت تعطیل و انتظاری

کلمات را به ترتیب آغاز حروف الفبا در ۲۸ کتاب گرد آورده و هر کتاب را در سه باب (مفتوحه، مضمومه، مکسوره) مرتب کرده است.

آغاز افتاده: از جوامد و مشتقات که بین الناس کثیر الوقوع است به عدد حروف تهجی و منازل قمر مشتمل بر بیست و هشت کتاب هر کتابی مبوب بر سه باب و الله الموفق المعین و علیه التکلان کتاب الهمزة باب الهمزة المفتوحة ابق گریزنده اثم بزه کار....

انجام: ... یمنی دست راست، یوح نامی است آفتاب را باب الیاء المكسوره یسار لغت است و آن لغت رومیست.

خط: شکسته نستعلیق. کاتب: محمدحسین بن

محمدجعفر طبیب شیرازی. تاریخ کتابت: دههٔ

دوم ربیع الاول ۱۲۴۷ هـ. مکان کتابت: دار

الخلافة تهران.

عناوین به قرمز، صفحات مجدول به قرمز، در

پنج برگ آغازین اشعاری عربی از ابن رومی،

صلاح‌الدین صفدی و بختری و محمد عبدالله

کاتب، ابونواس، صاحب بن عباد، احمد بن

قیس، ابن معتز و در دو برگ پایانی اشعاری از

ابوالقاسم بغدادی معروف به زاهی و ابن رومی و

ابوالحسن قیروانی و ابن المعتز آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول ضربی.

۱۱ × ۱۷/۵ سم. ۸۹ گ. ۱۵ س. (ثبت ۶۱۹۲۹)

۸۵۲۱

سراج منیر (اخلاق-فارسی)

از: قاضی محمدشریف بن محمداسماعیل کاشف شیرازی (۱۰۶۰ هـ).

نک: ش ۸۴۴۹.

خط: شکسته نستعلیق. کاتب: سید محمدابراهیم

حسینی انجوی. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ. جهت

شکرالله خان نوری امیر دیوان.

عناوین به قرمز، صفحات مجدول به زر و مشک

برای هیچ یک از کسبه و اهل معامله باقی نخواهد ماند.

خط: شکسته نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوین با خطی مشکئی بر فراز آن نشانی دارد، صفحات مجدول به آبی و قرمز با کمندی به قرمز، در برگ پایانی سواد دست خط مبارک همایونی با مهر مربع بزرگ «وزارت جلیله امور خارجه دولت علیه ایران» با نشان شیر و خورشید به سال ۱۲۹۸ هـ دیده می‌شود.

جلد: تیماج سبز مجدول زرین بدون مقوا.

۱۵ × ۲۱ سم. ۱۰ گ. ۱۲ س. (ثبت ۷۶۴۹۷)

۸۵۲۴

دفتر جمع و خرج (اسناد-فارسی)

مشکین شهر و قراچه داغ

از:؟

جمع و خرج سال نیچی نیل ۱۲۵۳ هـ مشکین شهر و

قراچه داغ میرزا محمد رحیم خان.

خط: شکسته نستعلیق و ارقام سیاقی. تاریخ

کتابت: صفر ۱۲۵۳ هـ.

در دو برگ آغازین حکمی جهت میرزا محمد

رحیم خان با مهر مربع «ملک شد قهرمان، قهرمان

دارای جهان» در ۱۲۵۳ هـ و امضای مستوفیان با

مهرهای مربع «الواتق بالله الغنی عبده الراجی

محمد» و «محمد بن فضل الله الحسنی الحسینی»

و «الیس الله بکاف عبده محمد علی» و «محمد

تقی» و «لا اله الا الله الملك الحق المبین عبده

یوسف» و «افوض امری الی الله عبده محمد» و

«لا اله الا الله الملك الحق المبین عبده محمد

سلیم» و «افوض امری الی الله محمد علی» و

«افوض امری الی الله عبده احمد» دیده می‌شود.

جلد: مقوایی، عطف تیماج مشکئی.

۱۵ × ۲۱/۵ سم. ۲۰ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۵۰۸۸۵)

۸۵۲۵

تلگرافات مشروطیت (اسناد-فارسی)

از:؟

مجموعه تلگرافات عین الدوله فرمانفرمای آذربایجان است که از شهرهای مختلف ایران در حوادث مشروطه به تیریز فرستاده شده یا از آنجا به تهران مخابره شده است و در ذیل اکثر آنها مهر بیضوی «عباس بن حسین» دیده می‌شود.

خط: شکسته نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ بین

سال‌های ۱۳۲۶ و ۱۳۲۷ هـ بر روی کاغذهای

چاپ شده تلگرافات قدیم.

جلد: تیماج سرمه‌ای ضربی ترنج دار.

۱۶/۵ × ۲۰/۵ سم. ۳۸۹ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۶۵۱۶)

۸۵۲۶

تلگرافات مشروطیت (اسناد-فارسی)

از:؟

جلد دوم همان کتاب سابق است.

خط: شکسته نستعلیق. مانند نسخه سابق.

جلد: تیماج سرمه‌ای ضربی ترنج دار.

۱۶/۵ × ۲۱ سم. ۳۲۲ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۸۶۵۱۶)

۸۵۲۷

اکبر نامه (تاریخ-فارسی)

(تاریخ اکبرشاهی)

از: ابوالفضل بن مبارک ناگوری علامی (۱۰۱۱ هـ).

نک: ذریعه، ۲/۲۷۶؛ مشار فارسی، ۱/۱ و ۴۶۳؛

مشترک، ۵/۴۷ و ۱۰/۴۰۲-۴۰۶؛ مرعشی، ۱۴/۷۰؛

مجلس، ۱۰/۱۵۱۳؛ فهرستواره، ۲/۱۱۳۱-۱۱۳۳؛

هدیه العارفین، ۱/۸۲۳؛ آستان قدس، ۷/۱۰.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۱ و ۱۲ هـ.

باب دوم: در اکتساب اخلاق حمیده و افعال پسندیده، در ۴۹ فائده.

باب سوم: در اجتناب از صفات قبیحه و خصال ذمیمه، در ۳۱ فائده.

باب چهارم: در فوائد مستفرقة حکیمانه و نکات مستحسنه، در ۶۰ فائده.

باب پنجم: در بی‌اعتباری روزگار و بی‌وفائی دنیای غدار، در ۱۲ فائده.

باب ششم: در ذکر بعضی از کلمات معجز آیات پیامبر و ائمه هدی علیهم السلام و برخی از سخنان حکمت بیان پیامبران ما تقدم و حکمای یونان و ملوک عجم.

خاتمه: در تاریخ اتمام کتاب و مناجات باری تعالی.

آغاز: بهترین رفیقی که جذبه التفاتش گمگشتگان وادی ضلالت را به سرمنزل هدایت کشاند... مصاحبی که کام تلخ کامان خلوت تنهایی را شربت صحبت چشاند.... انجام:

شد تمام این مصاحب الخلوات

چون به الطاف قادر منان

سال تاریخش از خرد جستم

گفت از نام نیک اوست عیان

نک: ذریعه، ۹۵/۲۱؛ سپهسالار، ۵/۵۷۸؛ دانشگاه، ۱۷/۲۰۹؛ فهرستواره، ۶/۶۰۸.

۲. سؤال و جواب (جامع الشتات)

(گ ۶۷ پ-۱۲۷ پ)

از: میرزا ابوالقاسم بن حسن گیلانی قمی (۱۲۳۱ هـ). نک: ذریعه، ۵/۵۹-۶۰؛ مرعشی، ۱۹/۳۹۸؛ مرکز احیاء، ۶/۲۵۲؛

آغاز: سؤال فرق مابین علم و ادراک و عالم و مدرک چه چیز است و اینکه در صفات ثبوتیه جناب اقدس الهی

عناوین به شنگرف، برخی از برگ‌ها الوان، پنج برگ آغازین و برگ پایانی بازنویسی شده است، برخی از برگ‌ها ترمیم شده‌اند، روی برگ اول یادداشتی از عباس‌قلی سپهر که کتاب را از فرزندش لسان السلطنه به سال ۱۳۲۵ هـ در تهران خریده با مهر بیضوی «مشیر افخم» و «هو مشیر افخم وزیر تألیفات» دیده می‌شود، در برخی از برگ‌ها مهر بیضوی «بنده آل محمد اسماعیل» و مهر بیضوی «از جان و دل هستم غلام علی» و مهر مربع «عبده محمد علی» و مهر مربع «به روز قیامت بلرزد جسد محمد بفریاد حسن رسد» و مهر بیضوی «عبده الراجی غلام علی» و مهر مربع «بنده آل محمد یوسف» و «منتظر لطف الهی یوسف» و «شرف یافت نامم ز نام محمد» دیده می‌شود.

جلد: تیماج سبز ضربی ترنج و سرترنج دار مجدول.

۱۳×۲۳ سم. ۲۸۳ گ. ۲۱ س. (ثبت ۷۴۶۵۰)

۸۵۲۸

مجموعه

۱. مصاحب الخلوات (اخلاق-فارسی)

(گ ۱ پ-۶۵ پ)

از: فریدون بن محمد قاسم حلال خور (خانلر) (ق ۱۳ هـ).

در علم اخلاق در يك مقدمه و پنج باب و تقدیم شده به فتح علی شاه قاجار.

تاریخ تألیف: موافق با نام کتاب به سال ۱۲۰۹ هـ. عناوین بدین قرار است:

مقدمه: در اختیار مصاحب و قواعد صحبت، در دو مجلس.

باب اول: در صفات سلاطین و اخلاق خواقین، در ۳۹ فائده.

می‌گویند که باید اعتقاد کرد که خدا عالم است...
انجام افتاده: ... و رجوع به قاعده تداعی پس معنی..
را قسمت می‌کنند بالمناصفه ضعیف است و قول دیگر او
که به او نسبت داده‌اند با آنکه همه مال.

رساله اول خط: نسخ. کاتب: محمدحسن. تاریخ
کتابت: ۷ محرم ۱۲۳۶ هـ، رساله دوم خط:
نستعلیق، تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوین به قرمز، برگ‌ها الوان، در آغاز رساله
دوم یک انشای پراکنده و تملک اسماعیل بن
عبدالرزاق حسینی به سال ۱۲۵۵ هـ با مهر
بیضوی «عبد اسماعیل بن عبدالرزاق الحسینی»
دیده می‌شود، بسیاری از برگ‌ها ترمیم شده‌اند،
کتاب اول بسیار کثیف و آسیب دیده است.
جلد: تیماج مشکى ضربی ترنج دار.
۱۶/۵ × ۲۱ سم. ۱۲۷ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۸۵۸۹۸)

۸۵۲۹

شرح توحید الصدوق (حدیث - عربی)
از: قاضی محمدسعید بن محمد مفید قمی (پس از
۱۱۰۶ هـ).

جلد دوم کتاب را داراست.

نک: ذریعه، ۱۳/۱۵۳؛ التراث العربی، ۳/۲۷۱ -
۲۷۲؛ مرکز احیاء، ۸/۳۷۵.

خط: نسخ زیبا. کاتب: محمود قمری. تاریخ
کتابت: ۱۲۷۰ هـ به امر مؤتمن السلطان مملکت
خراسان سام خان.

عناوین و متن به قرمز، صفحات مجدول به زر و
مشکی و لاجورد با کمند زرین تحریری، دارای
حواشی مختصر به نقل از مؤلف، در پشت برگ
اول مهر بیضوی «والده شجاع الدوله» و در پشت
برگ پایانی مهر بیضوی «امیر حسن ۱۲۳۱» دیده
می‌شود.

جلد: تیماج دو رو، رو مشکى ضربی ترنج و
سرترنج با گل و بوته لاکى برجسته، اندرون
قهوه‌ای.
۱۴/۵ × ۲۴ سم. ۲۵۵ گ. ۲۱ س.

(ثبت ۳۶۷۶۷)

۸۵۳۰

قصص الخاقانی (تاریخ - فارسی)

از: ولی قلی بن داود قلی شاملو.
نک: ذریعه، ۱۷/۱۰۶؛ مجلس، ۱۰/۲۰۹۰ - ۲۰۹۶؛
ملی، ۳/۱۶۳؛ مشار فارسی، ۳/۳۹۱۰؛ فهرستواره، ۲/
۱۰۴۸.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: پنجشنبه ۲۰ ربیع
الثانی ۱۲۴۴ هـ به فرموده آقا بابا خان، عناوین به
قرمز، صفحات مجدول به قرمز با کمندی قرمز،
روی برگ اول تاریخ تولدی به سال ۱۳۲۳ هـ و
وقفنامه کتاب با نام محو شده واقف به سال
۱۲۴۷ هـ با مهر مربع «لا اله الا الله الملك الحق
المبین عبده آقا بابا» دیده می‌شود، در برخی از
برگ‌ها سرلوح مذهب مرصع ضعیفی ترسیم شده
است، در برگ پایانی نیز همان تاریخ تولد تکرار
شده است.

جلد: تیماج مشکى ضربی ترنج و سرترنج دار.
۱۸ × ۲۹/۵ سم. ۳۵۷ گ. ۲۱ س.

(ثبت ۱۳۷۷۵)

۸۵۳۱

مقامات دو عارف بم (تاریخ - فارسی)

از: فضل الله بن خاوند حسینی.
مشمول بر شمیمه و دو لوح و خاتمه و تتمیم مزین به
سرلوح و دو جدول، سرلوح در تعریف ولایت و توصیف
ارباب هدایت.

این کتاب به سال ۸۹۵ هـ به دستور غیاث‌الدین

عبدالعلی تألیف شده و از روضه الصفا و حبیب السیر نقل می‌کند.

در دانشگاه، ۱۷/ ۲۷۹، ۲۸۱، ش ۹۰۴۸، به نام مقامات دو عارف بم، طاهرالدین محمد بمی و شمس‌الدین ابراهیم بمی آمده است و ژان اوین در فرهنگ ایران زمین، ۲/ ۹۳، ۲۳۲ مقدار ۷۲ برگ آنرا چاپ کرده است.

آغاز افتاده: و سابقه عنایت لم یزلی این طبقه را به تشریف شریف و لقد کرمنای بنی آدم مشرف ساخت و از سایر طوایف امم و قبایل بنی آدم تاج سعادت و افسر سیادت قبیله جلیله بنی هاشم بر سر نهاد....

انجام: ... و اخلاق حمیده و صفات پسندیده آن حضرت از حد و حصر بیرون است به همین مختصر نامچه اختصار گردید که عامه خلایق از آن مستفیض و بهره مند آیند.

نک: فهرستواره، ۳/ ۲۲۹۰.

خط: شکسته نستعلیق. تاریخ کتابت: ۴ شوال ۱۲۷۷هـ.

عناوین نانویس، نیمه دوم کتاب جایجا شده و در صحافی اول کتاب آمده است، در دو برگ آغازین مهر کتابخانه باقر ترقی و کتابفروشی مستوفی آمده است.

جلد: تیماج دو رو بدون مقوا، رو قرمز ضربی ترنج و سرترنج دار، اندرون مشکی.

۱۳/۵ × ۲۲ سم. ۱۱۴ گ. ۱۴ س. (ثبت ۷۸۸۴۷)

۸۵۳۲

دقایق المعانی (تصوف - فارسی)

از: محمد بن نصیرالدین جعفر حسینی مکی. مشتمل بر ۴۶ مکتوب عرفانی که به نام ملک محمود شیخ نگاهی داشته و شامل یک دوره معارف نقشبندیه است. آغاز: الحمد لله رب العالمین... مثنوی:

هست انسان مصحف ذرات او کس نبیند جز بدان مرآت او انجام... در مکتوب خانه و علم آدم الاسماء کلها و در مدرسه علم بالقلم علم الانسان ما لم یعلم درس خواهد شد یکان یکان کلمات من مفهوم شود والحمد لله رب العالمین.

خط: نستعلیق هندی. به خط همان میر حسن علی (که در شماره بعد معرفی شده است) بدون تصریح به نام خود، تاریخ کتابت: جمعه ۱۲ جمادی الثانی ۱۳۰۳هـ.

عناوین به قرمز و عبارات عربی خط نسخ معرب و به قرمز، توسط کاتب تصحیح شده، روی برگ اول یادداشتی درباره کتاب و مؤلف به خط باستانی راد آمده است.

جلد: تیماج قرمز ضربی ترنج و سرترنج دار با لچکی.

۲۰/۵ × ۳۳ سم. ۱۳۷ گ. ۱۹ س.

(ثبت ۷۸۹۶۰)

۸۵۳۳

بحر المعانی (تصوف - فارسی)

از: محمد بن نصیرالدین جعفر حسینی مکی. شامل ۳۶ مکتوب به نام همان ملک محمود شیخ که در شماره قبل گذشت.

آغاز: آن خدایی که انگبین شیرین نوش را از فواره تلخ نیش زنبور به قدرت خویش چکاند و آن سبحانی که نبات در قطره عطا از شاخ نامیدی رساند....

انجام:

دل چو فارغ گشت تن در ره نهی بی‌دل و جان سر در آن درگه نهی

خط: نستعلیق هندی. کاتب: میر حسن علی. تاریخ کتابت: جمعه دوم ربیع الاول ۱۳۰۳هـ.

عناوین به قرمز و عبارات عربی خط نسخ معرب

مجموعه مکاتبات و اشعار و مواد التواریخ مؤلف است با تخلص «نابی»، وی از نویسندگان دربار عثمانی است که اغلب مکاتبات بین پادشاه عثمانی و سلاطین صفویه انشاء اوست. نام این اشخاص در مجموعه حاضر آمده است: محمد پاشا، احمد خان، ابراهیم پاشا، سیدستان افندی، شیخ صادق افندی، علی پاشا، قلایلی پاشا، رامی افندی، سید فیض‌الله افندی، اسماعیل افندی، مصاحب پاشا، عارف افندی، سلطان عیسی، سلطان محمد، محمود آغا تیمارینی، حسین آغا، سلیمان پاشا، عبدالباقی پاشا، امرالله افندی، حسین پاشا، مصطفی پاشا، مصطفی افندی، فتحی افندی، فایق افندی، خلیل پاشا، صدرالدین چلبی، ابوبکر افندی، باقی پاشا و...

آغاز: ضمائر ارباب فضل و عرفانه پوشیده دکلدرد که اشعار بلاغت شعار سلاست آثار ده نادره گفتار و ادای نزد انشاده وسیی نامداری متنبی دوران منشی اولان... انجام: ... او چکزدن بردن خلاص اولمش اولورز نعم المطلوب و نعم المأمول و نعم المسؤول باقی بر کون مقدم سرنگوندر که نیران باد بر برب العباد. نک: مئی، ۱/ ۸۱۵؛ دانشگاه، ۱۰/ ۱۶۴۲ و ۱۲/ ۳۹۱۷؛ فیضیه، ۴/ ۲.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ. عناوین به شنگرف، روی برگ اول یادداشتی از باستانی‌راد درباره کتاب حاضر و مؤلف آمده است. جلد: تیماج قهوه‌ای. مجدول ضربی. ۱۳×۱۹ سم. ۱۷۰ گ. ۲۱ س. (ثبت ۷۸۹۵۷)

۸۵۳۶

جنگ (متفرقه - فارسی)

از: میر ابوالمفاخر بن فضل‌الله حسینی شیرازی^۱.

۱. در فهرست مرعشی (۶/ ۳۱۶) نسخه‌ای از «تاریخ

و قرمز، به خط کاتب تصحیح شده، روی برگ اول نام کتاب و مؤلف و کاتب به خط باستانی‌راد آمده است، در دو برگ پایانی طریقه سلوک نقشبندیه به خط کاتب افزوده شده است. جلد: تیماج قرمز ضربی ترنج و سرترنج و لچکی‌دار. ۲۰×۳۳ سم. ۱۴۷ گ. ۱۹ س.

(ثبت ۷۸۹۶۱)

۸۵۳۴

شرح سیر العباد (عرفان - فارسی)

از:؟

تألیف جهت امیر کبیر حاجی بیک بن جلال‌الدین یولقتیغ.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... بدان اللهمك الله طریق... و ایضاً عقل فلك قمر که فوق وی است مفید و مدبر و محرك عقل فعال است.... انجام:

جوهر علوی به پدر باز داد

کالبد خاک به مادر سپرد

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ. عناوین به شنگرف. روی برگ آغازین یادداشتی درباره نسخه حاضر به خط باستانی‌راد دیده می‌شود، به خط کاتب تصحیح شده، در برخی از برگ‌ها مهرهای بیضوی «جلیله خانم» و «ابن محمد حسین محمد جعفر» دیده می‌شود. جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا. کاغذ: الوان. ۱۸×۹ س. ۱۴۴ گ. ۱۵ س. (ثبت ۷۸۹۶۲)

۸۵۳۵

مراسلات نابی افندی (نامه‌نگاری - ترکی)

از: یوسف نابی افندی رهاوی منشی باب عالی

(۱۱۲۴ هـ).

فرستاده و شرح اتفاقات زیادی که در هر دو مملکت واقع شده (۳۴۷-۳۴۴).

۱۰. نامه خواجه سعدالدین افندی صدر اعظم عثمانی به شاه عباس و شفاعت از خان احمد گیلانی (ص ۱۸۸).

۱۱. فرمان و سفارش دوست محمد خواننده (ص ۲۴۴).

۱۲. نامه جوابیه جهانگیر پادشاه هند به نامه‌ای که در باب مطالبه قندهار به وسیله زینل بیگ فرستاده شده بود و عذرخواهی از توقیف سفیر (ص ۴۰۴).

۱۳. فرمان و دستور پرداخت قروض میرزا ابراهیم همدانی که شاه عباس در کاشان و اثناء سفر خراسان صادر کرده (ص ۲۱۲).

۱۴. فرمان مجدد که به خط صدراعظم صادر شده و آقا خضرا وزیر کاشان مأمور گردیده که قرض میرزا ابراهیم را پرداخته و املاک او را سرپرستی و منظم کند (ص ۲۱۴).

۱۵. نامه امیر تیمور به والی مصر (ص ۳۱۵).
فصل دوم: نامه‌ها و مکاتبات علما و شعرا و بزرگان علم و ادب.

۱. نامه ملا مظفر حسین کاشی به ملا حسنعلی شوشتری در باب اخراج او از مدرسه (ص ۱۸).

۲. نامه قاضی میرحسین میبیدی متخلص به منطقی به مولانا جامی (ص ۲۱).

۳. نامه امیرعلی شیر نوایی به جامی (ص ۱۰۳).

مؤلف از سده ۱۱ ه و از خاندان فضل و ادب و فرزندان میر غیاث‌الدین منصور دشتکی شیرازی است. در سال ۹۸۸ ه (چنانچه خود در ص ۱۹۸ اشاره کرده) زاده شده و پس از گذران تحصیلات مقدماتی با استفاده از محضر پدر و اساتیدی چون میر صدرالدین و میر داماد و میر فخرالدین سماکی، راهی هند شده است و پس از سیر در آن دیار و آشنایی با بزرگان و شعراء، به ایران بازگشته است.

استاد باستانی راد در آغاز مجموعه حاضر شرح مفصلی درباره مطالب کتاب در چند فصل تنظیم کرده که با برخی تغییرات در اینجا متذکر می‌شویم:

فصل اول: فهرست نامه‌های تاریخی پادشاهان.

۱. فرمان و رقم لاهی و صاحب اختیاری اورمیش خان که شاه طهماسب به سال ۹۲۷ ه داده (ص ۳۱۶).

۲. فرمان و رقم نواب اشرف به امیرخان ترکمان درباره قتل و قلع و قمع سادات انجمن و سفارس ترکمانها (ص ۳۰۴).

۳. نامه شاه طهماسب به پادشاه هند در تعزیت و ارسال هدایا به وسیله سید بیگ ابن امیر معصوم (ص ۴۴۲).

۴. نامه دیگر به پادشاه هند و سفارش امراء دکن به وسیله قاسم بیگ و سپهسالار مازندران (ص ۴۸۲).

۵. نامه همو در جواب سلطان سلیم که توسط کلالی چاوش فرستاده راجع به شاهزاده بایزید و تسلیم او (ص ۹۰).

۶. نامه همایون پادشاه هند به برادر خود کامران (ص ۴۵۵).

۷. نامه جلال‌الدین اکبر پادشاه هند به حکیم همام (ص ۴۴۴).

۸. نامه پادشاه هند در جواب شاه طهماسب که به وسیله آقا محمد مستوفی غلامان ارسال شده و اظهار مسرت از فتوحات پادشاه ایران (ص ۳۷۸).

۹. نامه معضل پادشاه هند که به وسیله ضیاء الملک

→ شاه صفی» اثر ابوالمفاخر بن فضل‌الله حسینی سوانح نگار تفرشی معرفی شده است که ظاهراً همین مؤلف جنگ حاضر است، نسخه‌ای دیگر از این کتاب در همین فهرست ضمن نسخه شماره ۸۷۰۶ معرفی شده است ولی در فهرستواره (۲/ ۸۷۷) آن را از میرمحمد حسین حسینی تفرشی دانسته است، البته احتمال آن می‌رود که نام مؤلف میرمحمد حسین و کنیه وی ابوالمفاخر باشد.

۴. نامه شمس طیبی به خواجه نظام الملک در طلب قرض (ص ۲۰۸).
۵. نامه خاقانی شیروانی به یکی از اصحاب خود (ص ۳۱۳).
۶. نامه قاضی زاده کرهرودی به میر عبدالغنی تفرشی متخلص به غنی (ص ۳۲۶).
۷. نامه ابوالفضل مبارک به حاکم کلکنده (ص ۴۱۸).
۸. نامه همو به شیخ ابوالخیر برادر خود (ص ۴۱۸).
۹. نامه همو به شیخ فیضی (ص ۴۱۹).
۱۰. نامه جامی به سلطان حسین میرزا در طلب گوشت (ص ۱۰۳).
۱۱. نامه غزالی در جواب خواجه نظام الملک (ص ۳۲۶).
۱۲. نامه منظوم انوری به قاضی حمیدالدین بلخی صاحب مقامات و جواب قاضی (ص ۳۹۸).
۱۳. نامه محیی‌الدین عربی به امام فخر رازی (ص ۴۹۶).
۱۴. نامه سنائی به بهرامشاه غزنوی (ص ۴۱۷).
۱۵. نامه منظوم و هزل امیر رستم میرزا به جهانگیر پادشاه هند برادر خود (ص ۲۰۷).
۱۶. نامه و وصیت صاحب دیوان (ص ۱۴).
۱۷. نامه منظوم میرزا طالب خان به امام قلی خان (ص ۱۵۸).
۱۸. مکتوب امام عسکری (ع) به ابن بابویه (ص ۲۸۲).
۱۹. نامه‌ای از زبان کیکاوس به رستم (ص ۲۰۰).
۲۰. نامه افلاطون به حضرت عیسی (ع) (ص ۴۰۰).
۲۱. نامه حکیم شفائی به صدر (ص ۳۰۴).
۲۲. نامه فصیحی هروی به یکی از دوستان (ص ۲۷۵).
۲۳. نامه میرداماد به ملا عبدالله (ص ۲۷۵).
۲۴. نامه جلال دوانی به قاضی میرحسین یزدی صاحب شرح دیوان (ص ۳۰۴).
۲۵. شرح نتیجه‌بندی و مالیات سه برادر (سید خلیل الله و فضل الله و مرشد) و رقبات بقعه اشتریه و النجان که در رمضان ۱۰۸۰ هـ قرار داده و نوشته شده (ص ۳۰۷).
۲۶. نامه درباره درآمد ملا ظهوری که به شیخ فیضی نوشته به نثر و نظم (ص ۳۱۲-۳۱۳).
۲۷. نامه منظوم میرزا فصیحی خطاب به میر ابوالحسن به قافیه با و جواب او به همین قافیه (ص ۳۶۷).
۲۸. نامه همایون پادشاه هند به برادر خود کامران میرزا که یاغی‌گری نموده و در قلعه مستحصن شده بود (ص ۴۵۵).
۲۹. اجازه میرفخرالدین سماکی به استاد نواب سید الحکماء که بر پشت کتاب شفا نوشته (ص ۲۱۲).
- فصل سوم: شرح حال شعر او پادشاهان و بزرگان که مؤلف از نوشته خود آنان یا از روی کتب و مأخذ دیگر نقل و نگاشته است.
۱. شرح حال ولی دشت بیاضی از انشاء خود شاعر (ص ۷۵).
۲. شرح حال محمد طاهر بن حسن الخادم البسطامی از انشاء خود شاعر (ص ۸۶).
۳. شرح حال همایون پادشاه هند و کور کردن برادر خود کامران میرزا و فوت اول در اثناء سفر حجاز به سال ۹۶۴ هـ (ص ۱۰۹).
۴. شرح حال جلال‌الدین اکبر از انشاء ابوالفضل مبارک (ص ۳۰۹ و ۳۲۶ و ۳۲۹).
۵. شرح حال حسین بن محمد بزرگ امید اسمعیلی (ص ۴۳۹).
۶. شرح حال میرزا شاهرخ (ص ۴۳۹).
۷. شرح حال برلاس پسر قاچول مغول (ص ۴۵۳).
۸. شرح حال سید محمد نوربخش (ص ۴۹۱).
۹. شرح حال مفصل غیاث‌الدین منصور از

- فرزندش میر صدرالدین محمد (ص ۳۱۸ و ۳۷۴).
۱۰. شرح حال نظامی عروضی و امیر معزی (ص ۳۴۸-۳۴۲).
۱۱. شرح حال شرفخان قزوینی که درازجان تبریز با حضور چند تن از دوستان نوشته (ص ۲۹۱).
۱۲. شرح چگونگی فوت همایون پادشاه هند و چند ماده تاریخ (ص ۳۹۴).
۱۳. شرح حال سلاطین صفویه تا زمان کاتب و راجع به وساطت شیخ بهایی از قتل ولی بیگ که محکوم به قتل بوده و پذیرفته شدن آن (ص ۴۰۸-۴۱۱).
۱۴. شرح حال ابن سینا و کشته شدن او در حبس مجدالدوله (ص ۱۸۰).
۱۵. شرح حال برامکه و دارائی آنان که موجب حسد هارون و کشته شدن آنان شد (ص ۲۰۷).
۱۶. شرح حال چند نفر از عرفا نظیر: سری سقطی، سمنون محب، شقیق بلخی، بایزید، رویم، عبدالله مبارک، ابوالحسین نوری، داود طائی و غیره (ص ۲۰۷).
۱۷. شرح حال بهمن یار بن مرزبان (ص ۳۴۹).
۱۸. شرح حال معن زائنده از علم الهدی مرتضی (ص ۳۸ و ۸۹).
۱۹. شرح حال ابن عمید و صاحب بن عباد (ص ۳۵۸).
۲۰. شرح حال غازان و تعریف مقبره و تزئینات در سلطانیه (ص ۴۲۴).
۲۱. شرح حال خسرو پرویز (ص ۱۹۵).
۲۲. شرح حال شیخ فیضی از امیر محمد دارالسلامی نیشابوری و بدون نقطه (ص ۶۰۹).
۲۳. شرح حال خود میر ابوالمفاخر مؤلف کتاب و تاریخ تولد و زایچه و ازدواج (ص ۹۸).
۲۴. شرح حال خواجه نظام الملک و تفصیل قتل او (ص ۳۰۵).
۲۵. شرح حال امیر تیمور گورکان (ص ۳۱۰).
۲۶. شرح حال انوشیروان و نصب هرمز (ص ۳۰۵).
۲۷. شرح حال بوزنجرخان جد نهم چنگیز (ص ۴۷۶).
۲۸. شرح حال خلفای بنی امیه (ص ۱۸).
۲۹. شرح حال اصمعی از مرزبانی (ص ؟).
۳۰. شرح حال همایون و بابر (ص ۳۰۵). فصل چهارم: منشآت علما و شعرا
۱. منشآت ابوالفضل مبارک در شرح و چگونگی پذیرایی از سفیر ایران و مطالب ادبی و تاریخی (ص ۳۲۳ و ۳۱۹ و ۴۸۵ و ۴۴۲).
۲. منشآت و مناجات ابوعلی سینا (ص ۳۲۶).
۳. دیباجه شیخ فیضی بر اخلاق جلالی (ص ۳۳۷).
۴. دیباجه دیوان شیخ فیضی از ابوالفضل مبارک (ص ۳۴).
۵. انشاء طبیعت آمیز یا به اصطلاح آن روزگار چار اندر چار (ص ۴۵۴).
۶. تعیین نوروز جهت جلوس اکبر از انشاء مبارک (ص ۴۵۳).
۷. منشآت از شیخنا الهائی در مطالب تاریخی و علمی و مصنوعات متعدد (ص ۲۰۱، ۲۸۷، ۲۸۳، ۲۸۲).
۸. دیباجه دیوان انوری و شرح اشعار از میرزا ابوالحسن فراهانی (ص ۴۲۴ و ۳۰۳).
۹. منشآت ظهوری در تعریف شیخ فیضی و انشاء ادیبانه دیگر (ص ۳۶۵ و ۳۱۲).
۱۰. منشآت جامی (ص ۲۱۹).
۱۱. انشاء ابوالفضل مبارک در شرح سال ۴۱ سلطنت اکبر و منشآت دیگر (ص ۴۸۵).
۱۲. راجع به برمکیان و اخلاص آنان به ائمه و خصوصاً یحیی به حضرت موسی کاظم (ع) (ص ۱۶۱).
۱۳. منشآت جلال دوانی (ص ۱۵۴ و ۱۰۴).
۱۴. تعریف حالات مختلف نظیر: مزاح، ضحک، وفا، اختیار مجلس الشرب، مشاهیر المغنین، ایثار الشرب باللیل، انواع اطعمه، طبیب حاذق و غیره (ص ۲۹۴).

۱۵. تعریف تصوف و متصوفه (ص ۱۹۹).
۱۶. در تعریف دانش (ص ۴۷۷).
- فصل پنجم: مطالب و اشعاری که به خط خود شعرا و فضلا نگاشته شده است.
۱. صاحب و کاتب مجموعه میر ابوالمفاخر حسینی که در صفحات عدیده نظم و نثر اثر طبع خود را آورده است.
۲. رفعت تبریزی (ص ۴۱۶).
۳. منصف تهرانی (ص ۲۰۶).
۴. محمدجعفر بن میرمیران (ص ۱۹۳).
- فصل ششم: اسامی شعرائی که نام و اثرشان فقط در این مجموعه آمده و در تذکره‌ها و منابع دیگر دیده نشده است.
۱. آقا ملکی تویسرکانی (ص ۲۳).
۲. قطب‌احمر (ص ۴۰۰).
۳. میر ابوالبقا متخلص به بقاع برادر صاحب مجموعه (ص ۴۵۲ و ۴۴۶).
۴. ملاعلی دوست اصفهانی (ص ۴۵۰).
۵. شرف خان قزوینی (ص ۳۹۱).
۶. میر قطب‌الدین حیدر (ص ۸۰).
۷. قاضی میرک خان کرائی (ص ۱۰۲).
۸. مسیب خان تکللو (ص ۴۳۲).
۹. مصطفی خان ولد مسیب خان (ص ۲۴۲).
۱۰. عزیز کوکه (ص ۸۵).
۱۱. قاضی ریی (رازی) قاضی محمد (ص ۱۷۹).
۱۲. میر عبدالحی (ص ۳۹۱).
۱۳. قاسم کاتبی (کاهی) (ص ۳۹۱).
۱۴. خواجه سعدالدین افندی (ص ۸۸).
۱۵. قاضی شاه قوام‌الدین حسین متخلص به داعی (معاصر مؤلف) (ص ۲۱۶).
۱۶. آخوندی مولانا شکوهی (ص ۳۵۱).
۱۷. حق ویردی (ص ۵۰۲).
- فصل هفتم: منتخباتی که میر ابوالمفاخر در
- موضوعات علمی و مطالب فلسفی از کتب عدیده گرد آورده است:
۱. اشعار خاقانی درباره‌ی حسن صباح و اسماعیلیان (ص ۱۲۸).
۲. مدایح و تعریفی که شعرا از فردوسی نموده‌اند (ص ۱۱۶).
۳. اسامی مورّخین ایرانی از ق ۴-۸ هـ که ۲۱ نفر هستند (ص ۳۵۸).
۴. اسامی مورّخین معروف عرب که شش نفر هستند (ص ۳۵۸).
۵. تفسیر آیه‌ای که شخصاً از میرداماد که استاد مؤلف بوده شنیده (ص ۳۶۶).
۶. تعریف اسب و احوال ذوالقرنین از کشف زمخشری (ص ۳۲۵).
۷. از واردات میرداماد که در سنه ۱۰۱۱ هـ در قم کاتب از میر شنیده و در هیچ جا ضبط نشده است (ص ۴۶۸).
۸. از شرح اشارات خواجه نصیر طوسی (ص ۳۲۵).
۹. کلام فضل بن ربیع الی صاحب بن عباد (ص ۳۲۵).
۱۰. نقش سکه حجاج و مطالبی راجع به ضرب سکه (ص ۴۲۳).
۱۱. از عبدالله بن المقفع در خصلت پادشاهان ایران (ص ۴۰۰).
۱۲. در منافع افیون و تعریف حالات افیون (ص ۳۹۶).
۱۳. راجع به خواب دیدن از امام فخر رازی (ص ۴۳۴).
۱۴. علم خواص: مهره مار، مشک، عنبر، پشم، بلسان (ص ۴۳۰).
۱۵. علم الفراسه از امام فخر رازی (ص ۴۳۰).
۱۶. قلع آثار (ص ۴۳۵).

۱۷. بدیع متکلم و عین القضاة و پیشگویی او در کشته شدن خود ضمن دو رباعی (ص ۴۵۶).
۱۸. از سرالعلمین غزالی (ص ۴۰۵).
۱۹. مکالمه زمخشری و عمر نسفی در مکه مکرمه (ص ۳۸۴).
۲۰. از تنزیه الانبیاء سید مرتضی (ص ۳۱۶).
۲۱. اسامی گنج‌های معروف پادشاهان (ص ۴۵۹).
۲۲. قصیده فتوحی و ملک‌شاه (ص ۴۴۷).
۲۳. راجع به مغالطه حماریه (ص ۴۵۲).
۲۴. راجع به منعه و نقل آراء مخالف و موافق (ص ۴۵۰).
۲۵. نقل کلام اومیرس شاعر یونانی و فیثاغورث (ص ۱۹۷).
۲۶. مدح فضل بن یحیی (ص ۴۷۲).
۲۷. مرثیه فوت سید مرتضی (ص ۱۸۰).
۲۸. مکالمه خطاف نر با ماده از فتوحات (ص ۴۰۷).
۲۹. مکالمه خلیل بن احمد و عبدالله بن المقفع (ص ۴۲۱).
۳۰. علاج خوف مرگ از ابن مسکویه (ص ۴۳۶).
۳۱. عقیده براهمه در باب عمر دنیا از شیخ فیضی (ص ۴۲۷).
۳۲. مطالبی از زیچ جدید ملاً جمشید کاشانی (ص ۳۹۳).
۳۳. از کتاب مغیث الحق فی اختیار مذهب الحق راجع به مذهب ابی‌حنیفه و آداب او از امام الحرمین عبدالملک جوینی (ص ۳۲۱).
۳۴. مکالمه عمرو بن عبید با معاویه (ص ۴۰۱).
۳۵. مکالمه مکتفی و صولی (ص ۳۹۵).
۳۶. تعریف هدیه و نقل هدایای تاریخی: هدیه ابوعباده به مأمون عباسی در روز جشن مهرگان (ص ۳۴۹).
۳۷. مکالمه ابو‌العینا و متوکل عباسی (ص ۳۶۰).
۳۸. لطیفه عبقری و حجاج (ص ۳۷۰).
۳۹. احوال المعمرین (ص ۳۶۱).
۴۰. مرثیه حمزه و خدیجه (ص ۳۶۴).
۴۱. حکایات و اقوالی در خباثات اعراب (ص ۳۰۰).
۴۲. قصیده اصحاب ادیان از استاد ابو منصور بغدادی (ص ۸۵).
۴۳. قصیده محتشم در تاریخ صفویه که در جایی دیده نشده (ص ۴۱۴).
۴۳. انتخاب انیس العشاق رامی تبریزی (ص ۹۴-۹۷).
۴۴. انتخاب فوائد المنصوریه غیاث‌الدین منصور شیرازی (ص ۲۸۹-۲۹۳).
۴۵. انتخاب مرآة الحقایق غیاث‌الدین منصور شیرازی (ص ۲۹۲-۲۹۳).
۴۶. رساله منظوم شاه فضل نعیمی در پیش‌بینی حوادث سال ۸۰۰ هـ تا ۱۰ هـ و ردی از مؤلف بر آن (ص ۳۷۸-۳۸۱).
- فضل هشتم: آثار شعری که نامشان در مجموعه آمده (فقط برای نمونه اشاره به یک صفحه شده و الا آثارشان منحصر در این صفحات نیست):
- ابوتراب بیگ (ص ۷۹)، میرزا ابوالحسن فراهانی (ص ۳۶۷)، میرابوالمفاخر (ص ۴۵۱)، میر محمدباقر داماد متخلص به اشراق (ص ۲۱۰ و ۳۰۷)، اقدسی (ص ۱۱۲)، امیدی تهرانی (ص ۷۴ و ۳۲۳)، امتی تربتی (ص ۹۵ و ۲۲۳)، انبسی شاملو (ص ۴۲۷)، اهلی شیرازی (ص ۹۳)، میرزا ابوالقاسم استرآبادی (ص ۴۸۷)، آقاباقی خواجگی نهاوندی (ص ۲۸۳)، بقائی میر ابوالبقا برادر مؤلف (ص ۴۴۶ و ۴۳۷)، جاهی ابراهیم میرزا صفوی (ص ۱۱۳ و ۳۶۸)، حاتم کاشی (ص ۲۰۴)، حالتی قاسم بیگ (ص ۱۹۱)، حزنی (ص ۳۱۹ و ۳۲۳ و ۲۳۱)، حسن‌خان شاملو (ص ۴۱۹)، حیرتی (ص ۲۱۳)، رستم میرزا (ص ۲۰۷)، حکیم رشدی (ص ۱۶۵).

- رفعتی تبریزی (ص ۱۹۶)، سحابی استرآبادی (ص ۲۰۰ و ۱۹۲)، سنجر کاشی (ص ۴۷۶ و ۱۸۳ تا ۱۸۱ و ۱۶۲)، ملاً شانی (ص ۲۸۶ و ۲۵۰)، شرفخان قزوینی (ص ۳۱۹)، شعیب جوشقانی (ص ۳۷۶ و ۲۱۰)، حکیم شفائی اصفهانی (ص ۲۴۶)، ملاً شکیبی اصفهانی (ص ۲۵۱ و ۱۸۹)، شکیب خان (ص ۲۴۱)، ملاً صحبتی (ص ۱۹۰)، صادقی بیگ نقاش (ص ۳۶۴)، صوفی (ص ۱۷۶)، ضمیری (ص ۳۱۹)، طالب‌خان اعتمادالدوله (ص ۱۵۸)، طالب آملی (ص ۱۶۰ و ۱۵۹ و ۱۵۷)، ظهوری ترشیزی (ص ۴۱۲)، عرفی شیرازی (ص ۲۷۴)، عزتی میرزا جان (ص ۱۸۷ و ۱۵۹)، ملاً علی دوست اصفهانی (ص ۴۵)، غضنفر کلجاری (ص ۳۶۱)، غنی تفرشی (ص ۴۴۱)، غیاثا شیرازی (ص ۲۰۲ و ۲۱۶ و ۱۶۷)، فارغ چلبی بیگ (ص ۲۴۸)، میرزا فصیحی (ص ۳۸۹ و ۳۶۷)، فهمی (ص ۵ و ۳۲۶)، بابا فغانی (ص ۶)، فیضی دکنی (ص ۲۲۰ و ۲۰۹)، قاسم گنابادی (ص ۴۳۸)، قاضی ربی (ص ۱۷۹)، قید و خان پادشاه ختا (ص ۴۷۸)، میرزا کافی (ص ۱۵۷)، ملاً کمالی (ص ۱۲)، لسانی (ص ۳۱۳)، محتشم کاشانی (ص ۴۱۴)، محوی استرآبادی (ص ۳۲۴)، پیرمحمد (ص ۱۷۸)، میر محمد مؤمن (ص ۳۸۴)، مسیح کاشی حکیم رکنا (ص ۱۸۰)، مسیب خان تکلو (ص ۴۳۲)، مظفر حسین کاشی (ص ۳۲۱)، مکتبی شیرازی (ص ۲۳۵)، ملک قمی (ص ۲۰۴)، منصف تهرانی (ص ۲۰۶)، آقا مؤمن بروجردی (ص ۲۰۶)، مشرفی (ص ۲۴۹ و ۱۶۲)، مؤمن حسین یزدی (ص ۲۹۵ و ۳۰۰)، منطقی (ص ۲۱)، قطبا محمدا (ص ۴۰۰)، نادم گیلانی (ص ۲۳۹)، ناظم هروری (ص ۱۸۷)، نصیرا همدانی (ص ۱۵۹)، نعیمی شاه فضل (ص ۳۷۸)، نقی شیخ علی نقی کمره‌ای (ص ۳۶۴)، نوعی خبوشانی (ص ۳۵۵)، قاضی نور اصفهانی (ص ۳۸۴)، میرزا نظام شیرازی (ص ۷۵)، واهب میرزا حسن (ص ۴۱۳)، والد ملاً شکوهی (ص ۱۶۴)، وحشی بافقی (ص ۴۳)، ولی دشت بیاضی (ص ۲۱۱)، یحیی گیلانی (ص ۲۹۸).
- فصل نهم: در ذکر رساله‌های مستقل این مجموعه:
- ۱. عروض** (عروض-فارسی)
(ص ۳۹-۵۱)
از: نورالدین عبدالرحمن بن احمد جامی (هـ. ۸۹۸).
نک: مرعشی، ۱۲/؛ ذریعه، ۱۵/۲۵۶؛ ملی، ۶/۱۸۵.
- ۲. منتخب تکمیل الصناعة** (عروض-فارسی)
(ص ۵۲-۶۵)
از: امیر برهان‌الدین عطاء‌الله بن محمود حسینی نیشابوری (هـ. ۹۱۹).
نک: ملک، ۵/۳۵؛ مجلس، ۲/۳۶.
- ۳. حدائق الحقایق** (ادب و عرفان-فارسی)
(ص ۶۵-۷۳)
از: شرف‌الدین حسن بن محمد رامی تبریزی (هـ. ۷۹۵).
نک: ادبیات، ۳/۲۰۴؛ ذریعه، ۶/۲۸۴؛ سپهسالار، ۲/۴۳۷؛ مجلس، ۲/۴۳۷.
- ۴. خواص اسماء الله الحسنى** (فارسی)
(ص ۱۰۶-۱۰۸)
از:؟
رساله مختصری است در معنا و خواص اسماء الله. آغاز: بعد از ادای حمد الهی جل ذکره و پس از درود نامتناهی بر حضرت رسالت پناهی باز نموده می‌آید که این همه عجایب و غرایب که در عالم واقع شده... انجام افتاده: ...الحق سزاوار به خدایی اگر کسی را خری گم شده...
- خاتمه: در برخی توضیحات باستانی راد درباره مجموعه حاضر:

مؤمنان و جلالاً آقا محمد زمانا و مظفراً امیر محمد مهدیا در ایوان بالاخانه نواب محراب خان (ص ۶۵)، رساله سوم را در تفرش نگاشته و خود را به عنوان ابوالمفاخر بن فضل الله حسینی خوزانی (که به درستی خوانده نمی‌شود) معرفی نموده، عناوین با خطی مشککی بر فراز آن نشانی دارد، بسیاری از عناوین توسط باستانی‌راد و با خطی قرمز به دور یا بالای آن مشخص شده است، در ۷گ آغازین شرح مفصلی در باره جنگ حاضر به خط باستانی‌راد آمده که در معرفی جنگ حاضر از آن بهره برده‌ایم، خطوط چلیپا و راسته، لبه برخی از برگ‌ها ترمیم شده.
جلد: تیماج سبز.
۱۴ × ۲۳ سم. ۲۴۸ گ، سطرها مختلف.
(ثبت ۷۸۹۵۹)

۸۵۳۷

مجموعه

۱. **دیوان نور علی شاه** (شعر-فارسی)
(گ پ-۱۲۵ ر)
از: محمد علی بن فضل علی، نورعلی شاه طیبی اصفهانی (۱۲۱۲ هـ).
آغاز:
ای نام خورشید جوهر شمشیر زبانها
پیوسته از این سلسله زنجیر بیانها
نک: مرعشی، ۱۲۴/۲۰؛ ملک، ۶۱/۹؛ مجلس، ۳/۴۳۲-۴۳۵؛ دانشگاه، ۸۷/۲-۹۱؛ سپهسالار، ۶۹۴/۲؛ مرکز احیاء، ۲۱۰/۵.
۲. **جامع الاسرار النوریة** (ادب-فارسی)
(گ پ-۱۲۵ ر)
از: محمدعلی بن فضلعلی، نورعلیشاه طیبی اصفهانی (۱۲۱۲ هـ).

۱. ماده تاریخ اثر طبع حکیم رشدی در جای دیگر دیده نشده و مربوط به یکی از فتوحات شاه عباس به سال ۱۰۰۵ هـ است (ص ۱۶۵).
۲. شعر معروف: متاع کفر و دین بی‌مشتی نیست، در ص ۱۸۴ جزء غزلی از میرسنجر کاشی آمده.
۳. اشعار زیادی از میرداماد متخلص به اشراق در مجموعه حاضر آمده که برخی از آنها در جای دیگر دیده نشده مانند اشعار ص ۲۰۷ و ۲۱۰.
۴. ماده تاریخ فوت پیر محمدخان به سال ۹۶۹ هـ اثر طبع والد صاحب مجموعه (ص ۲۲۳).
۵. اسامی برج‌های دوازده‌گانه از ظهیر فاریابی (ص ۲۲۸).
۶. رو قصیده از چلیپی بیگ فارغ تبریزی در مدح حمزه میرزا و شاه عباس به قافیه نون و ۵۴ بیت و به قافیه هاء در ۲۳ بیت، در هیچ جا دیده نشده (ص ۲۴۸-۲۵۰).
۷. قطعه صادقی بیگ نقاش در هجو و استهزاء شیخ فیضی، در جایی دیده نشده (ص ۳۶۴).
۸. قصیده فریده میرزا فصیحی در مدح میرزا ابوالحسن و جواب میرزا ابوالحسن به او (ص ۳۶۷-۳۶۸).
۹. اشعار حکیم شفائی در وصف درویش بیات مفرد علاوه بر آنکه در دیوان حکیم نیست از عارفی بزرگ سخن می‌گوید که مورد ستایش حکیم شفایی است (ص ۳۸۰).
۱۰. قصیده فصیحی در اندرز به شاه عباس در جایی نیامده (ص ۳۸۹).
۱۱. شرح و توضیح مؤلف جنگ حاضر از یک بیت شعر فتوحی در مدح انوری (ص ۴۴۷).
خط مجموعه: نستعلیق، به خط مؤلف ایام نوروز ۱۰۳۱ (پایان ص ۵۱)، تاریخ کتابت: پنجشنبه اواخر جمادی الاول ۱۰۳۱ هـ در خدمت حضرات عظام امیر ابوالبقا و شمس‌آقامحمد

آغاز:

انجام: ... در حصار آیگون فلك محبوس و پایه عرش
مثال سلیمانی از آفت افسون مخالفان محروس است والله
الحمد و المنة.

سپاس بی‌قیاس و حمد بی‌مر
مر آن کز خفا را باد سرور
نک: مرعشی، ۱۷۶/۷؛ ذریعه، ۳۹/۵؛ مشار فارسی،
۱۴۸۷/۲؛ منزوی، ۱۱۰۹/۲؛ خطی دائرة المعارف، ۱/
۶۹.

۲. جنگ (متفرقه - فارسی)

(گ ۲۶ - ۴۰ پ)

از: حسین قلی خان بن صدراعظم نوری.
مشمول بر اشعاری از: فروغی، یغما، ابراهیم میرزا،
وصال، شیخ علی نقی کمره‌ای متخلص به نقیب، مسکین
اصفهانی، شیخ بهائی، مظهر تبریزی، مفخر اصفهانی،
سحابی، بابا افضل کاشی، ابوسعید، سید محمد
جامه‌باف، ابن‌یمین، میرزا رضای حکیم، محمد زمان،
ظهیر فاریابی، عطار، خیام، شاه طهماسب، خواجه نظام
الملک، نامی قصاب، میرزا غلامرضا معروف به شیشه‌گر،
انوری، فنایی، امامقلی خان غارت، محمودخان کاشی،
صحبت لاری، سوزنی، مسعود سعد سلمان، محمد
صادق خان بیگدلی، ترکیب‌بند الفت اصفهانی، قاسمی،
فیاض، اشراق، شهودی، جامی، مخفی رشتی، محمد
سعید اشرف، فضولی، امینا، یوسف، ابن‌سینا، میر عماد،
سام میرزا، کلیم، مجمر، مدهوش، آصف، نامه امیر
محسن میرزا میرآخور، سه نامه از قائم مقام فراهانی،
نامه‌ای از امام قلی خان غارت.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ۱۳۰۳ هـ.
روی برگ اول نام کتاب و مؤلف و تملک حسن
خلاق در ۲۶/۴/۲۳ و در بدرقه کتاب
یادداشت مفصلی درباره نسخه حاضر و وجود
برخی از اشعار ناظم که در دیوان چاپی او وجود
ندارد به خط باستانی راد دیده می‌شود.
جلد: تیماج مشکی.
۱۷×۲۲ سم. ۱۵۰ گ. ۱۴ س. (ثبت ۷۸۹۵۹)

۸۵۳۸

مجموعه

۱. برهان السلطنة

(؟ - فارسی)

(گ ۲ - ۲۵ پ)

از: میرزا فتح‌الله خان بن اسدالله خان نوری (؟)
رساله‌ای است در بیان عقل سلطانی که اثر گذار بر
خلق است و مقداری از بحث‌های اعتقادی به گونه‌ای
ادبی، تقدیم شده به فتحعلی شاه قاجار و در سه مقدمه و
یک نتیجه بدین عنوان:

مقدمه اول: در توحید و معرفت.

مقدمه دوم: در عبادت قلبی و ظاهری.

مقدمه سوم: در تطابق اثبات عوالم و نزول سلسله
سلطنت از حضرت رب الارباب به سلطان عادل اسلام.

نتیجه: در مدح سلطان عصر.

آغاز: خجسته جوهر یکتای حمد و ستایش و
شایسته گوهر مصفای مدح و نیایش که صراف دکه
فضاحت به نظام ترصیع منظوم دارد کردگار یگانه را نثار
شاید....

خط: رساله اول نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

خط: رساله دوم شکسته نستعلیق. کاتب:

صدرالسلطنه حسینقلی خان بن صدراعظم

نوری. یکشنبه ۱۵ شعبان ۱۲۹۷ هـ (صفحه ۵۸) و

۱۳ ذی‌قعدة ۱۲۹۸ هـ. مکان کتابت: عمارت

دیوانی شیراز (صفحه ۶۴)، ۹ رمضان ۱۲۹۷ هـ

(صفحه ۷۰)، رمضان ۱۲۹۷ هـ (صفحه ۷۳)، شنبه

غره شعبان ۱۲۹۷ هـ (ص ۷۵).

عناوین در رساله اول نانویس و در رساله دوم با

خطی قرمز بر فراز آن نشانی دارد، در بدرقه

کتاب و روی برگ اول یادداشتی مفصل درباره

تهنیت لقب صدارت و خلعت وزارت صدر اعظم، مسمط
میرزا شهاب در تهنیت عید نوروز، قصیده میرزا شهاب
در تهنیت ولادت پیامبر اکرم (ص)، اشعاری از سروش.
آغاز: احد بنده نوازی را ستایش رواست که عالم
امکان آفرید و صمد بی نیازی را نیایش سزاست که سلسله
بنی آدم را بر سایر موجودات شرافت بخشید....
انجام:

خجسته بادت عید ولادت خسرو

ملك ز ملك و تو از بخت خویش برخوردار
خط: نستعلیق. به خط مؤلف. تاریخ کتابت:
ذی حجه ۱۲۷۱ هـ. هنگام رسیدن موكب شاهى به
افچه. عناوین به قرمز. صفحات مجدول به زر و
آبی و مشکی و کمندی به آبی، روی برگ اول
یادداشتی درباره مجموعه حاضر از باستانی راد
و در پنج برگ بعد اسامی شعرائی که اشعار آنان
در مجموعه حاضر آمده با مصرع آغازین
شعرشان به خط مؤلف دیده می شود، برگ اول
شروع کتاب دارای سرلوح مذهب مرصع زرین با
کتیبه ای مرصع در پایین آن. برگ‌ها الوان.
جلد: تیماج قرمز.

۱۳ × ۲۰ سم. ۲۱۶ گ. ۶ س. (ثبت ۷۸۹۵۸)

۸۵۴۰

دیوان ضیاء (شعر - فارسی)

از: نظر علی میرزا ابن شیخعلی میرزا
مشمول بر قصائد، غزلیات، مسمطات.
آغاز:

دوشینه در آمد ز درم یار وفادار

می خورده و خوی کرده نه شیدا و نه هشیار
خط: نستعلیق. ظاهراً به خط ناظم. بسیاری از
برگ‌ها سفید مانده، در برگ‌های پایانی غزلیات
یغما به خطی دیگر افزوده شده است.
درگ ۲۰-۲۱ انشایی ظاهراً از ضیاء آمده است.

مجموعه و نام شاعران و غیره به خط باستانی راد
آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای. ضربی.

۱۳ × ۲۱ سم. ۴۰ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۸۹۵۴)

۸۵۳۹

مدایح الاعتمادیه (شعر - فارسی)

از: فرج الله منشی شیرازی محلاتی ملقب به خازن
الاشعار متخلص به طرفه.

مؤلف که منشی محمد قاسم خان امیر نظام بوده به
دستور او اشعار برجسته شعرای عصر را در مدح وی و
ستایش میرزا آقا خان نوری صدر اعظم گرد آورده
است، نام شاعران مجموعه حاضر چنین است:

قصیده‌ای از شهاب اصفهانی نصرالله در مدح صدر
اعظم، قآنی در مدح هر دو صدر اعظم و نظام الملك،
طرفه در مدح صدر اعظم، قصیده‌ای از همو در مدح نظام
الملك، سام میرزا در مدح صدر اعظم، قصیده‌ای از میرزا
فرج الله منشی در تهنیت عید نوروز، قصیده‌ای از
عبدالعلی خان ادیب الملك در تهنیت عید نوروز به صدر
اعظم، قصیده‌ای از خاقانی در تهنیت عید سلطانی و
جشن نوروز به صدر اعظم، قصیده میرزا فرج الله منشی
در تهنیت ولادت امیر مؤمنان علی (ع) به صدر اعظم،
قصیده‌ای از همو در استدعای مواجب خود، قصیده
ادیب الملك در تهنیت عید مولود امام علی (ع) به صدر
اعظم، قصیده میرزا محمدعلی سروش ملقب به
شمس الشعراء در تهنیت عید فطر به صدر اعظم، قصیده
میرزا شهاب تاج الشعراء در مراجعت از اصفهان، قصیده
میرزا فرج الله منشی در تهنیت عید فطر، قصیده میرزا
شهاب تاج الشعراء در تهنیت عید نوروز، قصیده میرزا
شهاب در تهنیت عید غدیر، قصیده میرزا فرج الله طرفه
در مدح صدر اعظم، قصیده میرزا شهاب در شکرگذاری
شفایافتن صدر اعظم از بیماری، قصیده میرزا شهاب در

ش ۸۵۳۹: مدایح الاعتمادیه، آغاز متن

جلد: تیماج سبز. بدون مقوا.

کاغذ: الوان.

۱۳×۵/۲۰ سم. ۶۵ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۸۵۷۴۳)

۱۰×۱۷ سم. ۲۶ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۸۹۴۶)

۸۵۴۲

شرح لب الألباب
فی علم الاعراب
(نحو-عربی)

از: محمد بن عثمان بن محمد زوزنی (ق ۵۸هـ).

تألیف ۲۰ رمضان ۷۳۶هـ در نیشابور.

نک: کشف الظنون، ۲/۱۵۴۴.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۱هـ.

عناوین و نشانی متن به سنگرف. تصحیح شده، برخی از برگ‌های کتاب بازنویسی و ترمیم شده است، بخشی از حاشیه بیرونی کتاب را موریا نه آسیب رسانده، روی برگ اول دو یادداشت پراکنده به نقل از مطرزی و نام کتاب و یادداشتی محو شده دیده می‌شود.

جلد: تیماج مشکی. بدون مقوا.

۱۴×۵/۲۱ سم. ۲۷۳ گ. ۲۷ س.

(ثبت ۷۸۹۴۸)

۸۵۴۳

برکات القائم لایقظ النائم
(اعتقادات-فارسی)

از: ابوالحسن بن محمد کاظم جاجرمی (ق ۱۳هـ).

چون ظلم باعث اختفای امام زمان عجل الله فرجه

گردیده مؤلف کتاب حاضر را در ظلم و ظالم نگاشته و به مناسبت موضوع به عدل و عادل و آیات و اخبار آن پرداخته است و آن را هدیه به حضرت ولی عصر نموده است.

این کتاب در یک مقدمه و دو فصل و یک خاتمه

تألیف شده است.

تاریخ تألیف: شنبه ۵ ذی قعدة ۱۲۳۹هـ.

عناوین کتاب چنین است:

مقدمه: در تعریف عدل و ظلم.

۸۵۴۱

تحفة السفر
(بدیع-فارسی)

از: علی اکبر بن علی بن محمد اسماعیل شیرازی،

بسم (۱۲۶۳هـ).

در ذکر مجاز و استعاره و کنایه و تمثیل و صنایع بدیعی، جهت فرزندش ابوطالب، در یک مقدمه و سه باب و خاتمه. تألیف شده در رجب ۱۲۴۴هـ در بندر ابوشهر در هنگامی که به ملازمت حسین علی میرزای قاجار به جهت انتظام امور عازم بنادر فارس و سواحل عمان شده بود عناوین چنین است:

مقدمه: در ذکر مقدماتی چند.

باب اول: در اقسام استعارات.

باب دوم: در کنایات.

باب سوم: در صنایع بدیعی.

خاتمه: در تشبیهات.

آغاز: مسافران دیار بندگی را در درگاه حضرت اله

چه راه آوردی خوشتر از بهر حمد و ثناست و راه نوردان

طریق شرمندگی را در دربار خداوند کریم چه بهتر از

اعتراف گناه....

انجام: ... امید که فرزند ارجمند از بهر بهره ورد هر

که را بر لغزش جامه و سیاه کاری نامه نظر افتد قلم عفو بر

جریده خطایا کشد و روح فقیر را به فاتحه یاد و شاد

نمایند....

نک: ذریعه، ۳/۴۴۱؛ مرعشی، ۱۶/۳۳۰.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

عناوین به قرمز یا نانویس. به خط کاتب تصحیح

شده و شاید خط مؤلف باشد.

جلد: تیماج قهوه‌ای. بدون مقوا.

فصل اول: در آیات و اخبار وارده بر حسن عدالت و ثمرات آن.

فصل دوم: در آیات و اخبار وارده بر قبح ظلم. خاتمه: دارای ۱۱ فائده.

آغاز: الحمد للعدل الحکیم الذی لا یرید ظلماً للعباد... اما بعد بنده حقیر... بر ضمائر مخادیم عرضه می‌دارد که چون ظلم و اعتساف و خلاف مروت و انصاف سبب اختفای آقا و مولای ما جناب ولایت مآب... انجام: ... و در کتاب خدا و احادیث خاندان نبوت نیز شبیه تکرار بسیار است و بر فرض که در حقیقت این رساله مشتمل بر تکرار یا خطا یا سهو یا نسیانی باشد از ناظران امید عفو دارم.

نک: فهرستواره، ۳۴۳/۶؛ ذریعه، ۸۸/۳؛ مرعشی، ۳۲۷/۳؛ مجلس، ۳۵۸/۲۴؛ دانشگاه، ۱۰/۱۶۲۷.

خط: نستعلیق ظاهراً به خط مؤلف.

عناوین به قرمز. تصحیح شده و به خط مؤلف اضافاتی در حاشیه دارد، در دو برگ آغازین اشعاری فارسی و فهرست مطالب کتاب آمده است، در برگ پایانی مهر بیضوی «عبده میرزا بابا» دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی زرین. کاغذ الوان. ۱۶/۵ × ۲۲ سم. ۲۸۴ گ. ۱۴ س.

(ثبت ۷۸۹۴۷)

۸۵۴۴

رباعیات خیام

(شعر - فارسی)

از: ابوالفتح عمر بن ابراهیم خیام نیشابوری (۵۱۵ هـ).

نک: مرعشی، ۲۴۸/۲۷؛ مشار فارسی، ۲/۲۵۱۶ -

۲۵۲۴؛ منزوی، ۴/۲۸۲۹-۲۸۳۲؛ ذریعه، ۶۹/۱۰.

خط: نستعلیق زیبا. تاریخ کتابت: ق ۹ هـ.

برگ اول دارای سرلوح مرصع مذهب. صفحات مجدول به زر، مشکلی و آبی. خطوط چلیپا و راسته.

جلد: تیماج مشکلی با جدول کشی ضربی زرین. ۱۰ × ۱۷/۵ سم. ۶۵ گ. ۱۲ س. (ثبت ۷۸۹۴۹)

۸۵۴۵

توضیح المقال

(رجال - عربی)

(الرجال الصغیر)

از: میرزا محمد بن علی بن ابراهیم حسینی استرآبادی (۱۰۲۸ هـ).

آغاز: الحمد لله علی منواله... اما بعد فهذه نبذة من اصول الرجال الممدوحين و المذمومين مرتبة علی الحروف مع تقديم الاول فالاول فی الاسماء....

انجام: ... و ما فيه من وصية اميرالمؤمنين عليه السلام لابنه محمد بن الحنفية حسن الا انه من مراسيل حماد بن عيسى والله اعلم بالصواب.

نک: ذریعه، ۴۹۸/۴، ش ۲۲۳۳ و ۱۰/۱۲۱ با عنوان الرجال الصغیر؛ مجلس، ۴۰۳/۲۴ و ۵۳/۷.

خط: نسخ. کاتب: محمدعلی بن محمداسماعیل حمصی اصفهانی. تاریخ کتابت: شنبه ۲۶ ربیع الاول ۱۲۲۱ هـ. مکان کتابت: کاظمین.

عناوین به قرمز و عنوان ابواب به قرمز در حاشیه، در برگ اول و آخر مهر بیضوی «المهدی من هدیة ۱۲۹۵» و روی برگ اول دو یادداشت پراکنده به خط مهدی به سال ۱۲۹۸ هـ و تملکی از ۱۲۸۸ هـ با مهر بیضوی مذکور دیده می‌شود.

جلد: تیماج دو رو بدون مقوا، رو قهوه‌ای.

اندرون و دور سورمه‌ای.

۱۵ × ۹/۵ سم. ۸۹ گ. ۱۵ س. (ثبت ۷۸۹۵۰)

۸۵۴۶

نامه باستان

(تاریخ منظوم - فارسی)

(تاریخ منظوم قدیم ایران)

از: میرزا آقا خان عبدالحسین بن عبدالرحیم بردسیری کرمانی (۱۳۱۴ هـ).

ش ۸۵۴۴: رباعیات خیام، آغاز متن

ش ۸۵۴۴: رباعیات خیام، صفحه دوم متن

۸۵۴۷

مجموعه

۱. مطلوب کل طالب

(شعر-فارسی)

(گ ۱۰-پ)

از: رشیدالدین محمد بن عبدالجلیل عمری و طواط بلخی (۵۷۳هـ).

آغاز: لو كشف العطاء ما ازددت يقيناً

حال خلد و جحیم دانستم

بی‌یقین آنچنان که می‌باید

نک: ذریعه، ۲۱/ ۱۵۹-۱۶۰؛ مشار فارسی، ۱/

۱۳۰۸؛ مشکاة، ۲/ ۱۳۷ و ۱۳۸؛ عکسی مرکز احیاء، ۴/

۲۰.

۲. ترجمه منظوم

(شعر-فارسی)

نثر اللّٰلی به نام دُر

(گ ۱۰-پ-۳۵)

از: ساوجی.

۱۷ بیت مقدمه و هر یک از کلمات قصار در یک

بیت ترجمه منظوم و سال ۷۲۹هـ تألیف شده است مطابق

با مصراع «ز هجرت طا و کاف و ذال رفته».

آغاز مقدمه:

سپاس بی قیاس و حمد بی حد

خدائی را که ذاتش نیست در عد

آغاز ترجمه: ایمان المرء يعرف بايمانه

علی گوید که دین و مرد و ایمان

تو بشناسی به صدق قول ایمان

انجام: ... يسعد الرجل بمصاحبة السعيد

کسی کو نیک بختی یار یابد

به کوی نیک بختان بار یابد

عبارات متن نسخ معرب. ترجمه منظوم نستعلیق.

کاتب: عبدالرزاق بن حاجی رحیم سراغه‌ای.

تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

عناوین و ترجمه‌ها به قرمز. تصحیح شده با

تاریخ ایران قدیم است به نظم با استفاده از آثار عتیقه و سنگ نوشته‌ها که اروپائیان و سیاحان کشف کرده‌اند با تقسیم‌بندی مؤلف پادشاهان ایرانی را در ۱۱ سلسله: آبادیان، آجامیان، ماردوشان، آبتین، پهلوانی، اکمینیان، مدیه، پارس، سلفکیان، اشکانیان، ساسانیان. تاریخ تألیف: ۱۳۱۳هـ در طی یک ماه.

آغاز:

سرنامه برنام زروان پاک

که رخسید از او هرگز تابناک

خداوند زاوش و کیوان پیر

فروزنده ماه و ناهید و مهر

انجام:

ز گفتار فردوسی پاکزاد

بسی کرده‌ام اندرین نامه یاد

نُبد اندرین ره مرا توشه‌ای

هم از خرمن او بُدم خوشه‌ای

نک: فهرستواره، ۲/ ۱۰۹۲؛ مشار فارسی، ۵/

۵۱۳۲؛ ذریعه، ۲۴/ ۲۰؛ مجلس، ۲۵/ ۳۷۷.

خط: نستعلیق. به خط مؤلف.

عناوین به شنگرف و در وسط سطرها، دارای

حواشی از مؤلف در معنای برخی از لغات در

پایین صفحات، در بدرقه کتاب یادداشت

مفصلی به خط باستانی راد درباره کتاب حاضر و

در سه برگ آغازین نام کتاب به خط مؤلف و

فهرست سلسله پادشاهان ایرانی قبل از اسلام با

مختصری از شرح حال آنان به خط مؤلف دیده

می‌شود، در برگ ۷۰ یادداشتی به خط حسینعلی

باستانی راد آمده است، در برگ پایانی یادداشت

تقدیم کتاب به میرزا علی خان امین‌الدوله به خط

مؤلف دیده می‌شود.

جلد: تیماج مشکی.

۱۴/۵ × ۲۰/۵ سم. ۸۲ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۸۹۵۱)

در بیان احکام حدود و قصاص و دیات در دو قسم هر يك در چندین باب، تألیف شده به نام امیر نایب السلطنه.

آغاز: الحمد لله الذی شرع القصاص و الديات و الحدود لرفع الفساد بین العباد و صلاح نظام عالم الوجود و الصلاة و السلام علی خیر من تضرع لشرعه الوجود...
انجام نسخه: ... و در روایتی است وقتی بوده باشد تام و روییده باشد بر آن مو پس بخور و ظاهر این است که تمام خلقت لازم دارد...
نک: ذریعه، ۲۹/۲۱.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
عناوین به قرمز. دارای حواشی به نقل از مؤلف و با عنوان «منه دام ظلّه»، عبارات عربی زیرنویس فارسی دارد به قرمز.
جلد: تیماج قهوه‌ای. ضریبی ترنج و سرترنج دار.
۱۴/۵ × ۲۱ سم. ۱۲۸ گ. ۱۹ س.
(ثبت ۸۵۷۶۹)

۸۵۵۰

(شعر-عربی)

جنگ اشعار

از: عبدالوهاب بن ابراهیم قروی.
شامل اشعاری عربی در مرثیاتی امام حسین (ع) از شعرابی چون: سید رضی، شیخ علی شفهینی، شیخ صالح بن عرندس، شیخ حسن بن راشد، ابن النح شیخ مغماس، ابن السمین، شیخ محمد سبعی، شیخ نعمان، شیخ سیف بن بحیره، شیخ احمد نحوی حلّی، سید احمد بن عبدالرؤف جدحفصی، شیخ داود بن ابی شافین جدحفصی، شیخ حسن ابومجلی، سید احمد بن علی الارض الزنجی، شیخ علی بن مقرب احسائی، شیخ حسن بن محمد دمستانی، سید علی بن احمد بن ناصر جدحفصی، شیخ لطف‌الله بن محمد بن عبدالمهدی، شیخ لطف‌الله بن علی بن لطف‌الله جدحفصی، شیخ یوسف بن ابی ذؤیب خطی، شیخ عبدالنبی بن احمد بن مانع خطی،

حاشیه‌نویسی مختصر، در برگ پایانی تملك مهدی بیانی به سال ۱۳۰۱ هـ آمده است.
جلد: مقوائی ابر و باد. عطف و دور تیماج زرشکی.

۹/۵ × ۱۷/۵ سم. ۳۵ گ. ۱۰ س.
(ثبت ۸۵۶۴۶)

۸۵۴۸

تحفه (مناجات‌نامه) (اخلاق و عرفان-فارسی)
از: خواجه عبدالله انصاری هروی (۴۱۱ هـ).

آغاز افتاده: پیری کردن معلمی است از غیب خبر دادن منجمی است مقام هرکس را نمودن مقومی است...
انجام: ... سبحان الله سبحان الله وحده لا شریک له که را رسد که بگوید چنین یا چنان کنی
ما را همه تسلیم و رضا خوش باشد
اندر همه کار مرحبا خوش باشد
پس ختم کنم رساله را من به دعا

زیرا که دعا به مدعا خوش باشد
نک: فهرستواره، ۴۸۵/۶-۴۸۸؛ مرعشی، ۳۶۰/۱۴؛
ذریعه، ۱۸/۱۱۴؛ مشار فارسی، ۴/۴۱۰۲.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ۲۸ شعبان ۱۲۶۰ هـ.
عناوین نانویس. در بدرقه کتاب یادداشتی در باب رساله حاضر ظاهراً به خط بیانی یا باستانی راد آمده است، برگ اول ترمیم شده و بسیاری از کلمات از بین رفته و در برگ‌های جداگانه آن‌را نوشته‌اند.

جلد: تیماج قهوه‌ای. بدون مقوا.
۱۵ × ۸ سم. ۷۹ گ. ۸ س.
(ثبت ۷۸۹۵۳)

۸۵۴۹

مسود الحدود لاجراء الحدود (فقه-فارسی)

از: سید یوسف بن عبدالفتاح طباطبائی تبریزی
(۱۲۴۲ هـ).

گردآورنده مجموعه حاضر با تخلص سایل، اشعاری از خردنامه اسکندری، سحابی، جامی، نظامی، نامی، ابوالفتح قائنی، نظری، کلیم، خیام، سعدی، خواجه عصمت، شقایبی، اشعاری از سلسله الذهب جامی و یوسف و زلیخای وی، نوعی و... انشائی با سرآغاز:

ذکر تو گلفروش بازار سخن

رنگین ز تو برگ برگ گلزار سخن

انشائی به نقل از نزهة الارواح امیر حسینی، انشای

میرزا طاهر بعد از فتح قلعه قندهار و نامه وی به او رنگ
زیب پادشاه هند.

انشائی من کلام الاکابر.

انشائی از محمد حسین (حسن) چلبی.

نامه عبدالباقی تبریزی به میرزا ابراهیم همدانی.

انشای قاضی عبدالله.

انشای عبدالله قطب بن محیی به شیخ کریم.

انشای میرزا محمد امین مستوفی به سپهسالار.

رقعه میرزا فصیح به شیخ الاسلام.

رقعه میر علی شیر به وزرای سلطان حسین میرزا.

خط: شکسته نستعلیق. کاتب: هاشم بن کوچک

فراهی متخلص به سائل. تاریخ کتابت: ۱۱۰۵هـ

(ص ۱۶). تاریخ کتابت: ذی حجه ۱۱۰۶هـ. مکان

کتابت: در هرات (ص ۳۲). تاریخ کتابت: سال

۱۱۰۴هـ (ص ۸۷).

عناوین به قرمز. صفحات مجدول به زر و مشکی

با کمندی به شنگرف. برخی از صفحه‌ها زرافشان

و حاشیه برخی از برگ‌ها نقش اسلیمی به

صورت عکاسی، روی برگ اول یادداشتی در

باب نسخه حاضر آمده که نام کاتب یادداشت

پاک شده است. برگ‌ها بعضاً در صحافی جابجا

شده، در ص ۷۳ يك بيت به خط سلطان محمد

بن عیسی جامی و در ص ۳۷ اشعاری حسب

الاشارة صهای ساقی نوشته شده است، در

صفحه ۱۹۵ یادداشتی تاریخی به سال ۱۱۶۵هـ

شیخ درمکی، شیخ رجب برسی، شیخ حمزه نحوی، علی بن یوسف صالحی، شیخ عبدالحسین بن محمد کاتب بلادی، سید حسین بن علی شاخوری، شیخ عبد علی بن علی جد حفصی، سید حسین مصلوی، شریف کاظمی.

آغاز:

کربلا لا زلت کرب و بلا

ما لقی عندک آل المصطفی

انجام:

صالوا وصلت و لکن این منک هم

النقش فی الرمل لا کالنقش فی الحجر

خط: نسخ معرب. کاتب: عبدالوهاب بن ابراهیم

قروی. تاریخ کتابت: ۶ رمضان ۱۲۰۵هـ.

عناوین به شنگرف و در وسط سطرها. صفحات

مجدول به شنگرف، در چهار برگ آغازین

اشعاری پراکنده به عربی و مهر بیضوی «شعاع»،

که در برخی از برگ‌های دیگر نیز آمده، و

فهرست مصرع اول اشعار با نام شاعران دیده

می‌شود، در برگ پایانی یادداشتی در مجلس

یزید و مهر بیضوی مذکور دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای. ضربی ترنج و سرترنج دار،

بدون مقوا.

۱۶×۲۱ سم. ۲۰۵ گ. ۱۴ س. (ثبت ۸۵۷۵۶)

۸۵۵۱

جنگ

(شعر - فارسی)

از: هاشم بن کوچک فراهی متخلص به سایل (ق)

۵۱۲هـ).

دارای اشعاری از: صائب، نورس، طالع، معراج

الخیال علی رضا تجلی، صفی قلی بیگ، میرزا ارشد،

انوری، مولانا ناظم، خواجه محمد صالح، عظیمای

نیشابوری، امام قلی بیگ وارسته، میرزا محتشم ساطع با

عناوین «مدظله العالی»، طالع‌ای هروری، قضا و قدر

محمد قلی سلیم، سوز و گداز نوعی، اشعاری از

دستخط ولیعهد به مرحوم والد.
دستخط عباس میرزا به محمد میرزا و دستور
اقدامات جهت جنگ با روس‌ها
مراسله سردار کل به میرزا علی قدیمی.
سه مراسله محمداسماعیل خان تحویلدار جهت
تحویلدار و سردار کل و دیگران.
فرمان فوت امیرمحمد قاسم خان ولیعهد و تکذیب
شایعاتی که درباره صدراعظم بوده در ۱۲۷۵هـ.
دستخط پادشاه به عنوان اردشیر میرزا رکن‌الدوله
حکمران آذربایجان
سواد قصیده که میرزا محمد علیخان شمس الشعراء
به مناسبت عید غدیر ساخته
عریضه و تقدیم پیشکش نقدی به مناسبت مولود
شاه.
رقم حکومت محمدخان بن حاجی جابرخان در
محمرة و شط العرب
مرقومه عباس میرزا جهت محمدمیرزا و شرح
پیشرفت قشون ایران به سرداری حسنخان در ایروان در
۱۲۴۲هـ.
رقم عباس میرزا به محمدمیرزا و دستور کوچانیدن
ایلات قیانی و برکشاطی در رمضان ۱۲۴۲هـ.
مراسله اوترم سردار انگلیسی به نواب احتشام
الدوله بعد از جنگ محمره.
جواب احتشام‌الدوله به اوترم انگلیسی و ارسال
سواد صلح‌نامه که امین‌الملک از پاریس فرستاده.
پنج نامه به شاهزادگان و صدراعظم و مهدعلیا.
مراسله تسلیت میرزا علی نقی به نواب احتشام
الدوله.
سه نامه از معتمد‌الملک به نواب احتشام‌الدوله و
یک نامه به ملا محمد مجتهد همدانی و نامه دیگر بدون
عنوان.
تبریک به شاه در فتح هرات.
رقم عنوان ابراهیم میرزا حکمران عربستان و اعلام

در جنگ عالم خان با... که مقداری از یادداشت
از بین رفته آمده است، لبه بسیاری از برگ‌ها
ترمیم شده.
جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج و سرترنج‌دار
بدون مقوا.
۱۲/۵ × ۲۱ سم. ۱۱۶ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۸۵۷۸۹)

۸۵۵۲

مراسلات و عهدنامه‌ها (سیاسی-فارسی)

از:؟

مجموعه مراسلات و فرمان‌ها و نامه‌های دولتی
است که توسط یکی از مستوفیان و وزراء به نام میرزا
علی قدیمی صادر و گردآوری شده و فرزندوی آنها را از
روی اصل در مجموعه حاضر گرد آورده است، این
عناوین در مجموعه حاضر دیده می‌شود:
رقم نایب السلطنه عباس میرزا به محمد میرزا و
دستور اعزام سرباز به سال ۱۲۲۷هـ.
فرمان فتحعلی شاه به محمدتقی میرزا رکن‌الدوله
حکمران بروجرد سال ۱۲۲۷هـ.
چهار فرمان از فتحعلی شاه به محمدتقی میرزا در
سال ۱۲۲۴ و ۱۲۲۵ و ۱۲۲۷هـ.
رقم محمدتقی میرزا به میرزا علی قدیمی در سال
۱۲۲۹هـ.
فرمان برقراری مستمری درباره ورثه عبدالحسین
شوشتری در سال ۱۲۷۳هـ.
دو مراسله ولیعهد به نواب محمدتقی میرزا.
دستخط ولیعهد به میرزا علی قدیمی.
مراسله قائم مقام به میرزا علی قدیمی.
مراسله میرزا عبداللطیف خوشنویس به میرزا علی
قدیمی و معرفی میرزا جانی لاهیجانی شاعر.
مراسله حاجی اسماعیل مجتهد به میرزا علی
قدیمی.

- فتح هرات و سرکوبی ترکمانها به سال ۱۲۷۳ هـ.
فرمان ریاست دارالشورای دولتی درباره میرزا
جعفرخان مشیرالدوله و سواد دستخط شاه در ۱۲۷۵ هـ.
اعلام فتح نامه هرات به حاجی جابرخان سرهنگ
ناظم محمره در ۱۲۷۳ هـ.
ملفوفه قائم مقام به میرزا علی قدیمی گرایلی والد
نویسنده مجموعه.
دو نامه از میرزا علی به سردار حکمران یزد میرزا
شفیع و خبر فوت مهدی قلی میرزا در سلطان آباد.
فرمان و ملفوفه به نام خان لر میرزا احتشام الدوله
حکمران عربستان و لرستان و بروجرد و اعلام عزل
میرزا آقاخان نوری صدراعظم در ۱۲۷۵ هـ.
مراسله مفصل احتشام الدوله به حشمت الدوله.
نامه میرزا ابوالقاسم وزیر حشمت الدوله حاکم
کرمانشاهان به احتشام الدوله و شرح اختلافات فیما بین.
نامه محمدقلی خان ایشیک آقاسی باشی به حاجی
نور محمدخان.
نامه میرزا تقی خان به قائم مقام.
پاسخ قائم مقام به آن نامه.
شرح حال معتمدالدوله نشاط از منشآت قائم مقام.
نامه‌ای از قائم مقام.
فرمان وزارت همدان به نام فتحعلی خان بیگلربیگی
از انشاء قائم مقام.
نامه میرزا علی نقی منشی.
نامه قائم مقام به یکی از دوستان.
نامه فاضل خان به قائم مقام.
چهار نامه از قائم مقام یکی به نام میرزا صادق
مروزی وقایع نگار.
نامه میرزا تقی خان به فرخ خان کاشی و شرح
چگونگی اوضاع ایران.
رقم نایب السلطنه به حکومت محمدحسین میرزا
حشمت الدوله.
نامه قائم مقام به میرزا صادق مروزی از خراسان
پس از فوت عباس میرزا.
هفت نامه مختصر و مفصل از قائم مقام به میرزا
صادق مروزی.
جواب وقایع نگار مروزی به یکی از نامه‌های قائم
مقام.
نامه قائم مقام به میرزا فضل الله علی آبادی ملقب
به مقرب الملک.
نامه قائم مقام به فاضلخان گروسی.
نامه قائم مقام به فتح الله میرزا شعاع السلطنه.
نامه قائم مقام به میرزا محمدعلی آشتیانی.
چهار نامه از قائم مقام به میرزا بزرگ نوری.
عریضه عباس میرزا به فتحعلی شاه از انشاء قائم
مقام.
رقم نایب السلطنه به امیرنظام محمدخان در
۱۲۳۶ هـ.
دیباجه رساله یکی از شاهزادگان از انشاء قائم
مقام.
جواب نامه عثمان پاشا ارقاصی از انشاء میرزا تقی
خان.
از طرف محمدشاه به آصف الدوله در روابط و رفتار
روسها از انشاء قائم مقام.
قائم مقام به محمودخان دنبلی قوریساول باشی.
دو نامه از قائم مقام به فاضل خان گروسی.
نامه فاضل خان به آقاخان محلاتی.
نامه فاضل خان به میرزا تقی علی آبادی.
نامه مفصلی به پادشاه روس از انشاء قائم مقام.
سه نامه در تقدیم پیشکشی نقد عیدی.
نامه‌ای در جواب کنسول بغداد نوشته شده.
نامه به اوترم سپهسالار قشون انگلیسی.
ملفوفه رقم ولیعهد به عنوان محمدمیرزا در ۱۲۴۲ هـ.
ملفوفه نامه قائم مقام به میرزا علی قدیمی.
ملفوفه رقم عباس میرزا به محمدمیرزا در مقابله با
روس.

- رقم بهمن میرزا در حکومت میرهاشم خان طالش در بروجرد. ۹ نامه به نام میرزا علی قدیمی از نائب السلطنه و قائم مقام در ۱۲۴۷ هـ.
- رقم بهمن میرزا به میرهاشم خان و دستور انتظام امور. دو نامه به پادشاه و تقدیم پیشکش عیدی. دو نامه از قائم مقام به میرزا علی قدیمی. رقم و اعلام فتح هرات به مولی عبدالله خان والی حویزه در ۱۲۷۳ هـ.
- رقم احتشام الدوله خانلر میرزا به سید عیسی و موسی و سادات حویزه در ۱۲۷۲ هـ. عریضه قائم مقام به محمدشاه. نامه قائم مقام در اختلاف بین دو تن از شاهزادگان. ۱۵ نامه مختصر و مفصل در اختلاف بین شاهزادگان در ۱۲۵۶ هـ و قبل و بعد آن. دو نامه از قائم مقام.
- ده نامه با عناوین مهدعلیا و پادشاه و مستوفی الممالک و تعزیت و احوالپرسی و امور داخلی در ۱۲۷۳ هـ و ۱۲۷۴ هـ.
- نوشته آصف الدوله به حاجی نور محمدخان سردار در فتح کلات. فرمان محمدتقی میرزا حکمران بروجرد و اعلام فتح و جنگ با عثمانی‌ها در ارزنة الروم در ۱۲۳۷ هـ. رقم فتح نامه کلات که محمدعلی میرزا دولت‌شاه سواد آن را جهت میرزا علی قدیمی فرستاده در ۱۲۳۳ هـ. رقم عباس میرزا به عنوان محمد میرزا و شرح اوضاع قراچه داغ و جنگ با روس‌ها در ۱۲۴۳ هـ. فرمان فتحعلی شاه به عنوان محمد میرزا و اعلام حرکت قشون به جانب ایروان. فرمان فتحعلی شاه به عنوان همو و اعلام احتمال صلح در ۱۲۴۳ هـ. چهار نامه و فرمان از فتحعلی شاه جهت محمدتقی میرزا والی بروجرد در امور داخلی در ۱۲۲۴ هـ. دستخط نایب السلطنه به محمد میرزا و دستور تهیه آذوقه.
- ۹ نامه به نام میرزا علی قدیمی از نائب السلطنه و قائم مقام در ۱۲۴۷ هـ.
- مراسله حاج اسدالله خان شیرازی برادر قوام الملک به حاجی نور محمدخان سردار. مراسله محمد صادق خان دنبلی به حاج نورمحمد خان سردار. مراسله دبیرالملک به میرزا ابوطالب وزیر. عریضه دبیرالملک به احتشام الدوله. مراسله عباس میرزا به والده فتح الله میرزا و دفاع از تهمت‌ها و نسبت‌هایی که به ولیعهد داده‌اند. نامه عباس میرزا به میرزا موسی خان برادر قائم مقام. چهار مراسله از عباس میرزا به علی نقی میرزا رکن الدوله. فهرستی از تجاوزات و تخلفات عثمانی‌ها در روابط با ایران. رقمه عباس میرزا به فرمانفرمای گرجستان راجع به اتفاقات سرحدی. نامه ایلیچی روسیه به فتحعلی شاه راجع به قاتلین سفیر و مجازات آنها. نامه سفیر روس به وزیر خارجه ایران. نامه پסקویچ به عباس میرزا در ۱۲۴۴ هـ. نامه دیگر از همو به همراهی کینیاز دالقورکی به خدمت عباس میرزا ۱۲۴۴ هـ. سؤال و جواب به همراهی کینیاز دالقورکی از غراف پاسکویچ والی گرجستان به عباس میرزا. نامه فتحعلی شاه به امپراطور روس بعد از ورود دالگورکی. نامه عباس میرزا به امپراطور روس که همراه خسرو میرزا فرستاده است. نامه غراف پاسکویچ به عباس میرزا در باب فتح ارزنة الروم در ۱۸۲۹ م. نامه عباس میرزا در جواب پסקویچ

- نامه عباس میرزا به ایلیچی دولت روس در مواد صلح نامه.
- صورت اعلامی که از طرف دولت ایران به دولت انگلیس نوشته شده.
- صورت قرارنامه صلح ایران و انگلیس.
- جواب وزیر مشرق انگلیس به عباس میرزا در باب صلح.
- مرقومه ولیعهد به میرزا مهدی ملک الکتاب در ۱۲۴۷هـ.
- شرح مفصل مجلس انتخاب ولا یتعهدی امیرمحمد قاسم خان و انتصاب میرزا آقاخان به سرپرستی و وکالت و نظام الملک به وزارت در ۱۲۴۷هـ.
- فرمان وزارت میرزا علی قدیمی پدر کاتب به وزارت محمدتقی میرزا حسام السلطنه در ۱۲۳۱هـ.
- مرقومه محمدتقی میرزا به عنوان میرزا علی قدیمی در ۱۲۳۲هـ.
- رقم فتحعلی شاه به محمدتقی میرزا حسام السلطنه در ۱۲۴۱هـ.
- خطبه نکاحیه بین نور محمدخان سردار و دختر میرزا علی در ۱۲۳۰هـ.
- چند نامه از قائم مقام بدون عنوان.
- نامه‌های قائم مقام به فتحعلی شاه.
- نامه قائم مقام به میرزا علی قدیمی.
- معاهده صلح ایران و انگلیس که در پاریس منعقد شده در ۱۲۷۳هـ.
- اعلام ولا یتعهدی امیرمحمد قاسم خان و شرح و تفصیل جریانات.
- رقم مستمری میرزا نصرالله تاج الشعراء شهاب اصفهانی در جمادی الاولی ۱۲۷۶هـ.
- فرمان نیابت حکومت اصفهان به نام اکبر میرزا در ۱۲۷۷هـ.
- فرمان معافیت مالیاتی کاروانسرای حاج میر محمد حسین در اصفهان در ۱۲۷۶هـ.
- نوشته دبیرالملک به عنوان عضدالملک حاکم بروجرد در باب ساختمان چاپارخانه در ۱۲۷۶هـ.
- فرمان به عنوان احتشام الدوله حکمران اصفهان در حق میرزا ابوالمعالی شعبان ۱۲۷۶هـ.
- فرمان برقراری مواجب محمد ولی خان در ۱۲۷۶هـ.
- نامه دوستانه از میرزا علی قدیمی.
- نامه معتمدالدوله نشاط به میرزا عبدالکریم خوشنویس.
- نامه نشاط از جانب نایب الخلافه به محمدباقر مجتهد.
- نامه فتحعلی شاه به عباس میرزا در امور سیاسی.
- فرمان انتصاب بهرام میرزا به ریاست توپخانه تبریز.
- نامه قائم مقام به یکی از دوستان.
- نامه فاضلخان گروسی به نظام الدوله.
- نامه فاضلخان به عبدالحسین خان.
- نامه سیف الدوله به قائم مقام.
- میرزا ابوالقاسم همدانی به میرزا محمدعلی مآلباشی اصفهانی.
- نامه میرزا محمدعلی منشی به سیف الدوله.
- تعزیت نامه پادشاه به فرزندان سید علی.
- فرمان اتابیکی میرزا ابوالقاسم قائم مقام از انشاء فاضل خان گروسی.
- فرمان لقب نظام الدولگی میرزا علی محمدخان از انشاء میرزا محمدتقی علی آبادی.
- رقم نواب سیف الدوله فرمانروای اصفهان در تفویض حکومت بختیاری به امیرالامراء حسینخان سردار.
- رقم سیف الدوله سلطان محمد میرزا در تفویض بلوک به آقا میرزا بابا مستوفی دیوان.
- عریضه میرزا رضی به نایب السلطنه.
- انشایی بدون عنوان.

- کرمانشاهان.
خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.
عناوین با خطی قرمز بر فراز آن نشانی دارد، در
۹ برگ آغازین فهرست مفصلی در مطالب کتاب
به خط باستانی راد آمده که مطالب حاضر
برگرفته از اوست، لبه برخی از برگ‌ها ترمیم شده
است.
جلد: مقوایی فرسوده، عطف پارچه‌ای
خاکستری.
۱۷×۲۱/۵ سم. ۱۵۸ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۷۸۹۶۷)
- نامۀ میرزا محمدصادق مروزی وقایع نگار به میرزا
علی محمد خان بن امین‌الدوله.
از وقایع نگار به نصرالله خان پسر کوچک
امین‌الدوله.
از منشآت وقایع نگار به امین‌الدوله.
نامه از وقایع نگار به امین‌الدوله.
نامه از همو به یکی از اعیان قم.
مرقومۀ همایون به حاجی میر محمد حسین امام
جمعه اصفهان.
فاضل خان گروسی به عبدالحسین خان ولد صدر.
دو نامه از فاضل خان گروسی به میرزا ابوالحسین
یغما.
از اخوانیات فاضل خان.
فرمان و اعلامیۀ فتح هرات و تحصن فیروز میرزا
والی هرات و محاصره آن شهر.
رقم فتح هرات به عنوان نایب السلطنه.
رقم عنوان اسحاق خان سردار حاکم تربت حیدریه.
فرمان حکومت تهران به نام حسنعلی میرزا.
جواب اسحاق خان حاکم تربت حیدریه.
دو فرمان به عنوان یکی از شاهزادگان و میرزامحمد
خان.
فرمان به افتخار شیخ علی خان بیگلربیگی
امیرالامراء در باب محاربات او با رؤس.
فرمان حکومت و بیگلربیگی یزد.
مراسله همایون به آخوند ملانور علی و دعوت او به
دارالخلافة.
مراسله همایون و دعوت آقا سید محمد از اصفهان
به تهران.
نامه به میرزا ابوالقاسم مجتهد جهت رسیدگی به
فقراء قم و تخفیف مالیات مزرعه کزاز.
مراسله نایب السلطنه به ظل السلطان.
مراسله نایب السلطنه به والده فتح الله میرزا و
مخالفت با انتصاب محمدحسین میرزا به حکومت
- ۸۵۵۳
- مجموعه**
از:؟
مجموعه حاضر مشتمل بر اشعار پراکنده‌ای است با
این عناوین:
مواد التواریخ محتشم (پ۱-۳۹پ)، مثنوی میرزا
محمد نصیر اصفهانی و رباعیات وی (۴۱پ-۵۱ر).
آغاز: شبی با نوجوانی گفت پیری....
اشعاری از سید احمد هاتف، میرزا صاحب، مایل
رشتی، کمال اصفهانی، شرف‌الدین شفروه، عرفی
شیرازی، اثیر اخیسکتی، لوحی مداح، سیف اسفرنگ،
مسعود سعد، میر معزی، خلاق المعانی، مختاری، جهان
خواتون، اوحدی، غیائی، تجلی، فغانی، شیخ علی تقی،
ادیب صابر، سید حسن، صادقی بیگ افشار، طالب
آملی، حیاتی گیلانی، غزالی، آقا ولایت جریادقانی،
عماد فقیه، رودکی، سلطان حسین میرزا، ابن‌یمین،
سلمان ساوجی، نجیب جرفادقانی، عطار، هاتف،
محتشم، مجد همگر، فیضی دکنی، اثیر اومانی، مجیر
بیلقانی، سلمان، سنائی، جمال‌الدین عبدالرزاق،
خاقانی، قاضی مظهر هندی، عبدالواسع جبلی، حسن
غزنوی، جسمی همدانی، جامی، عزیز کوکه خان اعظم،

عارف ایچی، حکیم نزاری، حسن دهلوی، شمس‌الدین طبسی، رضی نیشابوری، ناصر خسرو، ظهیر فاریابی، افضل‌الدین کرمانی، بهاء‌الدین بغدادی، ابوالعلاء گنجوی، عارف شبانکاره، روحانی سمرقندی، بدیع سیفی، حمیدی اختیاری، خواجه کرمانی، شمالی دهستانی، عزالدین شروانی، فریدالدین فارسی، جلال عضد، ابوالفرج، حکیم قطران، میرزا قلی، مولوی، هجری تفرشی، مخلص کاشی، جوهری زرگر، عظیمت دختر قاضی سمرقند، میرزا ابراهیم صفا، روحانی، سوزنی، حاجت شیرازی، شرعی، میرزا محمد حسین وفا فراهانی، محمد نصیر طبیب اصفهانی، رضائی، سحابی گوهر، اهلی شیرازی، مانی، اسدالله داعی، مشرب، داعی دزفولی، ندیم، دهی یزدی، صهبا قمی، آذر، اثر، ملا صادق نصیب، سعدی، میر محمد صادق، شیخ ابوالقاسم کازرانی، نظام دست‌غیب، میرزا جانی شیرازی، لطفی شیرازی، محمد مؤمن فیروزآبادی، رجائی کاشانی، فهمی کاشی، شهیدی قمی، ابن الکرخی، طاهر نائینی، حاجی عابد، صفی قمی، عبدالخالق کاشانی، علی شیر خواجه منصور، سیّد شرف‌الدین سبزواری، طرزی افشار، شیخ بهائی، رهبان، امامی هروی، غزلیات طوفان، حزین لاهیجی، شریف تبریزی، خسرو دهلوی، امیر معزی، آذری، هاتف، قطعاتی از متنوی عقد الجواهر اسیری اصفهانی، رشید وطواط، خاقانی شیروانی، سراج‌الدین قمری، جدایی عراقی، عبدالباقی طبیب، عارف، خادم، هجری تفرشی، حافظ شیرازی، میرزا محمد باقر، سعدی، آذر بیگدلی، شوکت بخارائی، ولی دشت بیاضی، خاقانی، وحشی، مینای افشار، شاه نعمت‌الله ولی، همايون، میرزا حسین، صباحی، منتخب غزلیات میرزا محمد جعفر صافی، قطعات تواریخ میر مشتاق، ترجیع‌بند میر مشتاق اصفهانی و رباعیات او، ملا محمد صوفی، ملا حسین مشهور به خلص، هلالی جغتائی، رفیق اصفهانی، صباحی، مشرب عامری، ناصر، صهبا قمی، سحاب

اصفهانی، غزلیات آخر تذکره آتشکده آذر و رباعیات. خط: شکسته نستعلیق. تاریخ کتابت، ق ۱۳ هـ. نام شاعران به قرمز در وسط سطرها، تصحیح شده، در برگ ۱۸۴ یادداشت یادگاری از محمد اسماعیل بن محمد رضا آشتیانی به سال ۱۳۲۶ هـ دیده می‌شود. در برگ‌های سفید کتاب اشعار پراکنده‌ای به خط دیگری آمده است. جلد: تیماج مشکى بدون مقوا. ۱۵×۱۰ سم. ۲۳۶ گ. سطرها مختلف. (ثبت ۸۵۷۰۴)

۸۵۵۴

مروج الذهب و معادن الجواهر (تاریخ - عربی)
از: ابوالحسن علی بن حسین بن علی مسعودی (۳۴۶ هـ).

جلد اول را داراست و از انجام افتادگی دارد. انجام افتاده: ... فأمده بالجیوش و کتب البیه یا لبیک یا لبیک یا لبیک فأمده بالجیوش و التقوا علی الموضوع المعروف بدیر الجماجم و کانت بینهم نیف... نک: التراث العربی، ۴۷/۵؛ کشف الظنون، ۱۶۵۸/۲؛ معجم المطبوعات، ۱۷۴۴/۲؛ مرکز احیاء، ۳۵۸/۷؛ ملی، ۱۲۹/۸؛ مشار عربی، ۸۳۲. ۲۰×۲۸ سم. ۱۹۷ گ. ۳۱ س.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۸-۹ هـ. عناوین به سنگرف یا مشکى درشت. مصصح، برگ‌های آغازین را موربانه آسیب رسانده و ترمیم شده. روی برگ اول اشعاری از مجاشع بن حرث، ابوالعتاهیه، بختری، محمد بن عبدالملک زیات و عباس بن اخنف و تملك عبدالله بن علی بغدادی با مهر بیضی «عبدالله» و مهر بیضی «عبدلوهاب بن محمد مهدی الموسوی» و مهر کتابخانه مجدالدین دیده می‌شود. جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج‌دار.

ش ۸۵۵۴: مروج الذهب، آغاز متن

۸۵۵۵

تاریخ یزد

(تاریخ-فارسی)

(تاریخ جعفری)

از: جلال‌الدین جعفر بن محمد بن حسن معروف به جعفری (ق ۵۹هـ).
 نک: ذریعه، ۴۷/۵؛ ملی، ۱۸۳/۵؛ فهرستواره، ۲/۹۱۶-۹۱۷.

خط: نسخ. کاتب: محمد بن حسین حسینی.
 تاریخ کتابت: ۱۳۱۵هـ.

از روی نسخه‌ای به خط علی‌رضا بن حسین بن شمس‌الدین مهریجردی در ربیع الثانی ۱۳۰۷هـ به فرمایش سید محمد بن اسماعیل بن میر ابوطالب امام مسجد سرریگ و در ۶۰ سالگی کاتب، عناوین با خطی مشکی بر فراز آن نشانی دارد، به خط کاتب تصحیح شده، روی برگ اول یادداشت تقدیم کتاب از سلطان‌علی شیخ الاسلامی به سال ۱۳۱۰ش هـ. دیده می‌شود.

جلد: تیماج قرمز.

۱۷×۱۷/۵ سم. ۱۴۰ گ. ۱۲ س.

(ثبت ۱۳۶۹۰)

مذهب و آغاز انشای کاتب دارای کتیبه‌ای مرصع، روی برگ اول ترنجی زرین و ضعیف که نام کتاب در وسط آن به خط ثلث مشکی آمده و مهر مربع «هو‌العلی عبده رضا قلی» و مهر بیضوی «رضا قلی» و یادداشتی از مهدوی که به سال ۱۳۰۱هـ مخبرالدوله کتاب را به وی هدیه داده و در پشت برگ اول و روی برگ دوم دو مجلس نقاشی آبرنگ زرین سبک تیموری آمده است، رؤوس مطالب به زر در حاشیه آمده، برخی از برگ‌ها الوان، از برگ ۳-۷ بازنویسی شده، در هفت برگ پایانی انشای ادیبانه‌ای به نام ضیاء القلوب با اشعاری از کاتب با تخلص «نظام» در چگونگی کتابت کتاب و اهدای آن به غیاث‌الدین و پدرش نورالدین آمده است، در برگ پایانی یادداشتی از رضا قلی خان هدایت به سال ۱۲۷۰هـ با مهر مربع مذکور در باره کتاب و مؤلف آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای. ضربی ترنج و سرترنج و لچکی دار.

۱۷×۲۵ سم. ۲۷۲ گ. ۲۱ س. (ثبت ۱۴۱۱۸)

۸۵۵۶

تاج المآثر

(تاریخ-فارسی)

از: صدرالدین حسن بن محمد نظامی نیشابوری (ق ۵۷هـ).

نک: کشف الظنون، ۲۶۹/۱؛ ذریعه، ۲۰۷/۳؛ فهرستواره، ۱۱۵۵/۲؛ مشترک، ۱۴۴۵/۱۱؛ مجلس، ۱۲۴/۲.

خط: نستعلیق. کاتب: نظام بن رضی نقاشی.
 تاریخ کتابت: دوشنبه ۱۰ رجب ۸۲۸هـ (برگ ۲۶۶).

عناوین به سنگرف و رفاع. صفحات مجدول به زر و مشکی، برگ اول دارای سرلوح مرصع و

۸۵۵۷

تاج المآثر

(تاریخ-فارسی)

از: صدرالدین حسن بن محمد نظامی نیشابوری (ق ۵۷هـ).

نک: ش ۸۵۵۶.
 خط: نسخ مایل به نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۹-۱۰هـ.

عناوین به سنگرف. صفحات مجدول به آبی، برگ اول دارای سرلوح مذهب مرصع بریده شده، روی برگ اول تملك عبدالحسین بن محمد بن حسن... و دو بیت شعر فارسی آمده است، تصحیح شده با حاشیه‌نویسی مختصر.

ش ۸۵۵۶: تاج المآثر، صفحه عنوان

ش ۸۵۵۶: تاج المآثر، برگ ۱ پشت

ش ۸۵۵۶: تاج المآثر، برگ ۲ رو

ش ۸۵۵۶: تاج المآثر، آغاز متن

ش ۸۵۵۶: تاج المآثر، پایان متن

ش ۸۵۵۶: تاج المآثر، برگ ۲۶۶ پشت، آغاز صفحه یادداشت کاتب

ش ۸۵۵۶: تاج المآثر، برگ ۲۶۷ رو، صفحه دوم یادداشت کاتب

ش ۸۵۵۶: تاج المآثر. برگ ۲۷۲ رو، صفحه پایان یادداشت کاتب

این فقره البته اسباب خواهد شد که در روزنامه‌های انگلیسی تفصیلات... انجام... و اگر کار به همین قسم پیش برود و احتمال کلی هست که در ظرف دو سال این عمارت تمام شود.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
صفحات مجدول به اکلیل و مشکى و آبی و قرمز با کمندی به قرمز، ظاهراً از کتاب‌های دارالترجمه همایونی است.
جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با نقش گل.
۲۰/۵ × ۳۳ سم. ۵۰ گ. ۱۴ س.
(ثبت ۱۴۱۱۷)

۸۵۶۰

مجموعه

۱. جامع التمثیل (امثال-فارسی)
(گ پ-۱۳۳ ر)
از: محمد علی حبلرودی (ق ۱۱ هـ).
نک: ذریعه، ۴۶/۵؛ گلپایگانی، ۳۸/۲؛ متزوی، ۵/۳۵۴۹؛ سپهسالار، ۹-۷/۴؛ ملّی، ۳۱-۳۳؛ ملک، ۳۱/۹.
به نام عبدالله قطب شاه در دار السلطنه حیدر آباد.
آغاز: سپاس بی‌حد و ستایش بی‌عدد بی‌مثلی را سزد که به ایمای دلگشای ولله المثل الاعلی آیات کفایت بینات در میادین دین مبین برافراشت...
۲. قابوس‌نامه (اخلاق-فارسی)
(گ ۱۳۵ ر-۱۸۷ ر)
از: عنصرالمعالی کیکاوس بن اسکندر و شمگیر (ق ۵ هـ).

۱. در شناخت این کتاب دوست گرامی جناب آقای جواد بشری رهنمون بودند که از ایشان متشکرم.

در پشت برگ ۳۸ و برگ ۳۰۴ مهر دائری «المتوکل علی الله الغنی عبده محمد زمان الصفوی ۹۹۴» دیده می‌شود، برگ پایانی از روی نسخه‌ای به تاریخ ۸۰۵ بازنویسی شده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای. ضربی ترنج دار با چهار سرترنج در گوشه‌ها.
۱۴/۵ × ۲۴ سم. ۳۷۱ گ. ۱۹ س.
(ثبت ۱۲۹۳۸)

۸۵۵۸

دفتر دخل و خرج (اسناد-فارسی)

از:؟
مداخل و مخارج سال ۱۳۲۱ هـ است که در دفتر خانه مبارکه به ثبت رسیده و به تأیید اتابک اعظم رسیده است.

خط: شکسته نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ.
اعداد سیاقی، در پایین تمامی صفحات مهر بیضوی «وزیر دفتر ۱۳۱۰» و در برگ پایانی تأییدیه‌ای به سال ۱۳۲۱ هـ با مهر بیضوی «اتابک اعظم ۱۳۱۸» دیده می‌شود.
جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.
۲۲ × ۳۴ سم. ۲۴۲ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۱۴۰۸۸)

۸۵۵۹

ترجمه روزنامه‌های (تاریخ-فارسی)

سنت پطرزبوغ و یان

از:؟
ترجمه‌ای است از اخبار مهمی که در روزنامه‌های ژورنال و سنت پطرزبورگ و یان در ش ۳۲۱ به تاریخ دوم ژانویه ۱۲۸۸ آمده است.

آغاز: عبدالرحمن خان سردار افغان در بیست و ششم ماه دسامبر از سرحدات مملکت ترکستان فرار کرده

صحيح بودن مندرجات كتاب با مهر بيضوی
«اتابك اعظم» دیده می‌شود.
جلد: تیماج دو رو بدون مقوا. رو قهوه‌ای
شکلاتی ضربی ترنج و سرترنج‌دار، اندرون
قرمز.
کاغذ: الوان.

۲۱/۵ × ۳۴سم. ۲۵۶گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۱۴۰۸۷)

۸۵۶۲

مجموعه

۱. شرح لغز احسائی

(معما-عربی)

(گ ۱پ-۲پ)

از: سید علی بن احمد موسوی همدانی.

شرحی است بر اشعار چهاربیتی علی‌تقی بن شیخ

احمد بن زین‌الدین احسائی با سرآغاز:

ما اسم اذاحل علی عاقل

اورثه فی الحال شبه اخبال

آغاز شرح:

صدره ان زدت ثلاثاً مثله

علیه قد للخلق فيه انتقال

انجام شرح:

اوله اول تصحیف الربیع

آخره آخر اسنان الکمال

این شرح در یکشنبه ۲ جمادی الثانی ۱۲۹۸هـ در

روستای شورین همدان و هنگام فوت شیخ باقر ۱۴

روز قبل از این تاریخ و نزاع حسینی‌قلی خان سرهنگ با

زین‌العابدین خان و سکوت عبیدالله ثالث به پایان رسیده.

۲. منتخب

(فضائل معصومین-عربی)

مدینه المعاجز

(گ ۳پ-۱۲۵ر)

از: سید علی بن احمد موسوی همدانی.

آغاز خطبه افتاده: باب اول در شناختن ایزد تبارک و
تعالی باب دوم در آفرینش پیغمبران باب سیم در سپاس
داشتن از خداوند باب چهارم در افزونی طاعت
انجام: ... ایزد تعالی بر من و بر تو و جمله مسلمانان
رحمت کند و خوشنودی من در تورا سناد در هر دو جهان
بمنه و فضله و کرمه.

نک: ذریعه، ۳/۱۷؛ مشار فارسی، ۳/۳۸۵۶؛

مرعشی، ۶/۴۵۲-۴۵۴؛ مشترک، ۴/۲۴۰۴؛ دانشگاه،

۳/۳۱۹۷؛ مجلس، ۲/۴۰۶؛ فهرستواره، ۶/۵۴۹-

۵۵۰.

خط: نستعلیق. کاتب: عبدالوهاب بن ابوطالب

ششبه‌ساز تهرانی. تاریخ کتابت: ۲۱ رجب

۱۲۵۷هـ در عهد سلطان محمد شاه قاجار (پایان

کتاب اول). کاتب: جعفر حسینی تفرشی. تاریخ

کتابت: غره ذی‌قعدة ۱۲۵۷هـ (پایان کتاب دوم).

عناوین به قرمز. هر دو کتاب به خط کاتبین

تصحیح شده‌اند، در برگ آغازین يك بيت شعر از

ناصرالدین شاه و یادداشت فیش تهیه شد از

گلچین معانی و در برگ دوم يك رباعی عربی و

یادداشتی در طریقه پختن باقلوا و زلوبیا و نان

برنجی و شاهسون میرزائی آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای. ضربی ترنج و سرترنج و

لچکی‌دار، عطف ترمیمی.

۲۲/۵ × ۳۵/۵سم. ۱۸۷گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۱۳۵۶۶)

۸۵۶۱

دستورالعمل آذربایجان

(اسناد-فارسی)

از:؟

دستورالعمل پارس ئیل مظفرالدین میرزا ولیعهد.

خط: شکسته نستعلیق و ارقام سیاقی.

در پایان تمامی صفحات مهر بیضوی «وزیر

دفتر» دیده می‌شود، در برگ ۲۵۴ یادداشتی در

نقش اسلیمی و میان سطرهای دو برگ اول زرین دندان موشی، به خط کاتب تصحیح شده، روی برگ اول یادداشتی از محمد مؤمن به سال ۱۰۳۷ هـ در شیراز و نام کتاب و مؤلف و یادداشت تملکی به سال ۱۱۸۰ هـ و مهر بیضوی «معتد الدوله» دیده می‌شود.

جلد: تیماج قرمز ضربی. ترنج و سرترنج با سبع «دارد امید شفاعت از محمد ناصر ۱۲۷۷» در سرترنج و اندرون جلد با کاغذ برجسته گل و مرغ و حیوانات و لچکی زرین تزیین شده.
۱۴×۲۵ سم. ۴۴۷ گ. ۲۱ س. (ثبت ۱۳۲۹۶)

۸۵۶۴

نظام التواریخ

(تاریخ-فارسی)

از: ناصرالدین ابوسعید عبدالله بن ابی القاسم عمر بیضاوی شیرازی (۶۸۴ یا ۶۹۲ هـ).
نک: مرعشی، ۱۶/۳۲۸؛ دانشگاه، ۸/۷۴۷؛ سپهسالار، ۵/۷۱۸؛ مجلس، ۱۶/۳۳۵؛ فهرستواره، ۱/۶۶۵-۶۶۶؛ مشترک، ۱۰/۸۹.

خط: نستعلیق. کاتب: محمد مؤمن اسکندر. تاریخ کتابت: ۲۲ شعبان ۱۰۰۶ هـ. جهت محمد تقی دارالسلامی در قریه شمیم محله.
عناوین به سنگرف. صفحات مجدول به سنگرف و لاجورد، روی برگ اول اشعاری فارسی که بسیاری از آنها در ترمیم کتاب آسیب دیده و روی برگ دوم مهر بیضوی «ان کنتم من الصادقین» و «محمد باقر العلوم» و چند مهر بیضوی ناخوان و در برگ ۴۷ تاریخ تولدی به سال ۱۲۴۳ هـ از میرزا نصرالله بن سید اسماعیل و در برگ ۶۳ مهر بیضوی «یا قاسم الارزاق» دیده می‌شود، در برگ پایانی اشعاری از خواجه نصیر در نزول قمر و یک روایت تاریخی آمده است، دو برگ اول و پایانی کتاب ترمیم شده است.

گزیده‌ای از مدینه المعاجز سید هاشم بحرانی است و در صبح دوشنبه ۲۸ شعبان ۱۲۹۸ هـ در همان روستای شورین همدان پایان یافته است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد فقد انتخبت بعض الاحادیث من کتاب مدینه المعاجز للسید هاشم التوبلی البحرانی رفع الله درجته ارید ان اکتبها فی هذه الوریقات....

انجام: ... و خرج بنات رسول الله و حریمه یتساعدن علی البکاء و یندبن لفراق الحماة و الاحباء.

خط: نستعلیق. به خط مؤلف.

عناوین به قرمز یا با خطی قرمز بالای آن نشانی دارد، به خط کاتب تصحیح شده با حاشیه‌نویسی مختصر، برگ‌ها الوان و برخی از آنها ابر و باد و بر اکثر برگ‌ها خط نستعلیق خوش شش دانگ کتابت شده بوده که پاک شده و مطالب جدید را بر آنها نگاشته‌اند و در برخی از برگ‌ها برخی از سطرهای نستعلیق درشت باقی مانده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول ضربی.
۱۰×۱۶ سم. ۱۲۶ گ. ۱۶ س. (ثبت ۷۹۰۶۳)

(۸۵۶۳)

ظفرنامه تیموری

(تاریخ-فارسی)

از: شرف‌الدین علی بن شمس‌الدین علی یزدی (۸۵۳ هـ).

نک: ذریعه، ۱۵/۲۰۰؛ مشار فارسی، ۳/۳۴۷۷؛ کشف الظنون، ۲/۱۱۲۰؛ دانشگاه، ۲/۶۱۶-۶۱۷؛ مجلس، ۱/۱۲ و ۲/۱۴۸ و ۶/۲۶۳؛ فهرستواره، ۲/۱۰۱۷-۱۰۲۰.

خط: نسخ زیبا. کاتب: محمد مقیم بن تقی‌الدین محمد بن نظام‌الدین احمد جعفری. تاریخ کتابت: اواخر دهه دوم ربیع الثانی ۱۰۲۷ هـ.
عناوین به سنگرف. برگ اول دارای سرلوح مذهب مرصع با حاشیه سازی گل و بوته زرین و

ش ۸۵۶۳: ظفرنامه تیموری، آغاز متن

مرصع مذهب آسیب دیده، برگ‌ها مجدول به زر و مشکى با کمندى زرین تحریرى، در برگ پایانى تاریخ تولدى به سال ۱۲۲۵ هـ آمده است. جلد: تیماج سبز مجدول ضریبى.

از: علامه ۲۵×۱۵ سم. ۳۸۷ گ. ۱۲ س. (ثبت ۱۳۱۷۶)

۸۵۶۷

تحریر الاحکام الشرعیة
على مذهب الامامية (فقه - عربی)

از: علامه حلی حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ هـ). نک: التراث العربی، ۱/۴۴۵-۴۴۸؛ ذریعه، ۳/۳۷۸؛ مکتبه العلامة الحلی. قاعده اول و دوم را دارا و از انجام افتادگی دارد. انجام افتاده: ... و طهارة المولد فلا يجوز امامة الکافر و لا اهل البدع و لا المخالف للحق و ان کان مرضياً فی مذهبه و لا...

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۸ هـ.

عناوین به شنگرف. تصحیح شده و در برخی از برگ‌ها امضای بلاغی دیده می‌شود، روی برگ اول تملك زين الدين سلوم و تملك محمد بن مكى بن محمد بن شمس الدين و تملك محمد بن يوسف بن سعيد و چند یادداشت فقهی و مهرهای مربع «المهدى منا اهل البيت» و مهر دائری بزرگ «افوض امرى الى الله الغنى معز الدين محمد الحسينى الموسوى» آمده است، در پشت برگ پایانى تملك قاضى بن كاشف الدين محمد يزدى با مهر دائری بزرگ «يا قاضى حوائج... اقض حوائجى بالنبي و عترته الاقديسين» و تملك محمد مهدى بن محمد نصير به سال ۱۱۱۵ هـ با مهر مربعی «المهدى منا اهل البيت» و سپس هبه آن به فرزندش محمد و تملکی به سال ۱۱۵۱ هـ با مهر مربعی که مقداری از آن در ترمیم از بین رفته دیده می‌شود.

جلد: تیماج زرشکی. مجدول ضریبى.

۱۸×۸ سم. ۷۲ گ. ۱۵ س. (ثبت ۸۷۹۹۶)

۸۵۶۵

مناقب امیر المؤمنین (ع) (حدیث - عربی)

از: ابوالمؤید موفق بن احمد مکی خوارزمی (۵۶۸ هـ).

نک: مرکز احیاء، ۸/۳۲۵-۳۲۷؛ اهل البيت فى المکتبه العربیة، ۵۸۴-۵۹۱؛ دانشگاه، ۱۶۳۲۹؛ سپهسالار ۶۵۴/۵.

خط: نسخ. کاتب: محمدکريم بن محمد خان بیگدلی. تاریخ کتابت: ۱۴ ربیع الآخر ۱۲۷۵ هـ. عناوین به قرمز. صفحات مجدول به مشکى با کمندى مشکين.

جلد: تیماج قهوه‌ای. با جدول کشى ضریبى.

۱۳/۵×۲۲ سم. ۱۳۱ گ. ۲۲ س.

(ثبت ۱۳۷۳۴)

۸۵۶۶

نظم الغرر و نضد الدرر (حدیث، اخلاق - فارسی)
(نضد الدرر و نظم الغرر)

از: عبدالکريم بن محمد يحيى بن محمد شفيع قزوینی (ق ۱۲ هـ).

نسخه حاضر از باب دهم فی منافع التودد الى الناس و من يلىق بالاخوة و باب چهاردهم در شجاعت و جبن و جهاد اکبر و جهاد اصغر را داراست.

نک: ذریعه، ۲۴/۲۱۷؛ مرکز احیاء، ۱/۵۰۹؛ مرعشى، ۴/۳۰۳؛ دانشگاه، ۱۰/۴۱۵۶؛ سپهسالار، ۱/۱۱۲-۱۰۵؛ مجلس، ۶/۱۶؛ فهرستواره، ۶/۶۷۳.

خط: نستعلیق و عبارت‌های عربی نسخ معرب و ثلث. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ.

در برخی از برگ‌ها آثار تصحیح دیده می‌شود. عناوین به شنگرف. برگ اول دارای سرلوح

ش ۸۵۶۷: تحریر الاحکام الشرعية، برگ ۱ رو

ش ۸۵۶۷: تحریر الاحکام الشرعية، آغاز متن

انجام: ... مراتب را معجلاً به حکومت محلیه و سفارت دولت متبوعه خود مقیم دربار آن مملکت و وزارت خارجه دولت خود اطلاق می‌دهد.

خط: شکسته نستعلیق. تاریخ کتابت: ۴ ربیع الثانی ۱۳۱۴ هـ.

عناوین به مشکی و با خطی مشکی بر فراز آن نشانی دارد. تصحیح شده.
جلد: تیماج سورمه‌ای. بدون مقوا مجدول ضربی.

۱۳/۵ × ۲۰/۵ سم. ۹۳ گ. ۱۷ س.

(ثبت ۱۴۲۱۴)

۸۵۶۹

الغریبین

(لغت - عربی)

از: ابوعبید احمد بن محمد بن محمد هروی (۴۱۰ هـ).

نک: التراث العربی، ۴/ ۱۳۱؛ دانشگاه، ۸/ ۱۵-۱۷؛ ملک، ۱/ ۵۲۵؛ مجلس، ۱۳/ ۱۰۱؛ خطی دائرة المعارف، ۱/ ۱۸۱.

خط: نسخ و برخی از کلمات معرب. تاریخ کتابت: ۱۰۹۳ هـ.

عناوین به سنگرف، در برگ آغازین مهر چند ضلعی شیخ العراقین:
بنصرت الله القدیم لم یزل

فی نوبة شیخ العراقین دخل و تملك ابراهیم بن محمد بن ناصر بن عبدالله حساوی بحرانی و مهر مربع «انا مدینة العلم و علی بابها» و مهر بیضوی ناخوان دیگر و در برگ پایانی همین دو مهر و مهرهای بیضوی «شمس الابداء» و «یا علی بن الحسین» و «یا علی» و مهر مربع «و رفعا مکاناً علیاً» و مهر مربع «لا اله الا الله الملك الحق المبین عبده علی» و در بدرقه پایانی کتاب اشعاری عربی از امام حسین (ع) و

جلد: تیماج قهوه‌ای سوخته ضربی لچکی دار.

۱۳/۵ × ۱۸/۵ سم. ۱۶۴ گ. ۲۱ س.

(ثبت ۱۴۳۱۶)

۸۵۶۸

نظام نامه مأمورین

(اسناد - فارسی)

وزارت خارجه

از:؟

در وظائف مأمورین امور خارجه و کنسولگری‌ها، در دو جلد: جلد اول در ۱۱ باب مشتمل بر ۶۸ فصل با این عناوین:

باب اول: در وزارت امور خارجه.

باب دوم: در باب سفرا و مأموریت‌های دیپلماتیک.

باب سوم: در درجات و ترتیب طبقات مختلفه مأمورین دیپلماتیکی.

باب چهارم: در ارسال سفرا و ترتیب هیئت رسمیه آنها.

باب پنجم: در حقوق و امتیازات مأمورین خارجه.

باب ششم: در تشریفات دیپلوماتیکی.

باب هفتم: در امتیازات مأمورین خارجه.

باب هشتم: در باب تکالیف و مأموریت مأمورین خارجه.

باب نهم: در ختم مأموریت‌های دیپلوماسی و تغییر درجات مأمورین خارجه.

باب دهم: در خصوص تشریفات دربارها و تشریفات خارجه.

باب یازدهم: در باب تشریفات بحریه.

جلد دوم در ۱۵ فصل که بیشتر به وظایف کنسولگری‌ها پرداخته است.

آغاز: باب اول در وزارت امور خارجه فصل اول در مراودات و مناسبات خارجه وزارت امور خارجه قبل از قرن شانزدهم ملل اروپا به واسطه انقلابات داخله و یا ظلم و ستم دائماً در زد و خورد بودند....

ماده تاریخ وفات وصال شیرازی در سال ۱۲۶۱ هـ و چند بیت شعر متفرقه عربی آمده است.

جلد: مقوائی. عطف تیماج قرمز.
۱۸×۲۸/۵ سم. ۲۳۹ گ. ۲۷ س.

(ثبت ۱۳۷۱۴)

۸۵۷۰

منتقى الجمان
فی الاحادیث الصحاح و الحسان

از: ابومنصور حسن بن زین‌الدین بن علی عاملی (حدیث-عربی)
(۱۰۱۱ هـ).

از آغاز کتاب تا پایان کتاب الحج را داراست.

نک: ذریعه، ۲۳/۵-۸؛ التراث العربی، ۵/۲۶۳؛ مرکز احیاء، ۹۱/۶؛ سپهسالار، ۱/۳۲۰-۳۲۲؛ دانشگاه، ۵/۱۵۷۹-۱۵۸۱.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: شعبان ۱۰۷۹ هـ (پایان کتاب الطهارة). تاریخ کتابت: شنبه ۲۲ ربیع الثانی همان سال (پایان کتاب).

عناوین به شنگرف و در کتاب الصوم نانویس، تصحیح شده، روی برگ اول تملك سيّد محمد اردبیلی به سال ۱۳۴۹ هـ که کتاب از پدرش به سال ۱۳۳۹ هـ به او رسیده و در سه برگ پایانی تملك محمدتقی و محمد و عبدالوهاب فرزندان محمدعلی مشهور به ملاً صفيه و یادداشت رجالی مفصلی در تعیین محمد بن اسماعیل به نقل از فوائد سيّد عبدالله بن نورالدین بن نعمت‌الله جزائری و یادداشت عقد ازدواجی به سال ۱۱۵۵ هـ و فهرست مطالب کتاب دیده می‌شود.

جلد: تیماج مشکی. مجدول ضریبی.
۱۸×۲۸/۵ سم. ۳۴۶ گ. ۲۶ س.

(ثبت ۱۳۵۵۰)

۸۵۷۱

تعليقة منهج المقال

(رجال-عربی)
از: ملاً محمدباقر بن محمد اکمل وحید بهبهانی (۱۲۰۶ هـ).

نک: التراث العربی، ۲/۶۲؛ ذریعه، ۴/۲۲۳؛ عکسی مرکز احیاء، ۴/۳۶-۳۸.

آغاز افتاده: ابن اسماعیل القرشی عن ابی‌محمد قال المحقق البحرانی الذی اراده ان کلمة عن هنا زائدة انتهى....

انجام نسخه: ... لانا نقول قد بینا ذلك فی کتاب الرجال و لعله فی غیره و روایاته دالة علی عدم غلوه کما لا یخفی علی المتمعن المتأمل.

خط: نستعلیق. ظاهراً به خط مؤلف یا به خط وی تصحیح شده است.

عناوین با خطی مشکی بر فراز آن نشانی دارد، روی برگ اول یادداشتی درباره کتاب و مؤلف و اینکه شاید نسخه به خط مؤلف باشد از محمد موسوی جزائری در ۱۳۴۵ هـ دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای. عطف ترمیم شده.
۱۶×۲۲ سم. ۱۰۰ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۹۰۱۵)

۸۵۷۲

المطالب المظفرية

(فقه-عربی)

فی شرح الرسالة الجعفرية

از: امیر محمد بن ابی طالب موسوی استرآبادی (ق) (۱۰ هـ).

نک: مرکز احیاء، ۳/۵۵؛ ذریعه، ۲۱/۱۴۰؛ التراث العربی، ۵/۱۲۱؛ مجلس، ۲۴/۵۱.

خط: نستعلیق. کاتب: محب علی بن درویش محمد سزواری. تاریخ کتابت: شنبه ۲۲ ذی‌حجه ۹۸۰ هـ. عناوین و نشانی متن به شنگرف. به خط کاتب تصحیح شده است.

ش ۸۵۷۲: المطالب المظفریه، برگ ۱ رو

۸۵۷۴

مجموعه**۱. آئین قورخانه**
یا رساله‌ای در فشنگ

(گ پ-۶)

از: محمد رضا مهندس توپچی تبریزی.

در باره فشنگ در یک مقدمه و چند فصل و خاتمه و به امر حاجی میرزا آقاسی، این کتاب در ترجمه و تفسیر یکی از آثار فرنگیان نوشته شده است. آغاز: سبحانک لا احصى ثناءً عليك... مبدعی که وجود کاینات از دیوان قدرتش ترجمه‌ای است مفسر و نه اوراق اطباق سماوات از برهان شهودش رساله‌ای است مختصر....

انجام افتاده: ... بنابراین لازم است که اول منفعت استعمال فشنگ را در محاصرات به رشته بیان بیارم و ثانیاً هر چه منفعت از استعمال آن در عرصه جنگ به عمل می‌آید ظاهر و آشکار سازم...
نک: مئی، ۳/۷۳ ش ۱۰۵۵.

۲. وقایع اتفاقیه
پس از خاقان مغفور

(گ ر-۱۷ پ)

از:؟

ظاهراً بخشی از کتاب مستقلاً باشد که پس از وفات فتحعلی شاه به سال ۱۲۵۰ هجری به وقایع اتفاقیه بین شاهزادگان پرداخته است.

آغاز: در بیان وقایع اتفاقیه بعد از وفات خاقان مغفور... از جمله شاهزادگان که داعیه اظهار حیات بعد از وفات خاقان مغفور در خود می‌دیدند و سالهای سال... یکی ظل السلطان بود که سرور و غرور بیول خزانه...
انجام: ... در روز پانزدهم ما رجب از پی اشرار در حرکت آمده از راه خرما رود عطف عنان عزیمت به جانب شاهرود فرمودند.

روی برگ اول تملك بهاءالدین بن محمد لیثی جزائری و تملکی بدون نام به سال ۱۱۰۴ هجری و تملك محمدشفیع بن محمد به سال ۱۲۱۸ هجری و مهر دائری بزرگ «فضایل خان خانه زاد فدوی پادشاه عالم گیر غازی ۱۱۰۴» و مهر مستطیل کتابخانه مجدالدین نصیری و مهر بیضوی «محمد شفیع محمد شفیع» دیده می‌شود.

جلد: تیماج دو رو قرمز. مجدول زرین.

۱۲×۲۳ سم. ۳۳۰ گ. ۱۷ س. (ثبت ۱۴۲۶۴)

۸۵۷۳

سیاست روسیه**در ایران و عثمانی**

از:؟

نقش سیاسی روسیه در ایران و عثمانی را در هشت باب و یک خاتمه گرد آورده است و در خصوص عصر قاجاریه و اواخر صفویه اهمیت دارد و در نسخه حاضر از سال ۱۱۲۱-۱۲۵۰ هجری دیده می‌شود.

آغاز: معلوم اوله که روسیه ایمبراطوری دلی بتر و اسوج قرالی اون ایکبخی قارل اوزرینه پولتا و انام محلده غالب اولدیفی تاریخدن اون بر سنه صکره نهرا تل...
انجام: ... استرحت مزبوره لی اخلاله سعی ایتمکدن و انکلتره دولتنه اعلان حرب ایتمکدن کنایه اوله جغی ریب و شهدن بری و آزاده در.

خط: نستعلیق. کاتب: سرنایی حسیب دده‌زاده درویش حسن مولوی. تاریخ کتابت: ۲۰ جمادی الاول ۱۲۷۱ هجری.

عناوین به قرمز، صفحات مجدول به آبی، برگ اول دارای سرلوح مرصع مذهب ساده، دارای حواشی مختصر از مترجم.

جلد: تیماج مشکی با جدول‌کشی زرین.

۱۳/۵×۲۱/۵ سم. ۱۴۳ گ. ۱۹ س.

(ثبت ۱۰۰۲۱)

الباب الثانی: فی ذکر جملة من اخبار نبینا و عترته علیهم السلام.
 آغاز: الحمد لله الذی جعل قصص الانبیاء عبرة لاولی الاعتبار و نزههم بحکمته عن التلبس بکبار الذنوب و الصغار...
 انجام افتاده: ... یقلب رأساً لم یکن رأس سید و عیناً له حولاء بادی عیوبها فبعث الیه و أخرجه...
 نک: ذریعه، ۱۱/۲۹۳.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ.
 عناوین ابواب به مشکی درشت و بقیه به سنگرف. تصحیح شده با حاشیه‌نویسی مختصر، در دو برگ آغازین يك بیت شعر عربی از امام علی(ع) و اشعاری عربی در چگونگی ناخن گرفتن و يك بیت شعر فارسی و یادداشتی محو شده و نام کتاب و نسبت آن به شیخ محمد بن حسن بن زین‌الدین عاملی و تملك خان لر با مهر بیضوی «خان لر» و تملك علی بن میر علی با مهر مستطیل پاك شده و یادداشت ورود کتاب به کتابخانه خانلر میرزا به سال ۱۲۷۰ هـ با مهر بیضوی «احتشام‌الدوله» دیده می‌شود، در برگ پایانی دو مهر بیضوی مذکور آمده است.
 جلد: تیماج قرمز. ضربی بدون مقوا ترنج و سرترنج‌دار مجدول ضربی.
 ۱۵×۲۶/۵ سم. ۱۲۸ گ. ۲۱ س.
 (ثبت ۱۳۷۱۵)

۸۵۷۷

(شعر-ترکی)

جنگ اشعار

از:؟

مشتمل بر اشعاری از: باقی، نجاتی، قبولی، یحیی، کمال پاشازاده، نوعی، نفتی، نفعی، نادری، حالتی، ریاضی، اسحاق، ناجی، مردمی، قدیمی، ذاتی، خیالی، فغانی، امری، مسیحی، خدایی، ادیبی، نظیره باقی

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوین در رساله اول نانویس و در رساله دوم به مشکی درشت. در برگ پایانی یادداشتی به خط رقاع و مهر بیضوی «جعفر بن رضا» دیده می‌شود.
 جلد: تیماج قهوه‌ای.
 ۲۰/۵×۳۳/۵ سم. ۱۸ گ. سطرها مختلف.
 (ثبت ۸۸۰۰۲)

۸۵۷۵

(ادب-فارسی)

نقل عشاق

از: علی بن احمد محتشم کاشانی (۹۹۶ هـ).
 نک: ذریعه، ۲۴/۲۹۳-۲۹۴؛ ملی، ۱/۱۶۶؛ منزوی، ۳/۱۸۹۲ و ۴/۳۲۸۳؛ مشار فارسی، ۴/۴۱۱۹؛ مجلس، ۳۶/۳۸۰.
 انجام افتاده: ... که اکثر اشعار مندرجه در آن سست نظم‌هاست که در وقت رقعه به جانان نوشتن با جواب رقعه او در حضور قاصد نگاشتن...
 خط: شکسته نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
 عناوین به قرمز. روی برگ اول چند بیت شعر فارسی و مهر مربع «لا اله الا الله الملك الحق المبين محمدحسین» آمده است.
 جلد: تیماج قرمز بدون مقوا.
 ۱۴/۵×۲۰/۵ سم. ۶۹ گ. ۱۲ س.
 (ثبت ۱۲۹۴۱)

۸۵۷۶

روضه الخواطر و نزهة النواظر (حدیث-عربی)

از: شیخ محمد بن حسن بن زین‌الدین عاملی (۱۰۳۰ هـ).

اخبار اوائل و اواخر را با استفاده از کتب عامه و خاصه در دو باب گرد آورده است بدین عناوین:
 الباب الاول: فی جمل من اخبار الاول من لدن آدم الی نبینا علیهم السلام.

عناوین به سنگرف. به خط کاتب تصحیح شده، روی برگ اول نام کتاب و مؤلف و مهر مستطیل کتابخانه مجدالدین نصیری و در برگ پایانی اشعار ارسالی شاه اسماعیل به سلطان سلیمان و پاسخ وی و اشعاری از شافعی آمده است. جلد: مقوائی با سرطیل. عطف تیماج قهوه‌ای. ۱۵/۵×۲۲/۵ سم. ۱۲۸ گ. ۱۹ س.

(ثبت ۱۴۲۵۱)

۸۵۷۹

مجموعه

(شعر-عربی)

(الاربع عشریات)

از: محمدکاظم بن محمدصادق یزدی متخلص به رحمت (ق ۱۳ هـ).

چهارده رساله شامل اشعاری در اسماء پیامبر و اهل بیت آن حضرت (ع) و القاب آنها، مجموع آنها در ۱۲۰ بیت گرد آوری شده و برای هر يك نام خاص برگزیده با مقدمه‌ای منثور برای هر يك، مجموع این رسائل در محرم ۱۲۴۰ به اتمام رسیده است. عناوین چنین است:

۱. عقد الثریا

(گ ۷-پ)

۲. السبع المثانی

(گ ۸-پ ۱۴ ر)

۳. قلائد النحور

(گ ۱۴-پ ۱۹)

۴. الفرائد ذات الفوائد

(گ ۲۰-پ ۲۱)

۵. لآلی البحرین

(گ ۲۲-پ ۳۱)

۶. مدایح الولاة

(گ ۳۲-پ ۴۲)

۷. مناقب الهداة

افندی، فضولی، نظیره ویسی افندی، وحدتی، شمعی، عالی، علوی، گناهی، هدایی، نادری، کببسی، پندی، خاتمی، امری، آذری، حیرتی، حاوی، روایی، تبغی بیگ، میلی، ویسی، نوا، عبیدی، مشامی.

خط: نسخ ترکی دو سطری چلیپا. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ.

عناوین به سنگرف و لاجورد و ارغوان و زر. صفحات مجدول به زر و مشکی و بین سطرها زرین تحریری و در برخی از برگ‌ها گل‌اندازی زرین شده. برخی از سطرها به نستعلیق غیر خط اصل نگاشته شده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای، عطف ترمیمی.

۱۵×۱۰ سم. ۷۶ گ. ۱۰ س. (ثبت ۱۴۱۰۵)

۸۵۷۸

المنعش

(تصوف و عرفان-عربی)

مختصر المدهش

از: ابوالفرج عبدالرحمن بن علی ابن الجوزی (۵۹۷ هـ).

مباحث عرفانی را در قالبی ادبی و در ضمن ۴۰ فصل بدون عنوان بیان کرده است و از اقوال صوفیان و شاعران بسیار نقل می‌کند.

نک: کشف الظنون، ۲/ ۱۸۶۹؛ هدیه العارفین، ۱/ ۵۲۳.

آغاز: الحمد لله مخرج الخلق من الوجود الی القدم و محیی مبیح دار الرزق من فیض الیهود و محض الکریم و مزعج قلوب اولیاء بما سبق لهم فی القدم....

انجام: التقوی ان تبقی بقلبک من الغفلات و بنفسک من الشبهات و بخالقتک من اللذات و بجوارحک من السینات فحینئذ یرجى لک ان تبلغ ملکوت السموات.

خط: نسخ. کاتب: محمد بن ملا احمد بن سلمان بن ادیس بن موسی بن اسحاق شافعی رفاعی بصری. تاریخ کتابت: دوشنبه ۷ شعبان ۱۱۷۶ هـ.

مشار فارسی، ۲/۲۸۴۶-۲۸۴۷؛ دانشگاه، ۴۱۰۳/۱۵؛ منزوی، ۱/۶۷۰-۶۷۱.

خط: نستعلیق زیبا. تاریخ کتابت: ۲۵ صفر ۱۲۴۰هـ. حسب الاشارة شخصی که نامش در افتادگی برگ پایانی از بین رفته است.

عناوین به قرمز. صفحات مجدول به زر و مشکی با کمند زرین تحریری، برگ اول دارای سرلوح بوده که در پارگی برگ اول از بین رفته است، مابین سطرهای دو برگ اول زرین دندان‌موشی، برگ اول ترمیم شده، در برگ پایانی تملکی به سال ۱۳۳۱هـ. از سردار کرمانی دیده می‌شود. جلد: تیماج مشکی. ضربی ترنج و سرترنج و لچکی زرین.

۱۸×۲۸ سم. ۳۲۴گ. ۲۳ س. (ثبت ۱۳۶۸۶)

۸۵۸۱

تحفة الغریب

(نحو-عربی)

فی الکلام علی مغنی اللیب

از: بدرالدین محمد بن ابی‌بکر دمامینی (۸۲۸هـ). نک: مرکز احیاء، ۶/۴۴۸؛ کشف الظنون، ۲/۱۷۵۲-۱۷۵۳؛ عکسی مرکز احیاء، ۳/۱۸۴؛ معجم المطبوعات، ۱/۸۸۰؛ سپهسالار، ۲/۳۷۴-۳۷۸.

خط: نستعلیق. کاتب: محمدحسین بن محمدعلی عقدائی. تاریخ کتابت: یکشنبه ۳ جمادی الثانی ۱۲۶۹هـ.

عناوین و نشانی متن به قرمز. به خط کاتب تصحیح شده است، روی برگ اول یادداشتی در نگاهداری عطر گل سرخ هنگام تحویل شمس به حمل با روایتی از امام صادق (ع) در این باره به سال ۱۲۷۶هـ آمده است.

جلد: تیماج سبز. ضربی ترنج و سرترنج‌دار. ۱۹/۵×۳۰/۵ سم. ۲۹۳گ. ۲۵ س.

(ثبت ۱۳۶۷۱)

(گ ۴۲-۵۴پ)

۸. اطراء الرضی

(گ ۵۵-۶۴پ)

۹. هدیه الهداة

(گ ۶۴-۷۲پ)

۱۰. شمس المدایح

(گ ۷۳-۸۰پ)

۱۱. زهر الرياض

(گ ۸۱-۸۸پ)

۱۲. شمس مضيئة

(گ ۸۸-۹۴پ)

۱۳. مدایح الیهادین

(گ ۹۴-۱۰۰پ)

۱۴. نظم المناقب

(گ ۱۰۱-۱۰۵پ)

۱۵. التتمة لمناقب الائمة

(گ ۱۰۶-۱۱۱پ)

مشمول بر ۱۰۰ بیت.

برای شرح حال مؤلف نک: تراجم الرجال، ۳/۳۶۳. خط: نسخ. به خط مؤلف.

عناوین به قرمز. تصحیح شده با حاشیه‌نویسی مختصر از مؤلف، روی برگ اول نام کتاب و ناظم و چند یادداشت پراکنده و مهر مستطیل کتابخانه مجدالدین نصیری دیده می‌شود. جلد: تیماج مشکی بدون مقوا. ۱۰/۵×۱۷/۵ سم. ۱۱۱گ. ۱۲ س.

(ثبت ۱۴۲۸۷)

۸۵۸۰

زینة المجالس

(تاریخ-فارسی)

از: مجدالدین محمد بن ابی طالب حسینی متخلص به مجدی (ق ۱۱هـ).

نک: ایضاح المکنون، ۱/۶۲۲؛ ذریعه، ۱۲/۹۴-۹۵؛

۸۵۸۲

قواعد الاحکام

(فقه - عربی)

فی معرفة الحلال و الحرام

از: علامه حلی حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶هـ).

نک: ش ۸۴۱۳.

جلد اول کتاب را داراست.

خط: نسخ مایل به نستعلیق. کاتب: عبدالمطلب بن فخر بن عبدالمطلب الخزاعی المیسی القاری. تاریخ کتابت: دوشنبه ۵ رجب ۸۳۴هـ. مکان کتابت: مدرسه فخریه سبزوار.

عناوین به مشکی درشت و شنگرف. توسط کاتب تصحیح شده با حاشیه‌نویسی مفصل از دروس، صحاح، تحریر، مختلف، نه‌ایه، ایضاح، روی برگ اول تملك محمد حسین بن احمد حسینی به سال ۱۰۵۷هـ و یادداشتی محو شده آمده است. برخی از برگ‌ها بازنویسی شده، در بسیاری از برگ‌ها مهر هشت‌گوش «الله الکافی المعتمضم بملك الله المتعالی جمال‌الدین علی بن عبدالمطلب خزاعی استرآبادی ۸۹۳» و در برخی از برگ‌ها یادداشت وقف کتاب دیده می‌شود.

جلد: تیماج مشکی.

۱۷/۵ × ۲۶/۵ سم. ۲۰۰ گ. ۲۳ س.

(ثبت ۷۴۳۲۴)

۸۵۸۳

بغیة الوعاة

(تراجم - عربی)

فی طبقات اللغویین و النحاة

از: جلال‌الدین عبدالرحمن بن ابی‌بکر سیوطی

(۹۱۱هـ).

نک: دانشگاه ۱۰ / ۱۹۳۱؛ سپهسالار، ۳ / ۲۵۷؛

دانشگاه، ۱۰ / ۱۹۳۱.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

عناوین به شنگرف. صفحات مجدول به زر و

مشکی و شنگرف و لاجورد با کمند زرین تحریری. روی برگ اول تملکی به سال ۱۳۴۰هـ با مهر مربع «ابوعبدالله» و مهر بیضوی بزرگ «من کتب... عبدالله الزنجانی» دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای. ضربی ترنج و سرترنج و لچکی دار.

۱۹ × ۲۹/۵ سم. ۲۱۲ گ. ۲۷ س.

(ثبت ۷۴۳۳۰)

۸۵۸۴

زبدة التصانیف

(متفرقه - فارسی)

از: ملا حیدر بن محمد خوانساری (ق ۱۱هـ).

نک: مرکز احیاء، ۸ / ۲۱۶ - ۲۱۷؛ مجلس، ۷ / ۱۳۶ -

۱۳۷؛ مرعشی، ۲۸ / ۸۶؛ ذریعه، ۱۲ / ۲۲.

از باب نهم تا یازدهم را داراست.

آغاز افتاده: نقل است از امیر المؤمنین علی علیه السلام که پیغمبر صلی الله علیه و آله فرمود که هیچ بنده‌ای نیست که بر گناه خود بگرید چندانکه چشم او فرود آید که البته خدای تعالی گناهان او را ببخشد....

خط: نستعلیق. کاتب: خان محمد بن حاجی میر

محمد طالقانی. تاریخ کتابت: شب پنجشنبه ۱۸

ذی‌قعدة ۱۰۵۶هـ. مکان کتابت: اصفهان.

عناوین به شنگرف. صفحات مجدول به زر و

مشکی و شنگرف و لاجورد، لبه برخی از برگ‌ها

ترمیم شده. روی برگ اول یادداشت یادگاری

احمد ملقب به میرزا آقا جان به سال ۱۲۶۶هـ و

نام کتاب (که جامع الحکایات عوفی معرفی

شده) که مقداری از آن در ترمیم از بین رفته دیده

می‌شود، برگ اول دارای کتیبه مرصع مذهب.

جلد: تیماج دورو سرطبل‌دار. رو تیماج قهوه‌ای

ضربی ترنج و سرترنج و لچکی دار، اندرون قرمز

ساده.

۲۰ × ۲۸ سم. ۱۵۳ گ. ۱۶ س. (ثبت ۷۴۳۶۵)

۸۵۸۵

مجمع الانشاء قاسمی (نامه‌نگاری - فارسی)

از: محمد قاسم بن محمد نصیر رشتی.
به نام خاتم بیگ بن نظام الملك ساخته است در ۷ باب و يك خاتمه.

نک: دانشگاه، ۱۶/۲۱۳-۲۱۵.

آغاز افتاده: نقاوة خوانین نامدار سلاله امرای عالمقدار حمیده اطرار خجسته آثار خلد ظلال جلاله العالی می‌گرداند که همواره خواهان ازدیاد عمر و دولت و افزونی جاه و حشمت

انجام افتاده: ... به خزانه حفظ اندازد چون روح نظاره قلعه دماغ نمود کارکنان را استمالت داده رغبت افزود به شهر جگر گذر افکند شهری ...

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ.

عناوین به شنگرف. دارای حواشی مختصر، تصحیح شده، لبه برخی از برگ‌ها ترمیم شده است، در گ ۲۰ مهر بیضوی «بود ذاکر دین نواب شاه ۱۲۹۶» و در برگ پایانی مهر مربع «... برتر خلق جهان علی است» دیده می‌شود.

جلد: تیماج مشکی بدون مقوا. عطف تیماج زرشکی جدید.

۱۶/۵ × ۱۹ سم. ۴۰ گ. ۱۴ س. (ثبت ۸۹۳۳۴)

۸۵۸۶

الروضة البهية (فقه - عربی)**فی شرح اللمعة الدمشقية**

از: شهید دوم زین‌الدین بن علی عاملی (۹۶۶ هـ).
جلد اول کتاب را داراست.

نک: ش ۸۴۱۲.

خط: نسخ. کاتب: محمد نصیر بن حبیب‌الله بیارجمندی. تاریخ کتابت: سه‌شنبه ۱۶ ربیع الثانی ۱۱۲۱ هـ. مکان کتابت: مدرسه عباسیه. عناوین و نشانی متن به شنگرف. تصحیح شده،

دارای حواشی مفصل به نقل از حاشیه سلطان و دیلماج و «میرزا محمد» و «ع ل» و «ملا احمد» و «جم» و «کاتبه محمد نصیر» و «میرزا ابراهیم» و کتاب‌های فقهی دیگر، برگ اول بازنویسی و ترمیم شده است، روی برگ اول مهر بیضوی «بود ذاکر دین نواب شاه ۱۲۹۶» آمده است.

جلد: تیماج زرشکی مجدول ضربی. عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای ترمیم شده.
۱۶/۵ × ۲۴/۵ سم. ۲۶۱ گ. ۲۰ س.

(ثبت ۴۱۶۰۵)

۸۵۸۷

مجموعه**۱. العقد الطهماسبی** (فقه - عربی)

(گ ۲-۲۰ ر)

از: عزالدین حسین بن عبدالصمد عاملی (۹۸۴ هـ).
نک: ذریعه ۱۵/۲۹۰، التراث العربی ۴/۶۹؛ عکسی مرکز احیاء، ۵/۲۱۶-۲۱۷؛ کشف الحجب، ۳۸۳.

۲. ذبائح اهل الكتاب (فقه - عربی)

(گ ۲۰-۲۵ پ)

از: شیخ بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰ هـ).

نک: التراث العربی، ۳/۵۷؛ ذریعه، ۱۰/۳ ش ۲۱؛ مرکز احیاء، ۶/۳۷۹؛ ملى، ۱۴/۲۱۵؛ مجلس، ۲۵/۱۸.

۳. سجود التلاوة (قرائت - عربی)

(گ ۲۵-۲۶ پ)

از: شیخ بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰ هـ).

ظاهراً برگرفته شده از تألیفات شیخ بهایی است در بیان سجده‌هایی که در آیات قرآنی آمده و احکام هر یک از آنها.

انجام: ... فهم مع کونهم واقعین بین القوی المتضادة... معصومون مطیعون مجاهدون... الا هذا المعنی كما اوماً الیه المجیب.

نک: ذریعه، ۶/۵۷-۵۸، ش ۲۹۳.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۱هـ.

عناوین به شنگرف. تصحیح شده، سه رساله اول با یک واسطه از خط شیخ بهائی نوشته شده است، در آغاز رساله‌ها نام رساله و مؤلف آمده است، رساله ششم ظاهراً به خط مؤلف و در حاشیه رساله چهارم و پنجم نوشته شده است و برخی از مطالب بر روی برگ‌های کوچک الصاقی آمده، در برگ اول دو رباعی شعر فارسی و یادداشتی به نقل از نفایس العلوم و برهان فریدالدین داماد در اثبات واجب دیده می‌شود.

جلد: تیماج سبز ضربی ترنج دار.

از: فخرالدین محمد بن حسن بن یوسف بن مطهر (ت ۷۷۱هـ) ۱۹/۵ سم. ۸۹گ. ۲۱س. (ت ۷۴۴۱)

۸۵۸۸

تذکره مدایح ایلخانیه (تراجم-فارسی)

از: خداویردی بن محمد ابراهیم خان قاجار متخلص به ادب (ق ۱۳هـ).

مدایحی را که شعرا در مدح الله قلی میرزا ایلخانی سروده‌اند در کتاب حاضر فراهم آورده و به سال ۱۲۵۶هـ از آن فارغ شده است، نام این شاعران با مختصری از شرح حالشان در مجموعه حاضر دیده می‌شود: اشعار مؤلف با تخلص ادب، میرزا عباس کرمانشاهی متخلص به امید، محمد امین میرزا متخلص به امین، میرزا حسن یزدی متخلص به انور، اختر، میرزا محمد بیدل، میرزا فتح الله بسطامی متخلص به ذوقی، سام میرزا قاجار ولد محمد قلی میرزا ملک آرا متخلص به رضوان، میرزا محمد حسین اصفهانی متخلص به پروانه، سرباز، محمد صادق بن میرزا جانخان هراتی متخلص به سرخوش، مهدی بیگ مهاجر گرجستانی

آغاز: و سجدات القرآن خمس عشرة اربع منها واجبة و هی فی لقمان و فصلت و النجم و اقرأ... انجام: ... و لو اقتدی بالمخالف فقرا ما سجد معه و فی الاعتداد بهذه الصلاة و جهان و لعل الاعتداد اقوی.

۴. اجوبة المسائل (پاسخ-عربی)

المهنائیة (الاولی)

(گ ۲۷پ-۸۲پ)

از: علامه حلی حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶هـ). نک: مرکز احیاء، ۲/۴۱۱؛ مکتبه العلامة الحلی، ۲۹-۳۳؛ دانشگاه، ۵/۲۰۲۱-۲۰۲۵؛ آستان قدس، ۵/۳۹۶-۳۹۷؛ مجلس، ۱۲/۲۵۹-۲۶۰.

۵. اجوبة المسائل المهنائیة (پاسخ-عربی)

(گ ۸۲پ-۸۹پ)

از: فخرالدین محمد بن حسن بن یوسف بن مطهر (۷۷۱هـ).

نک: عکسی مرکز احیاء، ۱/۲۳۴؛ مکتبه العلامة الحلی، ۳۳.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد فهذه صورة المسائل التي سألها المولى السيد العالم... مولانا المولى الاعظم الافضل

۶. تعليقات على

الاجوبة المسائل المهنائیة

(گ حاشیه ۲۸پ- حاشیه ۸۹پ)

از: اسماعیل به محمد حسین مازندرانی خواجهویی (۱۱۷۳هـ).

تعلیقاتی است بر رساله فوق که مؤلف هنگام فتنه افغان در اصفهان به تألیف آن پرداخته است.

آغاز: الحمد لمن الهمه و الشکر لمن علمه و الصلاة و السلام علی اشرف من اکرمه بالرسالة و الهدی لیدل الخلائق الی الطريقة المثلی و الغنیمة العظمی

۸۵۸۹

جنگ نظم و نثر (پراکنده-فارسی و عربی)

از: محمد محسن اویسی.

مشمول بر پراکنده‌هایی بدین عناوین: بخشی از تاریخ عالم آرای عباسی (گ ر-۱۰۰پ)، ماده تاریخ فوت نصیرا همدانی از رونقی همدانی، منشآت نصیرا همدانی، مطالبی به نقل از اخلاق جلالی، تفسیر حسینی، رشحات جامی، کشکول بهائی، الاغانی، ربیع الابرار، خواص الاشیاء، احیاء العلوم، انشایی در وصف کتاب از محمود لنگرودی، طهارت ظاهر و باطن از علی بن سلیمان بحرانی، جاویدان خرد، سیر و سلوک میر علی همدانی که طرق را سه قسم کرده است، از کشف زمخشری، مفتاح الفلاح، اخوان الصفا، منهج الصادقین، شرح ابن ابی‌الحدید، نقایس الفنون، ملل و نحل، منهاج الکرامه، حیات الحیوان، ریاض النعمیم، کشف الیقین، کافی، شفا، تاریخ الحکماء، عوارف المعارف، تحقیق جهة القبلة شیخ بهائی (گ ۱۴۰-۱۴۲ر)، مشایخ الشیعة (گ ۱۴۲-۱۴۶ر)، محاضرات، تاریخ ابن خلکان، حلبة الکمیت، عجائب الاخبار، عمدة الطالب، زهر الکمام، خلق الاعمال جلال‌الدین دوانی (گ ۱۵۴-۱۵۶ر)، میزان الاعتدال، شرح اربعین بهائی، رساله الجمع بین آیتین علامه (گ ۱۶۲-۱۶۴پ)، عیون اخبار الرضا، نمودج العلوم دوانی، احتجاج، پایان کتاب المواقف در ذکر فرق، الوجیزة شیخ بهائی (گ ۱۸۳-۱۸۵ر)، القواعد الاشرافیة از مکاتیب قطب محیی، غرر و درر، حلل مطرز، انشای میر محمدحسین تفرشی به نواب طالنجان، رساله عینیة (گ ۲۱۷پ-۲۲۳ر) با سرآغاز: «سلام الله تعالی علی المجلس الاسمعی المنعمی... اما بعد یا سید الکبراء»، نشر اللثالی (۲۲۳-۲۲۵ر)، تاریخ و صاف، مقصد اقصی، نان و حلوی شیخ بهائی (۲۴۸-۲۵۲پ)، انشاء میرزا جلالا، الصحف الادریسیة.

اشعاری از: رکن صابین، اوحدی، سحابی، خان

متخلص به سرهنگ، سلیمان خان قاجار متخلص به سلیمان، میرزا محمد علی اصفهانی متخلص به سروش، میرزا قاسم شیرازی متخلص به سرور، میر سید علی تهرانی متخلص به شباهنگ، میرزا نصرالله اصفهانی متخلص به شهاب، شاهزاده علی‌رضا میرزا متخلص به شهره، میرزا عبدالرحیم اصفهانی متخلص به طرفه، محمد قاسم خان مازندرانی متخلص به غازی، فدا، میرزا حبیب‌الله شیرازی قآنی، شیخ علی خراسانی متخلص به کلامی، الله‌قلی میرزا ایلخانی قاجار متخلص به کمال، میرزا عبدالوهاب یزدی متخلص به محرم، مریخ، میرزا عبدالله خلیج متخلص به منشی، رضا قلی مازندرانی متخلص به مشرق، میرزا محمد علی تهرانی، میرزا ابراهیم مستوفی مازندرانی متخلص به مینو، علی‌اکبر برادر قآنی متخلص به ندیم شیرازی، نشاطی خان، نغمه، میرزا محمد علی همدانی رئیس پست زنجان متخلص به وفا، رضا قلی خان هدایت، محمد رضا شیرازی متخلص به هما، چاکر.

آغاز: به تاریخ بیست و هشتم شهر ذی‌الحجة الحرام ۱۲۵۶ حکم از سرکار شوکت مدار خدایگانی نواب الله قلی میرزای ایلخانی دام اقباله و اجلاله متخلص به کمال به بنده خاکسار....

انجام:

یار و خلیل ترا مکان به بهشت است

خصم و عدوی ترا مقر به سعیر است

خط: شکسته نستعلیق. به خط مؤلف.

عناوین به قمرز. تصحیح شده، برخی از اشعار به خط ناظمین آنها کتابت شده است نظیر شعر وفا در برگ‌های پایانی به سال ۱۲۹۸ هـ در زنجان، در بدرقه کتاب یادداشت مفصلی از باستانی را در باره مجموعه حاضر دیده می‌شود.

جلد: تیماج سبز.

۲۰×۵/۲۶ سم. ۷۷گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۸۹۷۷)

مولتان (گ ۲۲۵). سال ۱۰۵۵ هـ، در ملتان (گ ۲۵۹)، ۱۰ جمادی الثانی ۱۰۵۵ هـ، در مولتان (گ ۲۶۲).

عناوین به سنگرف یا با خطی سنگرف بر فراز آن نشانی دارد. سطرها چلیپا یا راسته، در گ ۱۲۳ تملك محمد ابراهيم بن محمد معصوم حسینی در اصفهان به مبلغ هزار دینار نقره با مهر مربع «صراط علی حق نمسکه عبده ابراهیم الحسینی» آمده، در گ ۲۱۷ مهر بیضی مؤلف «ابوالمحمّد محسن» دیده می‌شود، لبه بسیاری از برگ‌ها ترمیم شده، روی برگ اول و پایانی مهر بیضی «الراجی عبدالعظیم الحسینی» و تملکی به سال ۱۴۳۰ هـ از ابراهیم حسینی آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای. ضربی ترنج و سرترنج دار. ۱۳/۵ × ۲۲ سم. ۲۶۵ گ. سطرها مختلف. (ثبت ۸۸۰۰۵)

۸۵۹۰

غرائب الاخبار و نوادر الآثار (حدیث - عربی)

از: سید عبدالله بن محمد رضا حسینی شبر کاظمی (۱۲۴۲ هـ).

نک: التراث العربی، ۴/۱۲۳؛ عکسی مرکز احیاء، ۶/۳۴۴-۳۴۵؛ ذریعه، ۱۶/۲۹.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوین به سنگرف، روی برگ اول تملك شیخ احمد بن زین الدین هجری احسانی مطیرفی به سال ۱۲۴۱ هـ و تملك شیخ محمد و مهر بیضی محو شده‌ای دیده می‌شود، در برخی از برگ‌ها مهر بیضی «احمد الطباطبائی» آمده است.

جلد: تیماج مشکی. ضربی ترنج و سرترنج دار، عطف ترمیمی.

۱۴/۵ × ۲۰/۵ سم. ۱۸۸ گ. ۱۸ س.

(ثبت ۶۶۹۲۳)

خانان در مدح شیخ ابوالفضل، میر معیث محوی، طالب آملی، امیر خسرو، شاه داعی، شیخ بهائی، میر محمدباقر داماد، اشکی، خاقانی، فیضی، قدسی، کاتبی، کمال خجندی، ادیب صابر، میر الهی، میرزا فصیحی جهت میرزا ملك مشرقی، نصیرا همدانی، ابن الفارض، ابوسعید ابوالخیر، عطار، عین القضاة، غزنوی، نظامی، ابن یمین، میر عقیل کوثری، محمدیوسف ضابط، میر رضی، مولوی، محمدحسین شوری، ابومحمد، طالب کلیم، حکیم رکن، امانی همدانی، منصور بروجردی، میرزا خلیل، محمدباقر یزدی، شیخ عبدالصمد، رفیع دستور، حکیم سوزنی، امیر خسرو، متنبی، صادقی بیگ نقاش، سلمان ساوجی، مظفر حسین کاشی، ناصر خسرو، فردوسی، میر علی اصغر شیرازی، ابوفراس، زلالی خوانساری، محمد علی همدانی متخلص به دانش، سید محمد نجفی، حسابی نطنزی، فصیحی، سعد اردستانی، مجد همگر، زوزی، اوحدالدین کرمانی، حسن بیگ عجزی، والهی قمی، اکبر شاه، جهانگیر شاه، عارف ایچی، شریف آملی، سعید همدانی، اسد بیگ قزوینی، آذری، عبدالله انصاری، اثیر اومانی، قاضی نور، بهجتی همدانی، شریف کاشی، ملا مؤمن حسین، حضوری، مجیرالدین، میر تشبیهی، علی تقی کمره‌ای، ابوتراب بیگ، نصیرالدین طوسی، مجیر بیلقانی، همام حکیم، محوی، مظفر حسین کاشی، ابن سینا، مرشد بروجردی، میرزا رستم، انیسی، خان احمد گیلانی، عرفی، جمال الدین عبدالرزاق، فضولی، رودکی، میر جعفر کاشی، عبدالواسع، خواجه محمد دهمدار، آقا صفی اصفهانی، میر رفیع، شریف تبریزی، مراد یزدی، محمد امین کشمیری، میر حشمتی.

خط: نستعلیق. کاتب: محمد محسن اویسی.

تاریخ کتابت: ۲۶ جمادی الاولی ۱۰۵۴ هـ مکان

کتابت: مولتان (گ ۱۰۰)، ذی قعدة ۱۰۵۴ هـ (گ

۱۱۱)، صفر ۱۰۵۴ هـ، در مولتان (گ ۱۴۶)، سال

۱۰۴۴ هـ، در مولتان (گ ۱۸۵)، سال ۱۰۵۴ هـ، در

۸۵۹۱

جمع و خرج
(اسناد-فارسی)
از:؟

جمع و خرج عمده التجار حاجی علی عباس است در سال ۱۳۲۷-۱۳۳۲ هـ و در پایان اسنادی در باب دو ماه جیره دواب سواره چهار دولی صاحب‌منصبان و سواره کاران ساخلوی ساوجبلاغ ابواب جمعی عبدالحسین خان سرهنگ معتمدالسلطان در جمادی الاولی و الثانی ۱۳۲۶ هـ آمده است.

خط: نستعلیق و ارقام سیاقی. تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ.

برگ‌ها الوان. در رساله دوم نام صاحب منصبان با مهرهای هر يك آمده و در برگ پایانی یادداشتی از عبدالحسین خان سرهنگ در صحت موارد مندرجه با مهر بیضوی «عبدالحسین ۱۳۲۵» و تأیید دیگری با مهر بیضوی «افخم السلطنه» و تأیید دیگری با مهر بیضوی «قوام لشکر» آمده است.

جلد: گالینگور قهوه‌ای. عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای.

۱۳×۵/۲۰ سم. ۴۰ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۶۶۹۰۸)

مشکی، برگ اول دارای سرلوح مرصع مذهّب جدید، در دو برگ آغازین یادداشتی از حمید کاظم‌زاده در خطاب به نورالله خان که چیزی از کتاب درك نکرده و یادداشت دیگری از عبدالحسین راجی در تأیید گفتار کاظم‌زاده به سال ۱۳۳۸ هـ و یادداشتی به سال ۱۳۳۹ هـ در امانت گرفتن کتاب از نورالله خان مذکور و اشعاری فارسی از سعدی به سال ۱۳۴۱ هـ و تملك حاج محمدرضا به سال ۱۳۳۹ هـ و تملك فیض الله بن عبدالقادر با مهر بیضوی «گشت مهر فؤاد فیض الله» و تملك عبدالعلیم بن احمد افندی با مهر بیضوی ناخوان و تملکی پاك شده و مهر بیضوی «شرف دارد محمّد بر انبیا» و مهر بیضوی «محمّد اسمعیل» و مهر بیضوی «عبده الراجی محمّد علی» دیده می‌شود، در برگ پایانی تملك سلمان الحسینی به سال ۱۳۱۰ هـ و دو یادداشت پراکنده دیده می‌شود، حاشیه بالا و پایین برگ‌ها را موریا نه آسیب رسانده.

جلد: تیماج قهوه‌ای. ضربی ترنج و سرترنج دار، عطف قرمز.

۱۲/۵×۱۹/۵ سم. ۵۹ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۶۶۹۰۳)

۸۵۹۳

خزان و بهار (ادب-فارسی)

از: قاضی محمّد شریف بن محمّد اسماعیل کاشف

شیرازی (ق ۱۱ هـ).

نک: ش ۸۵۱۷.

آغاز افتاده: در ربع مسکون مربع نشینی بر وساده شرف چون ذات شریفش ندیده و صدف گوش گهر سنجان نطق و اشارت عبارتی چون موج خروش بشارتش نشنیده....

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ.

۸۵۹۲

منشآت جامی (نامه‌نگاری-فارسی)

(رقعات جامی)

از: نورالدین عبدالرحمن بن احمد جامی (۸۹۸ هـ).

نک: ذریعه، ۲۳/۲۶، ش ۷۹۰۸؛ مرکز احیاء، (دستنویس) ش ۴۳۲۹؛ مشترک، ۵/۱۸-۲۳؛ مشار فارسی، ۱/۵۴۹ و ۲۶۲۴.

خط: نستعلیق خوش. کاتب: توفیق نامراد گیلانی. تاریخ کتابت: ق ۱۰ هـ.

عناوین به سنگرف. صفحات مجدول به زر و

برگ پایانی یادداشتی به نقل از شیخ بهائی در تفسیر سوره ملک آمده است.
جلد: روغنی دو رو گل و بوته.
۱۱×۱۷/۵ سم. ۲۶۵ گ. ۲۳ س.
(ثبت ۷۴۳۲۹)

۸۵۹۵

رساله‌ای در دستور نظام و قشون
(نظامی-فارسی)
از:؟

چندین درس است در فراگیری تاکتیکهای نظامی و چگونگی صف‌آرایی قشون و دیگر وظایف سربازان، با استفاده از تجربیات فرنگ.
آغاز: در بیان تعلیم و تربیت دسته و باطالیان است تنبیه اگر چه در قواعد نظامیه فرنگستان تعلیم و تربیت دسته را از تعلیمات باطالیان جدا و در ضمن باب دیگر نوشته‌اند....

انجام: ... شکل ذوتسعه اضلاع که اضلاع آن متساوی باشد آن را متسع گویند و اگر نباشد آنرا ذوتسعه اضلاع گویند مانند شکل ۲۳.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوین به قرمز. برخی از برگ‌ها سفید مانده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول ضریبی.

۱۶×۲۱ سم. ۷۰ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۶۶۸۷۵)

۸۵۹۶

الکلمات القصار
(ادب-عربی)
از:؟

کلمات قصار امیرالمؤمنین (ع) است غیر غرر و درر که مؤلف پس از مطالعه کلمات آن حضرت در نهج البلاغه آنها را برگزیده و به ترتیب الفبایی گرد آورده است.

عناوین به شنگرف. صفحات مجدول به زر و مشکی، لبه برخی از برگ‌های آغازین و پایانی کتاب ترمیم شده، روی برگ اول مهر بیضوی «علی اکبر» و در برگ پایانی تملک رضاقلی بن علی اکبر بقال به سال ۱۲۹۱ هـ و دو مهر مربع محو شده دیده می‌شود.

جلد: تیماج مشکی بدون مقوا.

۱۳/۵×۲۳ سم. ۱۰۴ گ. ۱۷ س.

(ثبت ۶۶۸۳۸)

۸۵۹۴

حاشیه انوار التنزیل
(تفسیر-عربی)
از: عبدالحکیم بن شمس‌الدین سیالکوتی
(۱۰۶۷ هـ).

نک: التراث العربی، ۲/۲۵۶؛ معجم المطبوعات، ۱/۱۰۶۸؛ الاعلام زرکلی، ۲/۲۸۳؛ ایضاح المکنون، ۱/۱۴۰؛ مرکز احیاء (دستنویس) ش ۴۳۱۷؛ دانشگاه، ۱/۹۵-۹۳.

خط: نستعلیق زیبا. کاتب: محمدکاظم. تاریخ کتابت: ذی‌قعدة ۱۲۲۵ هـ به امر عبدالجواد حسینی ابن شهید الثالث.

عناوین و نشانی متن به شنگرف. تصحیح شده، دارای حواشی مختصر با عنوان «هدایت الله

الحسینی» و «آقا شریف متولی» و «محمد مهدی

الحسینی»، صفحات مجدول به زر و مشکی با

کمند زرین تحریری، برگ اول دارای سرلوح

مرصع مذهب زیبا با کتیبه‌ای مرصع و مذهب با

کتابت بسمله در زمینه‌ای زرین و در حاشیه گل و

بوته تشعیر به نقش اسلیمی، در پشت برگ دوم

یادداشتی از ابوعبدالله زنجانی در هدیه کتاب از

طرف قاسم آقا طهماسبی تبریزی به وی به سال

۱۳۵۵ هـ و در برگ سوم تملک محو شده فرهاد

میرزا و مهر مربع محو شده‌ای آمده است، در دو

ش ۸۵۹۴: حاشیه انوار التنزیل، آغاز متن

عبدالله متقی، ابوعبدالله رملی، ابویعقوب نهرجوری، محمد مقدسی، علی بن عبدالرحمن، محمد بن علی حسنی موصلی، ابوبکر وراق، ابویعقوب مکفوف، محمد بن علی کتانی، شمیط بن عجلان، سلیمان راسبی، سهل بن عبدالله تستری، بکر بن عبدالله مزنی، ثابت بنانی، محمد بن سعید مروزی، ابوعثمان جریری، ابوجعفر نیسابوری، حسن بن هانی، ابوسعید قرشی، خلیل بن احمد، یوسف بن الحسین، فتح بن شخرف، عبدالله بن محمد رازی، شاه کرمانی، ابوالقاسم الحکیم، ابوعلی جوزجانی، انکاکای، مطرف بن عبدالله، علی بن سعید قطان، سمنون بن الحسین، بندار بن الحسین، ابوعبید بناجی، شاه بن شجاع، حارث محاسبی، عمرو بن عثمان مکی و...

مؤلف اشعاری به نقل از حسن بن علی الفقیه با عنوان *أنشدنی و سعید بن عبدالعزیز با عنوان أنشدنا* آورده و در دو مورد چند بیت شعر از خود با عنوان «أنشدت» آورده است که عبارتند از:

فقلت لاصحابی هی الشمس ضوءها

قريب و لكن فى تناولها بعد

* * *

دخلنا كارهين لها فلما

الفناها خرجناها كارهينا

و ما حب البلاد بنا و لكن

امر العيش فرقة من هوبنا

* * *

ما للفراق رماه اليه منه به

لا فرق الله ما بين المحبين

* * *

ان يوم الفراق قطع قلبى

قطع الله قلب يوم الفراق

در بحث فتوت که گویا باب نخست کتاب بوده و از آغاز افتاده، جمله‌ای فارسی به نقل از نوح مدینی آمده است بدین عبارت: «جوانمردی شش جیز است: جیم از جود

در فهرست فیضیه، ۱/ ۲۲۰، نسخه‌ای با همین مشخصات و به نام *الكلمات القصار* معرفی شده است و در مجلس، ۱۱/ ۲۱۷، و عکسی مرکز احیاء، ۱/ ۲۳۶، نیز نسخه‌ای با همین خصوصیات به نام *غرر الحكم* و درر الکلم به ثبت رسیده است.

آغاز: الحمد لله قابل اولیائه من شکوک ظلم العمی و خامد اعدائه عن سلوک نعم الهدی الذی خلع علی المصطفین من عباده خلع الرضوان و التقی و توج المجتبین من صفوته بتیجان الکرامة و الرضا....

انجام: ... يستدل على حلم الرجل بقلة كلامه و على مروته بكثره انعامه.

آغاز کلمات قصار: ان احب العباد الى الله عبد اعانه على نفسه فاستشعر الحزن فتجلبت الخوف....

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

عناوین به قرمز. پشت برگ آغازین یادداشتی درباره کتاب حاضر از سید محمد جزائری آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای. ضربی مجدول، عطف

تیماج مشکى.

۱۵×۲۱/۵ سم. ۲۱۴ گ. ۱۲ س.

(ثبت ۸۵۸۳۸)

۸۵۹۷

سیر و سلوک

(عرفان - عربی)

از:؟

رساله‌ای است در تصوف و سیر و سلوک مشتمل بر چندین باب که از بزرگان صوفیه در آن بسیار نقل کرده است که نام این افراد در آن دیده می‌شود:

ابوعلی رودباری، امام صادق (ع)، امام حسن بن علی (ع)، جعفر مغازلی، محمد بن منصور طوسی، ابویعقوب خیاط، ابن عطاء، رویم، ابن ابی‌الجواری، ابوسلیمان دارانی، ابوعبدالله صوالی، یوسف بن الحسین، ابوعبدالله انطاکی، محمد بن واسع، سهل بن

است، و واو از وفاست، و الف از امانت است و میم از مروت است، و ر از رحمت است و دال از دیانت است، هر کس که این چیزها در صحبت ندارد او را از جوانمردی نصیب نیست».

نویسنده از اهل تسنن است و آغاز بیشتر ابواب با عبارت «قال اصحاب اللسان» شروع می‌شود.

برگ‌هایی از رساله تحفة السقرة الى حضرة البررة جلال‌الدین احمد نیز در برگ‌های پایانی کتاب با رساله ما مخلوط شده است که هر دو رساله به یک خط است و در نسخه حاضر فقط مقداری از باب پنجم و هفتم و نهم به صورت پراکنده آمده است.

این عناوین در کتاب آمده: باب فی لبس الصوف و المرقعات، الفراق، الانس، النیة، الاخلاص، صفة الاولیاء، المشاهدة، الاشارات، الانابة، الصدق، الحکمة، الاعتصام، الیقین، التقوی، معرفة النفس و مخالفتها، ذکر القلوب، التوبة، الخوف، الرجاء، الوفاء، الرضا، الزهد، المراقبة، الحیاء، التوکل، التفکر، التواضع، الورع، المروة، ادب النفس، حسن الخلق، الحلم، المداراة، القناعة، ذکر الجوع.

آغاز افتاده: النعمة و تنسی المصیبة کقول یوسف علیه السلام و قد احسن بی اذ اخرجنی من السجن و قیل الفتوة أن تأتیمما و لاتری

انجام افتاده: ... قال الانطاکی یشتاکی الغائب و ما غبت عنه مذ و جدته قال النصرأبادی رحمه الله للخلق.

خط: نسخ عرب. تاریخ کتابت: ق ۸هـ.

عناوین به مشکی درشت. صفحات مجدول به شنگرف، تصحیح شده، دارای حواشی مختصر، در هشت برگ آغازین اشعاری فارسی به خط حسین رضوی و مهر بیضوی «زینل» و در چهار برگ پایانی نیز اشعار متفرقه‌ای به خط همو و سه انشای پراکنده و تملک محمد بن محمد سعید رضوی به سال ۱۳۰۶هـ و مهر بیضوی «عبده محمد بن محمد سعید الرضوی» دیده می‌شود،

برخی از برگ‌ها در صحافی جا به جا شده است. جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا. ۸/۵×۲۱/۵ سم. ۱۹ گ. ۱۹ س. (ثبت ۷۴۳۸۱)

۸۵۹۸

جنگ

(شعر-فارسی)

از:؟

گزیده‌هایی است از دیوان رودکی، صابر ترمذی، حسن غزنوی، مختار غزنوی.

آغاز بخش اول:

سپهر دولت و دین آفتاب هفت اقلیم

ابوالمظفر شاه مظفر ابراهیم

خط: نستعلیق دوستونی. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

برگ اول دارای سرلوح مذهب مرصع با کتیبه‌ای مذهب و مرصع در زیر آن و در حاشیه نقش گل و بوتۀ مذهب به نقش اسلیمی، صفحات مجدول به زر و مشکی و با کمندی به زر و مشکی که دنباله مطالب متن در آن آمده است به صورت چلیپا، در پشت برگ اول یادداشتی از شخصی که کتاب از پدرش به او رسیده با درخواست فاتحه از خوانندگان آمده است.

جلد: تیماج دو رو. رو مشکی، اندرون قهوه‌ای. کاغذ: ترمه.

۱۵×۲۵ سم. ۲۵۸ گ. ۲۱ س. (ثبت ۶۶۸۷۱)

(۸۵۹۹)

رسالة في الفروع المالكية

(فقه-عربی)

از: ابو عبدالله محمد بن ابی زید قیروانی (۳۸۹هـ).

در واجبات امور و سنن مؤکده و نوافل و مقداری از آداب و جمله‌ای از اصول فقه بنا بر مذهب مالک در چندین باب. این رساله به نام رساله ابن ابی زید در بیروت به چاپ رسیده است.

ش ۸۵۹۷: سیر و سلوک، آغاز متن

انجام: ... لیمدحه فی نظم اخترعه و مدح انتظمه
فاغفر اللهم لهذا الساعی ایضاً و اختتم لنا بحسن العاقبة و
حصول العافیة...

نک: مرعشی، ۱/۱۳۴؛ کشف الظنون، ۲/۱۳۳۵؛
معجم المؤلفین، ۳/۱۵۲؛ دانشگاه، ۲/۷۱۵-۷۲۱.
خط: نسخ. در عصر مؤلف.

عناوین به شنگرف. تصحیح شده و چند برگ
پایانی کتاب و تاریخ تألیف به خط مؤلف و
امضای بلاغ و مقابله‌ای ظاهراً از مؤلف آمده
است، روی برگ اول يك بيت شعر فارسی به
تاریخ ۱۳۴۴هـ و روی برگ دوم نام کتاب و
مؤلف و وقفنامه کتاب از امیرابراهیم آقا به سال
۱۱۴۲هـ دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار.
۱۴×۲۱/۵ سم. ۷۶گ. ۱۹س. (ثبت ۶۶۸۹۱)

۸۶۰۱

منشآت و سیاق (نامه‌نگاری-فارسی)
(دستور ترسل و انشاء)

از: الله قلی بن رضا قلی بروجردی (ق ۱۳هـ).
مشمتمل بر مراسلاتی که بین سلاطین و علماء و
فضلاء و والدین و تمسکات و قبضات و غیره نوشته
می‌شود و در پایان طریق سیاق‌نویسی آمده است.
نوشته شده برای آقا محمد قاسم در سلخ شوال
۱۲۱۹هـ.

خط: شکسته نستعلیق درهم و سخت خوان. به
خط مؤلف.

عناوین به شنگرف. در برگ پایانی دو بیت شعر
یادگاری به سال ۱۲۴۳هـ آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای. ضربی ترنج و سرترنج و
لچکی دار بدون مقوا.

۱۴/۵×۲۱ سم. ۶۴گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۶۶۸۹۳)

آغاز: الحمد لله الذی ابتداء الانسان بنعمته و صوره
فی الارحام بحکمته و ابرزه الی رفقه و ما یسر له من رزقه
و علمه ما لم یکن یعلم....

انجام: ... و من السنن و الرغائب و الآداب و انا أسأل
الله ان ینفعا و ایاک بما علمنا و یعیننا و ایاک علی القيام
بحقوقه فیما کلفنا و لا حول و لا قوة إلا بالله العلی
العظیم.

نک: کشف الظنون، ۱/۸۸۰؛ هدیه العارفین، ۱/
۴۴۷.

خط: نسخ. کاتب: محمود بن احمد بغدادی.
تاریخ کتابت: شعبان ۹۹۳هـ.

عناوین به شنگرف. تصحیح شده، روی برگ اول
چند بیت شعر عربی و چند یادداشت پراکنده و
نام کتاب و مؤلف و کاتب و در برگ پایانی آیه‌ای
از قرآن به سال ۱۱۲۳هـ آمده است.

جلد: گالینگور قهوه‌ای. عطف و گوشه‌ها تیماج
قهوه‌ای.

۱۵×۲۰/۵ سم. ۸۴گ. ۱۳س. (ثبت ۶۶۹۳۵)

۸۶۰۰

شرح و تخمیس قصیده البردة (ادب-عربی)
از: جلال بن قوام بن حکیم.

تألیف شده به درخواست عبدالله بن عبدالله یافعی
یمنی که در رؤیا پیامبر خواسته آنرا تخمیس نماید،
هدیه نموده به غیاث‌الدین شاهرخ بهادر با عناوین
«مخمسه-نرها» در ۸۱۲هـ تألیف شده است.

ظاهراً نسخه حاضر غیر از شرح مختصر مؤلف بر
همین قصیده است که در ۷۹۲هـ تألیف آن پایان یافته و
نسخه‌ای از آن در کتابخانه مرعشی به ش ۱۱۰ موجود
است.

آغاز: الحمد لله الذی انزل علی عبده الكتاب و کفی
به میعا و فخارا ثم ارسله كافة للناس بشیراً و نذیراً یعظهم
و یدعوهم....

ش ۸۶۰۰: شرح و تخمیس قصیده برده

۸۶۰۲

الاربعون حديثاً

(حدیث-عربی)

از: امیر جمال‌الدین عطاءالله بن فضل‌الله محدث حسینی دشتکی (ق: ۱۰هـ)

نک: ذریعه، ۴۲۱/۱، ش ۲۱۶۸؛ مجلس، ۲۲۵/۱۱؛ ملی، ۲۴۹/۱۰؛ فهرستگان حدیث، ۱۱۷/۲-۱۱۸.

خط: نسخ مغرب. تاریخ کتابت: ۹۶۶هـ.

عناوین به سنگرف و لاجورد و زر. برگ اول دارای سرلوح مذهب مرصع با کتیبه‌ای مرصع، صفحات مجدول به زر و مشک و لاجورد، تصحیح شده، روی برگ اول تملک نعیم بن محمد رضی خوانساری و مهر مربع «... نعیماً و ملکاً کبیراً» و اشعاری به عربی و تملک عبدالکریم بن سلطان محمد تبریزی با مهر بیضوی «الفقییر عبدالکریم» و روایتی علوی و در برگ آخر نیز تملک عبدالکریم مذکور و مهر بیضوی «یا غافر الذنوب» دیده می‌شود.

جلد: تیماج زرشکی. عطف ترمیم شده.

۱۵/۵ × ۲۳ سم. ۵۳ گ. ۹ س. (ثبت ۶۶۸۸۴)

۸۶۰۳

لغت

(لغت-عربی به فارسی)

از:؟

آغاز: باب الالف مع الالف ابتداء آغاز کردن ابتغاء خواستن ابتلا آزمودن و در بلا و رنج افکندن....

انجام: ...ملکی است که حکمای یونان آنجا بودند مع الها یاه کلمه‌ای است که برای راندن شتر گویند مع الیاء یومی بضم میم و فتح و او و تشدید یاء آخر نام.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: چهارشنبه ۱۴ رمضان ۱۲۴۲هـ.

عناوین و نشانی‌ها به قرمز و در برخی از موارد نانویس. تصحیح شده، روی برگ اول چند یادداشت پراکنده و سپس سه برگ سفید و در

برگ پایانی نیز چند فائده پزشکی دیده می‌شود. جلد: تیماج دورو. رو مشک و ضریب ترنج و سرترنج‌دار با سجع «یا قاضی الحاجات»، اندرون تیماج قهوه‌ای ضریب ترنج و سرترنج‌دار.

۱۴ × ۱۹ سم. ۳۱۵ گ. ۱۸ س.

(ثبت ۶۶۸۹۵)

۸۶۰۴

ترجمة عدة الداعي و نجاح الساعي

(دعا-فارسی)

از: نصیرالدین محمد بن عبدالکریم انصاری (ق: ۱۰هـ)

آغاز افتاده: و طلب نمودن از خدای تعالی رد می‌کند بلا را اگر چه آن بلا... شده باشد و حکم شده باشد به نزول آن بلا و موقوف نباشد... آن بلا مگر به اجرای آن حکم....

انجام: ...مادام که مختلف باشد صباح و شام و در عقب ظلمت و تاریکی روشنی و ضیا باشد و الحمد لله رب العالمین.

نک: مرعشی، ۳/۳۲۶، ش ۱۱۵۴؛ مجلس، ۳۰/۴۱۷؛ دانشگاه، ۵۹۶/۷؛ سنا، ۲۶۹/۱؛ نشریه، ۵۹۶/۷؛ ذریعه، ۱۱۶/۴؛ ملک، ۱۳۷/۲.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۲هـ.

عناوین به سنگرف. صفحات مجدول به سنگرف و در برخی از برگ‌ها با کمندی به سنگرف، عناوین ابواب و فصول در حاشیه به مشک درشت آمده است، تصحیح شده، برخی از برگ‌ها در صحافی جایجا شده است، حاشیه برخی از برگ‌ها و صالی شده.

جلد: تیماج قهوه‌ای. ضریب ترنج و سرترنج‌دار، عطف تیماج زرشکی.

۱۰/۵ × ۱۹ سم. ۱۹۶ گ. ۱۸ س.

(ثبت ۶۶۸۹۷)

ش ۸۶۰۲: الاربعون حدیثا، آغاز متن

ش ۸۶۰۲: الاربعون حدیثا، صفحه دوم متن

۸۶۰۵

بدایع الانشاء

(نامه‌نگاری - فارسی)

از: یوسف بن محمد بن یوسف یوسفی هروی (۹۵۰هـ).

آغاز افتاده: تعالی ذنبه که این رساله‌ای است مسمی به بدایع الانشاء مشتمل بر محاورات سؤالی و جوابی که جهت فرزند عزیز قره العین رفیع‌الدین حسین ...

انجام افتاده: ... وسایل حصول آم ال فلان مهیا باد و لیالی فلان به اکتساب اسباب جمعیت مصروف باد صیت صفات فلان با...

نک: ملک، ۷/ ۸۱؛ دانشگاه، ۱۵/ ۴۲۲۷-۴۲۲۹؛ منزوی، ۳/ ۲۰۸۶؛ مشترک، ۵/ ۳۰-۳۸.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: اوائل ق ۱۱هـ.

عناوین به شنگرف. در برگ اول تملکی با مهر بیضوی «اسدالله» و مهر مربع «وکیل الرعایا» و در برگ دوم مهر دائری بزرگ «ملا میرزا محمد بن دایم...» و در برگ ۱۷۴ و ۱۸۳ مهر بیضوی «بندۀ کمترین دالم بابا» و در برگ ۱۸۳ پ مهر بیضوی «بندۀ کمترین دالم علی» دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای. بدون مقوا با جدول‌کشی ضربی.

۹×۱۶ سم. ۱۸۵گ. ۱۶س. (ثبت ۶۶۹۰۱)

۸۶۰۶

دوحة الاردشیریه

(اخلاق - فارسی)

از: علی محمد بن محمد شریف عربی استرآبادی (ق ۱۱هـ).

در علم سیاست مدن و ضوابط ملکی و قوانین سلطنت، تألیف شده به نام ابوالمظفر اردشیر میرزا.

تاریخ تألیف: ۱۲۵۱هـ.

در یک مقدمه و سه مقاله و یک خاتمه بدین عناوین: مقدمه: در بیان مطالبی چند که لازم است دانستن

آنها پیش از شروع در مقصود، در ۷ فصل.

مقاله اول: در بیان مضامین نصایح عالیه و کلمات شافیه ائمه هدی علیهم السلام، چهار حدیث.

مقاله دوم: در بیان سلوک با خلقان و حقوق اصناف ایشان، در ۱۰ فصل.

مقاله سوم: در بیان سلوک با کفار و حقوق آقا بر بندگان و بالعکس، در سه باب.

خاتمه: در دو مطلب: ۱. در بیان جواری چند که ارحام مطهره آنها اصداف گوهرهای فاخره بعضی از ائمه طاهرین گردیده و آنها هفت بزرگوارند. ۲. در بیان سبب اختیار آن بزرگواران کنیزان را و ترجیح آنها بر اقارب و خویشان خود.

آغاز: الحمد لله الذی مالک الملك و قاسم الانوار... حمدی بی‌نهایت و حد و مدحی خارج از احاطه احصی و عد شاهی را جل و علا سزااست که سلاطین جهان ربنا ظلمنا گویان اعتراف به عبودیت و اقرار به ربوبیت او کرده‌اند....

انجام: ... و محتمل است نیز بعضی به طریق نکاح و بعضی به طریق ملک و یمین و بعضی به طریق تحلیل بوده باشند.

خط: نستعلیق. کاتب: میرزا بابای پرناک. تاریخ کتابت: ۱۸ صفر ۱۲۵۱هـ.

عناوین به شنگرف. عبارات عربی نسخ. روی برگ اول یادداشت فوت میرزا رضا در ۱۳۱۳هـ در نجف اشرف و در برگ دوم یادداشتی در نام مؤلف و اینکه کتاب را جهت سرکار آقا نوشته به سال ۱۲۵۱هـ با مهر بیضوی محو شده و در برگ پایانی یادداشتی در تاریخ تولد محمد یوسف به سال ۱۳۱۴هـ که پس از دوازده سال پدرش بچه‌دار شده دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای. ضربی ترنج و سرترنج و لچکی دار.

۱۱×۲۱/۵ سم. ۹۵گ. ۱۹س. (ثبت ۶۶۸۹۸)

۸۶۰۷

آیین بهین

(اخلاق - فارسی)

از: ابوالفضل عباس بن احمد یمانی.
داستان مردی کامندک نام که کارپرداز یکی از راجه‌های هندوستان بوده و آیین‌نامه‌ای به زبان سانسکریت در ۲۰ فصل نگاشته و مترجم آنرا به فارسی ترجمه و به ناصرالدین شاه اهدا نموده و خود حواشی بر آن افزوده است.

آغاز: دمام به نام یزدان ترزبان بودن و پیایی سر نیاز بر زمین سودن سر نامها به ستایش دوستان خدا آراستن و از بخشنده مهربان همواره بهبود خود خواستن... انجام: ... و سپاه خود را بجنگانند تیرانداز و نیزه‌داران و سیف یازان هر يك به قاعده خود به فرمان سالار خویش یورش بکند و هنر خود ظاهر نمایند.

خط: نستعلیق. کاتب: ابوالقاسم. تاریخ کتابت: ۹ رجب ۱۳۰۶ هـ. مکان کتابت: دار الاقبال بهوپال. عناوین به شنگرف. در دو برگ پایانی شرح حال مختصری از مؤلف به قلم میرزا محمدعلی مالک چاپخانه جعفری لکهنو و مؤلف کتاب نجوم السماء آمده و در آن متذکر شده که مؤلف متولد ۱۲۴۱ هـ در بنارس است و از شاگردان میر خیرات علی خان فیض آبادی و غالب دهلوی و اشاره به برخی از تألیفات وی.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۲۰ × ۳۱ سم. ۳۵ گ. ۱۴ س. (ثبت ۸۸۰۰۴)

۸۶۰۸

مجموعه**۱. سرگذشت پیامبر**

(تاریخ - فارسی)

(گ ۱ - پ ۸۰)

از:؟

مجموعه داستان‌هایی است در زندگی پیامبر (ص) و برخی از معجزات آن حضرت و به مناسبت به ذکر

فضایل و مناقب امیرالمؤمنین (ع) و برخی از معجزات آن حضرت نیز پرداخته است.

آغاز: در روایت آورده‌اند از عبدالله جابر در فضیلت حضرت رسالت پناه علیه السلام که آن روز خدای تعالی این امر را فرستاد که و انذر عشیرتک الاقربین پیغمبر اقربای خود را جمع می‌کرد و می‌ترسانید از عذاب خدا... انجام: ... القصه پیغمبر با فتح و ظفر بازگشته به مدینه آمد اهل مدینه ایشان را استقبال نموده و همه شاد و خرم شدند.

۲. نظم چهل حدیث

(حدیث - فارسی)

(گ ۸۱ - پ ۸۴)

از:؟

نظم چهل حدیث علوی است که نسخه‌ای از آن در مدرسه مروی ۳۲۵ معرفی شده است.

آغاز: المسلم من سلم المسلمون من لسانه ویده مسلم آن کس بود به قول رسول
گر چه عامی بود و گر عالم
که به هر جا بود مسلمانی
باشد از قول و فعل او سالم
انجام: ... لا یشیع المؤمن...

هر که در خصلت مسلمانی
باشد از نقد دین گرانمایه

کی پسندد.....

..... گرسنه همسایه

خط: نستعلیق. کاتب: علی. تاریخ کتابت: ربیع الاول ۱۳۷۰ هـ (پایان رساله دوم).

عناوین در رساله اول با خطی مشکی بر فراز آن و در رساله دوم به مشکی درشت نشانی دارد.

جلد: گالینگور زرشکی. عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای.

۱۵ × ۲۰ سم. ۸۴ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۴۱۲۵)

۸۶۰۹

شرح اللباب فی علم الاعراب (نحو-عربی)
از: قطب‌الدین محمد بن مسعود سیرافی فالی (ق
هـ۸).

نک: روزاتی، ۱/ ۵۰-۵۷؛ کشف الظنون، ۲/ ۱۵۴۴؛
الاعلام زرکلی، ۷/ ۹۶؛ هدیه العارفین، ۲/ ۱۴۲؛ مرکز
احیاء، ۲/ ۲۴۹-۲۵۰.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ۵ رجب ۸۳۴ هـ.
عناوین و نشانی متن به شنگرف. تصحیح شده،
دارای حواشی مختصر، برگ اول و آخر کتاب به
خط سید محمدعلی روزاتی از روی نسخه‌ای
به خط محمود کتابت سال ۷۷۹ هـ بازنویسی
شده، در آغاز سه برگ سفید افزوده شده و بر
روی برگ اول یادداشتی درباره نسخه حاضر و
شروح مختلف لباب به خط محمدعلی روزاتی
با رمز «م ر» دیده می‌شود.

جلد: تیماج سبز. ترنج و سرترنج دار.
۱۳ × ۲۱ سم. ۲۵۳ گ. ۲۵ س. (ثبت ۶۶۹۷۴)

۸۶۱۰

دیوان عرفی شیرازی (شعر-فارسی)
از: جمال‌الدین محمد بن زین‌الدین علوی عرفی
شیرازی (هـ۹۹۹).

مشمول بر رساله نفیسه نفسیه، مجمع الابکار،
خسرو شیرین، مثنویات، قصاید، مقطعات.

نک: منزوی، ۳/ ۲۴۳۷-۲۴۴۲؛ ذریعه، ۹/ ۷۱۲؛
مشار فارسی، ۲/ ۲۳۴۰؛ مجلس، ۳/ ۳۵۱؛ دانشگاه، ۳/
۳۴۳۵.

خط: نستعلیق زیبا. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ.
صفحات مجدول به زر و مشکى و لاجورد،
صفحات زرافشان، در برگ آغازین و آغاز
مجمع الابکار و آغاز قصائد دارای سه سرلوح
مرصع مذهب با حاشیه‌سازی گل و بوته به نقش

اسلیمی زرین و دارای کتیبه‌هایی مرصع و مذهب
که نام هر يك از بخش‌های کتاب با سفیداب
تحریری بر زمینه‌ای زرین گل و بوته‌دار نقش
بسته است و مابین سطرهای آن زرین دندان
موشی، در آغاز خسرو شیرین و مقطعات دو
کتیبه مرصع مذهب آمده با نام آنها به سفیداب
تحریری در زمینه‌ای زرین و نقش گل و بوته، در
پایان هر يك از بخش‌های کتاب مهر مربع محو
شده‌ای دیده می‌شود، روی برگ اول یادداشتی
در باره نسخه حاضر آمده است.
جلد: مشمعی، عطف و دور تیماج مشکى.
۱۱/۵ × ۲۰ سم. ۱۶۹ گ. ۱۴ س.

(ثبت ۸۸۰۱۰)

۸۶۱۱

مجموعه

۱. ذخائر العقبی (تاریخ معصومین-عربی)
فی مناقب ذوی القربی
(گ ۲ پ-۱۱۱ ر)

از: محب‌الدین احمد بن عبدالله بن محمد طبری
مکی (هـ۶۹۴).

نک: التراث العربی، ۳/ ۵۸؛ کشف الظنون، ۱/ ۸۲۱؛
اهل البيت فی المكتبة العربیة، ۱۷۵؛ ذریعه، ۱۰/ ۶؛
سپهسالار، ۴/ ۵۴۷.

۲. معرفة علم الحدیث (درايه-عربی)
(گ ۱۱۱ پ-۱۱۳ ر)

از: میر سید شریف علی بن محمد گرگانی (هـ۸۱۶).
آغاز: المقدمة فی معرفة انواع علم الحدیث و هی
عشرون نوعاً الاول اشتراط الاسناد و هی شی عظیم...
انجام: ...هل هو اخبار او انباء فالجمهور علی انه
اخبار ثم الاحادیث جمع احذوثة و هو ما یحدث به.
نک: عکسی مرکز احیاء، ۶/ ۸۶.

ش ۸۶۰۹: شرح اللباب فی علم الاعراب، برگ ۲۵۲ پشت

ش ۸۶۰۹: شرح اللباب فی علم الاعراب. برگ ۲۵۳ رو

ش ۸۶۱۰: دیوان عرفی شیرازی، آغاز مجمع الابدکار

ش ۸۶۱۰: دیوان عرفی شیرازی، آغاز قصاید

۳. نظم درر السمطین (فضائل معصومین - عربی)
فی فضائل المصطفی و المرتضی و البتول
و السبطین
(گ ۱۱۴ پ - ۱۸۶ ر)

از: محمد بن یوسف بن حسن بن محمد زرنندی
مدنی انصاری (پس از ۷۵۰ هـ)
نک: اهل البیت فی المکتبۃ العربیة، ۶۴۵-۶۴۷؛
نشریه، ۱۲۳/۳؛ مشار عربی، ۹۵۹.
خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۱۱ هـ.
عناوین به شنگرف. تمامی رساله‌ها تصحیح
شده‌اند با حاشیه‌نویسی مختصر برخی با عناوین
«عبدالنبی عثمانی نظاری عفی عنه»، روی برگ
اول نام رساله‌ها به خط محمد حسین جلیلی و
اینکه کتاب را در کرمانشاه خریده و در برگ دوم
نام رساله اول و مؤلف و مهر بیضوی «عبد محمد
بن هادی» و تملک ابن محمد حسین... الکاظمی
النجفی (که مقداری از نام در ترمیم از بین رفته) و
در آغاز رساله سوم مهر بیضوی «عبد محمد
جعفر بن محمد علی» و در برگ پایانی مهر
بیضوی «عبد جواد بن محمد رضا» دیده
می‌شود.
جلد: تیماج قهوه‌ای. ضربی ترنج و سرترنج‌دار.
۱۱/۵ × ۱۸ سم. ۱۸۶ گ. ۲۱ س.
(ثبت ۷۴۳۲۶)

۱۰/۵ × ۲۰ سم. ۸۰ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۷۴۱۲۰)

۸۶۱۳

منشئات (ترسل) (نامه‌نگاری - فارسی)
از:؟

مشمول بر منشئاتی که در جاهای مختلف به کار
آیند نظیر تمسک دیوانی، عهد نامه، جواب حکایت،
خطاب با پیران، مادر، برادر، همشیره، سلاطین، سادات،
قضات، مشایخ، امرا، پیشه‌کاران، تعزیت نامه، به ارباب
حکم و فرمان، سلطان خلیل حاکم شیراز، ودیعت نامه
و... در برخی از منشئات تاریخ ۹۸۷ هـ دیده می‌شود.
آغاز افتاده: افشار شیروانی چند کلمه حسب القبض
قلمی شد تا عند الحاجه حجت باشد تحریراً فی شهر ذی
قعدة الحرام سنة ۹۸۷....

خط: رقاع. تاریخ کتابت: ق ۱۱۰ هـ.
عناوین به شنگرف. در بین سطرها ترجمه برخی
از کلمات آمده است، برخی از برگ‌ها رطوبت
دیده و برخی از آنها وصال شده‌اند.
جلد: تیماج قهوه‌ای. ضربی ترنج و سرترنج و
لچکی دار، عطف و دور تیماج مشکی ترمیمی.
۱۱/۵ × ۱۸/۵ سم. ۱۰۴ گ. ۵ س.
(ثبت ۸۸۰۰۹)

۸۶۱۴

نظامنامه ارکان اداری قشون (اسناد - فارسی)
از:؟

نظامنامه ارکان اداری قشون و ما یحتاج لشکر و
لشکریان را در چهار رکن و ۲۰۸ ماده بیان داشته است.
آغاز: کلیات تعریف ۲۰۱ مقصود از ارکان اداری
قشون پیش‌بینی احتیاجات مادی قشون و تهیه کردن ما
یحتاج و تشخیص و حواله اعتبارات نقدی و جنسی
مربوط به هر نوع احتیاج....

۸۶۱۲

جنگ (بیاض) (شعر - فارسی و ترکی)
از:؟

مشمول بر اشعاری در مراثی از: طالب، مهجور،
جوهری، مظلوم، دل ریش، شکوهی، ساقی، ذکری،
سرباز، مادح.
خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۱۴ هـ.
جلد: تیماج قهوه‌ای.

است دیده می‌شود و نیز تملك علاء الحكماء به سال ۱۳۳۷هـ. در سه برگ آغاز فهرست مطالب کتاب آمده است، برگ اول دارای سرلوح مذهب مرصع با حاشیه‌سازی گل و بوته به نقش اسلیمی و زرین مرصع در حاشیه دو برگ اول، در برگ پایانی چند تاریخ تولد از فرزندان اسدالله نعمت‌اللہی به سال ۱۲۵۶هـ آمده است.

جلد: تیماج قرمز. ضربی ترنج و سرترنج و چهار لچکی.

۲۳/۵ × ۳۷ سم. ۲۸۵ گ. ۳۱ س.

(ثبت ۶۶۸۴۲)

۸۶۱۶

ناسخ التواریخ (تاریخ-فارسی)

از: لسان‌الملک میرزا محمدتقی خان بن علی سپهر کاشانی (۱۲۹۷هـ).

جلد: دوم از امام زین‌العابدین (ع).

نک: ایضاح المکنون، ۲/۶۱۴؛ ذریعه، ۶/۲۴، مرعشی، ۱۲/۱۷۴؛ مشار فارسی، ۵/۵۱۱۱-۵۱۲۰؛ فهرستواره، ۱/۶۶۳-۶۶۴.

خط: نستعلیق. به خط مؤلف. کاتب: عباسقلی سپهر. تاریخ کتابت: جمادی الآخرة ۱۳۱۶هـ.

عبارات عربی نسخ معرب، عناوین با خطی مشکی بر فراز آن نشانی دارد، تصحیح شده، در ۱۵ برگ آغازین فهرست مطالب کتاب با مهر بیضوی «مشیر افخم عباس‌قلی سپهر» و در برگ پایانی یادداشتی از مؤلف آمده که مدت تحریر ۱۱ ماه و ۸ روز و شروع آن از سلخ جمادی الاول ۱۳۱۲هـ تا ختم آن در جمادی الاول ۱۳۱۳هـ بوده است.

جلد: تیماج قرمز.

۲۱/۵ × ۳۴ سم. ۵۲۳ گ. ۲۵ س.

(ثبت ۶۱۴۶۳)

انجام: ... ۲۰۸ کلیه نمونه‌های لوازمات تا مدت ده سال در انبار نمونه نگاهداری شده و بعد تحویل موزه قشون خواهد گردید.

خط: نستعلیق زیبا. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ.

عناوین به مشکی درشت و ثلث و نستعلیق. در ۹ برگ آغازین فهرست مطالب کتاب با اشاره به صفحه و ماده آنها دیده می‌شود.

جلد: گالینگور مشکی.

۲۰/۵ × ۲۶ سم. ۴۰ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۸۸۰۰۳)

۸۶۱۵

بستان السیاحه

(سفرنامه-فارسی)

از: حاج زین‌العابدین بن اسکندر شیروانی، متخلص به تمکین (۱۲۵۳هـ).

نک: ذریعه، ۳/۱۰۶؛ مشار فارسی، ۱/۷۶۳-۷۶۴؛ فهرستواره، ۱/۶۶-۶۷؛ مجلس، ۲۱/۱۸.

خط: نستعلیق. کاتب: محمدباقر بن محمد اسماعیل شیرازی متخلص به تشنه. تاریخ کتابت: یکشنبه غره ربیع الثانی ۱۲۵۴هـ. مکان کتابت: شیراز.

عناوین به قرمز. صفحات مجدول به اکلیل و مشکی و آبی و دارای کمندی مشکی. روی برگ اول تملك عبدالعلی میرزا نایب‌الایاله متخلص به عبدی در سال ۱۲۹۵هـ و در حضور حاج آقا محمد منور علی شاه قطب سلسله نعمت‌اللہی شیراز و تملك احمد بن محمدعلی طهرانی با مهر بیضوی «با احمد» و تملك عبدالعلی میرزا احتشام‌الدوله ابن فرهاد میرزا با مهر بیضوی «معمدالدوله» و «احتشام‌الدوله» و یادداشتی از همو که کتاب را به امانت به ظهیرالدوله علیخان ایشیک آقاسی داده و شخصی نام قطب وی را در یادداشت اول پاک نموده و او دوباره آنرا نگاشته

ش ۸۶۱۵: بستان السباحه، آغاز متن

۸۶۱۷

ناسخ التواریخ

(تاریخ - فارسی)

از: لسان‌الملک میرزا محمدتقی خان بن علی سپهر کاشانی (۱۲۹۷هـ).

شرح حال امیرالمؤمنین امام علی (ع).

خط: نستعلیق و عبارات عربی نسخ معرب. به خط مؤلف، تصحیح شده با خط خوردگی و اضافات در حاشیه، در ده برگ آغازین فهرست مطالب کتاب آمده، در پایان تمامی ابواب یادداشتی از فرزند مؤلف عباسقلی سپهر کاشانی در اینکه تمامی نسخه به خط پدرش و مؤلف است با مهر بیضی «هو سپهر وزیر تألیفات» و «مشیر افخم عباسقلی سپهر» با سجع نام اجدادش به سال ۱۳۳۴ و ۱۳۲۵ هـ دیده می‌شود، برخی از حاشیه‌ها به خط عباسقلی سپهر است در سال ۱۳۳۵ هـ، کلمات قصار پایان کتاب به خط میرزا رضای کاتب و ترجمه زیرنویس آن از لسان‌الملک سپهر کاشانی است چنانچه عباسقلی سپهر نگاشته.

جلد: تیماج مشکى.

۲۱/۵ × ۳۴/۵ سم. ۶۸۲ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۶۱۴۶۲)

۸۶۱۸

نوادير الحكایات

(حکایت - فارسی)

از: عبدالنسبی بن خلف فخر الزمانی قزوینی، متخلص به زلالی.

به نقل از جامع‌الحکایات و روضة الصفا و زیادة الاخبار و انوار سهیلی حکایاتی را گرد آورده و آنها را در ۱۲ باب تنظیم کرده است.

نسخه حاضر صحیفه دوم از کتاب بحر النوادر مؤلف است که بدین نامه خوانده شده و در احمدآباد در ۱۲۸۷ هـ تألیف آن پایان یافته است.

عناوین کتاب چنین است:

۱. در حکایات نادره امیرالمؤمنین علی (ع).
 ۲. در حکایات بهرام و بهروز.
 ۳. جالینوس با ملک و کیفیت اختلاط آن دو.
 ۴. حکایات معلم ثانی ابونصر فارابی و مال حال او.
 ۵. حکایات نادره ابوعلی سینا.
 ۶. در حکایات ناصر عباسی در اهانت ارباب علم.
 ۷. در حکایات قاضی ابویوسف در توجیه کلمات مکالمه بین هارون و زبیده.
 ۸. حکایات ابوبکر و راق.
 ۹. حکایات نادره معلم و خلاص شدن از طعمه حیا.
 ۱۰. در حکایات نادره شن و وظیفه.
 ۱۱. حکایات جوان فارسی و کیفیت سؤال دختر قیصر.
 ۱۲. حکایات مکالمه ابومسلم با اشجع حمیری ترسا.
- آغاز: ... الحمد لله رب العالمین... در بیان حکایات نادره از وفور فضل امیر المؤمنین علی علیه السلام و ظهور معرفت امام المتقین علی بن ابی‌طالب علیه السلام....
- انجام:

نگارم یکی صورت دلفریب

که معنیش از جان رباید شکیب
 نک: ذریعه، ۲۴/۳۴۵-۳۴۶؛ منزوی، ۵/۳۷۵۰-
 ۳۷۵۱؛ مجلس، ۱۰/۷۵۴؛ نشریه، ۵/۶۷۰؛ سپهسالار،
 ۵/۷۲۸.

خط: نسخ. به خط مؤلف، عناوین نانویس.

جلد: تیماج مشکى.

۲۱/۵ × ۳۴/۵ سم. ۲۰۱ گ. ۲۷ س.

(ثبت ۷۴۳۳۳)

۸۶۱۹

صحیفه شاهی

(نامه‌نگاری - فارسی)

از: کمال‌الدین حسین بن علی واعظ کاشفی بیهقی (۹۱۰هـ).

نک: مرعشی، ۱۶۵/۸؛ ذریعه، ۲۱/۱۵؛ مرکز احیاء، (دستنویس) ش ۴۳۱۶؛ دانشگاه، ۱۲۴۹/۹؛ مجلس، ۳۰۱-۲۹۹/۱۷.

خط: نستعلیق زیبا و عبارات عربی نسخ معرب.

تاریخ کتابت: ق ۸-۹هـ.

عناوین به رقاع و زرین یا شنگرف و ارغوانی. صفحات مجدول به زر و مشکی. مطالب در سه یا چهار ستون آمده است، روی برگ اول تملک محمدناصر امامی نژاد لنگرودی به سال ۱۳۲۰هـ و یادداشتی که کتابت نسخه را شبیه خط سلطانعلی مشهدی یا به خط یکی از شاگردان او دانسته دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای سوخته.

۲۷/۵ × ۱۹/۵ سم. ۱۲۵گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۸۸۰۱۱)

۸۶۲۰

زینة المجالس

(تاریخ - فارسی)

از: مجدالدین محمد بن ابی طالب حسینی متخلص به مجدی (ق ۱۱هـ).

نک: ش ۸۵۸۰.

خط: نستعلیق. کاتب: محمدصادق بن جعفر خطیب. تاریخ کتابت: سال ۱۱۳۳هـ. مکان کتابت: فرضه غرده.

عناوین به شنگرف، تصحیح شده. لبه برخی از برگ‌های آغازین و پایانی ترمیم شده، در برگ اول نام کتاب و یادداشتی در تملک ساسان میرزا بیگلربیگی که سپس کتاب به کتابخانه بهاءالدوله بهمن میرزا رسیده و تملک احمد کتاب‌فروش

تهرانی به سال ۱۳۴۵هـ و تملک علاء‌الحکماء به سال ۱۳۳۵هـ و اشعاری فارسی و مهر مربع بزرگ «از بندگی شاه جهان فتحعلی شاه دیهیم محمد تقی افراخته بر ماه» دیده می‌شود. در برخی از برگ‌ها مهر مربع «سلام علی ابراهیم» و «بنده آل محمد نصر» و مهر بیضوی «نصر الحسینی ۱۱۷۸» و در برگ ۲۴۷ تملک حاجی آقا محمد قزوینی آمده است.

جلد: تیماج دورو. رو قهوه‌ای ضربی ترنج و

سرترنج‌دار، اندرون قرمز.

۲۹ × ۱۹ سم. ۳۷۸گ. ۲۰س. (ثبت ۶۶۸۵۱)

۸۶۲۱

دیوان خواجوی کرمانی

(شعر - فارسی)

از: کمال‌الدین محمود بن علی خواجوی کرمانی (۷۵۳هـ).

نک: مجلس، ۶۵۱/۳؛ آستان قدس، ۴۱۲/۷؛ سپهسالار، ۴۹۱/۴؛ منزوی، ۲۳۲۱-۲۳۲۲؛ ذریعه، ۳۰۴-۳۰۵/۹.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۹هـ.

عناوین به زر و رقاع درون کتیبه‌ای آمده. صفحات مجدول به زر و مشکی، برگ اول دارای سرلوح یا کتیبه‌ای بوده که آنرا در آورده‌اند و در آغاز مقطعات کتیبه‌ای مرصع و مذهب با نام مقطعات و مطایبات زرین تحریری، نسخه رطوبت دیده و لبه برخی از برگ‌ها ترمیم شده، روی برگ اول یادداشتی در نام کتاب و مؤلف از موسوی و در برگ پایانی مهر بیضوی «عبده ابوالحسن الطباطبائی» و روایتی عربی آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای. ضربی ترنج دار.

۲۱/۵ × ۱۴ سم. ۹۶گ. ۲۵س.

(ثبت ۸۸۰۱۵)

ش ۸۶۲۱: دیوان خواجه‌ی کرمانی، آغاز مقطعات

۸۶۲۲

مجموعه

۱. آئینه جهان‌نمای

و طلسم گنج‌گشای

(گ ۱-۱۵پ)

از: ابوسعید بن یحیی (مجتبی) یمانی.

آغاز افتاده: بلکه عزیز و مکرم گردانید و جمله کونین را بیافرید و کارکنان به امر کن فیکون و واسطه گوناگون بر کار کرد و به ید قدرت خود وجود آدم بیافرید....

نک: ذریعه، ۱/ ۵؛ فهرستواره، ۶/ ۵۹؛ ملک، ۶/ ۵۹؛ مشترک، ۲/ ۹۳۸؛ مرکز احیاء، (دستنویس) ش ۳۹۲۶/۱.

۲. رساله شعربافی

و گرفتن قبضه ماکو

(گ ۱۷-۲۶پ)

از:؟

رساله عرفانی در تفسیر هر يك از اجزای ماکو و شعربافی به یکی از مطالب عرفانی.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد در بیان رساله شعربافی و گرفتن قبضه ماکو نقل است که ایوب پیغمبر علیه السلام مال بسیار داشتی....

انجام: ... خبر داده که در قیامت از جمیع بندگان خواهند پرسید که در دنیا چه کسب کردی و به چه کار مشغول بودی قوله تعالی کل نفس بما کسبت رهین.

۳. جنگ اشعار

(گ ۲۷-۵۴پ)

از:؟

مشمول بر اشعاری از: محمد بن حسام، قطبی، ولایت‌نامه امام رضا(ع)، شاپور نوجوان فتوحی، نجم احمد، شمس کرمانی، سلیمی، بنایی، شوریده، افجنکی، ملای رومی.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ۱۵ جمادی الآخره

۱۰۱۵ هـ (پایان رساله دوم).

عناوین رساله اول و سوم به شنگرف. نسخه بسیار فرسوده و از بین رفته است.

جلد: تیماج زرشکی جدید.

۱۲×۱۸ سم. ۵۴گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۸۵۹۰۰)

۸۶۲۳

تاریخ جهان آرا

(تاریخ-فارسی)

از: محمدصادق خان مروزی متخلص به هما (ق)

(۱۳هـ).

نک: ذریعه، ۳/ ۲۴۷ و ۵/ ۲۹۸؛ فهرستواره، ۲/

۹۴۴-۹۴۵؛ سپهسالار، ۴/ ۱۳۰؛ ملک، ۲/ ۱۹۷؛ کاخ

گلستان، ۳/ ۳۱۷؛ مرعشی، ۲۱/ ۱۵۲.

انجام افتاده: ... و اکنون شروع به ترتیب وقایع عشره ثانیه کرده شود و شواهد معانی از پرده فکر به بهترین صورتی...

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

عناوین به قرمز. برگ اول دارای سرلوح مرصع مذهب، صفحات مجدول به زر و مشکی و آبی، روی برگ اول تملك محمد حسین جلیلی کرمانشاهی به سال ۱۳۲۵ هـ دیده می‌شود، در برخی از صفحات آثار تصحیح مختصری مشهود است.

جلد: روغنی. ترنج و سرترنج دار با زمینه گل و

بوته و جدول زرین.

۱۸×۲۸ سم. ۲۷۳گ. ۱۵ س. (ثبت ۷۴۳۲۷)

۸۶۲۴

برهان السداد فی شرح الارشاد (فقه-عربی)

از: محمد بن احمد بن نعمت‌الله بن خاتون عاملی (ق)

(۱۱هـ).

ش ۸۶۲۳: تاریخ جهان‌آرا، آغاز متن

تدبر در آیات قرآن احتیاج داشته است، لذا به اختصار تفسیر بیضاوی پرداخته است.

نسخه حاضر جلد دوم و از آیه ۴۳ سوره یوسف تا پایان قرآن را دارا و از آغاز افتادگی دارد.

آغاز افتاده: ان کنتم عاملین بعبادة و هی الانتقال من الصور الخیالیة الی المعانی النفسانیة الی هی مثالهما من... و هی المحاوره و اللام للبیان او لتقویة العامل... انجام: ... و قبل بیان للناس علی ان المراد به ما یمع الثقلین و فیه تعسف الا ان یراد به الناس فان نیسان حق الله تعالی یمع الثقلین.

خط: نسخ. کاتب: عبدالرحمن بن شیخ صدرالدین بن بدرالدین دقیق حامدی حاج بیرامی. تاریخ کتابت: شب سه شنبه ۱۹ ذی قعدة ۱۰۶۱ هـ.

عناوین و نشانی آیات به شنگرف. صفحات مجدول به شنگرف، در برگ ۵۵ ابیاتی عربی نگاشته شده جهت فرزند کاتب یادداشت محمد امین به سال ۱۲۸۷ هـ دیده می شود. حواشی نسخه سرا رطوبت آسیب رسانده است، تصحیح شده و در برگ پایانی یادداشت تصحیحی ظاهراً به نقل از نسخه اصل از ۸۸۰ در مکه آمده است. جلد: مقوای مشکى. عطف و گوشه‌ها گالینگور قرمز پارچه‌ای

۱۸×۲۶/۵ سم. ۲۷۹ گ. ۲۱ س.

(ثبت ۷۸۰۷۷)

۸۶۲۶

فتوح المؤمنین (اخلاق - فارسی)

از: فتح الله بن عزیزالله ایادی (ق ۱۰ هـ).
انجام افتاده: ... حکمتش را گفت که حتی یحکمون نماز و عبادتش را گفت که ان صلاتی و نسکی...
نک: فهرستواره، ۶/ ۵۳۹؛ آستان قدس، ۶/ ۴۴۹؛
مرعشی، ۱۶/ ۲۵۲؛ دانشگاه، ۱۰/ ۱۵۵۵.

شرح مزجی ارشاد الاذهان علامه حلی است که مؤلف هنگام مجاورت در مکه به سال ۱۰۰۲ هـ شروع به تألیف آن نموده است. نسخه حاضر جلد اول و تا پایان صلات اموات را داراست.

آغاز: الحمد لله الذی منّ علی عباده بالتکلیف فجعله لحوالهم فی المعاش نظام الانتظام و سبباً فی المعاد لنیل السعادة الابدیة فی دار السلام علی سبیل الاستحقاق...

انجام نسخه: ... و ربما فسر المخترم هنا بالهالك علی غیر بصیرة و المعنی علی هذا ظاهر من غیر تکلف الی شیء مما ذکر.

نک: روضاتی، ۱/ ۳۷۲-۳۷۸؛ ذریعه، ۱۳/ ۷۹ ش ۲۵۵ با عنوان شرح الارشاد.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ. و شاید به خط مؤلف.

عناوین و متن به شنگرف. تصحیح شده، در دو برگ آغازین نام کتاب و مؤلف و تملك... خاتون العاملی (که مقداری از نام وی در ترمیم از بین رفته) با مهر بیضوی «الوائق بالله الغنی محمد بن علی الشهیر بابن خاتون العاملی» و تملك مجتبی بن محمدباقر موسوی به سال ۱۳۷۵ و تملك عبدالنبی نباطی و یادداشتی که نسخه را به خط مؤلف معرفی کرده دیده می شود، در برگ پایانی تملك محمد شفیع آمده است.

جلد: تیماج دو رو قهوه‌ای. رو ضربی ترنج دار. ۵/ ۱۹×۲۹/۵ سم. ۱۶۶ گ. ۲۶ س.

(ثبت ۶۶۹۷۳)

۸۶۲۵

مختصر انوار التنزیل (تفسیر - عربی)

و اسرار التأویل

از: شمس الدین محمد بن العمادی شافعی.
مؤلف در هنگام سفر به مکه کتابی جهت مطالعه و

الزمان، بیگانه، ملا بهشتی، تجلی کاشی، آقا تقی، تقی اوحدی، زین العابدین تسلیم، محمد هاشم تسلیم، تشبیهی، تجلی لاهیجی، حشمت، سلطان حسین، جامی، حاکم بیگ خان حاکم و....

خط: نستعلیق دوستونی. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ. عناوین به سنگرف و در وسط سطرها. صفحات مجدول به زر و مشکی، نسخه را موربانه آسیب رسانده و ترمیم شده، در بدرقه کتاب یادداشتی در نسبت نسخه حاضر به مؤلف آمده است.

جلد: گالینگور پارچه‌ای نارنجی. عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای.

۱۳/۵ × ۲۲/۵ سم. ۱۷۰ گ. ۱۷ س.

(ثبت ۸۵۷۰۰)

۸۶۲۸

اکبر نامه (تاریخ اکبرشاهی) (تاریخ-فارسی)

از: شیخ ابوالفضل بن مبارک ناگوری علامی (۱۰۱۱ هـ)

آغاز افتاده: و بالجمله بعد فراغ از مراسم سپاس گذاری این عطیه کبری روز اسفندار پنجم بهر ماه الهی موافق چهار شنبه نهم جمادی الاولی نهضت موبک شاهنشاهی شد....

نک: ش ۸۵۲۷ همین فهرست.

خط: نستعلیق به چندین خط. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ.

عناوین به سنگرف و در برخی موارد نانویس. روی برگ اول چند بیت شعر فارسی و مهر کتابخانه سعید نفیسی و یادداشتی به خط همو درباره کتاب حاضر آمده است. در برخی از برگ‌ها مهر بیضی «ابوالقاسم» دیده می‌شود.

جلد: تیماج دورو. رو قهوه‌ای ضربی ترنج و سر ترنج دار، اندرون مشکی.

۱۵/۵ × ۲۷ سم. ۵۲۰ گ. ۲۱ س. (ثبت ۷۴۶۲۸)

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ.

عناوین و نشانی‌ها به سنگرف. تصحیح شده، لبه بسیاری از برگ‌ها ترمیم شده، در بدرقه کتاب چندین تاریخ تولد از ق ۱۳ هـ و تملك زین العابدین به سال ۱۲۶۹ هـ و حاجی محمد حسین دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای. ضربی ترنج و سر ترنج دار. ۱۸ × ۲۷ سم. ۲۱۸ گ. ۲۳ س. (ثبت ۶۶۹۷۶)

۸۶۲۷

جنگ

(شعر-فارسی)

از: سراج‌الدین علی خان بن حسام‌الدین اکبرآبادی متخلص به آرزو (۱۱۶۹ هـ).

مشمتمل بر منتخبی از اشعار دووین: ناصر علی، رفیع خان باذل، شوکت، طاهر وحید، بیدل، شرف‌الدین علی پیام، محمدافضل سرخوش، صائب، طالب آملی، میرزا محمدسعید حکیم، بینش، شاه فقیر الله آفرین، قزلباش خان امید، میر معزالدین فطرت، میرزا مبارک الله واضح، محمدقلی سلیم، داراب بیگ جویا، ایوب بیگ جودت، حسن بیگ رفیع، علی قلی خان بهادر واله، شیخ محمدعلی حزین، مرشد قلی خان مخمور، زاهدعلی خان سخا، آصف جاه آصف، صیدی، بابا فغانی، شاه فارغ سبزواری، طاهر غنی، حاجی محمداسلم سالم، میر جلال‌الدین سیادت، محمدمحسن تأثیر، محمد افضل ثابت، میرزا رضی دانش، سراج‌الدین علیخان آرزو، بایزید بسطامی، ابوالحسن خرقانی، ابوسعید ابوالخیر، بهاء‌الدین نقشبند، علاء‌الدین حسن، اوجی، محمدسعید، حسام پدر آرزو، عظیم خلف ناصرعلی، میرزا مطهر، فراق، سعدالله گلشن، فیضی، فطرت، بیخبر، عبدالصمد خان، ساطع، صفی قلی بیگ دیوانه، حشمت، عزلت، کرم بخش حضوری، محمد کرم، رفیق، ارسلان بیگ، ابدال اصفهانی، امیر خراسانی، محمدسعید اشرف، اعجاز ایران، آصف قمی، انوری، میر ابراهیم، بدیع

- ۸۶۲۹
مجموعه
۱. مراتع الغزلان
فی وصف الغلمان
(گ ۱پ-۱۲۹پ)
از: شمس‌الدین محمد بن حسن نواجی شافعی
(۸۵۹هـ).
نک: کشف الظنون، ۲/۱۶۵۰-۱۶۵۱؛ هدیه العارفين،
۲/۲۰۱؛ الاعلام زرکلی، ۶/۸۸؛ معجم المؤلفين، ۷/
۲۱۲؛ عکسی مرکز احیاء، ۴/۶۵-۶۶؛ ملی، ۱۰/۲۳-
۲۵
- جلد: تیماج مشکى ضربی ترنج‌دار.
۱۷×۲۸سم. ۲۱۵گ. ۲۵س. (ثبت ۷۴۳۳۹)
- ۸۶۳۰
مجموعه
۱. عروض و قافیه
(عروض-فارسی)
(گ ۱پ-۲۵ر)
از: نورالدین عبدالرحمن بن احمد جامی (۸۹۸هـ).
نک: مرکز احیاء، ۳/۴۰۹؛ مرعشی، ۱۲/۲۰۹؛
ذریعه، ۱۵/۲۵۶؛ منزوی، ۳/۲۱۶۱.
۲. ثمار الاوراق
(ادب-عربی)
(گ ۱۳۰پ-۲۱۳ر)
از: تقی‌الدین ابوبکر بن علی معروف به ابن حجّه
حموی حنفی (۸۳۷هـ).
آغاز: اما بعد حمد الله الذي فكهننا بثمار اوراق العلماء
و الصلاة على نبيه شجرة العلم التي اصلها ثابت و فرعها
في السماء و على آله و صحبه الذين هم فروع هذه
الشجرة....
انجام: ...انتهی ما فکھت به هنا من ثمرات الاوراق
و الصلاة و السلام على سيدنا محمد راکب البراق من
يدخل قبل كل مخلوق و هو صاحب الخلق الحسن و
حسن الاخلاق.
نک: کشف الظنون، ۱/۵۲۴.
۲. بدایع الاسحار
فی صنایع الاشعار
(بلاغت-فارسی)
(گ ۲۵پ-۲۹ر)
از: قوام‌الدین احمد بن ابی‌بکر گنجوی مطرزی
(۵۷۶هـ).
نک: کشف الظنون، ۱/۱۸۸؛ سپهسالار، ۳/۲۴۳؛
مجلس، ۳/۳۸۳؛ منزوی، ۳/۲۱۲۶؛ ذریعه، ۱۵/۸۹؛
دانشگاه، ۱۱/۲۳۴۱ و ۱۲/۲۷۸۷.
۳. نزهة الابصار
و تحفة الاشعار
(بلاغت-فارسی)
(گ ۲۹پ-۳۹پ)
از: شرف‌الدین فضل‌الله بن محمد شیرازی
(قزوینی).
نک: ملک، ۷/۲۲۱؛ منزوی، ۳/۲۱۷۷؛ مجلس،
۳۶/۳۱۸.
- خط: نسخ. کاتب: محمد بن حاجی بن حسین
یارجیبی. تاریخ کتابت: ۹۵۳هـ (پایان رساله
اول). عناوین به سنگرف. تصحیح شده، روی
برگ اول اشعاری فارسی و در آغاز رساله سوم
یادداشتی از صدر الاسلام علی اکبر همدانی در
چگونگی استخراج اشعار رساله سوم آمده است.

اصطفی... اما بعد فانی لما عزمت علی السفر الی بیت الله الحرام و المقام بتلك المشاعر المشرفة...
انجام نسخه: ... له ما فی السموات و ما فی الارض
تقریر لغناه ان عندکم من سلطان بهذا نفی لمعارض ما
أقامه من البرهان...

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ (جلد اول همان
نسخه است که به شماره ۸۶۲۵ گذشت).

عناوین و نشانی آیات به شنگرف. صفحات
مجدول به شنگرف، تصحیح شده، در دو برگ
آغازین فهرست مطالب و نام کتاب و مؤلف و مهر
کتاب فروشی سیدیان مه‌باد دیده می‌شود،
برخی از برگ‌های میانی بازنویسی شده، نسخه
رطوبت دیده و حاشیه برخی از برگ‌ها ترمیم
شده است.

جلد: تیماج مشکی. ضربی ترنج و سرترنج و
لچکی دار.

۱۷/۵ × ۲۶/۵ سم. ۲۰۳ گ. ۲۱ س.

(ثبت ۷۸۰۷۷)

۸۶۳۳

قصص الانبیاء (تاریخ - فارسی)
از:؟

با استفاده از قرآن و روایات ابواسحاق بن ابراهیم
بن منصور خلف نیشابوری و به نقل از محمد جریر و
وهب و ابن عباس و در آغاز با این عناوین: فصل فی
الهیویات، فصل فی فهرست ملوک، خلقت آسمان و
زمین و آدم، قابیل و هابیل، شیث تا پیامبر خاتم (ص).
آغاز افتاده: شاه و نبرد کردن با سمور و گرفتن ملک
سران‌دیب و عجایب‌های هندوستان و ساختن... و مبارزت او
با شاه کابل و دیگر داستان شیرنگ پسر دیو سفید...
انجام افتاده: ... لا جرم نام شقاوت او با نام سعادت
او بدل کردیم که من خداوندم به دل و نیت بندگان نگام
می‌کنم نه به طاعت و زبان...

در سه برگ پایانی یادداشتی در اعتقادات به
عربی و فارسی و به نثر و نظم آمده است، روی
برگ دوم مهر بیضوی «یا محمد ادکنی» دیده
می‌شود.
جلد: تیماج مشکی.

۱۲/۵ × ۱۶/۵ سم. ۴۲ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۸۸۰۱۸)

۸۶۳۱

دیوان هدایت طبرستانی (شعر - فارسی)
از: رضا قلی خان بن محمد قلی خان هدایت
طبرستانی (۱۲۸۸ هـ).

مشمول بر غزلیات، قطعات، ترکیب‌بند، ترجیع‌بند.
انجام افتاده:

بهشتی که نبود در او کار ما

نباشد بدان يك نفس کار ما

نک: ذریعه، ۱۲۹۲/۹؛ منزوی، ۲۶۰۹/۳؛ ملی، ۱/

۹؛ مجلس، ۴۴۵/۳.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ.

عناوین نانویس. روی برگ اول یادداشتی
در باره نسخه حاضر به خط باستانی راد آمده
است.

جلد: تیماج قرمز ضربی ترنج دار.

۲۱ × ۱۶ سم. ۲۷۴ گ. ۱۵ س. (ثبت ۸۵۶۷۵)

۸۶۳۲

**مختصر انوار التنزیل
و اسرار التأویل** (تفسیر - عربی)

از: شمس‌الدین محمد بن العمادی شافعی.

نک: ش ۸۶۲۵.

نسخه حاضر جلد اول و از فاتحه کتاب تا آیه ۶۷

سوره یونس را داراست.

آغاز: الحمد لله و کفی و سلام علی عباده الذین

خط: نستعلیق و عبارات عربی نسخ معرب.
تاریخ کتابت: ق ۱۱-۱۲ هـ.
عناوین به شنگرف. در بدرقه کتاب تاریخ تولدی
به سال ۱۳۰۹ هـ آمده است.
جلد: تیماج مشکی فرسوده ضربی ترنج و سر
ترنج دار.
۱۸×۲۴ سم. ۲۲۸ گ. ۱۷ س. (ثبت ۶۶۸۴۷)

۸۶۳۴

انیس العارفین

(اخلاق-فارسی)
از: صفی‌الدین علی بن حسین واعظ کاشفی
(۹۱۰ هـ).

نک: هدیه العارفین، ۷۴۳/۱؛ ذریعه، ۴۶۱/۲-۴۶۲؛
فیضیه، ۱۴/۲؛ منزوی، ۱۰۵۵/۲.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: رجب ۱۲۰۹ هـ. (یا
۱۲۵۹ هـ).

عناوین به قرمز. برخی از صفحات رطوبت دیده،
در برگ پایانی تملك محمدحسین بن مشهدی
عباسعلی به سال ۱۲۶۸ هـ دیده می‌شود.

جلد: گالینگور قرمز. عطف و گوشه‌ها تیماج
قهوه‌ای.

۱۵/۵×۲۰/۵ سم. ۲۰۰ گ. ۱۵ س.
(ثبت ۶۶۸۶۰)

۸۶۳۵

اشعار و مهملات (منشآت)

(متفرقه-فارسی)
از: فرهاد میرزا معتمدالدوله بن عباس میرزا قاجار
(۱۳۰۵ هـ).

همان منشآت مشهور فرهاد میرزا است که برخی
مطالب اضافه دارد، این عناوین در کتاب حاضر دیده
می‌شود: انشای وی بدون استفاده از لغات تازی تألیف
شده در یکمزیلی گنبد قابوس به سال ۱۲۵۲ هـ، حکایاتی
بدون حرف الف و باء و تاء، کاغذی به امام جمعه تهران

میرزا ابوالقاسم، نامه‌ای به فریدون میرزا بعد از فتنه بایی
به سال ۱۲۶۹ هـ، نامه به نصرت‌الدوله فیروز میرزا، در
پشت کتاب دعائی که همیشه همراه آبدار است نوشته به
سال ۱۲۷۶ هـ، نامه به احمد خان بن عبدالحسین خان به
سال ۱۲۷۹ هـ، عریضه‌ای از قول سلیم سیاه به خاکپای
مبارک، نامه‌ای به شعاع السلطنه به سال ۱۲۸۱ هـ، نامه‌ای
به اعتضاد السلطنه، نامه به محسن میرزای امیر آخور،
نامه به میرزا سعید خان وزیر امور خارجه، به
اعتضاد السلطنه به سال ۱۲۸۱ هـ، به ملا محمود ترك
ادیب ملا باشی، به اعتضاد السلطنه به سال ۱۲۸۲ هـ،
رقمی از جانب مهد علیا، نامه‌ای به معاون الملك میرزا
عباس خان به سال ۱۲۸۳ هـ، عریضه‌ای به شکارگاه
جاجرود به اعلیحضرت به سال ۱۲۸۳ هـ، عریضه‌ای به
اعلیحضرت به سال ۱۲۸۴ هـ، در جواب عریضه میرزا
ابوطالب وزیر لرستان به سال ۱۲۸۴ هـ، نامه‌ای به مؤید
الدوله به سال ۱۲۸۴ هـ، به حسام السلطنه در سال
۱۲۸۴ هـ، به حسنعلی خان وزیر مختار به سال ۱۲۸۴ هـ،
به اعتضاد السلطنه به سال ۱۲۸۴ هـ، به علی‌اکبر خان
مباشر جوان رود، به اعتضاد السلطنه به سال ۱۲۸۵ هـ، به
آقای مستوفی الممالک به سال ۱۲۸۵ هـ، به اعتضاد
السلطنه به سال ۱۲۸۵ هـ، به همو در همان سال، به مهد
علیا به سال ۱۲۸۶ هـ، به حسنعلی خان وزیر مختار به
سال ۱۲۸۶ هـ، به میرزا رضای وکیل منشی باشی به سال
۱۲۸۶ هـ، به حسنعلی خان وزیر مختار، میرزا سعید خان
وزیر امور خارجه، به حسنعلی خان وزیر مختار، به همو
در سال ۱۲۸۷ هـ، به اعتضاد السلطنه به سال ۱۲۸۷ هـ، به
حسنعلی خان سال ۱۲۸۷ هـ، به یکی از اعیان در مقام
نصیحت، به حسنعلی خان وزیر مختار، به میرزا عیسی
وزیر دار الخلافه به سال ۱۲۸۸ هـ، به میرزا محمدحسین
دبیر الملك، به حشمت‌الدوله به سال ۱۲۸۹ هـ، به دیوان
خانه عدلیه، به شاهزاده خانم حاجی نگار خانم به سال
۱۲۹۱ هـ، به وزیر مختار از یتبع، به وزیر دفتر از مکه به
سال ۱۲۹۲ هـ، اشعاری از مؤلف از سال ۱۲۵۱-۱۲۹۳.

باب سوم: در ذکر بعضی از اسرار و اشارات سوره توحید.

باب چهارم: در اشارات و رموز سوره قدر.

باب پنجم: در بیان اشارات ذکر رکوع.

باب ششم: در بیان اشارات ذکر سجود.

باب هفتم: در بیان اشارات ذکر تشهد.

باب هشتم: در بیان اشارات ذکر سلام.

باب نهم: اشارات کلمات اذان و اقامه.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... و بعد معروض می‌دارد عبد فانی... که دیرگاهی بود که به خاطر اخلاص می‌رسید که بعضی از لآلی اسرار خفیه و درر نکات مخفیه صلوات را که اهم عبادات واجبه بر بنی آدم... .

انجام: ... معلوم گردید زبر تمامی این کلمه دوائر ده حرف مبارکست و اشارات دیگر نیز در هر يك از این کلمات موجود است و حذراً من التطویل معروض نمی‌آید. نک: ذریعه، ۲۰/۲۸۹؛ عکسی مرکز احیاء، ۷/۹۳-۹۴؛ فهرستواره، ۸/۸۵۹.

خط: نسخ. شاید به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ۲۶ جمادی الاول ۱۲۸۴هـ.

عناوین به قرمز در متن و حاشیه و در برخی از موارد نانویس، تصحیح شده، روی برگ اول تملک درویش غلام‌علی به سال ۱۳۱۳هـ و تملک علاء الحکماء به سال ۱۳۵۴هـ و یادداشتی به خط همو که مؤلف را علی‌نقی کوثر علی شاه همدانی و اینکه کتاب به خط مؤلف است و یادداشتی خط خورده آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول ضربی. ۱۵×۲۱ سم. ۸۲ گ. ۱۹ س. (ثبت ۶۶۸۶۵)

۸۶۳۷

منشآت (شرفنامه) (نامه‌نگاری-فارسی)

از: روح‌الله منشی لاری شیرازی متخلص به فتوحی (ق ۱۱هـ).

این کتاب در آغاز به خط مؤلف چنان نامیده شده که ذکر کردیم.

آغاز: ستایش مر خدائی را سزاکه از آب و خاک جان پاک آفریده او را از همه آفریده‌گان برگزیده بر از جامه دانشش پوشانیده و می از جام بینشش نوشانیده است... . انجام:

نه همین بلکه هر چه چوبین است این چنینش بود حساب و شمار نک: ذریعه، ۲۳/۳۵؛ ملی، ۵/۵۳۱-۵۳۳؛ مرعشی، ۹/۲۵۰-۲۵۲ و ۲۲/۱۳۸؛ مجلس، ۱۲/۲۸۰.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

عناوین به قرمز. صفحات مجدول به زر و مشکی و لاجورد و کمندی مشکین. دو برگ اول با حاشیه سازی گل و بوته به نقش اسلیمی و بین سطرها زرین دندان موشی، دارای حواشی در معنای برخی از لغات، روی برگ اول نام کتاب به خط مؤلف آمده است، توسط مؤلف تصحیح شده است، در آغاز و پایان کتاب برگ‌های سفید گذاشته شده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای با جدول‌کشی ضربی. ۱۵×۲۲/۵ سم. ۱۶۹ گ. ۱۴ س.

(ثبت ۶۶۸۷۶)

۸۶۳۶

مرآة الهدات (عرفان-فارسی)
فی کشف اسرار الصلاة

از: علی‌نقی بن محمد رضا همدانی. در برخی از اسرار خفیه نماز، نگاشته شده به سال ۱۲۷۹هـ هنگام رفتن به دارالخلافه و هدیه شده به میرزا محمد یوسف مستوفی الممالک. در چندین باب با استفاده از زبر و بینات با این عناوین:

باب اول: در بیان توحید.

باب دوم: اشارات سوره حمد.

- منشآت پراکنده مؤلف برخی به سال ۹۶۱ هـ، در سه مقاله و يك خاتمه با این عناوین:
مقاله اول: در نوشتن عریضه.
مقاله دوم: حکام به حکام و اعالی به اعالی و اعالی نسبت به ادانی.
مقاله سوم: در مکاتبات اعیان به خدمت حکام.
خاتمه: در منشورات و مکتوبات و احکام مختلفه، در دو فصل: ۱. در منشورات و مکتوبات متفرقه ۲. در احکام.
آغاز: حمد و سپاس بی‌قیاس متکلمی را که دیوان حالش مکاتب اسرار آفرینش قلم... و رقم تصور اوست...
نک: ذریعه، ۳۴/۲۳؛ ادبیات، ۲۵/۱؛ دانشگاه، ۸/۶۵۷-۶۷۶؛ ملک، ۵۱۷/۳؛ مزوی، ۲۱۰۹/۳-۲۱۱۰.
خط: رقاع. گویا به خط مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۰ هـ.
عناوین به سنگرف، صفحات مجدول به زر و مشکى و لاجورد، روی برگ اول یادداشتی در باره مؤلف آمده است.
جلد: تیماج مشکى ضربی ترنج‌دار.
۱۶ × ۲۰ سم. ۱۶۸ گ. ۸ س. (ثبت ۶۶۸۵۸)
- ۸۶۳۸
مجموعه
۱. داستان شاه زنان (داستان - ترکی)
(گ ۱-۲۴ پ)
از:؟
داستان عاشقی شاه زنان چین ماچین و هندوستان است در سمرقند با جوانی.
آغاز: راویان اخبار و ناقلان آثار و محدثانی روزگار ایله روایت قیلور لاکه...
انجام افتاده: ... بو حرکتین قراو شلروه قیاس ایدوب بلدی کی بو احوالی...
۲. الف لیله و لیله (داستان - ترکی)
(گ ۲۵-۱۵۶ پ)
از:؟
آغاز افتاده: بز اشتدوك قلا غمزككم طره خبر ویردی در لر عورت برجاریه یه بیور بیوردی...
انجام افتاده: ... علی بن خاقان ابتدی این درویش بز و میجون چق زحمت جكدك ال شونی دیب اوج...
خط: رساله اول نستعلیق، ق ۱۲ هـ، رساله دوم نسخ، ق ۱۱ هـ.
عناوین در رساله دوم به سنگرف. رساله دوم مجدول به سنگرف، تصحیح شده، روی برگ اول تملکی با مهر مربع محو شده آمده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای. مجدول ضربی بدون مقوا.
۱۴ × ۲۰ سم. ۱۵۶ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۶۶۸۶۴)
- ۸۶۳۹
منشآت
(نامه‌نگاری - فارسی)
از: طغرای مشهدی (ق ۱۱ هـ).
مشمتمل بر نامه‌های وی به ایلچی شاه صفی، ملا محمد مقیم، محمد شفیع، میرزا جوهری، میرزا حمزه، شاهزاده شجاع، قاضی نظاما، میر حسین، روشن قلم، شمشای خوش‌نویس، مسیح الزمان، قاضی زاده، خواجه لاله، میرزا صانعی، تیمور خان، طالب کلیم، شاه صاحب، میرزا بز می، میرزا ابوالفتح.
اشعاری مختلف در منقبت امیر مؤمنان علی (ع)، فردوسیة ملا طفرا، طوطیه، تاج المدایح، الهامیه، مرآت الفتوح، آهنگ بلبل، کنز المعانی، تجلیات، مرقعات، تعدادالنوادر، مجمع البحرین (مجمع الغرائب)، تحقیقات، بهاریات.
آغاز:
طغرا تا کی تیغ زبان تیز کنی
در وصف شهان سخن جلو ریز کنی

ذریعه، ۲۷۴/۱۹ ذیل مثنوی گهربار مؤلف؛ فهرستگان حدیث، ۴/۱۴۶-۱۴۷.

خط: نستعلیق. به خط مؤلف.

عناوین و متن به قرمز. تصحیح شده با اضافات در حاشیه، روی برگ اول نام کتاب و مؤلف و یادداشتی به خط مؤلف در شروع تألیف کتاب در ۱۵ شعبان ۱۱۷۱ هـ با مهر مربع «المذنب محمد شفیع بن بهاءالدین محمد الحسینی» و مهر بیضوی «عبد محمد شفیع الحسینی» و تملکی با مهر بیضوی «الراجی فضل الله الحسینی» و در برگ پایانی یادداشتی در طریق کتابت الفبای خط یهود و تملک محمدباقر بن یوسف تفرشی قمی به سال ۱۲۸۴ هـ با مهر مربع «العبد المذنب محمدباقر بن یوسف» دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۱۶ × ۲۱ سم. ۱۰۵ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۶۶۸۶۲)

۸۶۴۱

دیوان نسیمی شیرازی (شعر-ترکی)

از: سید عمادالدین شیرازی بغدادی ترک (۸۲۰ یا ۸۳۷ هـ).

آغاز افتاده:

شر کنکنن ایدر موحدی فرق

ای وای آنکاکیم ایشی اولارزق

نک: کشف الظنون، ۱/۸۱۷؛ ذریعه، ۹/۱۱۸۷؛

منزوی، ۳/۲۵۷۰-۲۵۷۱؛ دانشگاه، ۱۴/۳۶۴۱ و ۱۵/۴۲۳۲.

خط: نستعلیق. کاتب: امیر ابراهیم بن شیخ

ابراهیم بن علاءالدین سروی معروف به ابرقانی.

تاریخ کتابت: غره شعبان ۹۴۲ هـ.

عناوین نانویس. در چهارده برگ آغازین

اشعاری از شربتی در بیان ائمه (ع) و بیان طریقت

انجام: ... هر دو به مقابله آن پرداختند از بس غلط برآمد نتوانستن صحت داد معلوم شد که در تصنیف کاتب را زیاده از نصف دخل است.

نک: ذریعه، ۲۳/۳۱-۳۲؛ مشترک، ۵/۱۹۲.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ۷ ذی حجه

۱۱۸۹ هـ. (گ ۶۷)، عناوین به سنگرف. تصحیح

شده با حاشیه‌نویسی مختصر در معنی برخی از

لغات، در برگ اول نام کتاب و مؤلف و تاریخ

کتابت و مهر مستطیل کتابخانه مجدالدین و در

چند برگ پایانی انشای پراکنده و چند یادداشت

متفرقه دیده می‌شود.

جلد: تیماج دو رو. رو مشکی ضربی ترنج و سر

ترنج دار با لچکی، اندرون قهوه‌ای.

۱۴/۵ × ۲۳ سم. ۷۴ گ. ۱۷ س. (ثبت ۶۶۸۶۸)

۸۶۴۰

زالال العیون

(حدیث-فارسی)

از: محمدشفیع بن بهاءالدین محمد حسینی عاملی

(ق ۱۲ هـ).

در ترجمه و شرح برخی از روایات «عیون اخبار

الرضا» شیخ صدوق که در آغاز مقدمه‌ای در سبب تألیف

این کتاب و شرح حال مختصری از صاحب بن عباد و

سپس با عناوین «ترجمه، شرح» به شرح کتاب پرداخته

است.

تاریخ تألیف: ۲۵ رمضان ۱۱۷۲ هـ.

آغاز: زلال چشمه سار ستایش بی‌منتها که از عین

دل جوشیده از آبشار زبان فرو ریزد و سلسال جویبار

نیایش لا یحصی که از بین منبع قلب جاری گردیده از

فواره لسان با آب و تاب خیزد....

انجام: ... و به عنوان عربی به نحوی که مفهوم گردد

به طور محدثین ان شاء الله تعالی به شرط حیات لوای

وضوحش افراخت و الحمد لله...

نک: دانشگاه، ۱۰/۱۹۱۵؛ مجلس ش ۲، ۱/۸۹؛

۸۶۴۳

جنگ نقشبندیه (متفرقه-فارسی و عربی و ترکی)
از:

مشمول بر مطالب پراکنده‌ای از اشعار و اذکار و تصوف و عرفان بنا بر نگارش‌های فرقه نقشبندیه با این عناوین:

رسالة شیخ سیف‌الدین سرهندی در ذکر قلب (گ)
۱-۳-پ)، مسلك العشاق منظوم عبدالله افندی (گ)
۱۲-۱۶-ر) و قصیده‌ای از همو (گ ۱۶-۱۶-پ)،
رساله‌ای به عربی در پاره‌ای از آداب ذکر (گ ۵۳-پ-
۵۴-ر)، رساله برکوی محمد افندی (گ ۶۳-۶۵-ر)،
غوث الاعظم محیی‌الدین عربی (گ ۷۴-۷۴-پ)،
رساله منظوم شمس‌الدین در ترجمه گلشن راز به ترکی
(گ ۷۹-۹۶-ر)، اشعاری از حقی به ترکی، جامی،
رومی، فضولی، مطالبی به نقل از فصل الخطاب خواجه
محمد پارسا، و کشف المحجوب و ترجمه عوارف، تعبیر
الرؤیا، ملهمیه حقی افندی، وصیت نامه منظوم، نامه
خالد به احمد خطیب به سال ۱۲۳۶هـ، مطالبی به نقل از
ابن عربی و غزالی، دعای ختم خواجگان، مکتوب یحیی
افندی، وصیت پیامبر (ص) به امام علی (ع) و ابوهریره.
خط: نسخ و نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.
عناوین با خطی مشکی یا قرمز بر فراز آن نشانی
دارد. برگ اول مهر کتابخانه باقر ترقی دارد.
جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج دار.
۱۱/۵ × ۱۶ سم. ۱۰۱ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۸۵۷۱۵)

۸۶۴۴

مجموعه

۱. **شرح لامیه العرب** (ادب-عربی)

(گ ۱-۴۰-ر)

از:

آغاز: قال الشنفری ابن ملبد الاوسی ثم الازدی...

و حقیقت ناقصاً آمده‌است، لبه بسیاری از برگ‌ها
ترمیم شده است، در دو برگ پایانی نیز اشعار
پراکنده‌ای از نسیمی به خطی دیگر دیده
می‌شود.

جلد: مقوائی. عطف تیماج قرمز.

۱۳ × ۱۸ سم. ۱۴۰ گ. ۱۵ س. (ثبت ۶۶۸۷۸)

۸۶۴۲

بیاض

(متفرقه-عربی)

از: قطب‌الدین علی بن محمدتقی ماهانی (ق ۱۲هـ).
شامل پراکنده‌هایی به نقل از عیون اخبار الرضاع،
الصحیفة الرضویة، احسن الکبار فی معرفة الائمة الاطهار،
الاحتجاج، رساله عقود و نکاح ملا محمدباقر مجلسی،
اکمال‌الدین و اتمام النعمة، محاسن برقی، علل الشرائع،
المناقب، ثواب الاعمال، نسخه‌ای پزشکی که میرزاشریف
به کتاب در دار الامان کرمان داده بود، یادداشت‌های
پراکنده‌ای در نجوم و حساب و متفرقات به خطی غیر از
خط مؤلف و برخی به خط محمدابراهیم بن محمدتقی بن
محمد مهدی هرنندی به سال ۱۲۰۴هـ.

خط، نستعلیق و نسخ. به خط مؤلف. تاریخ
کتابت: ق ۱۲هـ.

عناوین با خطی مشکی یا شنگرف بر فراز آن
نشانی دارد. تصحیح شده، در برگ ۴۰ (طبق
ترقیم کتاب) یادداشتی از محمدابراهیم بن
محمدتقی به سال ۱۲۰۴هـ و در برگ ۸۴ تملك
محمدعلی بن محمدتقی بن محمد مهدی هرنندی
به سال ۱۲۱۰هـ و در برگ دوم تملك هادی
الحسینی دولت آبادی و سپس تملك فرزندش
یحیی بن هادی دولت آبادی به سال ۱۳۱۷هـ
در تهران دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۹ × ۲۲/۵ سم. ۱۰۶ گ. سطرها چلیپا یا راسته.

(ثبت ۶۶۸۷۹)

برگ اول تملك ابوالقاسم قزوینی و مصطفی بن حاج احمد و یادداشتی در نام رسائل مجموعه حاضر و یادداشت انتقال کتاب از شیخ عبدالنبی به حسن حسینی دیده می‌شود.
جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترکی. لثه پشت ترمیم شده.
۱۲/۵ × ۱۶/۵ سم، ۱۶۳ گ. ۱۳ س.

(ثبت ۸۵۹۳۸)

۸۶۴۵

حرمت الربا

(فقه - فارسی)

از: ابوطالب حسینی.

درباره حرمت ربا و رباخواری، نگاشته شده به درخواست برخی از دوستان، در ۵ باب و یک خاتمه بدین عنوان:

باب اول: در آداب خرید و فروش و معامله کردن.
باب دوم: در ذکر آیات و احادیثی شامل فضیلت تجارت و تحریم ربا.

باب سوم: در قرض است.

باب چهارم: در صرف.

باب پنجم: در بیان احادیث و مسائلی که متضمن جواز انتفاع است و ربا لازم نمی‌آید.
خاتمه: در بیان مستحقین زکات.

آغاز: الحمد لمن یمحق الربا و یربی الصدقات و یقترض من عباده لیؤدی اضعافاً متضاعفات... و بعد چون مدار اهل روزگار بر تجارت و داد و ستد ربویات خوردنی و آشامیدنی و پوشیدنی و نحو آن است...

انجام: ... می‌توان به عنوان هدیه به او برسانند و اظهار نکنند که این زکات است و الحمد لله.

خط: نستعلیق. کاتب: سید محمدرضا بن ابراهیم

تاجر کاشانی. تاریخ کتابت: چهارشنبه ۲۳

ذی‌قعدة ۱۲۷۱ هـ.

عناوین به نسخ درشت و شنگرف. تصحیح شده.

الحجر ابن الهنو ابن الازد ابن العوث ابن... زید بن کهلان ابن سبا و الشنفری العظیم الشفتین اقیموا بنی امی صدور مطیکم...

انجام: ... و يقال و عل اعقل و ارویه عقلا اذا... تصد فی الجبل و يقال کیح و کاح مثل مخ... و رار.

۲. شرح بانث سعاد

(گ ۴۰ پ ۶۹ ر)

ظاهراً از: ابوالحجاج یوسف بن سلیمان نحوی شنتمری، الاعلم (۴۷۶ هـ).

آغاز: قال کعب بن زهیر... سلمی المزنی یمدح النبی صلی الله علیه و سلم... و لیس فی العرب سلمی بضم السین غیره... بانث سعاد فقلبی الیوم مبتول...

انجام: ... و يقال هلك عن کذا اذا نکص عنه و تأخر یقول هم شجعان لیس لهم تأخر عن حیاض الموت اذا تأخر غیرهم عنها و نکص.

نک: معجم المطبوعات، ۱/ ۴۶۰؛ کشف الظنون، ۱/ ۷۹۱.

۳. شرح مقصورة ابن درید

(گ ۶۹ پ ۹۳)

ظاهراً از: ابو عبدالله محمد بن احمد سبئی، ابن هشام لخمی (۵۷۰ هـ).

آغاز: اما تری راسی حاکی لونه طرة صبح تحت اذیال الدجی طره کل شیء خافیة والدجی الظلم من قولهم لیل راح ای به ظلم...

انجام افتاده: ... هیهات مهمما یستعر مسترجع و فی خطوب الناس للناس أسئ.

نک: کشف الظنون، ۲/ ۱۸۰۸.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۶-۷ هـ.

عناوین و متن به مشککی درشت و معرب. تصحیح

شده و در پایان رساله دوم امضای بلاغ بدون

نامی آمده است، دارای حواشی مختصر، روی

مجموعه ۸۶۴۴: پایان رساله دوم، شرح بابت سعاد

ش ۸۶۴۶: انوار حسینی، آغاز متن

۱۸ × ۳۰ سم. ۲۹۱ گ. ۲۱ س. (ثبت ۸۸۰۲۰)

۸۶۴۷

منشآت (نامه‌نگاری - فارسی)

از: میرزا ابوالقاسم بن محمدعلی آصفی.

مشمول بر این عناوین: دیباچه کتاب مباح الحسینیة نظام‌الدوله صدر اعظم، دیباچه جان بخشی میرزا رضای معبر کرمانی، فاتحه خلعت پادشاهی که نظام‌الدوله در شیراز نوشته، دیباچه زایچه طالع نواب فرمان فرمای فارس حسینعلی میرزا، دیباچه زایچه طالع یکی از شاهزادگان، دیباچه زایچه طالع نظام‌الدوله که حسب خواهش میرزا سید حسن تفرشی نوشته، رقم قضاوت مملکت فارس، عرایضی که خدمت پادشاه عالم پناه نوشته، دیباچه نکاح، دیباچه نکاح جهت میرزا محمد بن میرزا هادی فسائی، قبالة مباحه قریه شمس آباد اربابی خود را به محمد نبی خان وزیر سابق فارس، قبالة پیشکش یکی از غلامان خود به مهدی قلی خان قاجار، شرحی در باب تفویض امر عقود و انکحة شرار به اسم سید محمدکاسم، عهد نامه موقوفی صوا در مملکتی و مواجب محتسبی مملکت فارس، شرحی که حسب خواهش عزیزی بر صدر لوح چهل در چهل نوشته، جهت آخر کتاب آتشکده، جهت آخر کتاب انوار سهیلی به اسم چراغعلی خان، جهت علی محمد شیرازی در آخر کتاب، جهت آخر کتاب آتشکده به اسم میرزا محمد هادی، دیباچه‌ای بر بیاضی مغلوط، رقم تولیت بقعه علاءالدین حسین به اسم میرزا محمداسماعیل جابری، رقم وظیفه جهت محمد درویش کازرانی، رقم قضاوت قصبه نیریز به اسم سید عقیقا، دیباچه وقف قرآن خط والد خود، دیباچه وقف قرآن میرزا محمد هادی فسائی، از جانب یکی از علما به دربار پادشاهی، از جانب شیخ محمدامین شیخ الاسلام فارس به دربار شاهی، از جانب جمعی از فضلا به دربار شاهی، از جانب یکی از فضلا به دربار شاهی، از جانب میرزا

در پشت برگ اول مهر بیضوی «عبده محمدرضا

بن محمدابراهیم الحسینی» دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۱۸ × ۲۳ سم. ۷۷ گ. ۱۵ س. (ثبت ۸۵۹۰۷)

۸۶۴۶

انوار حسینی (حدیث - فارسی)

از: ملا محمدحسین غلام.

ترجمه و شرح جلد دهم بحار الانوار مجلسی است در حالات حضرت زهراء (س)، به امر شاه سلطان حسین صفوی و در غرة ذی قعدة ۱۱۲۳ هـ شروع به شرح نموده و در ۱۵ ربیع الاول ۱۱۲۴ هـ مطابق با «دیده عالم از انوار حسینی روشن» به اتمام رسیده است.

آغاز: حمد و ثنای از حد فزون سپاس و ستایش از عدد افزون لایق درگاه حضرت مالک الملکی است جل جلاله و عم نواله که بحار الانوار علوم قطره‌ای از ... انجام: ... و به ارواح کثیر البرکات سلاطین صفویه انار الله برهانهم سیما نواب خاقان طوبی آشیان قدس مکان نور الله مرقد و جعل الجنة مسکنه و اصل و عاید گردد بحق محمد و آله الطیبین الطاهرین.

خط: نستعلیق و متن نسخ عرب. تاریخ کتابت:

ق ۱۲ هـ تصحیح شده.

عناوین به سنگرف. صفحات مجدول به زر و مشکی با کمندی مشکین، برگ اول شروع کتاب دارای سرلوح مذهب مرصع، در چهار برگ آغازین نام کتاب و مؤلف با مداد و فهرست مطالب کتاب به خط کاتب آمده است، در برگ پایانی تملکی به سال ۱۳۰۷ هـ در دارالامان کرمان با مهر بیضوی «عبده میرزا آقا حسن الحسینی» و یادداشتی به درخواست آقا محمود به سال ۱۳۰۰ هـ دیده می‌شود.

جلد: تیماج قرمز. ضریب ترنج و سرترنج دار با لچکی زرین.

جانب چراغعلی خان به فرمانفرمای بنگاله، از جانب یکی از بزرگان فارس به یکی از بزرگان انگریز، از جانب میرزا رضای وزیر به یکی از بزرگان انگریز، رقعہ به ملا حسن مشهور به گاو، از جانب میرزا یوسف وزیر به محمدحسین خان، از جانب همو به محمدباقر خان، از جانب میرزا هادی فسائی به محمدباقر خان، در باب فرستادن قلیان به عزیزی نوشته، به حاجی آقای ملا باشی طبیب، به محمدحسین خان نیریزی، سواد فرامین و نوشتجاتی که بین پادشاه ایران و ایلچیان انگلیس رد و بدل شده، نامه فتحعلی شاه به فرمانفرمای هند، نامه عبدالله پاشا وزیر بغداد به میرزا بزرگ قائم مقام ایران، نامه همو به عباس میرزا، دیباچه نکاح، دیباچه نکاح رضاقلی میرزا شاهزاده، وقف نامه املاک خود، وقفنامه کتاب‌های خود متجاوز از سیصد کتاب، انشای محمد مهدی بن محمد نصیر، رقم وزارت دیوان اعلی شاه سلطان حسین جهت محمدقلی خان شاملو بن محمد مؤمن، رقمی جهت صفی قلی بیگ قاپوچی باشی، رقم ضابطه نویس دیوان اعلی به اسم میرزا محمدعلی، رقم نظارت سرکار خاصه در ایام طهماسب میرزا به اسم محمدعلی خان، رقم نظارت باغات و عمارت شاهی در اصفهان به اسم میرزا مهدی کوکب، رقم صدارت ممالک محروسه به اسم میرزا ابراهیم، رقم ایالت ابیورد به اسم فتحعلی خان افشار، رقم حکومت دشتستان به اسم لطیف خان، رقم پیر محمد خان بیگلر بیگی هرات در باب ارسال خلعت نوروزی، رقم علاوه القاب جهت میرزا حسن وزیر گیلان، رقم چرخچی باشیگری، رقم اضافه مواجب میرزا محمد صندوق دار، رقم اضافه مواجب به اسم صاحب جمع قیچاچیخانه، رقمی به ملا محمد زکی شیخ الاسلام دارالسلطنه اصفهان، رقم به میرزا امحمد رضا متولی، فرمانی به حسین غلیجه، فرمانی به اللهیار خان ابدالی در باب ابراهیم خان، رقمی در باب جلوس عباس میرزا به نیابت تبریز، رقمی در جواب عریضه ملا محسن مدرس هزارجریب، رقم آزادی یکی

محمدباقر ملا باشی به دربار شاهی، از جانب شاهزاده حسینعلی میرزا فرمانفرمای فارس به دربار شاهی، از جانب نواب عالییه به دربار شاهی، از جانب جمعی از اهل شیراز به دربار شاهی، از جانب جعفرعلی خان هندی خدمت حسینعلی میرزا، از جانب عزیزی خدمت فرمانفرما و چند نامه دیگر به همو، از جانب عزیزی به حسینقلی خان قاجار و چند نامه دیگر به او، از جانب عزیزی به مهدیقلی خان قاجار و چند نامه به او، از جانب امامقلی خان ولد مهدی قلی خان در ایام ولادت، رقعہ بی الف از جانب عزیزی به نظام الدوله، از جانب عزیزی به ربیع خان بیگلر بیگی فارس و نامه‌ای دیگر به او، چند نامه به مهدیقلی خان، شرح ملفوفه، چند نامه به مهدی قلی خان حاکم استرآباد، از جانب عمال فارس به میرزا شفیع صدر اعظم، به نظام الدوله، از جانب ضابط فارس به میرزا شفیع، از جانب عزیزی به نظام الدوله، به میرزا یوسف وزیر سابق فارس، رقعہ بی الف به نظام الدوله، از جانب محمد ربیع خان مرودشتی، عرایضی که به مهدیقلی خان حاکم استرآباد نوشته‌اند، از جانب چراغعلی خان به سفیر هندوستان، مراسلاتی که به دوستان نوشته‌اند، از جانب میرزا هادی به نظام الدوله، عریضه‌ای به میرزا هادی فسائی و چند رقعہ جهت همو، به والد خود، عریضه‌ای به میرزا محمدکاظم آصفی عموی خود، از جانب میرزا هادی فسائی به یکی از بزرگان، از جانب صدر فارس به سفیر هندوستان، مراسله جمعی از فضلالی شیراز به یکی از حکام هند جهت تعمیر مسجد، از جانب آقا بزرگ مدرس به نظام الدوله، از جانب یکی از فضلا به محمدزکی خان نوری، به نظر علی خان قاجار، به میرزا حسینعلی مباشر بلوک کرمان، به میرزا جعفر فسائی، از جانب میرزا هادی فسائی به ایلچی فرنگی، به میرزا تقی ضابط اصطهبانات، جوابی که به میرزا محمدتقی نوشته، چند تعزیت نامه، از جانب فرمانفرما به حسینعلی میرزا، از جانب فرمانفرمای فارس به فرمانفرمای بنگاله، از

از غلامان از جانب طهماسب میرزا، رقمی به مصحوب
میرزا محمدعلی نایب الصداره به ممالک ایران، رقمی به
امیر محراب بیگ، جواب مکتوب حاجی یوسف بیگ
وزیر مازندران، از جانب عزیزی به میرزا رحیم حکیم
باشی، در جواب کاغذ به میرزا محمدامین، به میرزا
عبدالباقی ولد میرزا رحیم حکیم باشی کلانتر اصفهان،
به میرزا طوفان شاعر مازندرانی، رقععه به محمد شفیع
گیلانی در طلب وعده مهمانی، در باب غرق کشتی‌های
روسیه در زمان سلطان حسین در دریای استرآباد،
از جانب بیگلربیگی استرآباد به میرزا صادق برادر
حکیم‌باشی، به ملا خلیل در بازگشت از زیارت مشهد
مقدس، از جانب ملا محمدباقر مدرس به علمای بغداد
هنگام حاصره این شهر، از جانب تیمور خان بن نصر الله
به محمد شاه پادشاه هند، به سید مفید استرآبادی، به
محسنای قلندر، در تهنیت تسخیر اصفهان به خدمت
اقدس عالی، جواب مکتوب احمد پاشای بغداد.

خط: شکسته نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوین به قرمز. به خط کاتب تصحیح شده، در
برگ پایانی یادداشتی از علی‌اکبر از ۱۲۸۹ هـ که
کتاب را از میرزا محمود امانت گرفته است.
جلد: تیماج قهوه‌ای.

۲۸/۵×۱۹ سم. ۹۴ گ. ۲۱ س. (ثبت ۸۸۰۲۶)

۸۶۴۸

حج نامه منظوم

(شعر - فارسی)

از:؟

سفرنامه حج منظومی است که از کاظمین شروع
شده و از راه جبل به مکه و مدینه رفته و سپس به شام.

آغاز:

شکر لله بخت با ما یار شد

طالع خوابیده‌ام بیدار شد

از تفضلهای رب بی‌نیاز

عقده‌ها از کارها گردید باز

انجام:

شده منزل حجت کردگار
زهر سو ملایک هزاران هزار

همی آید از آن خرابه به گوش

تو گوئی صدای فغان و خروش

خط: نستعلیق، به خط ناظم. تاریخ کتابت: ق

۱۴ هـ.

تصحیح شده، چند برگ در اول و آخر کتاب
سفید گذاشته شده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای. ضریب ترنج و سرترنج‌دار
مجدول.

۲۱/۵×۱۳ سم. ۳۰ گ. ۱۱ س. (ثبت ۸۵۸۹۵)

۸۶۴۹

کتاب لغت

(لغت - فارسی به فارسی)

از:؟

در آغاز فصولی در کلیات مباحث لغت‌شناسی و
سپس لغات به ترتیب پایان حروف کلمات در ضمن
ابواب و فصولی با شواهدی شعری از سعدی و منصور
شیرازی خاقانی و ظهیر و انوری و کمال اسماعیل و
کاتبی و حافظ.

آغاز: بدانکه عرب به جیم و پا و گاف و ژا مثل چه و
پا کردن و کژ تنطق نمایند الا نادراً و فارسیان به صاد و
ضاد و طاء و ظاء و ثاء و عین و قاف تکلم کنند مگر
بطریق ندرت ...

آغاز کلمات: آرا آرایش و آراینده و به معنی دوم با
فاعل مشتمل شود چون سخن آرا و بزم آرا، آسا بمعنی
مانند و آسایش و آساینده و امرا از آسایش و در این معنی
با باء استعمال کنند ...

انجام افتاده: ... ضمادوار و بر جراحت مالیدن و
خرقه‌ای که بر سر چوب کرده گذارند فصل فی الراء
المهمله ضریران ضرر گزند و جای تنگ ضریر نابینا و
لاغر...

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۱-۱۲ هـ.
 عناوین به شنگرف. روی برگ اول چند یادداشت
 عرض کتاب به سال‌های ۱۰۳۷ و ۱۱۰۵ و
 ۱۰۹۱ و ۱۱۰۶ و ۱۱۲۸ هـ و مهرهای دائری
 «سعید مرید محمد اسد خان» و «عبدالعظیم مرید
 اسد خان» و «سرافراز گردید از لطف حق شاه
 سلطان غازی خان محمد» و مهر بیضوی «اسدالله
 خان» و چند مهر ناخوان دیده می‌شود.
 جلد: تیماج دورو قهوه‌ای. دورو عطف تیماج
 زرشکی ترمیمی.

۱۲/۵ × ۲۱ سم. ۸۰ گ. ۲۱ س. (ثبت ۸۵۹۵۰)

۸۶۵۰

الارجوزة الجديدة

(شعر-عربی)

(ارجوزة فی الفرائض)

از: صفی‌الدین موسی بن علی مولوی رومی
 (۱۱۵۷ هـ).

ارجوزهای است در ارث و موانع آن و مستحقین و
 طبقات آن بنا بر مذهب حنفیه، سروده شده در حال
 مرض و در ۵ ماه و مشتمل بر ۵۵۳ بیت که در ۱۱۴۸ هـ
 موافق جمله «ارجوزة مفیده» به اتمام رسیده است.

آغاز:

باسم الاله العالم العالم

مقدر.....

الحمد لله علی الافضال

مغتتم الاقوال و الافعال

انجام:

فالحمد لله علی التمام

و صل یا رب علی التهامی

محمد خیر نبی مرسل

و الال و الصحب اولی التفضل

نک: هدیه العارفين، ۱/۴۸۲؛ معجم المؤلفين، ۱۳/

۴۳

خط: نسخ معرب ترکی. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ.
 عناوین به شنگرف و در وسط سطرها. صفحات
 مجدول به شنگرف، در دو برگ پایانی اشعاری
 از کاتب حسن مدابغی در تقریظ بر کتاب آمده
 است، روی برگ اول نام کتاب و ناظم و یادداشت
 دعائی پراکنده و مهر بیضوی وقف کتاب که محو
 شده دیده می‌شود، برگ اول دارای سرلوح
 مرصع و اشعار محو شده در برگ ماقبل آخر مهر
 وقف کتاب از مؤلف آمده است، در برگ پایانی
 یادداشتی از سید حسین در سفارش به فرزندش
 محمد به سال ۱۲۱۱ هـ دیده می‌شود.

جلد: مقوائی. عطف تیماج قهوه‌ای.

۱۳ × ۲۰ سم. ۲۲ گ. ۱۵ س. (ثبت ۸۵۸۹۳)

۸۶۵۱

الكامل فی اللغة و الادب

(لغت و ادب-عربی)

از: ابوالعباس محمد بن یزید میرد نحوی (۲۸۵ هـ).
 نک: ذریعه، ۱۷/۲۵۲؛ مجلس، ۲۴/۱۱۷؛ کشف
 الظنون، ۲/۱۳۸۲؛ معجم المطبوعات، ۱/۱۶۱۳؛ کاخ
 گلستان، ۴/۷۹-۸۱.

خط: نسخ. کاتب: مصطفی علوانی. تاریخ کتابت:
 غرة شعبان ۱۱۷۲ هـ (شروع کتابت)، نیمه محرم
 ۱۱۷۳ هـ (پایان کتابت) جهت سید علی افندی
 مرادی مفتی دمشق در دمشق شام.

عناوین به قرمز. برگ اول دارای سرلوح مذهب
 مرصع، صفحات مجدول به مشکی و زر، تصحیح
 شده و در پایان یادداشت مفصلی از کاتب آمده
 که هنگامی که در قسطنطنیه بوده نسخه‌ای به
 خط ابوحنبلان به تاریخ ۵۲۷ هـ دست یافته که بر
 مشایخی همچون جبریل بن عبدالله بن محمد در
 مجالسی خوانده شده بود به سال ۷۱۸ و کاتب
 نسخه را با نسخه خود مقابله دقیق نموده و پس
 از رفتن به دمشق آن را به شخص مذکور فوق

ش ۸۶۵۱: الكامل في اللغة و الادب، آغاز متن

و در برخی از برگ‌ها مهر بیضوی «بنده آل محمد جعفر» و «عبده رمضانعلی» دیده می‌شود، دارای حواشی مختصر از محمدتقی بهار با رمز «م بهار».

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج‌دار
مجدول.

۱۸/۵ × ۲۵ سم. ۳۹۰ گ. ۲۲ س.

(ثبت ۷۴۶۹۵)

۸۶۵۳

منتخب اللغات شاهجهانی (لغت-فارسی)

(فرهنگ رشیدی)

از: سید عبدالرشید بن عبدالغفور تتوی مدنی
(۱۰۷۷ هـ).

نک: ذریعه، ۴۲۸/۲۲-۴۲۹؛ مرعشی، ۱۳۶/۱۵-
۱۳۷؛ کشف الحجب، ۵۵۹؛ کاخ گلستان، ۷/۴-
۷۱۹؛ سیهسالار، ۲/۲۱۶-۲۱۸.

خط: نستعلیق هندی. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ.

عناوین به شنگرف. صفحات مجدول به زرد و ارغوانی و مشکی، نه برگ آغازین و برگ‌های پایانی بازنویسی شده، در برگ اول دو یادداشت محو شده و مهر بیضوی «عبده الراجی محمد» و «لا اله الا الله الملك الحق المبين عبده محمد» دیده می‌شود، حاشیه برخی از برگ‌ها ترمیم شده، به خط کاتب تصحیح شده با حواشی بسیار مختصر از کتاب‌های محمدتقی بهار.

جلد: تیماج قرمز.

۱۷/۵ × ۲۶ سم. ۳۸۲ گ. ۱۹ س.

(ثبت ۷۴۶۹۴)

۸۶۵۴

(ادب-فارسی)

مهابهات

از: ؟

اهدا نموده با اشعاری عربی در تقدیم کتاب به وی، در ۱۸ برگ آغازین چند یادداشت پراکنده ادبی و فهرست مفصل کتاب در ذی‌قعدة ۱۲۳۵ و اشعاری فارسی به خط قائم مقام فارسی با قافیه میم و متفرقاتی به خط وی و تملک فرهاد میرزا به سال ۱۲۹۰ هـ که کتاب از مهد علیا به وی رسیده و تملکی با مهر بیضوی «رب نجنی بمحمد و علی» و در سه برگ پایانی نیز متفرقاتی به خط قائم مقام و شرح حال مؤلف به نقل از تاریخ ابن خلکان و اشعاری فارسی از سروش و امیر معزی سمرقندی به خط محمدتقی ملک الشعراء بهار به سال ۱۳۴۳ هـ و اشعاری ظاهراً از خود وی دیده می‌شود، دارای حواشی به خط قائم مقام و برخی با عنوان «امام قلی» و «عبدالعلی قاجار».

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج‌دار.
۱۶/۵ × ۲۸/۵ سم. ۲۷۲ گ. ۳۱ س.

(ثبت ۷۴۶۷۴)

۸۶۵۲

مطلع السعیدین (تاریخ-فارسی)

و مجمع البحرين

از: شیخ کمال‌الدین عبدالرزاق بن اسحاق سمرقندی
(۸۸۷ هـ).

نک: ذریعه، ۱۵۴/۲۱؛ کشف الظنون، ۲/۱۷۲۰؛
مجلس، ۱۵۴/۲؛ آستان قدس، ۳/۱۰۱؛ فهرستواره، ۲/
۱۰۸۰-۱۰۸۱.

خط: نستعلیق. کاتب: محمدعلی بن عزیز الله.
تاریخ کتابت: ۲۲ ذی‌حجه ۱۰۳۲ هـ.

عناوین به شنگرف. به خط کاتب تصحیح شده، برخی از برگ‌های آغازین و پایانی کتاب ترمیم شده، در برگ اول و آخر چند یادداشت پراکنده و تملکی در کرمان و مهر بیضوی «مبین السلطنه»

از مشهدی حسن کتاب فروش در دارالخلافة تهران با مهر بیضوی «هو سپهر وزیر تألیفات» و تملك محمدتقی بهار به سال ۱۳۱۴ هـ شمسی و چند مهر محو شده و مهر بیضوی «محمدتقی بن ابوطالب الحسینی ۱۱۱۲» دیده می‌شود، در برگ پایانی یادداشتی در علم قیافه به خط نصرالله دیده می‌شود.

جلد: تیماج دو رو با سرطبل. رو قهوه‌ای ضری
ترنج و سرترنج و لچکی، اندرون قرمز.
۱۷/۵ × ۳۰/۵ سم. ۳۰/۵ گ. ۲۱ س.

(ثبت ۷۴۶۷۸)

۸۶۵۶

(تاریخ-فارسی)

تاریخ بلعمی

(ترجمه تاریخ طبری)

از: ابوعلی محمد بن محمد بلعمی (۳۸۶ هـ).

نک: ذریعه، ۴/ ۸۶-۸۷؛ مجلس، ۱۰/ ۷۴۳؛
فهرستواره، ۱/ ۵۷۸-۵۸۰؛ مشترک، ۱۰/ ۸۷؛ مرعشی،
۸/ ۱۷۹.

جلد اول و از آغاز و انجام افتاده است.

آغاز افتاده: خدای عز و جل کس نداند اما أنك
محمد بن جریر گوید ما از پس این یاد کنیم اگر خدای
توفیق دهد ان شاء الله در پیدا کردن خدای تعالی این خلق
را از پی چه آفریده است....

انجام افتاده: ... آن روز آیت فرستاد ایوم اکملت لکم
دینکم و اتممت علیکم نعمتی و رضیت لکم الاسلام دینا
پس خلق را بدوود کرد و بگفت که من...

خط: نسخ مایل به ریحان. تاریخ کتابت: ق ۶-
هـ ۷.

صفحات مجدول به سنگرف. عناوین زرین
تحریری و درون کتیبه، در برگ آغازین چند
یادداشت پراکنده و روایتی به نقل از عیون
اخبارالرضا به خط عبدالفاضل به سال ۱۲۸۰ هـ در

آغاز افتاده: استروند کاستر داس رتن و کند هرب
استر یعنی سلاح کند هر پان که مدهن نام دارد و تاثیر آن
این است که به اعدا بیهوشی می‌آرد و پر سو این استر که
غنیم خواب می‌آرد....

انجام افتاده: ... با هنونت گفت که من زن بیگانه رام
کشتم تو بین دستیار را که گریه کنان بود چون اندرجت
بگشت و بر...

نک: مرعشی، ۵/ ۳۰؛ مشترک، ۴/ ۲۱۸۹-۲۱۹۴ و
۹۸۴/۶؛ منزوی، ۵/ ۳۷۴۶-۳۷۴۹.

خط: نستعلیق و نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۱-
هـ ۱۲.

عناوین به سنگرف. تصحیح شده، در برگ
آغازین یادداشتی از مهرداد بهار در ۱۳۳۰ هـ
آمده که حواشی کتاب که با مداد نوشته شده به
خط محمدتقی بهار است.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضریب ترنج دار. عطف
ترمیم شده.

۱۸/۵ × ۲۹ سم. ۲۹ گ. ۱۷ س.
(ثبت ۷۴۶۱۸)

۸۶۵۵

الصراح من الصحاح (لغت-عربی به فارسی)

از: جمال‌الدین ابوالفضل محمد بن عمر بن خالد
قرشی (پس از ۶۸۱ هـ).

نک: مرعشی، ۲۰/ ۷۳؛ منزوی، ۳/ ۱۹۹۹؛ مشار
فارسی، ۳/ ۳۳۸۶-۳۳۸۷؛ معجم المطبوعات، ۱/ ۷۰۷؛
ذریعه، ۲۲/ ۴۱۵.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: پنجشنبه ۲۰ رجب
هـ ۱۱۱۲ به خواهش محمد.

عناوین فصول و ابواب به مشکی درشت و لغات
به سنگرف، مصحح، روی برگ اول یادداشتی به
خط پهلوی یا عبری و تملکی محو شده به سال
هـ ۱۱۵۵ و یادداشت خرید کتاب به سال ۱۳۲۰ هـ

نک: ذریعه، ۱۹۷/۱۶؛ ایضاح المکنون، ۱۸۸/۲؛ مجلس، ۱۳/۷۱-۷۳؛ مشار فارسی، ۳/۳۷۰۷.

خط: نستعلیق هندی. تاریخ کتابت: ق ۱۱- ۱۲ه. عناوین به سنگرف. در دو برگ آغازین چند یادداشت لغوی پراکنده و تملکی به سال ۱۱۵۴ه. مکان کتابت: اله آباد هند از محمّد یوسف... (که بقیه نام در ترمیم از بین رفته) دیده می‌شود، تصحیح شده با حواشی «حسن علی» و «م. بهار»، در برگ پایانی یادداشتی از محمّد تقی بهار به سال ۱۳۰۶ه آمده که کتاب را در سفر خراسان مسعود ثابتی بن سعید بن حسین بن سعید بن ثابت کربلائی به وی هدیه داده است. جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار مجدول.

۱۶×۲۸/۵ سم. ۴۳۴گ. ۲۱س. (ثبت ۷۴۶۷۵)

۸۶۵۹

مرقات (خط - فارسی)
از: شصت قطعه خط نستعلیق شش دانگ ناخن است متضمن اشعاری فارسی به قافیۀ تا در مدح حسام‌الملک با این سرآغاز:
بهار آمد که بلبل نغمه‌خوان است
ز روی گل هزارش داستان است
انجام:
کفیل خدمتش برنا و پیر است
رهن مننتش پیر و جوان است
خط: نستعلیق زیبا. تاریخ کتابت: ق ۱۳ه. صفحات مجدول به مشکى و اکلیل و قرمز و آبی، بالای صفحات کتیبه ضعیف مرصع مذهب است. جلد: گالینگور زرشکی. عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای.

تهران دیده می‌شود، لبه برخی از برگ‌ها ترمیم شده، دارای حواشی مختصر با عناوین «مسعود بن ابراهیم عفی عنهما» و «م بهار»، برخی از برگ‌های پایانی رطوبت دیده. جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج دار. ۲۱×۲۸/۵ سم. ۳۶۷گ. ۱۹س. (ثبت ۷۴۶۸۸)

۸۶۵۷

تهذیب الاحکام (حدیث - عربی)
از: شیخ الطائفه محمّد بن حسن طوسی (۴۶۰ه). نک: ش ۸۴۶۲ همین فهرست. از کتاب الدین تا پایان کتاب الدیات را داراست. خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۲ه. عناوین به سنگرف. مصحح با حاشیه‌نویسی مختصر، روی برگ اول مهر کتابخانه آدمیت در ۱۳۴۰ه و تملکی با مهر بیضوی «عبده محمّد رفیع الحسینی» و خرید کتاب به ۳ هزار دینار و تملک سپهر به سال ۱۳۲۰ه در تهران که کتاب را از مشهدی حسن کتاب‌فروش خریده با مهر بیضوی «مشیر افخم» و «هو سپهر وزیر تألیفات» و «عبده عباسقلی الشریف» و تملکی با مهر مربع «عبده نجم‌الدین» و تملکی با مهر بیضوی «عبده الراجی محمّد امین الحسینی» دیده می‌شود. جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار با سرطبل. ۲۱×۳۰/۵ سم. ۵۲۵گ. ۲۱س. (ثبت ۷۴۶۱۳)

۸۶۵۸

فرهنگ جهانگیری (لغت - فارسی)
از: جمال‌الدین حسین بن فخرالدین حسن انجو شیرازی (ق ۱۱ه).

- بیضوی «مشیر افخم عباسقلی سپهر».
جلد: روغنی. ترنج و سرترنج دار زرین.
۱۸/۵ × ۲۸ سم. ۱۷ گ. ۱۲ س. (ثبت ۷۴۶۷۲)
- ۸۶۶۰
مرقعات
از:؟
۴۱ قطعه خط نستعلیق ناخنی شش دانگ از
ترجیع‌بند مشهور هاتف اصفهانی.
خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ ه.
صفحات مجدول به زر و مشکی و آبی با حاشیه
سازی گل به اکلیل.
جلد: گالینگور زرشکی. عطف و گوشه‌ها تیماج
قهوه‌ای.
۲۱/۵ × ۳۵ سم. ۲۱ گ. ۱ س. (ثبت ۷۶۴۷۷)
- ۸۶۶۲
المصباح المنیر
(لغت - عربی)
از: احمد بن محمد بن علی مقرئ فیومی (۷۷۰ ه).
انجام افتاده: ... ان كانت معتلة بالياء فمن العرب من
يجمعها بالياء على لفظ الواحد فيقول كليه و كليات و اما...
نک: کشف الظنون، ۲/ ۱۷۱۰؛ هدیه العارفین، ۱/
۱۱۳؛ معجم المطبوعات، ۲/ ۱۴۷۶؛ التراث العربی، ۵/
۱۱۱-۱۱۲؛ ملّی، ۱۰/ ۹۷؛ مجلس، ۱۱/ ۲۶۱.
خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۱ ه.
عناوین به سنگرف در متن و حاشیه. روی برگ
اول نام کتاب و مؤلف و یادداشتی از حسین بن
محمد بن یحیی بن عبدالله بن عمران در تملک
سید محمد بن شرف بن ابراهیم بن یحیی الصنید
الحسینی در کربلا به سال ۱۱۷۳ ه دیده می‌شود.
جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج دار.
۱۶/۵ × ۲۳ سم. ۳۳ گ. ۲۱ س. (ثبت ۷۴۶۵۱)
- ۸۶۶۱
منشآت نشاط
(گنجینه نشاط)
از: میرزا عبدالوهاب اصفهانی معتمدالدوله،
متخلص به نشاط (۱۲۴۴ ه).
نک: ذریعه، ۲۳/ ۴۱؛ مرعی، ۴/ ۱۰۶؛ دانشگاه، ۲/
۲۱۱؛ مجلس، ۱۰/ ۶۸۷؛ ملّی، ۱/ ۱۹۱؛ مشار فارسی،
۴/ ۴۳۳۴.
- ۸۶۶۳
الکشکول
(متفرقه - عربی)
از: شیخ بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی
(۱۰۳۰ ه).
نک: ذریعه، ۱۸/ ۷۷؛ کشف الحجب، ۴۷۰؛ معجم
المطبوعات، ۲/ ۱۲۶۳؛ مشار عربی، ۷۴۴؛ مرعی، ۲۰/
۲۴۸.
خط: نسخ و نستعلیق. تاریخ کتابت: ربیع الثانی
۱۲۷۸ ه (پایان جلد دوم)، جمادی الثانی
۱۲۷۸ ه در ارض اقدس جهت سعدالملک قنبر
علی‌خانا (پایان کتاب).
- ۸۶۶۰
مرقعات
از:؟
۴۱ قطعه خط نستعلیق ناخنی شش دانگ از
ترجیع‌بند مشهور هاتف اصفهانی.
خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ ه.
صفحات مجدول به زر و مشکی و آبی با حاشیه
سازی گل به اکلیل.
جلد: گالینگور زرشکی. عطف و گوشه‌ها تیماج
قهوه‌ای.
۲۱/۵ × ۳۵ سم. ۲۱ گ. ۱ س. (ثبت ۷۶۴۷۷)
- ۸۶۶۱
منشآت نشاط
(گنجینه نشاط)
از: میرزا عبدالوهاب اصفهانی معتمدالدوله،
متخلص به نشاط (۱۲۴۴ ه).
نک: ذریعه، ۲۳/ ۴۱؛ مرعی، ۴/ ۱۰۶؛ دانشگاه، ۲/
۲۱۱؛ مجلس، ۱۰/ ۶۸۷؛ ملّی، ۱/ ۱۹۱؛ مشار فارسی،
۴/ ۴۳۳۴.
- ۸۶۶۳
الکشکول
(متفرقه - عربی)
از: شیخ بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی
(۱۰۳۰ ه).
نک: ذریعه، ۱۸/ ۷۷؛ کشف الحجب، ۴۷۰؛ معجم
المطبوعات، ۲/ ۱۲۶۳؛ مشار عربی، ۷۴۴؛ مرعی، ۲۰/
۲۴۸.
خط: نسخ و نستعلیق. تاریخ کتابت: ربیع الثانی
۱۲۷۸ ه (پایان جلد دوم)، جمادی الثانی
۱۲۷۸ ه در ارض اقدس جهت سعدالملک قنبر
علی‌خانا (پایان کتاب).

ش ۸۶۶۱: منشآت نشاط، آغاز متن

ش ۸۶۶۱: منشآت نشاط، صفحه دوم متن

نک: مجلس، ۳/ ۱۰۷؛ دانشگاه، ۱۴/ ۳۶۵۳؛
مرعشی، ۲۶/ ۲۴؛ ذریعه، ۱۸/ ۳۲۱.
خط: نستعلیق هندی. تاریخ کتابت: ۲۹ ربیع
الثانی سال ۳۰ جلوس مبارک.
عناوین به شنگرف. روی برگ اول مهر دائری
«بندۀ خانه زاد پادشاه عالم گیر غازی...» و مهر
بیضی «حفیظاً... الله...» دیده می‌شود، تمامی
کتاب ترمیم شده و نسخه را موربانه آسیب
رسانده است، نسخه تصحیح شده.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۱۴/۵ × ۲۱/۵ سم، ۲۶۸ گ. ۱۵ س.
(ثبت ۷۴۶۵۸)

۸۶۶۶

تاج المصادر (لغت - عربی به فارسی)
از: ابوجعفر احمد بن علی بن محمد بیهقی، بوجعفرک
(۵۴۴هـ).
نک: کشف الظنون، ۱/ ۲۶۹؛ ذریعه، ۳/ ۲۰۷؛
مجلس، ۳/ ۸۱؛ منزوی، ۳/ ۱۹۶۵؛ دانشگاه، ۲/ ۳۳۴ -
۳۳۸؛ خطی دائرة المعارف، ۱/ ۴۱.
خط: نسخ. کاتب: نورالله بن نعمت‌الله حسینی.
تاریخ کتابت: سه شنبه ۲۴ ربیع الثانی ۹۱۱هـ.
مکان کتاب: هرات.
عناوین به شنگرف. به خط کاتب تصحیح شده،
در شش برگ آغازین یادداشت‌های پراکنده
لغوی و صرف و اشعاری فارسی و عربی از
سعدی و امام زین‌العابدین و خواجه یوسف
بخاری و ابوحامد غزالی و ماده تاریخ وفات ملا
حسنعلی و تملك عبدالوهاب با مهر مربع «پیرو
دین نبی عبدالوهاب ۱۱۴۲» و دیباجة کتاب به
نقل از برخی نسخه‌های دیگر و فهرست مطالب
کتاب و تملك ابن‌الله قلی (که نام وی پاك شده) که
کتاب را خواجه محبتا به وی هبه نموده به سال

عناوین به قرمز یا نانوئیس. تصحیح شده، روی
برگ اول یادداشتی درباره کتاب و مؤلف نسخه
حاضر به خط ملك الشعراء بهار به سال ۱۳۴۵هـ
دیده می‌شود.
جلد: تیماج قرمز ضریب مجدول.
۱۶/۵ × ۲۵/۵ سم، ۳۲۶ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۷۴۵۴۹)

۸۶۶۴

دیوان انوری (شعر - فارسی)
از: اوحدالدین علی بن اسحاق ابیوردی (۵۶۵هـ).
نک: کشف الظنون، ۱/ ۷۷۷؛ ایضاح المکتون، ۱/
۴۹۱؛ ذریعه، ۱/ ۱۰۹-۱۱۰؛ منزوی، ۳/ ۲۲۳۵؛ مشار
فارسی، ۲/ ۲۲۶۹.

خط: نستعلیق. کاتب: محمدکاظم بن عبدالصمد
همدانی. تاریخ کتابت: ۵ ذی قعدة ۱۰۵۱هـ.
عناوین به شنگرف و در وسط سطرها. صفحات
مجدول به زر و مشکی و شنگرف و لاجورد،
برگ اول دارای سرلوح مذهب مرصع با کتیبه‌ای
مذهب که نام کتاب و شاعر با سفیداب تحریری
در زمینه‌ای زرین آمده است، بسیاری از اشعار
در حاشیه کتاب به صورت چلیپا آمده است،
روی برگ اول تملك عبدالحمید دیده می‌شود.
جلد: گالینگور سبز. عطف و گوشه‌ها تیماج
شکلاتی.
۱۶/۵ × ۲۴/۵ سم، ۲۱۹ گ. ۱۴ س.
(ثبت ۷۸۱۹۴)

۸۶۶۵

لطایف اللغات (لغت - فارسی)
(فرهنگ لغات مثنوی)
از: عبداللطیف بن عبدالله کبیر عباسی یزدی
(۱۰۴۸هـ).

ش ۸۶۶۴: دیوان انوری، آغاز دیوان

جلد: تیماج مشکى، عطف ترميم شده.
 ۱۳×۲۱/۵ سم. ۳۲۸ گ. ۲۱ س.
 (ثبت ۷۴۶۸۳)

۸۶۶۸

مفاتيح الشرايع (فقه-عربی)
 از: ملا محسن بن مرتضى فيض كاشانى (د:
 ۱۰۹۱ هـ).

نک: ش ۸۴۱۶ همين فهرست.

خط: نسخ. تاريخ كتابت: ق ۱۳ هـ. عناوين به
 قرمز يا نانويس، تصحيح شده با حاشيه‌نويسى
 مختصر، در دو برگ آغازين چند بيت شعر عربى
 و تملك محمد بن محمدعلى منزوى در ۱۳۳۲ هـ
 با مهر بيضوى «محمد بن محمدعلى» و تملك
 سيد محمد مشكاه بيرجندى در ۱۳۱۰ هـ ديده
 مى‌شود.

جلد: تیماج سورمه‌ای.

۱۵×۱۹/۵ سم. ۳۱۰ گ. ۱۹ س.

(ثبت ۷۴۶۹۹)

۸۶۶۹

الجامع الصحيح (حدیث-عربی)

از: ابو عبدالله محمد بن اسماعيل بخارى (۲۵۶ هـ).

نسخه حاضر جلد اول كتاب است.

نک: التراث العربى، ۲/۱۸۸؛ كشف الظنون، ۱/۵۴۱؛

معجم المطبوعات، ۱/۵۳۵؛ مشار عربى، ۵۸۶.

خط: نسخ. تاريخ كتابت: يكشنبه ۱۶ ذیحجه
 ۱۱۸۲ هـ. عناوين به شنگرف، صفحات مجدول
 به شنگرف، در بدرقه كتاب روى برگى الصاقى
 يادداشتى از اسدالله منجم در مالکيت مشير افخم
 وزير تألیفات در ۱۳۳۰ هـ و روى برگ اول كتاب
 يادداشتى در باره كتاب و مؤلف به خط عباس
 قلى بن محمدتقى سيهر كاشانى به سال ۱۳۲۲ هـ

۱۰۳۶ هـ و وقف‌نامه كتاب از محمداسماعيل بن
 شمس‌الدين محمد حسینی متطبب در ۱۲۷۶ هـ و
 تاريخ وفات ملا محمد مؤمن بن زين العابدين در
 ۲۷ محرم ۹۹۷ هـ به خط فرزندش محمدتقى بن
 محمد مؤمن بن زين العابدين بن ملك عزالدين بن
 عبدالؤمن و تملكى با مهر مربع «المتوكل على
 الله عبده محمد على ۱۱۸۴» و وقف‌نامه پاك شده
 ديگرى به خط محمداسماعيل مذکور با مهر مربع
 «العبد محمد اسماعيل الحسينى» ديده مى‌شود،
 داراى حواشى مختصر از بهار به سال ۱۳۱۶ هـ.
 جلد: تیماج قهوه‌ای. ضریبی ترنج و سرترنج دار
 زرین.

۱۷×۲۳/۵ سم. ۱۸۷ گ. ۲۵ س.

(ثبت ۷۴۶۵۶)

۸۶۶۷

العباب فى شرح اللباب

(نحو-عربی)

از: شرف‌الدين محمد بن محمد بن احمد بن سيف

اسفراينى (ق ۸ هـ).

آغاز: أحمد الحمد هو الوصف بالحميل على جهة
 التعظيم قال الامام فخرالدين الرازى قد يمدح اللؤلؤ
 بحسن تنكله و لطافة خلقته....

انجام: ... و افين بما وعدنا حامدين لله تعالى على
 نعمائه... و فرغنا من تأليفه فى جمادى الاولى سنة خمس
 و ثلاثين و سبعمائة.

خط: نسخ. كاتب: محمد بن سيف‌الدين بن محمد
 بن محمد بن زين‌الدين على. تاريخ كتابت:
 چهارشنبه از جمادى الاول ۸۵۱ هـ. عناوين و
 نشانى متن به شنگرف، تصحيح شده با
 حاشيه‌نويسى نسبتاً مفصل، روى برگ اول مهر
 بيضوى «مشير افخم عباس قلى سيهر» و يك
 رباعى شعر عربى ديده مى‌شود، برگ‌هاى از
 كتاب ترميم شده است.

ش ۸۶۶۷: العباب فی شرح اللباب، پایان متن

خطبه صفت متقیان مشهور به خطبه همام را بر آن افزوده است.

در کتابخانه ملی، ۱/ ۱۵۷، نسخه‌ای نزدیک به همین مشخصات از محمدصادق مروزی وقایع‌نگار معرفی شده است که شاید مترجم نسخه حاضر نیز هو باشد.

آغاز افتاده: تو و ترك مکن اهتمام خود را در حاجت جزئی ایشان به اعتماد اینکه حاجت کلی ایشان را برآورده باشی به درستی که از برای اهتمام جزئی تو در کارهای جزئی ایشان منفعتی هست ...

انجام: ... امید که سالیان ابد نشان چراغ این دولت عزیز افروخته باد و جان منافقین در نایره حرمان سوخته بمحمد و آله الطیبین الطاهرین.

با مهر بیضوی «مشیر افخم سپهر کاشانی» و «هو سپهر وزیر تألیفات» دیده می‌شود، دارای حواشی مختصر با عناوین «قسطلانی»، تصحیح شده، در برگ پایانی یادداشتی به نقل از تاریخ ابن عساکر و مهر مربع «العبد محمد رضا الحسینی» و مهر مربع «لا اله الا الله الملك الحق المبین عبده... قلی» و مهر بیضوی «هو سپهر وزیر تألیفات» آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضریبی ترنج دار با سرطبل، عطف و دور ترمیم شده.

۱۵×۲۲ سم. ۳۰۸ گ. ۲۱ س. (ثبت ۷۴۶۹۲)

۸۶۷۰

مجموعه

۱. شرح دیوان خاقانی (ادب-فارسی)

(گ ۲-۹۱ ر)

از: محمد بن داود بن محمود (محمد) شادی آبادی دهلوی (ق ۱۰ هـ).

آغاز: این قصیده را تحفة الحرمین و مفاخر الثقلین گویند در نعت حضرت علیا گفته است و پیش حضرت کعبه اتفاق افتاده فاما بر سر روضه مخدوم آفرینش محمد صلی الله علیه و آله است ...

انجام نسخه: ... و بی‌خرد و وحشی‌اند به سخنهای شیرین مقید شوند و به چرب‌زبانی و شیرین گوئی چون گاوان دشتی به لعاب شیر مقید شوند مطیع خود گردان. نک: مجلس، ۲/ ۲۳۹ و ۱۷/ ۴۱۲؛ منزوی، ۵/ ۳۴۶۶؛ ذریعه، ۹/ ۲۸۰-۲۸۱؛ مشترک، ۷/ ۵۷-۵۸.

۲. ترجمه عهدنامه (حدیث-فارسی)

مالک اشتر

(گ ۹۲-۱۲۶ پ)

از:؟

با عناوین «اصل، ترجمه، تکمله» و در پایان شرح

۳. منشئات و فرامین (نامه نگاری-فارسی)

(گ ۱۲۸ ر-۱۵۱ پ)

از:؟

مشمول بر رقم نظارت بیوتات سرکار خاصه به اسم محمدعلی خان، رقم علاوة القاب به اسم صفی قلی بیگ، رقم ضابطه‌نویسی دیوان اعلی به اسم محمدعلی، رقم نظارت به اسم میرزا مهدی کوکب، رقم صدارت ممالک به اسم میرزا ابراهیم، رقم وزارت به اسم فتحعلی خان، رقم حکومت سیستان و بنادر به اسم لطیف خان، رقم علاوة القاب به اسم میرزا حسین وزیر گیلان، رقم اضافه مواجب به اسم میرزا محمد صدر و صاحب جمع، رقمی جهت کرمعلی بیگ افشار، رقم استیفای اصفهان به اسم میرزا اسحاق، رقم اشراف خزانه عامره، رقم حکیم‌باشی و داروغگی و وزارت، فتح نامجات، قبالات و ...

آغاز: حسن خطم بر خط و خال نو خطان خط اجلال کشیده ...

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ. رساله دوم به خط شارح با اضافات و خط خوردگی، عناوین

اسلامی که در نسخه حاضر قطعه‌سازی شده است.
خط: نستعلیق خوش. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
عناوین به شنگرف، صفحات زرافشان و مجدول
به زر، قطعه سازی شده با حاشیه سازی کاغذ به
رنگ آبی و کرمی.
جلد: روغنی دو رو گل و بوته.
۱۵ × ۲۳ سم. ۱۲ گ. ۹ س. (ثبت ۷۶۴۶۴)

به قرمز یا نانوئیس، برگ‌ها لوان، روی برگ
آغازین نام رساله‌ها ظاهراً به خط سپهر کاشانی
آمده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول ترنج و
سرترنج دار.
۱۷ × ۲۰/۵ سم. ۱۵۳ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۷۸۱۹۶)

۸۶۷۳

تاک تیک نظام (نظامی - فارسی)

از:؟

در قواعد علم جنگ و در دو قسمت: استراتژی،
تاکتیک، و تقسیم تاکتیکی به سه قسم A و تاکتیک
ترکیبی و تاکتیک عملی، و شناخت اقسام اسلحه و لشکر
و سرباز و شناخت قوای مسلح دیگر کشورها، در
چندین باب و فصل.
آغاز: به واسطه تحصیل تاریخ جنگ بعضی
قواعد کلیه به دست می‌آید که از قدیم تا به حال به
تجربه رسیده رد آنها بی‌ضرر ممکن و متصور نیست
چرا که پیروی آنها اسباب فتح و ردشان شکست
می‌شود....

انجام: ... و موجب غیرت و اسباب حسرت همچنین
رزم پیاده سوار که از طرف روس در همین جنگ به تجربه
رسید و فوائد نیکو از آن حاصل نمودند.

خط: نستعلیق. کاتب: ابوالقاسم کرمانشاهی.
تاریخ کتابت: ۳ صفر ۱۳۰۲ هـ. جهت آقا احمد،
عناوین به مشکی درشت، دارای اشکال هندسی،
برخی از عبارات با مداد تصحیح شده و معادل
لاتین برخی از لغات بالای آنها با مداد نوشته
شده است.

جلد: تیماج سرمه‌ای.

۱۵ × ۲۱ سم. ۲۱۷ گ. ۱۱ س.

(ثبت ۷۶۴۴۲)

۸۶۷۱

الفوائد الشافية (نحو - عربی)

علی اعراب الکافية

از: حسین بن احمد رومی مشهور به زینی‌زاده
(۱۱۶۷ هـ).

تألیف ۵ رمضان ۱۱۶۶ هـ.

نک: ایضاح المکنون، ۲/۲۰۷؛ هدیه العارفين، ۱/
۳۲۶؛ معجم المطبوعات، ۱/۹۹۳؛ نشریه، ۱۱/۳۱۵؛
مئی، ۷/۲۶۳.

خط: نسخ. کاتب: محمد بن اسماعیل. تاریخ
کتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوین و نشانی متن به قرمز، صفحات مجدول
به قرمز، روی برگ اول تملك علی بن محسن بن
حسن بن علی بن الله وردی بن عبدالله علیاری
دزماری با مهر گلایی شکل «صح یا علی» دیده
می‌شود.

جلد: مقوای ضربی ترنج دار، عطف و دور تیماج
مشکی فرسوده.

۱۵ × ۲۱ سم. ۱۸۹ گ. ۲۵ س.

(ثبت ۷۸۱۳۵)

۸۶۷۲

مرقعات (خوشنویسی - فارسی)

از:؟

دوازده صفحه از رساله‌ای است به فارسی در اخلاق

۸۶۷۴

اکمال الدین و اتمام النعمة (حدیث-عربی)

از: شیخ صدوق محمد بن علی بن بابویه قمی (۳۸۱هـ).

جزء اول را داراست و از آغاز افتادگی دارد.
آغاز افتاده: البیضاء التي لیلها کنهارها و ظاهرها کباطنها و لم یدع امته فی شبهة و لا عجا من امره ولم یدخرهم نصیحة و لا هداية ولم یدع برهانا و لا حجة....
نک: ذریعه، ۲/۲۸۲؛ کشف الحجب، ۵۷؛ التراث العربی، ۱/۲۹۵؛ فهرستگان حدیث، ۲/۳۰۱-۳۱۲.

خط: نسخ. کاتب: علی بن یوسف بن علی بن محمد مشهور به ابن سنبله جبل عاملی. تاریخ کتابت: یکشنبه ۱۴ ذی قعدة ۹۸۴هـ. مکان کتابت: نجف اشرف. عناوین به شنگرف، به خط کاتب تصحیح شده، در سه برگ پایانی چند یادداشت پرکننده به نقل از محاضرات راغب و علل الشرایع و ابن راوندی و یحیی بن معاذ و فتوحات مکیه و سعدالدین حموی و تفسیر آیه نور یکی از افاضل و عدی بن حاتم و اشعاری از فردوسی و مولوی دیده می‌شود، روی برگ اول یادداشت وقف کتاب آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای با جدول کشی ضربی، عطف تیماج قرمز.

۱۵×۲۱ سم. ۱۱۹ گ. ۱۷ س. (ثبت ۷۸۱۴۰)

۸۶۷۵

اکمال الدین و اتمام النعمة (حدیث-عربی)

از: شیخ صدوق محمد بن علی بن بابویه قمی (۳۸۱هـ).

نک: ش ۸۶۷۴ همین فهرست.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۱هـ. عناوین به شنگرف، تصحیح شده، صفحات مجدول به زر و مشکلی، برگ اول دارای سرلوح و کتیبه مرصع

مذهب بسیار زیبا و دقیق، برخی از برگ‌ها به خط دیگری نوشته شده است، در دو برگ آغازین تاریخ تولدی به سال ۱۲۶۹هـ و مهر مربع «یا واهب العطايا» و تملك ابن محمدسعید با مهر بیضوی «العبد محمد ۱۰۹۱» و مهر بیضوی «عبده الراجی محمدهادی بن احمد» و تملکی به سال ۱۲۷۳هـ با مهر بیضوی «هو الملك العزيز» و در پایان جزء اول تملك همان ابن محمدسعید با مهر بیضوی مذکور و تملك عباس قلی بن لسان الملك کاشانی به سال ۱۳۰۰هـ که کتاب را از رضا بن عباس طباطبائی در تهران خریده دیده می‌شود، در برگ پایانی تاریخ وفات محمود خان ملك الشعراء به سال ۱۳۱۰هـ به خط عباس قلی سپهر کاشانی آمده است.

جلد: تیماج دو رو سرطبل دار، رو مشکلی با جدول زرین، اندرون قرمز.

۱۴×۲۶/۵ سم. ۳۰۳ گ. ۱۹ س.

(ثبت ۷۶۴۳۲)

۸۶۷۶

دیوان سلمان ساوجی (شعر-فارسی)

از: جمال الدین سلمان بن محمد ساوجی (۷۷۸هـ).

نک: هدیه العارفين، ۱/۳۹۴؛ ذریعه، ۹/۴۶۲-۴۶۳؛

منزوی، ۳/۲۳۵۶-۲۳۵۹؛ مجلس، ۸/۳۱۴-۳۲۵؛

آستان قدس، ۷/۴۲۴-۴۲۶.

خط: نستعلیق. کاتب: محمدصادق سرخوش.

تاریخ کتابت: شنبه ۲۳ ربیع الاول ۱۲۶۵هـ.

مکان کتابت: ارض اقدس رضویه. بسیاری از

اشعار در حاشیه به چلیپا نوشته شده است، در

برگ آغازین یادداشتی به سال ۱۲۷۰هـ و مهر

بیضوی «لطف ادیا هیئت اتحادیه تجار» و در

پشت برگ اول مهرهای بیضوی «الراجی محمد

۱۲۸۷» و «یا محمد ۱۲۸۱» آمده است.

ش ۸۶۷۵: اکمال‌الدین و اتمام‌النعمة، آغاز متن

«۲۵ پ-۴۶ پ»؛ قاضی مجد القضاة ابی‌المجد محمد بن عبدالله بن محمد بن عبدالله بن سلیمان «۴۷ پ-۱۲۹ پ».

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۷هـ.

عناوین به مشکی درشت، تصحیح شده، در آغاز هر بخش نام ناظم آمده و در آغاز بخش سوم یادداشت مطالعه کتاب از اول تا به آخر توسط محمد بن حسن ازهری دیده می‌شود. جلد: تیماج قهوه‌ای ضریبی ترنج و سرترنج دار. ۱۵×۱۹/۵ سم. ۱۲۹ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۷۸۷۷۴)

۸۶۷۹

مجموعه

۱. المسائل الناصریات (فقه-عربی)

(گ ۱ پ-۶۸ پ)

از: شریف مرتضی علی بن حسین موسوی بغدادی (ه۴۳۶).

نک: ذریعه، ۲۰/۲۰؛ التراث العربی، ۵/۶۱؛ دانشگاه، ۵/۲۰۲۵؛ مشار عربی، ۸۳۶.

۲. شرح جمل العلم والعمل (فقه-عربی)

(گ ۷۲ پ-۱۵۱ پ)

از: قاضی عبدالعزیز بن نحریر، ابن البراج (ه۴۸۱). نک: التراث العربی، ۳/۲۷۸-۲۷۹؛ کشف الحجب، ۳۳۲؛ هدیه العارفین، ۱/۵۷۸؛ ذریعه، ۱۳/۱۷۸؛ دانشگاه، ۵/۱۹۳۴؛ مجلس، ۷/۱۵۴.

۳. المهذب (فقه-عربی)

(گ ۱۵۲ ر-۲۱۱ پ)

از: قاضی عبدالعزیز بن نحریر، ابن البراج (ه۴۸۱). نک: التراث العربی، ۵/۳۲۰؛ ذریعه، ۲۳/۲۹۴؛ کشف الحجب، ۵۷۳؛ ایضاح المکتون، ۲/۳۴۱.

جلد: تیماج قهوه‌ای ترنج و سرترنج دار. ۱۴×۲۲/۵ سم. ۲۶۲ گ. ۱۳ س. (ثبت ۷۸۱۹۲)

۸۶۷۷

خلاصة اللغات

(لغت-فارسی)

از: محمد مؤمن بن ابی‌المحسن حسینی منشی گنابادی (ق ۱۰هـ).

نک: مزوی، ۳/۱۹۲۷؛ نشریه، ۵/۶۲۳ و ۶۶۱؛ مرکز احیاء، ۲/۴۳۷.

خط: نستعلیق. کاتب: محمدحسین جنابادی.

تاریخ کتابت: ق ۱۰هـ.

عناوین به شنگرف و زر، تصحیح شده و در برگ پایانی یادداشت مقابله این نسخه با نسخه اصل توسط مؤلف محمد مؤمن بن ابوالمحسن حسینی جنابادی در ۹۹۸ هـ دیده می‌شود، در پنج برگ آغازین چند تاریخ تولد به سال ۱۱۰۰ و ۱۰۹۹ و ۱۱۰۷ هـ و اشعاری فارسی و عربی از شاه روح همدانی با تخلص روح و مهر مربع «سلام علی ابراهیم» و تملکی محو شده به سال ۱۰۹۱ هـ در کرمان یا مهر بیضوی «اول کل شیء..الباقی» و در برگ پایانی تملك محمد صالح جیلانی با مهر بیضوی «یا صالح المؤمنین» و مهر مربع مذکور و یادداشت اهدای کتاب از مهدی قلی... به ملك الشعراء بهار به سال ۱۳۰۵ هـ دیده می‌شود. جلد: تیماج سرمه‌ای.

۱۱/۵×۲۱/۵ سم. ۲۰۰ گ. ۱۴ س.

(ثبت ۷۴۶۳۶)

۸۶۷۸

مجموعه

(شعر-عربی)

مشمول بر اشعار: ابوالهیثم عبدالواحد بن عبدالواحد بن عبدالله بن سلیمان «۱ پ-۲۳ پ»؛ قاضی ابومسلم وادع بن عبدالله بن محمد بن عبدالله بن سلیمان تنوخی

با دیباچه محمد گندام و از انجام رباعیات افتادگی دارد.

نک: منزوی، ۳/ ۲۲۷۶-۲۲۹۱؛ مشار فارسی، ۲/ ۲۲۸۴-۲۲۹۲؛ فرهنگ سخنوران، ۱/ ۲۴۰-۲۴۱؛ ذریعه، ۹/ ۲۲۲.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۱هـ.

عناوین به سنگرف، صفحات مجدول به زر و مشکی و سنگرف، دیباچه کتاب و قصاید به خط دیگری از ق ۱۳هـ افزوده شده است، دارای حواشی از ملك الشعراء بهار، لبه بسیاری از برگ‌ها ترمیم و وصالی شده است.

جلد: تیماج سرمه‌ای.

۱۱/۵ × ۲۰/۵ سم. ۱۷۰ گ. ۱۴ س.

(ثبت ۷۴۶۶۹)

۸۶۸۲

مجمع الفرس

(لغت - فارسی)

(فرهنگ سروری)

از: محمد قاسم بن محمد سروری کاشانی (ق ۱۱هـ).
نک: مرکز احیاء، ۵/ ۸۱؛ ایضاح المکنون، ۲/ ۴۳۵؛
ذریعه، ۲۰/ ۳۷؛ مشار فارسی، ۴/ ۴۵۳۷.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۲هـ. برخی از برگ‌ها به خط مصطفی در سلخ جمادی الاول (؟) از ق ۱۳هـ جهت میرزا اسماعیل خان بازنویسی شده است.

عناوین به سنگرف، در آغاز و انجام کتاب اوراق سفیدی افزوده شده است، در برگ پایانی شمار صفحات کتاب به خط کوهی کرمانی (مالك نسخه) آمده است، برخی از برگ‌ها را موربانه آسیب رسانده.

جلد: تیماج مشکی.

۱۳/۵ × ۱۸/۵ سم. ۲۹۴ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۴۶۸۴)

(رساله اول) خط: نسخ. کاتب: ابوالقاسم بن محمد مشهدی. تاریخ کتابت: ذی‌قعدة ۱۲۴۲هـ. عناوین به سنگرف، روی برگ اول نام رساله اول و یادداشتی از محمد رضوی در استنساخ کتاب در مشهد رضوی با مهر بیضوی محو شده او دیده می‌شود.

جلد: تیماج مشکی.

۱۴ × ۲۱ سم. ۲۱۱ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۸۲۰۶)

۸۶۸۰

دیوان عاشق

(شعر - فارسی)

از:؟

آغاز:

ممکن نشود بوسه چو لعل نمکین را

بگذار که از دور ببوسیم زمین را

انجام:

همه کام دل آزرده عاشق باشند

هر چه از جور تو ای شوخ پریزاد کنی

نک: ذریعه، ۹/ ۶۷۱-۶۷۳؛ منزوی، ۳/ ۲۴۲۷-۲۴۲۹؛

فرهنگ سخنوران، ۲/ ۶۰۷-۶۰۸.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.

عناوین نانویس، صفحات مجدول به زر و مشکی و لاجورد با کمند زرین تحریری، نسخه بسیار کثیف و بد نگهداری شده و برخی از برگ‌ها وصالی غیر فنی شده است.

جلد: تیماج عنابی.

۵/۱۳ × ۲۰/۵ سم. ۲۰۰ گ. ۱۸ س.

(ثبت ۷۴۶۶۷)

۸۶۸۱

دیوان حافظ شیرازی

(شعر - فارسی)

از: شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی (۷۹۲هـ).

۸۶۸۳

المختصر فی شرح التلخیص (بلاغت - عربی)

از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳هـ).
انجام افتاده: ... الا انها لم یقاتل فان ابا تمام لم یلم
بشی من معنی قول الافوه رای عین البال علی قرب...
نک: التراث العربی، ۷/۵؛ کشف الظنون، ۱/۴۷۴؛
هدیه العارفین، ۲/۴۳۰؛ معجم المطبوعات، ۱/۶۳۷.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۱۱هـ. عناوین
و نشانی متن به شنگرف، تصحیح شده با
حاشیه‌نویسی مفصل در برخی از برگ‌ها، روی
برگ اول تملک مرتضی بن محمد مؤمن و مهر
بیضوی «عباس قلی بن محمد تقی الشریف» و مهر
بیضوی «المتوکل علی الله محمد علی» و مهر مربع
«محمد علی بن سعید الحسینی» و تملک نورا و
وقفنامه پاک شده کتاب آمده است، لبه برخی از
برگ‌ها ترمیم و وصالی شده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای، عطف تیماج قرمز.
۱۲/۵ × ۱۹/۵ سم. ۲۱۲ گ. ۱۷ س.

(ثبت ۷۴۶۸۹)

۸۶۸۴

مختصر غنیة المتهملی فی شرح کتاب منیة المصلی (فقه - عربی)

از: ابراهیم بن محمد بن ابراهیم حلبی (۹۵۶هـ).
نک: کشف الظنون، ۲/۱۸۸۶-۱۸۸۷؛ التراث العربی،
۱۶/۵.

خط: نستعلیق. کاتب: محمد بن مصطفی مشهور
به یلازاده. تاریخ کتابت: اواسط جمادی الاول
۱۰۰۳هـ. عناوین به شنگرف، صفحات مجداول
به شنگرف، تصحیح شده با حاشیه‌نویسی نسبتاً
مفصل با عناوین لمحرره، بدیع‌الدین، واقعات،
قاضی خان، شرح شرعه، اختری، بالی افندی
و... در چند برگ سفید افزوده شده در آغاز کتاب

چند یادداشت فقهی پراکنده و تاریخ سلطنت
سلاطین عثمانی و فهرست مطالب کتاب و مهر
دائری «الهی تغیر مکن.. بنده خلیل» و تملک محو
شده محمد جعفر خراسانی به سال ۱۲۷۴هـ و
چند تاریخ تولد به سال ۱۰۴۰ و ۱۰۳۷ و ۱۰۳۸
و ۱۰۴۲هـ و در برگ پایانی چند یادداشت
متفرقه آمده است.

جلد: تیماج مشکی ضریب ترنج دار با جدول
کشی زرین.
۱۲/۵ × ۱۹ سم. ۲۵۰ گ. ۱۷ س.

(ثبت ۷۸۱۴۲)

۸۶۸۵

حدیقة الحقیقة و طریقة الشریعة (شعر - فارسی)

از: ابوالمجد مجدود بن آدم سنائی غزنوی (۵۲۵هـ).
نک: کشف الظنون، ۱/۶۴۵؛ هدیه العارفین، ۲/۴؛
منزوی، ۴/۲۷۶۱-۲۷۶۹؛ ذریعه، ۶/۳۸۲؛ مشار
فارسی، ۲/۱۷۳۱-۱۷۳۲.

خط: نستعلیق دوستونی. تاریخ کتابت: ق ۱۱۱هـ.
عناوین به شنگرف، صفحات مجداول به زر و
مشکی، برگ اول دارای سرلوح مذهب، برخی از
برگ‌های پایانی رطوبت دیده.
جلد: تیماج قرمز عنابی.
۱۱ × ۲۱/۵ سم. ۲۵۰ گ. ۲۱ س.

(ثبت ۷۸۱۹۳)

۸۶۸۶

دیوان سنائی غزنوی (شعر - فارسی)

از: ابوالمجد مجدود بن آدم سنائی غزنوی (۵۲۵هـ).
نک: منزوی، ۳/۲۳۶۱-۲۳۶۳؛ دانشگاه تهران، ۲/
۵۵؛ آستان قدس، ۷/۴۲۷؛ مجلس، ۳/۳۰۳؛ سپهسالار،
۲/۴۰۸؛ مشار فارسی، ۲/۲۳۱۹.

خط: نسخ. کاتب: محمدتقی بن محمد عامری.
تاریخ کتابت: ۱۲۱۱هـ. (پایان کتاب الظهارة از رساله اول)، رساله دوم ظاهراً به خط مؤلف.
عناوین به سنگرف و در وسط سطرها، هر دو رساله تصحیح شده‌اند.
جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج دار.
۱۰×۱۷ سم. ۸۳ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۷۶۴۵۳)

۸۶۸۸

دیوان کاتبی ترشیزی (شعر-فارسی)

از: محمد بن عبدالله کاتبی ترشیزی (۸۳۹هـ).
مشمول بر قصائد، غزلیات و مقطعات.
آغاز:
ای گل آدم به خمر جان مخمر ساخته
خاک ره را کیمیای مهر تو زر ساخته
انجام افتاده:

تا کی ریزم ز دیده خوناب

در خانه دل آتش جان تاب ندارد
نک: منزوی، ۳/۲۴۸۸؛ ذریعه، ۹/۸۹۷؛ دانشگاه تهران، ۱۲/۲۹۳۷؛ مجلس، ۸/۳۵۵؛ سپهسالار، ۲/۶۵۹.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: اوائل ق ۱۱هـ.
عناوین به سنگرف، صفحات مجدول به سنگرف، بسیاری از برگ‌ها و صالی شده و نسخه بسیار کثیف است، روی برگ اول تملك شریعت بن گل محمدعلی مشهدی به سال ۱۲۰۰هـ آمده است.

جلد: تیماج دور و بدون مقوا، رو مشکی ضربی ترنج و سرترنج دار، اندرون قرمز.
۵/۱۲×۲۰/۵ سم. ۲۰۵ گ. ۱۴ س.

(ثبت ۷۴۶۶۸)

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ. عناوین نانویس.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار بدون مقوا.

۱۰/۵×۱۷/۵ سم. ۳۰۴ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۷۴۶۰۳)

۸۶۸۷

مجموعه

۱. الدرۃ النجفیة

(فقه-عربی)

(گ ۱ پ-۶۸ پ)

از: سید محمد مهدی بن مرتضی بحر العلوم نجفی (۱۲۱۲هـ).

نک: ذریعه، ۸/۱۰۹؛ کشف الحجب، ۲۱۰-۲۱۱؛ التراث العربی، ۳/۲۲؛ مشار عربی، ۳۶۰.

۲. معدن الانوار

(شعر-فارسی)

(گ ۶۹ پ-۸۳ پ)

از: محمدجعفر سبزواری متخلص به ساقی (ق ۱۳هـ).

مواعظ و نصایح منظومی است که جهت فرزندش محمدعلی به رشته تحریر آورده در يك مصباح به عنوان مقدمه‌ای منشور در معانی حروف تهجی، و ۳۰ مشکوة به ترتیب حروف و يك مقياس به عنوان خاتمه، به سال ۱۲۶۰هـ موافق با جمله «حکم مشکات معدن الانوار» به پایان رسیده است.

آغاز: مصباح مشکاة ظلمت سرای سواد حروف و مداد کلمات حمد حکیمی است واهب العطیات که سراچه دل عباد را به انوار اسرار و مکاشفات حقایق ذات و صفات با صفا و روشن نموده....

انجام:

بنمایی چه زمرة خاصان

داخل آن ریاض امن و امان

۸۶۸۹

شرح القوائد السبع (ادب-عربی)
از: ابو عبدالله حسین بن احمد بن حسین زوزنی
(۴۸۶هـ).

نک: الاعلام زرکلی، ۲/۲۳۱؛ ذخائر التراث العربی، ۱/۵۵۶-۵۵۷؛ عکسی مرکز احیاء، ۳/۲۸۷؛ ذریعه، ۱۳/۳۹۲؛ مشار عربی، ۵۵۵.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: چهارشنبه از سال ۱۲۴۴هـ. عناوین و نشانی متن به قرمز، متن معرب، روی برگ اول چند بیت شعر عربی و یادداشتی در تملک محمدعلی خان و تملکی پاک شده و مهر بیضوی «وثوق السلطان» دیده می‌شود.
جلد: تیماج مشکی.

۱۳×۲۱/۵ سم. ۲۱ گ. ۲۱ س. (ثبت ۷۸۱۹۵)

۸۶۹۰

حاشیه شرح جمع الجوامع (اصول فقه-عربی)
از: ابویحیی زکریا بن محمد الانصاری (۹۲۶هـ).

نک: التراث العربی، ۲/۳۰۴؛ کشف الظنون، ۱/۵۹۵؛ هدیة العارفين، ۱/۳۷۴؛ مرکز مطالعات، ۱/۱۸۶.

خط: نسخ. کاتب: عبیدالله کلیانی. تاریخ کتابت: سال ۱۲۳۳هـ. مکان کتابت: مدرسه داودیه بغداد. (برخی از برگ‌ها به خط وی بازنویسی شده و اصل نسخه از ق ۱۰هـ است)، عناوین و نشانی متن به شنگرف، در آغاز کتاب برگ‌های کتابی در دعا و روی برگ دوم نام کتاب و مؤلف و تملک احمد بن فرفور و اشعاری از فردوسی آمده است، در پایان کتاب نیز برگ‌های کتابی در دعا آمده است، تمامی برگ‌های جدید وصالی و ترمیم شده‌اند.

جلد: تیماج قهوه‌ای جدول‌کشی ضربی، عطف ترمیم شده.

۱۳×۱۷/۵ سم. ۱۷۵ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۸۱۳۸)

۸۶۹۱

شرح الکافیة (نحو-عربی)
از: ابو عمرو عثمان بن عمر ابن الحاجب نحوی
(۶۴۶هـ).

آغاز افتاده: و الزنة و هذا العدل و ان كان تقديريا اذ ليس لنا قاطمة و غالبه عدل عنهما تحقيقاً و انما وجب المصير اليه للعلم بانهم لا يبنون الا المانع من الاعراب....

انجام افتاده: ... و حاصل ذلك انهم قدروها معدومة من اصلها بخلاف التنوين في مثل قولك قاض و غاز فان الفصح...
نک: کشف الظنون، ۲/۱۳۷۰؛ دانشگاه، ۱۷/۴۵؛ دانشکده الهیات، ۱/۵۸۵.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۸هـ. عناوین به شنگرف، روی برگ اول تملک محمدصادق به سال ۱۰۶۲هـ و نام کتاب به عنوان «شرح المصنف» و یک رباعی شعر فارسی آمده است.

جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج دار، عطف و گوشه‌ها تیماج شکلاتی.
۱۲×۲۰/۵ سم. ۳۷ گ. ۲۹ س. (ثبت ۷۸۱۳۷)

۸۶۹۲

مختصر الايضاح (فقه-عربی)
از: شهاب‌الدین احمد بن محمد بن حجر هیتمی
(۹۷۴هـ).

این کتاب مختصری از الايضاح محیی‌الدین نووی است در اعمال حج، با افزودن آنچه لازم بوده، مؤلف هنگام سفر به حج در ۹۳۳هـ این کتاب را تألیف نموده.

آغاز: الحمد لله الذي احیی معالم بيته الحرام بما اوجبه من زيارتها على الكافة في كل عام....

طهرانی و به خط میرزا شهاب‌الدین طباطبائی به سال ۱۲۹۵ هـ و یادداشتی از سپهر کاشانی درباره ناظم و کاتب نسخه به سال ۱۲۹۶ هـ آمده است.

جلد: تیماج سبز بدون مقوا.

۱۴/۵ × ۲۱/۵ سم. ۷۴ گ. ۱۷ س.

(ثبت ۷۶۴۴۰)

۸۶۹۴

مجموعه

۱. شرح دوازده امام (عرفان-فارسی)

(گ ۱-۱۲ پ)

از: روح‌الله بروجردی (ق ۱۳ هـ).

شرحی است بر «دوازده امام» صدرالدین محمد شیرازی که در واردات قدسی خود آورده و نام دوازده امام را به حروف دوازده دوازده تقسیم کرده و از کتبی چون مجالس المؤمنین و جامع الاسرار آملی و تاریخ جهان آرای غفاری و دیگر کتب بهره برده و در ۱۲۶۸ هـ از تألیف آن فارغ شده است.

آغاز: سپاس بی‌قیاس سزاوار مالک الملکی است جل شأنه که به طلوع خورشید نبوت محمدی صلی الله علیه و آله ظلمت کفر برانداخته و شمس ادیان سابقه منکسف ساخته ...

انجام: ... و بقیه عدد آن را تضعیف نمایند دوازده شود از ماه دوازدهم از هجرت حضرت نبوی صلی الله علیه و رحمة الله و آله المعصومین و علی التابعین الذین نزل فیهم طوبی و حسن مآب.

۲. منشآت وقایع نگار (نامه نگاری-فارسی)

(۱۳-۲۰ پ)

از: میرزا محمدصادق خان همای مروزی، وقایع نگار.

آغاز: سرکار پادشاهی حضرت حجت فطرت میرزا عبدالصمد که مرا صدیقی است معتمد اهل وسایل امید که

انجام: ... قال کلماتن حبیبتان الی الرحمن خفیفتان علی اللسان ثقیلتان فی المیزان سبحان الله و بحمده سبحان الله العظیم هذا آخر ما اوردها...

خط: نسخ. تاریخ کتابت: شعبان ۱۲۳۱ هـ.

عناوین به سنگرف، مصحح، با حاشیه‌نویسی مختصر، روی برگ اول مهر کتابفروشی سیدبان مهاباد و در برگ پایانی وصیت‌نامه محمد بابا رسول با مهر دائری «المرتجی بابا رسول» دیده می‌شود.

جلد: تیماج مشکی بدون مقوا.

۱۵ × ۲۰/۵ سم. ۴۱ گ. ۱۸ س. (ثبت ۷۸۱۳۹)

۸۶۹۳

ترجمه و شرح عوامل ملاً محسن (نحو-فارسی)

از: عباس‌قلی بن محمدتقی خان سپهر ثانی کاشانی (۱۳۴۲ هـ).

مؤلف به سال ۱۲۸۰ هـ و در ایام طفولیت آنچه را از استاد عوامل شنیده گرد آورده تا یادگاری از ایام کودکی باشد.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... یعنی حمد مخصوص است آن چنان خداوندی را که پروردگار عالمها است و درود متصل و درود منفصل بر بزرگ ما و آقای ما محمد پیغمبر آخر الزمان و آل و اهل بیت او الی یوم المعاد... انجام افتاده: ... و او جر می‌دهد و نصب می‌دهد و این محدود است گفته است این حاجب جهت اینکه جایز نیست این آنکه مثل ان...

خط: نسخ و نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوین و نشانی متن به قرمز، به خط مؤلف تصحیح شده، روی برگ آغازین یادداشتی از مؤلف درباره نسخه حاضر به سال ۱۲۹۶ هـ با مهر بیضوی «عباس‌قلی» دیده می‌شود، در چند برگ آغازین چهارده‌بند محمود شریف ملقب به ملک الشعراء چاپ سنگی دارالطباعة آقا میر باقر

حکایتی دو سه و روایتی سه چار بر ورقی به خط حقیر نگاشته‌اند....

۳. زبدة الحقایق

(۲۱-۲۴ پ)

از: امام محمد بن محمد غزالی، ابو حامد (۵۰۵هـ).

بخشی از کتاب است.

آغاز: بدان ایدک الله و اعزفی الدارین که عالم اسم جواهر و اعراض است و مجموع جواهر و اعراض را عالم گویند....

انجام: ... و ملک مقرب و عرش اعظم می‌خوانند هم راست باشد تا سخن دراز نشود و از مقصود باز نمایم.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ. عناوین با

خطی مشکی بر فراز آن نشانی دارد، تصحیح

شده، رساله اول شاید به خط مؤلف با حواشی

«روح الله» و بقیه مجموعه به يك خط است.

جلد: تیماج مشکی.

۱۳×۲۱ سم. ۲۵گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۸۲۵۳)

۸۶۹۵

الوافیه فی شرح الکافیة

(نحو-عربی)

از: رکن‌الدین حسن بن محمد بن شرف شاه حسینی

استرآبادی (۷۱۵هـ).

نک: التراث العربی، ۵/ ۴۴۰؛ کشف الظنون، ۲/

۱۳۷۰؛ ذریعه، ۳/ ۱۰۹ و ۲۵/ ۱۸-۱۹؛ دانشگاه، ۲/

۴۶۲؛ ملى، ۱۵/ ۱۲۳.

آغاز افتاده: من المعنى المفرد هو ان لا يدل جزء لفظه على جزء معناه و اذا عرفت ذلك لفظ بمنزلة الجنس للكلمة و الباقي قيوده كالفصل فلفظ احتراز به عن الخطوط و العقود و الاشارات و النصب....

انجام: ... اضربى فى الوقف لم يعلم انه بدل عن النون او المحذوف المردود و لیکن آخر الکلام فی هذا

الکتاب و الحمد لوهاب الوجود.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۸هـ. عناوین و نشانی

متن به شنگرف، تصحیح شده، برخی از برگ‌ها

دارای حواشی مفصل، برخی از برگ‌ها ترمیم

شده، برگ‌های پایانی بازنویسی شده است، در

برگ اول و آخر دو برگ در بردارنده دو انشاء

متفرقه به خط شکسته نستعلیق جدید افزوده

شده است، در دو برگ پایانی چند بیت شعر

عربی و فارسی و یادداشتی درباره لفظ از شرح

ارشاد کرمانی دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار

مجدول زرین.

۱۲×۱۶/۵ سم. ۱۲۳گ. ۱۸س.

(ثبت ۷۸۱۳۶)

۸۶۹۶

جنگ

(پراکنده-فارسی و عربی)

از:؟

شامل اشعاری از: فرزذق، محمد ابن حلبی معروف

به ابن الجنی، ابوالفتح بستی، قصیده بدیعه قوامی غزنوی

به نام صنایع الاسحار فی بدایع الاشعار، صبوری در مدح

محمود خان ملك الشعراء، اشعاری از بهار در ۱۳۵۶هـ به

خط وی، و یادداشت‌هایی به نقل از ابوالفرج اصفهانی

در اغانی و نامه فاضل خان گروسی به آقا سعید مجتهد

همدانی، و نامه رشیدالدین وطواط به کاتب یزد.

خط: شکسته نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ.

عناوین با خطی مشکی بر فراز آن نشانی دارد،

پشت برگ دوم یادداشتی به خط محمدکاظم در

دار الخلافه تهران به سال ۱۲۹۵هـ آمده است،

بسیاری از برگ‌ها سفید مانده، بین برگ‌ها رساله

لیلی و مجنون چاپ سنگی به خط محمدصادق

بن محمدامین چاپ تبریز افزوده شده.

جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

کشف الحجب، ۵۳؛ دانشگاه، ۴۱۶۲/۱۵؛ معجم المطبوعات، رفاعی، ۳۸۰؛ سپهسالار، ۱۶۷/۳؛ مرعشی، ۵۴/۲۷.

خط: نسخ. کاتب: شفیع بن ابی حسین سیستانی. تاریخ کتابت: یکشنبه ۴ شعبان ۱۰۸۸ هـ. عناوین به شنگرف و رؤوس مطالب به شنگرف در حاشیه آمده، تصحیح شده با حاشیه‌نویسی مختصر، روی برگ اول مهر بیضوی کتابخانه ضیاءالدین نوری و تملک آقا میرزا و مهر بیضوی «محمد علی بن محمدباقر الموسوی» و «عبد محمد باقر بن محمدنقی الموسوی» (حجة الاسلام شفتی) و در برگ پایانی مهر بیضوی «از بعد نبی علی است محراب رضا» و یادداشتی درباره کتاب و مؤلف به خط حجة الاسلام شفتی آمده است. جلد: تیماج زرشکی.

۱۲/۵ × ۱۹ سم. ۳۴۲ گ. ۱۹ س. (ثبت ۲۶۳۴۹)

۸۶۹۹

ریاض العاشقین (داستان - فارسی)

از: حاجی آقا بن عبدالغفار.

نسخه حاضر از مقصد دوم تا مقصد هشتم را دارد و برخی از مقاصد در کتابت ناتمام مانده است مانند مقصد چهارم.

نک: نشریه، ۵/۶۶۱؛ موسوعة مؤلفی الامامية، ۱/۹۶.

خط: نستعلیق. کاتب: محمدکاظم بن کربلایی احمد. تاریخ کتابت: ۱۲۹۱ هـ (پایان مقصد پنجم).

عناوین به قرمز و عبارات عربی نسخ.

جلد: تیماج سرمه‌ای.

۱۶ × ۲۰/۵ سم. ۳۲۰ گ. ۱۸ س.

(ثبت ۷۴۶۰۷)

۱۳ × ۱۹ سم. ۷۵ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۶۴۵۴)

۸۶۹۷

شرح التصريف (صرف - عربی)

از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳ هـ). آغاز افتاده: العمل و المراد هنا صناعة التصريف ای التصريف فی الاصطلاح تحویل الاصل الواحد ای تغییره....

نک: التراث العربی، ۳/۲۶۹؛ کشف الظنون، ۲/۱۱۳۸؛ معجم المطبوعات، ۱/۶۳۷؛ ملی، ۱۴/۹۳.

خط: نسخ. کاتب: محمدصالح بن میرزا محمد حنفی بخاری. تاریخ کتابت: پنجشنبه ۷ ربیع الاول ۱۲۳ (فقط عدد ثلاث و عشرين آمده ولی نسخه از ق ۱۰ هـ است).

عناوین و متن به شنگرف، تصحیح شده با حواشی مفصل، عطف و حاشیه پایین صفحات ترمیم شده است، در برگ پایانی تملک عباس قلی بن لسان‌الملک کاشانی به سال ۱۲۸۸ هـ که کتاب را از شیخ باقر تهرانی در تهران خریده دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۱۵ × ۲۰ سم. ۳۹ گ. ۲۷ س. (ثبت ۷۶۴۵۱)

۸۶۹۸

اعلام الوری (سیره معصومین - عربی)

بأعلام الهدی

از: ابوعلی فضل بن حسن بن فضل طبرسی (۵۴۸ هـ).

آغاز افتاده: و رجس المفضلین علی كافة الجن و الانس الذین یتنجز الموعود یوم المآب بانجازهم و لا یجاز الصراط الا بجوازهم....

نک: کشف الظنون، ۱/۱۲۶؛ ذریعه، ۲/۲۴۰-۲۴۱؛

۸۷۰۰

کلیات سعدی

(ادب-فارسی)

از: شیخ مصلح‌الدین بن عبدالله سعدی شیرازی (۵۹۱هـ).

آغاز افتاده: چون از روی حقیقت بدیده بصیرت نظر کنی در شهرستان قالب طالب روح نوح صفت افتاده... انجام افتاده: ... جواب بدانکه اگر جوانی سرگردانی تاجری فاجری از بی ماجری پیوید تا مرادی ازو جوید...

نک: منزوی، ۳/ ۱۸۶۱-۱۸۷۰؛ مشار فارسی، ۲/ ۲۳۱۷-۲۳۱۲؛ مجلس، ۸/ ۲۸۴؛ دانشگاه، ۸/ ۸۷۲.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۱هـ. عناوین به شنگرف و نام رساله‌ها به لاجورد درون کتیبه‌ای با گل و بوته زرین به نقش اسلیمی، صفحات مجدول به زر و مشکی و لاجورد، در آغاز رساله طبیات مهر بیضوی «محمدعلی» و تملک محمد علی طبیب در ۱۲۶۱هـ دیده می‌شود، بسیاری از مطالب در حاشیه صفحات به صورت چلیپا کتابت شده است.

جلد: تیماج لاکی ضربی ترنج و سرترنج دار زرین، لته رو تیماج قهوه‌ای فرسوده. ۹/۵ × ۱۵/۵ سم. ۳۹۰گ. ۱۵س.

(ثبت ۷۷۹۶۳)

۸۷۰۱

جوامع الحکایات و لوامع الروایات

(داستان-فارسی)

از: جمال‌الدین محمد بن محمد بن یحیی عوفی بخاری (ق ۷هـ).

آغاز افتاده: مرابط نظام‌الملک قوام‌الدوله صاحب الرای و الکفایة ملک ملوک الوزراء قدوة صدور العظماء مفخر اکابر العرب و العجم القارع ذروة المجد و الکرّم... نک: ذریعه، ۵/ ۵۰؛ کشف الظنون، ۱/ ۵۴۰؛ مرکز احیاء، ۸/ ۲۰۳-۲۰۴؛ ادبیات، ۳/ ۱۸۹؛ دانشگاه، ۲/

۲۱: مشار فارسی، ۲/ ۱۶۰۶؛ ملی، ۱/ ۱۳۵-۱۳۷.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۱هـ. عناوین به شنگرف، دارای حواشی از محمدتقی بهار با رمز «م. ب»، روی برگ اول یادداشتی در اهدای کتاب به محمدتقی ملک الشعراء بهار از طرف محمدکاظم تهرانیان و در برگ پایانی یادداشتی در تعداد اوراق کتاب به سال ۱۲۵۵هـ و تاریخ تولدی به سال ۱۲۱۳هـ و تملکی محو شده از ۱۲۱۶هـ با مهر بیضوی محو شده دیده می‌شود. جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار و لچکی.

۲۳ × ۳۷/۵ سم. ۵۳۶گ. ۲۸س.

(ثبت ۷۴۵۴۲)

۸۷۰۲

روضه الصفا

(تاریخ-فارسی)

فی سیرة الانبیاء و الملوك و الخلفاء

از: میر خواند محمد بن خواند شاه خوارزمشاهی (۹۳۰هـ).

نسخه حاضر جلد دوم و سوم کتاب را داراست. نک: ذریعه، ۱۱/ ۲۹۶؛ مرعشی، ۷/ ۴؛ آستان قدس، ۳/ ۸۳؛ مشترک، ۱۰/ ۹۸؛ فهرستواره، ۱/ ۶۱۹-۶۲۲.

خط: نستعلیق. کاتب: محمود بن فقیه احمد کاتب‌افزاری. تاریخ کتابت: جمعه ۲۰ شعبان ۹۵۶هـ (پایان جلد دوم)، جلد سوم نیز به خط هموست که ترقیم در ترمیم کتاب از بین رفته است، ده برگ آغاز جلد سوم بازنویسی شده است، عناوین به شنگرف، تصحیح شده به خط کاتب، صفحات مجدول به زر و مشکی و لاجورد، برگ اول دارای سرلوح و کتیبه مرضع مذهب با نام کتاب و مؤلف به زر تحریری در زمینه‌ای زرین، روی برگ اول اشعاری از حسین خان به خط محمدهادی حسینی به سال ۱۰۸۶هـ

ش ۸۷۰۲: روضة الصفا، آغاز متن

و مهر بیضوی «مشیر افخم عباس‌قلی سپهر» و در پایان جلد دوم یادداشتی از عباس‌قلی سپهر به سال ۱۳۳۰ هـ آمده که کتاب از پدرش به وی ارث رسیده با مهر بیضوی مذکور و مهر بیضوی «عباس‌قلی بن محمدتقی الشریف» و در دو برگ پایانی نیز یادداشتی از همو در همان سال و در انتقال کتاب به وی از ارنیة پدرش و یادداشتی از محمدتقی ملک الشعراء بهار به سال ۱۳۵۶ هـ که این کتاب را با برخی از کتاب‌های دیگر از کتابخانه لسان‌الملک خریداری کرده و چند تاریخ درباره سلاطین صفوی دیده می‌شود. جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۶×۲۷ سم. ۵۷۶ گ. ۲۵ س. (ثبت ۷۴۶۷۳)

۸۷۰۳

الملل و النحل

(اعتقادات - عربی)

از: محمد بن عبدالکریم شهرستانی (۵۴۸ هـ).
نک: التراث العربی، ۵/ ۲۱۸؛ ذریعه، ۲۲/ ۲۲۰؛
کشف الظنون، ۲/ ۱۸۲۰-۱۸۲۱؛ ملی، ۷/ ۱۲۵؛ معجم
المطبوعات، ۲/ ۱۱۵۳؛ مشار عربی، ۹۰۱.
خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

عناوین به قرمز و در برخی از موارد نانویس، روی برگ اول یادداشتی از عباس‌قلی سپهر به سال ۱۳۳۰ هـ که کتاب بعد از پدرش به ارث به او منتقل شده با مهر بیضوی «مشیر افخم عباس‌قلی» آمده است.

جلد: تیماج حنایی با جدول‌کشی ضربی.
۱۵×۲۱ سم. ۲۳۶ گ. ۱۸ س. (ثبت ۷۴۶۷۰)

۸۷۰۴

مروج الذهب و معادن الجواهر (تاریخ - عربی)

از: ابوالحسن علی بن حسین بن علی مسعودی (۳۴۶ هـ).

نک: ش ۸۵۵۴ همین فهرست.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: رجب ۱۰۸۵ هـ. مکان کتابت: نجف اشرف. عناوین به سنگرف، تصحیح شده و در برخی از صفحات امضای بلاغ و در برگ پایانی یادداشت بلاغ بدون نامی آمده است، دارای حواشی مفصل برخی به خط مشیر افخم بنا به تصریح ملک الشعراء بهار و برخی به خطی قدیمی تر و برخی از حواشی به خط بهار با رمز «م ب»، روی برگ اول وقفنامه کتاب از ملا محمد کرمانشاهی و یادداشتی از ملک‌الشعراء بهار درباره مؤلف به سال ۱۳۱۰ هـ و یادداشتی در خرید باغ زین‌العابدین در تجریش به سال ۱۲۶۳ هـ توسط نایب‌الایاله به مبلغ ۱۳۰ تومان و یادداشتی از بهار در از بین رفتن این باغ و یک بیت شعر فارسی از بهار دیده می‌شود، لبه بسیاری از برگ‌ها ترمیم و وصالی شده است.

جلد: تیماج دو رو، رو عنابی ضربی ترنج و سرترنج دار، اندرون قهوه‌ای.
۲۱×۳۳/۵ سم. ۳۵۸ گ. ۲۹ س.

(ثبت ۷۶۴۲۴)

۸۷۰۵

تاریخ العتبی

(تاریخ - عربی)

(تاریخ یمینی)

از: ابونصر محمد بن عبدالجبار عتبی رازی (۴۲۷ هـ).

نک: ذریعه، ۳/ ۲۵۶-۲۵۷؛ کشف الظنون، ۱/ ۲۹۸؛
مجلس، ۲۰/ ۲۰۶؛ ملی، ۷/ ۲۱۱؛ معجم المطبوعات، ۱/
۱۳۰۵؛ مشار عربی، ۱۵۵.

خط: نسخ. کاتب: محمدتقی ساوجی. تاریخ کتابت: ۱۲۷۲ هـ. به فرمایش میرزا محمدتقی سپهر مستوفی دیوان اعلی، عناوین به قرمز، تصحیح شده با حاشیه‌نویسی مختصر، روی برگ

۱۶/۵ × ۲۷ سم. ۲۷۵ گ. ۲۲ س.

(ثبت ۷۴۶۱۰)

۸۷۰۷

عالم‌آرای عباسی (تاریخ-فارسی)

از: اسکندر بیگ ترکمان منشی (۱۰۴۳ هـ).

نک: ش ۸۷۰۶ همین فهرست.

بین جزء اول و دوم کتاب (۸۳ پ- ۱۲۶ پ) تاریخ شاه صفی تألیف ابوالمفاخر بن فضل‌الله حسینی سوانح نگار تفرشی (مرعشی، ۶/۳۱۶) آمده است که ربطی به این نسخه ندارد و در برگ‌های پایانی (۴۷۲ ر- ۵۰۳ ر) تاریخ شاه عباس ثانی اثر میرزا محمد طاهر وحید قزوینی (فهرستواره، ۲/۱۰۲۶-۱۰۲۷) آمده است.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ. عناوین به سنگرف، صفحات مجدول به مشکى و زر و لاجورد، تصحیح شده، در دو برگ آغازین چند یادداشت تاریخی برگرفته از کتاب و سه بیت شعر از ملك الشعراء بهار با رمز «م. ب» دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار.

۲۰ × ۳۳/۵ سم. ۵۰۳ گ. ۲۵ س.

(ثبت ۷۴۵۴۳)

۸۷۰۸

معجم البلدان (جغرافیا-عربی)

از: ابو عبدالله یاقوت بن عبدالله حموی رومی

(۶۲۶ هـ).

از حرف جیم تا پایان سین را دارا است.

نک: التراث العربی، ۵/۱۴۵؛ کشف الظنون، ۲/

۱۷۳۳؛ معجم المطبوعات، ۲/۱۹۴۲؛ مجلس، ۲/۴۳۸ و

۷/۳۵۹-۳۶۰؛ کاخ گلستان، ۳/۷۰۵-۷۰۷؛ ملک،

۱/۶۹۷.

خط: نسخ. کاتب: بصیر قائمی حنفی سلفی.

اول یادداشتی از عباس‌قلی سپهر در ۱۳۲۳ هـ که نگاشته کتاب بعد از فوت پدرش به او ارث رسیده با مهر بیضوی «عباس‌قلی» و «مشیر افخم عباس‌قلی» و یادداشت تملك محمدتقی ملك الشعراء بهار خراسانی به سال ۱۳۰۸ هـ با يك رباعی از وی و در برگ پایانی دو یادداشت تملك به سال ۱۳۲۳ هـ از محمدتقی آمده است.

جلد: تیماج قرمز با جدول‌کشی ضربی.

۲۰/۵ × ۳۳ سم. ۲۴۵ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۷۴۶۱۹)

۸۷۰۶

عالم‌آرای عباسی (تاریخ-فارسی)

از: اسکندر بیگ ترکمان منشی (۱۰۴۳ هـ).

نک: ذریعه، ۳/۲۶۳ و ۱۵/۲۰۶؛ مشار فارسی،

۱/۱۱۰۱؛ مرعشی، ۱۱/۲۸۸؛ مرکز احیاء، ۲/۲۶۶؛

مجلس، ۲/۱۴۸-۱۵۰؛ فهرستواره، ۲/۱۰۲۴-۱۰۲۵؛

مشترک، ۱۰/۱۷۰.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: اوائل ق ۱۲ هـ.

عناوین به سنگرف، برخی از برگ‌ها ترمیم و

برخی دیگر بازنویسی شده است، در برگ

آغازین چند یادداشت پراکنده تاریخی برگرفته

از کتاب حاضر و یادداشت خرید کتاب از میرزا

سید محمود بن میرزا نصرالله سررشته‌دار وظایف

به سال ۱۳۳۶ هـ به خط عباس‌قلی سپهر کاشانی

با مهر بیضوی «مشیر افخم وزیر تألیفات» دیده

می‌شود، در برخی از برگ‌ها مهر بیضوی «عبده

الراجی محمد مؤمن» و مهر مربع «یا هادی

المضلین» و تملك محمد شفیع نوری به سال

۱۲۶۸ هـ با مهر مربع «الوائق بالله الغنی عبده

محمد شفیع» دیده می‌شود، با حواشی مختصر به

خط سپهر کاشانی.

جلد: تیماج مشکى، عطف تیماج قهوه‌ای.

از: ۲۱/۵ × ۳۵ سم. ۳۴۸ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۷۸۳۵۰)

۸۷۱۰

تاریخ انقلاب ایران (تاریخ-فارسی)

از: محمدهاشم محیط مافی.
نسخه حاضر جلد اول کتاب را دارا است.
خط: نستعلیق. به خط مؤلف.
تصحیح شده با افزودگی‌ها در حاشیه، جای
عکس‌های مجموعه خالی مانده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
از: ۲۱/۵ × ۳۵ سم. ۳۰۶ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۷۸۳۴۷)

۸۷۱۱

تاریخ انقلاب ایران (تاریخ-فارسی)

از: محمدهاشم محیط مافی.
نسخه حاضر جلد دوم کتاب و از فصل هفتم تا فصل
دهم را دارا است.
خط: نستعلیق. به خط مؤلف.
در برگ‌های پایانی فهرست مصادر کتاب و
فهرست مطالب آمده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
از: ۲۱/۵ × ۳۵ سم. ۳۲۹ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۷۸۳۴۸)

۸۷۱۲

تاریخ انقلاب ایران (تاریخ-فارسی)

از: محمدهاشم محیط مافی.
جلد سوم و از فصل ۱۱ تا فصل ۱۸ را دارا است.
خط: نستعلیق. کاتب: مؤلف.
در برگ‌های آغازین فهرست مصادر و مطالب
کتاب آمده است.

تاریخ کتابت: ۲۲ رمضان ۱۲۷۶ هـ. عناوین به
قرمز، دارای حواشی مختصر از عباس‌قلی سپهر
برخی به سال ۱۳۰۱ هـ، روی برگ اول یادداشتی
از عباس‌قلی سپهر کاشانی به سال ۱۳۲۹ هـ آمده
که کتاب حاضر را یانک جی لیم فارسی زردشتی
برای پدر سپهر فرستاده تا جغرافیایی جامع
جهت آثار ملوک عجم گرد آورد، با مهرهای
بیضوی «عباس‌قلی» و «هو سپهر وزیر تألیفات»
و «مشیر افخم»، در برخی از برگ‌ها مهر مربع
بزرگ «لا اله الا الله الملك الحق المبين عبده
عباس‌قلی» آمده و در برگ پایانی نیز مهرهای
بیضوی مذکور سپهر کاشانی دیده می‌شود.
جلد: تیماج قرمز.

۲۲ × ۳۱/۵ سم. ۳۸۵ گ. ۲۵ س.

(ثبت ۷۴۶۱۲)

۸۷۰۹

تاریخ انقلاب ایران (تاریخ-فارسی)

از: محمدهاشم محیط مافی.
تاریخ مفصلی است با تکیه بر کتاب‌های تاریخی و
اسناد و یادداشت‌های تاریخی برخی از افراد در
زاممداری سلاطین قاجار و چگونگی سقوط و علل آن
و اوضاع سیاسی دوران قاجاریه و بیان عهدنامه‌ها و
جنگ‌های واقعه در آن ایام و بررسی اوضاع کلی
مملکت ایران و آنچه موجب انقلاب مشروطه شد. این
کتاب در چند فصل مفصل تنظیم شده که عناوین آنها در
آغاز هر جلد آمده است.

نسخه حاضر جلد چهارم و از سال ۱۲۹۳-۱۳۳۲ هـ
و کودتای ایران را دارا است.

خط: نستعلیق. به خط مؤلف، در برگ‌های پایانی
فهرست مطالب کتاب و مصادر آمده است، جای
عکس‌ها خالی مانده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۲۱/۵ × ۳۵ سم. ۳۶۷ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۸۳۴۹)

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار.

۲۰/۵ × ۳۰ سم. ۹۷ گ. ۳۰ س. (ثبت ۷۴۶۱۶)

۸۷۱۵

شرح کتاب فقهی عامه (فقه-عربی)

از:

با عناوین «قال-اقول» و از کتاب الطلاق تا خلع و مبارات را دارا و از آغاز و انجام افتادگی دارد.

آغاز افتاده: مولیا عن الرابعة الباقية فی نکاحه و ان جعلناه مولياً عنهن فی الحال خربت المدة... المطالبة بعد المدة فان وطيهن او طلقهن تخلص من الايلاء...

انجام افتاده: ... و من مس الرق احد آبائه ليس كفواً للتي لم يمس الرق و احداً من آبائها و منها النسب فالعجمي ليس كفواً للعربية...

مقداری از متن: الركن الرابع اللفظ و النظر فی

اصله...

الباب الثالث فی جوامع احكام اللعان و نفی الولد و يتعلق بلعانه احكام الفراق و تأبد الحرمة و سقوط الحد عنه و انتفاء النسب و وجوب حد الزنا.

خط: نسخ مایل به نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۸ یا

۹ هـ.

عناوین و متن به شنگرف، از عطف کتاب تا نیمه‌ای از برگ‌ها را رطوبت آسیب رسانده، برگ‌ها در صحافی جابه جا شده‌اند.

جلد: تیماج مشکی.

۱۷ × ۲۵/۵ سم. ۱۸۱ گ. ۲۷ س.

(ثبت ۷۸۱۱۷)

۸۷۱۶

شرح روضة الطالبین (فقه-عربی)

از:

شرح مزجی است بر روضة الطالبین محیی‌الدین نووی و از کتاب الجنایات تا امهات الاولاد را دارا است.

۸۷۱۳

تاریخ انقلاب ایران

(تاریخ-فارسی)

از: محمد هاشم محیط مافی.

نسخه حاضر جلد پنجم کتاب است.

خط: نستعلیق. کاتب: مؤلف.

در چند برگ آغازین مقدمه مؤلف - که باید در

جلد اول باشد - آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۲۱/۵ × ۳۵ سم. ۳۵۱ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۸۳۵۱)

۸۷۱۴

بحار الانوار

(حدیث-عربی)

از: ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰ هـ).

نک: ش ۸۴۷۰ همین فهرست.

نسخه حاضر جلد اول کتاب را دارا است.

خط: نسخ. کاتب: ابوالقاسم بن حسن بیدگلی

طاهر آبادی. تاریخ کتابت: جمادی الاولی

۱۲۴۸ هـ.

عناوین به شنگرف، روی برگ اول یادداشتی از

عباس قلی سپهر کاشانی به سال ۱۳۱۸ هـ که

کتاب را از سید رضا بن عباس طباطبائی بن

محمد طباطبائی مجاهد و اینکه سید باقر فرزند

دیگر سید عباس مذکور امام جمعه خرم آباد و

داماد میرزا صالح عرب می‌باشند و اینکه در این

سال بارندگی در زمستان نشده با مهر بیضوی

«هو سپهر وزیر تألیفات» و یک رباعی شعر

فارسی و نام کتاب و یادداشتی از کاتب در تعداد

ابیات کتاب حاضر دیده می‌شود.

ش ۸۷۱۵: شرح کتاب فقهی عامه، برگ ۱۱۹ رو

آغاز: کتاب الجنایات و هی القتل و القطع و الجرح

الذی لا یزهق و لا یتبیین القتل ظلماً و هو مراد الاصل بقوله قتل النفس بغير حق اكبر الكبائر بعد الکفر....

انجام: ...المحرمة علیه بنسب او رضاع او مصاهرة حر نسیب و هی مستولدة لكن یعزر بوطیها ان علم التحريم و لا یجد لشبهة الملك.

خط: نسخ. کاتب: عثمان (نام کامل وی در نسخه

محو شده است). تاریخ کتابت: پنجشنبه ۱۳

جمادی الاول ۹۷۳هـ. عناوین و متن به شنگرف،

روی برگ اول یادداشتی در تقسیم سال به چهار

فصل و ماه‌های هر فصل و تعداد ایام هر ماه در

سال شمسی و در برگ پایانی رموز استفاده شده

در تلگراف که هر يك مساوی با چه حرفی است

دیده می‌شود.

جلد: تیماج سبز.

۱۸/۵ × ۲۷ سم. ۲۴۲ گ. ۳۳ س.

(ثبت ۷۸۱۱۶)

۸۷۱۷

شرح الفیة ابن مالك

(نحو-عربی)

از: بدرالدین محمد بن محمد بن مالك طائی جیانی

(۶۸۸۶هـ).

نک: التراث العربی، ۳/ ۲۵۰؛ مرکز احیاء، ۱/ ۵۱۷-

۵۱۸.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۸ یا ۹هـ. عناوین و

نشانی متن به شنگرف، تصحیح شده، دارای

حواشی مختصر به نقل از شرح شیخ خالد، روی

برگ اول فهرست مطالب کتاب و در برگ پایانی

یادداشتی در مکان‌هایی که جایز است ادغام و

فک آمده است به نقل از شیخ خالد و یادداشتی در

نحو به فارسی، برخی از برگ‌ها و صالی و ترمیم

شده است.

جلد: مقوایی، عطف تیماج قهوه‌ای.

۱۸ × ۲۶/۵ سم. ۱۳۱ گ. ۳۱ س.

(ثبت ۷۸۱۱۵)

۸۷۱۸

شرح نهج البلاغة

(ادب-عربی)

از: عزالدین عبدالحمید بن هبة الله ابن ابی‌الحدید

معتزلی (۶۵۵هـ).

جزء ۱۶ و ۱۷ را دارا است.

نک: التراث العربی، ۳/ ۴۲۳؛ سپهسالار، ۲/ ۴۱؛

معجم المطبوعات، ۱/ ۲۹۱؛ مشار عربی، ۵۶۹؛ مجلس،

۷/ ۱۶۹-۱۷۰؛ کشف الظنون، ۲/ ۱۹۹۱.

خط: نسخ. کاتب: محمد بن درویش محمد.

تاریخ کتابت: سه‌شنبه ۸ ربیع الاول ۱۰۵۷هـ.

عناوین به شنگرف، برگ اول دارای سرلوح

مذهب مرصع زیبا با گل‌اندازی زرین در حاشیه

و زرین دندان‌موشی ما بین سطور دو برگ اول،

صفحات مجدول به زر و مشکی و شنگرف و

لاجورد، رؤوس مطالب در حاشیه به مشکی با

خط‌کشی زر و مشکی دور آن.

جلد: تیماج دو رو، رو ضریب ترنج و سرتنج و

لچکی دار زرین، اندرون مشکی با جدول‌کشی

زرین.

۱۸ × ۳۱ سم. ۲۲۱ گ. ۲۰ س. (ثبت ۶۶۹۸۴)

۸۷۱۹

شرح نهج البلاغة

(ادب-عربی)

از: عزالدین عبدالحمید بن هبة الله ابن ابی‌الحدید

معتزلی (۶۵۵هـ).

نسخه حاضر از جزء اول تا آخر جزء سوم و سپس

جزء هفتم تا اواخر جزء دهم را دارا و از آخر افتاده است.

انجام افتاده: ... یسوغ لعلی علیه السلام فی الدین اذا

طلبه... هؤلاء فلذلك فتح بابہ علی انه... ام لا قد برای

منهم التصمیم... بوجود الناصر لا...

ش ۸۷۱۸: شرح نهج البلاغه، آغاز متن

(فقه - عربی)

۲. وجوب التسليم**و عدمه في الصلاة**

(گ ۲۳ پ- ۷۲ پ)

از: سيّد عبدالله بن اسماعيل موسوی بهبهانی
(۱۳۲۸ هـ).

فائده‌ای است در اینکه سلام در نماز جزء است و واجب است اتیان به آن، و در صورت خروج مصلی از نماز بدون اتیان به آن چه حکمی بر آن مترتب است؟ در ربیع الاول ۱۳۰۵ هـ تألیف آن پایان یافته است. آغاز: الحمد لله رب العالمین... فائدة جلیلة مختلف انظار الفقهاء رضوان الله عليهم في ايجاب التسليم و عدمه في الصلاة فذهب جمع من قدمائهم لكثير من متأخريهم الى الوجوب....

انجام: ... اذ ظاهر هذا الكلام وجوب التسليمين في حق المأموم و هو خلاف ما قام عليه اتفاقهم و الله العالم بحقایق احكامه.

(فقه - عربی)

۳. احضار الحاكم**خصم المستدعي**

(گ ۷۳ پ- ۸۹ پ)

از: سيّد عبدالله بن اسماعيل موسوی بهبهانی
(۱۳۲۸ هـ).

اگر مدعی درخواست احضار خصم را از قاضی بکند، آیا واجب است قاضی درخواست او را برآورده بکند؟ این بحث موضوع رساله استدلالی حاضر است. در جمادی الاولى ۱۳۰۵ هـ تألیف آن پایان یافته است.

آغاز: قد يستشكل في فهم مراد الفقهاء رضوان الله عليهم بقولهم يجب على القاضي اجابة سؤال المدعى لو استعداده في احضار خصمه....

انجام: ... و لقد كان المناسب استثناءه في ذيل استثناء دعوى الوصيه و لكن قد انجزنا الكلام الى ما قد رأيت و الحمد لله أولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً.

خط: نسخ. تاريخ كتابت: ق ۱۱ هـ.

صفحات مجدول به زر و مشکی و شنگرف با کمند زرین تحریری، تصحیح شده و در برخی از برگ‌ها امضای بلاغ دیده می‌شود، با حواشی مختصر برخی با عناوین «ه ی عفی عنه» و «ق» و «مسیحا دام ظلّه»، برخی از برگ‌ها وصال شده است، نسخه رطوبت دیده، روی برگ اول اشعاری عربی در مدح اهل بیت (ع) آمده است. جلد: تیماج دورو، رو مشکی، اندرون و دورو عطف قهوه‌ای.

۱۷×۵/۳۰ سم. ۳۳۸ گ. ۲۹ س.

(ثبت ۷۴۱۵۹)

۸۷۲۰

مجموعه**۱. الفرق بين الاقرار****و البینه للقاضي**

(گ ۱ پ- ۲۱ پ)

از: سيّد عبدالله بن اسماعيل موسوی بهبهانی
(۱۳۲۸ هـ).

علت اختلاف علماء در اطلاق تجویز عمل به مفاد اقرار جهت قاضی را در رساله حاضر به استدلال بررسی کرده است.

در ۲۰ جمادی الثانیه ۱۳۰۵ هـ تألیف آن به پایان رسیده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... قال علماؤنا اذا حزر المدعی دعواه و استوفت الدعوى شرایط سماعها من کون الشاکي اصیلاً او ولیاً او وکیلاً عنه کاملاً جازماً فی شکایته مطلقاً او ظاناً فیما یخفی علی الخلاف....

انجام: ... من ان الكلام فی الاكتفاء بما هنا من الاذن النوعية بقريئة شهادة الحال و عدمه لا فی اصل اعتبار رضاه فليتأمل جيداً و الحمد لله تعالی اولاً و آخراً.

- ۴. تعویل الشاهد** (فقه - عربی)
على الاستصحاب دون الشاهد
 (گ ۹۲ پ- ۱۱۸ پ)
 از: سیّد عبدالله بن اسماعیل موسوی بهبهانی
 (۱۳۲۸ هـ).
 تألیف ربیع الثانی ۱۳۰۹ هـ.
 آغاز: فائده مهمه و لیعلم انه قد اضطرب كلام
 الاصحاب فی سماع الشهادة بالملك السابق مجرداً عن
 اعتبار اضافة ما یفید الملك فی الحال فی فرض کون
 المشهود عنها فی ید غیر من اقيمت له الشهادة فهل تلك
 الشهادة تسمع و تؤثر فی اثبات الاستحقاق الفعلي على
 وجه یحکم له بالانتزاع حين الدعوى ام لا....
 انجام: ... بل یتوقف فصله على شهادة من یتكون
 علمه بالواقعه بمثابة علمه بلا زيادة و نقیصه و الله تعالی
 هو العالم بحقایق احكامه.
- ۵. مساهمة الشريك** (فقه - عربی)
اذا ادعى بعضهم ما یوجب التشارك
 (گ ۱۲۰ پ- ۱۲۵ پ)
 از: سیّد عبدالله بن اسماعیل موسوی بهبهانی
 (۱۳۲۸ هـ).
 فائده فی تحقیق مساهمة الشركاء لبعضهم لو ادعوا
 سبباً یشملهم جمعاً كالارث و اثبت ذلك البعض حقه
 بالشاهد و اليمين او اليمين المردودة و تحقیق التفرقة فی
 ذلك بین الدین و العین و بیان حکم مقاصه الشريك.
 در دهه آخر ربیع الاول ۱۳۰۷ هـ تألیف آن به پایان
 رسیده است.
 آغاز: فائده جلیله لیعلم انه افتی معظم الاصحاب
 بعد حکمهم من غیر خلاف ینقل بعدم نهوض حلف
 المدعی مع الشاهد الواحد لاثبات مال لغيره....
 انجام: ... فانه اذا فرض اجتماع شرایط المقاصد له
 دون صاحبه كان مختصاً به فافهم و تأمل.
- ۶. تنجز حق الديان** (فقه - عربی)
فيما يأخذه الوارث من الغريم
 (گ ۱۲۶ پ- ۱۲۸ ر)
 از: سیّد عبدالله بن اسماعیل موسوی بهبهانی
 (۱۳۲۸ هـ).
 تحقیق تنجز حق الديان فی ما يأخذه الوارث
 باليمين المردودة أو الشاهد و اليمين من غرماء الميت و
 ان سقط حق الديان فی المطالبة بتحليفهم للغرماء.
 تألیف شده در ربیع الثاني ۱۳۰۷ هـ در تهران.
 آغاز: فائده أخرى اجمع الاصحاب ظاهراً على انه لو
 مات المورث فمحاكمه حقوقه و مطالباته لوارثه و ان كان
 المورث مديوناً لغير من عليه حقوقه بدين....
 انجام: ... فیها نظیر سایر الاعیان التي فی یدر الوارث
 و ان كان الوارث لم یتوقفها بعد الثبوت فلیتأمل جيداً.
- ۷. حکم تركة الميت المديون** (فقه - عربی)
من حيث الانتقال و عدمه
 (گ ۱۲۹ پ- ۱۷۶ پ)
 از: سیّد عبدالله بن اسماعیل موسوی بهبهانی
 (۱۳۲۸ هـ).
 نک: ش ۱۶/۸۴۰۵ همین فهرست.
- ۸. جواب سؤال فی الرضاع** (فقه - فارسی)
 (گ ۱۷۷ پ- ۱۸۲ ر)
 از: سیّد عبدالله بن اسماعیل موسوی بهبهانی
 (۱۳۲۸ هـ).
 نک: ش ۱۵/۸۴۰۵ همین فهرست.
- ۹. الفرق بین الاقرار** (فقه - عربی)
و البینه للقاضي
 (گ ۱۸۳ پ- ۲۰۵ پ)
 از: سیّد عبدالله بن اسماعیل موسوی بهبهانی
 (۱۳۲۸ هـ).

جلد: روغنی ترنج و سرترنج و لچکی با نقش گل
و بوته در زمینه‌ای زرین.
۱۷×۲۸ سم. ۱۸۶ گ. ۲۳ س. (ثبت ۷۴۶۲۷)

۸۷۲۲

مجموعه

۱. **یوسفیه** (داستان-فارسی)
(گ ۱ پ-۶۴)
از: میرزا محمدهادی بن ابوالحسن شریف نائینی
(ق ۱۳ هـ).
نک: مرعشی، ۵/۱۳؛ دانشگاه، ۳۰۵۹/۱۳؛ مشار
فارسی، ۵/۵۶۰۸؛ فهرستواره، ۵۰۱/۱.

۲. **مقدمات الستة** (تاریخ، داستان-فارسی)

(عالم ذر)
(گ ۶۵ ر-۷۱)
از: میرزا محمدهادی بن ابوالحسن شریف نائینی
(ق ۱۳ هـ).
داستان عالم ذر و روز الست و حاضر شدن امام
حسین (ع) برای شهادت و قربانی شدن را با اشعار مناسبتی
از خود به رشته تحریر آورده است.
آغاز: ستایش و سپاس مخصوص خداوندی است
بی شبه و قیاس لا عدیل لجماله و جلاله که قدرت
کامله‌اش در وجود آدم و شیطان را برابر نشانید....
انجام:
شیطان رجیم گشت ناکام
بگرفت به جای خویش آرام
برای شرح حال مؤلف نک: تراجم الرجال، ۳/۴۱۳-
۴۱۴.

۳. **تراکیب دوازده گانه** (شعر-فارسی)

(گ ۷۱ ر-۱۰۷)
از: محمدباقر لاهیجانی متخلص به باقر.

همان رساله اول مجموعه است.

خط: نسخ. کاتب: اسدالله آصفی شوشتری.
تاریخ کتابت: ۲۰ جمادی الاولی ۱۳۰۹ هـ (پایان
رساله چهارم)، همو به سال ۱۳۰۹ هـ (پایان
رساله پنجم)، جمادی الاولی ۱۳۰۹ هـ در تهران
(پایان رساله ششم).

عناوین به قرمز، در برخی از رساله‌ها آثار
تصحیح مختصری دیده می‌شود، روی برگ
آغازین فهرست مطالب کتاب آمده است، بین
رساله‌ها برگ‌هایی سفید افزوده شده.
جلد: تیماج قهوه‌ای با جدول‌کشی ضربی.
۱۷×۲۲ سم. ۲۰۵ گ. ۱۷ س. (ثبت ۷۴۱۵۰)

۸۷۲۱

شرح القصائد السبع

(ادب-عربی)
از: ابو عبدالله حسین بن احمد بن حسین زوزنی (۴۸۶ هـ).
نک: ش ۸۶۸۹.
خط: نسخ. تاریخ کتابت: صفر ۱۲۴۷ هـ (گ ۶۳)،
سال ۱۲۴۸ هـ (گ ۱۶۷)، اواخر ربیع الاول
۱۲۴۷ هـ. جهت میرزا احمد (پایان کتاب).
عناوین به قرمز و متن با خطی قرمز بر فراز آن
نشانی دارد، تصحیح شده، دارای چند حاشیه
مختصر با عناوین «م. بهار»، روی برگ اول
فهرست مطالب کتاب و یک بیت شعر عربی از
عبدالرحمن بن علی بن علقمه و در برگ دوم
تملك محمدکاظم بن محمدمنشی بروجردی به
سال ۱۲۵۰ هـ که کتاب را در سلطان آباد خریده و
در دو برگ پایانی یادداشتی از عباس قلی سپهر
کاشانی که کتاب به سال ۱۳۰۳ هـ پس از فوت
پدرش به وی ارث رسیده و دو تاریخ تولد از
فرزندان آخوند ملا مهدی شیرازی به نام محمد
حسین به سال ۱۲۴۸ هـ و محمدحسن به سال
۱۲۴۵ هـ دیده می‌شود.

دوازده ترکیب‌بند است هر يك در هفت‌بند که جهت مصائب سيّد الشهداء^(ع) سروده است.

آغاز:

چهره مه پر خراش از ناخن هجر که شد
چشم مهر آتش فشان از حسرت رخسار کیست
انجام:

بار خدایا به حشر در صف اهل یقین
خاتمه کار ما ساز به عفوی قرین

۴. دوازده‌بند محتشم (شعر-فارسی)

(گ ۱۰۷-پ ۱۱۱ پ)

از: سيّد علی بن احمد محتشم کاشانی (ق ۱۰ هـ).

نک مشار فارسی، ۲/۲۱۹۸.

خط: نستعلیق. کاتب: رضا بن اسدالله. تاریخ کتابت: یکشنبه ۲۴ ربیع الاول ۱۲۴۴ هـ (پایان رساله اول).

عناوین به قرمز، صفحات مجدول به قرمز و آبی با کمندی به مشکی، برگ اول دارای سرلوح مذهب ضعیف و کم‌کار، در بدرقه کتاب فهرست مطالب به خط باستانی راد و در برگ اول تملکی با مهر مربع «نصرة الله بن اسدالله» و مهر مربع ناخوان دیگری دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار.

۱۴/۵×۲۰ سم. ۱۱۱ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۷۸۹۷۳)

۸۷۲۳

المطول فی شرح التلخیص

(بلاغت-عربی)

از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (هـ ۷۹۳).

نک: التراث العربی، ۵/۱۲۸؛ کشف الظنون، ۱/۴۷۴؛

هدیه العارفین، ۲/۴۳۰؛ معجم المطبوعات، ۱/۶۳۷.

خط: نستعلیق. کاتب: غیاث‌الدین بن کشایش

نداف. تاریخ کتابت: ۲۹ رمضان ۸۷۷ هـ. عناوین و نشانی‌های متن به شنگرف، تصحیح شده با حاشیه‌نویسی بسیار مفصل، در دو برگ آغازین چند یادداشت پراکنده و سه معما به اسم طیب و ملک و صدر و تملک احمد بن سلیمان موسوی با مهر بیضوی ناخوان و اشعاری به عربی از امیرالمؤمنین^(ع) و اشعاری فارسی از شیخ بهائی و نامی و کمال اسماعیل و جمال و تملک احمد بن سلیمان موسوی حسینی طیب و تملک محمد محسن با مهر بیضوی «لا اله الا الله الملك الحق المبين محمد محسن» و تملکی با مهر مربع «عبد محمدباقر الموسوی» و مهر مربع «المؤمن حی فی الدارین» و مهر مربع «احمد بن عبدالحکیم الموسوی» و چهار بیت شعر به نقل از خط محقق کرکی علی بن عبدالعالی به خط عبدالوحید در قزوین و تملکاتی باک شده دیده می‌شود، در برگ پایانی اشعاری از فخر رازی و ابن سینا و ابوسعید و عمر خیام و محتشم آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای دو رو، رو سوخته، عطف

تیماج قرمز ترمیمی.

۱۵×۲۵ سم. ۲۲۸ گ. ۲۲ س. (ثبت ۷۴۱۴۷)

۸۷۲۴

مصابیح السنة

(حدیث-عربی)

(مصابیح فی سنن المصطفی الملیح)

از: ابوحامد حسین بن مسعود بغوی شافعی فراء

(هـ ۵۱۶).

آغاز افتاده: و الله ما رأوك قال فيقول كيف لو رأوني
قال يقولون لو... لك تمجيداً و اكثر تسبيحا قال فيقول فما
يسئلون ...

انجام افتاده: ... و بقي الذي لهم فاقبلوا من
محسنيهم و تجاوزوا عن مسيئتهم عن ابن عباس قال
خرج النبي صلى الله عليه و آله و سلم...

ش ۸۷۲۳: المطول، پایان نسخه

ش ۸۷۲۴: مصابیح السنة، برگ ۱۰۷ رو

نک: مجلس، ۱۳/۲۱۰۳؛ سپهسالار، ۱/۳۰۶-
 ۳۰۸؛ التراث العربی، ۵/۹۸؛ کشف الظنون، ۲/۱۶۹۸؛
 معجم المطبوعات، ۱/۵۷۳.

خط: نسخ معرب. تاریخ کتابت: ق ۶ یا ۷ هـ.
 عناوین به مشکلی درشت، تصحیح شده، دارای
 حواشی به خطی متأخر، عطف تمامی برگ‌ها
 ترمیم شده است.
 جلد: تیماج دو رو، رو مشکلی ضربی ترنج و
 سرترنج دار، اندرون قهوه‌ای.
 ۱۶/۵ × ۲۳/۵ سم. ۲۰۳ گ. ۱۹ س.

(ثبت ۷۷۹۸۴)

۸۷۲۵

دیوان بیدل لاهوری (شعر-فارسی)

از: عبدالقادر بن عبدالله بیدل لاهوری (۱۱۳۳ هـ).
 مشتمل بر محیط اعظم، غزلیات و رباعیات.
 نک: ایضاح المکتون، ۱/۴۹۴؛ هدیه العارفين، ۱/۱
 ۶۰۳؛ ذریعه، ۹/۱۵۲؛ منزوی، ۳/۲۲۵۴-۲۲۵۵؛
 سپهسالار، ۲/۵۷۱.

خط: نستعلیق. کاتب: میر مقیم. تاریخ کتابت:
 ۱۱۵۲ هـ (پایان رباعیات).
 عناوین در برگ‌های آغازین به شنگرف و در
 بقیه کتاب نانویس است، محیط اعظم در حاشیه
 برگ‌های آغازین به چلبیا نوشته شده است،
 بین تمامی برگ‌ها کاغذهای رنگین پوست
 پیازی گذاشته شده است، در چهار برگ آغازین
 شعرهایی سروده شاه عبدالرحمن و جامی و
 یادداشت تاریخ تولدی به سال ۱۳۳۴ هـ دیده
 می‌شود.

جلد: لاکه ترنج و سرترنج دار ضربی، عطف و
 دور تیماج قهوه‌ای.
 ۱۴ × ۲۴ سم. ۲۰۸ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۸۸۰۲۲)

۸۷۲۶

المختصر فی شرح التلخیص (بلاغت-عربی)

از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳ هـ).

نک: ش ۸۶۸۳ همین فهرست.

خط: نسخ. کاتب: محمدشرف بن حاجی مقیم.
 تاریخ کتابت: شنبه ۱۴ ربیع الثانی ۱۰۸۴ هـ.
 عناوین و نشانی متن به شنگرف، تصحیح شده با
 حواشی مختصر، روی برگ اول دو دعای پراکنده
 و یادداشت یادگاری علی طالقانی در ۱۳۲۳ هـ
 در خدمت ملاحسین دهاقانی دیده می‌شود، در
 برگ پایانی اشعار فارسی پراکنده‌ای آمده است.
 جلد: تیماج دو رو، رو قهوه‌ای ضربی ترنج و
 سرترنج دار، اندرون سبز.

۱۴ × ۲۳/۵ سم. ۲۱۶ گ. ۱۶ س. (ثبت ۶۷۰۰۷)

۸۷۲۷

الفوائد الضیائیة فی شرح الکافیة (نحو-عربی)

از: نورالدین عبدالرحمن بن احمد جامی (۸۹۸ هـ).

نک: کشف الظنون، ۲/۱۳۷۲؛ التراث العربی، ۴/

۲۱۴؛ هدیه العارفين، ۱/۵۳۴؛ مشار عربی، ۶۸۱؛ معجم
 المطبوعات، ۱/۶۷۱؛ ملی، ۱۴/۶۵.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ. عناوین و
 نشانی متن به قرمز، برخی از برگ‌های پایانی
 به خط سید محمد بن زین العابدین موسوی
 بازنویسی شده است.

جلد: تیماج آبی با جدول کشی ضربی.

۱۵ × ۲۱ سم. ۱۷۸ گ. ۱۹ س. (ثبت ۶۷۰۰۸)

۸۷۲۸

مجموعه

۱. الفوائد الحائریة الجديدة (اصول فقه-عربی)

(گ ۱-۲۷ ر)

از: محمدباقر بن محمداکمل وحید بهبهانی (۱۲۰۶ هـ).

نک: التراث العربی، ۴/۲۰۶؛ ذریعه، ۱۶/۳۲۳؛
مجلس، ۱۱/۳۱۷؛ مشار عربی، ۶۷۹.

از: ملاً عبدالرزاق بن علی بن حسین فیاض لاهیجی
(۱۰۷۲هـ).

نک: التراث العربی، ۲/۲۷۴؛ دانشگاه، ۳/۲۳۵؛
عکسی مرکز احیاء، ۴/۱۵۸؛ ذریعه، ۶/۶۶.
انجام افتاده: ... و لعلک تعذر فی نقل هذا الکلام
الطویل فان فيه شفاء الغلیل و دواء الغلیل...

۲. حاشیة الوافیة
(اصول فقه - عربی)
(گ ۲۷ پ-۸۷)
از: سید محمد مهدی بن مرتضی بحر العلوم نجفی
(۱۲۱۲هـ).

نک: کشف الحجب، ۱۹۱؛ ذریعه، ۱۴/۱۶۷-۱۶۸؛
التراث العربی، ۲/۳۶۶.

۶. اجوبه مسائل
الشیخ عبد علی التولمی
(گ ۱۵۴ پ-۲۷۰)

از: شیخ احمد بن زین الدین احسائی (۱۲۴۱هـ).
پاسخ پرسش‌های شیخ عبد علی بن علی بن احمد
خطیب تولمی است که مؤلف در سفر عراق به مقداری از
آنها پاسخ گفته و سپس در قریه نبی از توابع بحرین در
شب سه‌شنبه ۲۲ شعبان ۱۲۱۱هـ از آن فارغ شده است.
آغاز: الحمد لله ولی ما یولی من نعمه بالوجود و
الکرم و مالک ما اعطی من ساله من النعم و صلی الله علی
نبیه مصباح الظلم....
انجام: ... و القوی از داد سرعتی فی الفعل و ظهور الاثر
و الله سبحانه الموفق و حیث انتهى بنا الحال الی هنا
فلنقطع الکلام حامدین مصلین مستغفرین.

۳. الفوائد الاصولیة
(اصول فقه - عربی)
(گ ۱۰۵ پ-۸۸)
از: سید محمد مهدی بن مرتضی بحر العلوم نجفی
(۱۲۱۲هـ).

نک: التراث العربی، ۴/۲۰۳؛ کشف الحجب، ۴۰۳؛
ذریعه، ۱۶/۳۲۵.
انجام افتاده: ... مما یجب ان یصدر عن امر المولی
و رأیه أو محمول علی فعل ما یوجب العقوبة و ان لم
یکن...

خط: نستعلیق. کاتب: عبدالله بن محمد قاسم.
تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ. (پایان رساله دوم)، رساله
ششم به نسخ، ق ۱۳هـ. از رساله اول تا پنجم به
یک خط است.
عناوین نانویس، در دو برگ آغازین فهرست
برخی از رساله‌ها و تملک محمد بن عبدالله
موسوی به سال ۱۳۱۱هـ و یک دعای پراکنده
دیده می‌شود.
جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج و
لچکی دار.
۱۴/۵ × ۲۰/۵ سم. ۲۷۱ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۵۰۸۷۱)

۴. حاشیة شرح
الهیات التجرید
(کلام - عربی)
(گ ۱۰۶ پ-۱۱۳)

از: شمس‌الدین محمد بن احمد خفزی (۹۵۷هـ).
نک: التراث العربی، ۲/۳۰۰-۳۰۱؛ ذریعه، ۶/۱۱۶؛
عکسی مرکز احیاء، ۵/۱۰۸؛ ملی، ۱۱/۳۲۴-۳۲۶؛
دانشگاه، ۳/۲۳۱.
انجام افتاده: ... و قد تفاخر ارسطو الملقب بالمعلم
الاول بذلك الکلام فی دفع شبهة الثنویة...

۵. حاشیة حاشیة
الخفزی علی التجرید
(کلام - عربی)
(گ ۱۱۴ پ-۱۴۹)

- نک: مرعشی، ۳۴۸/۸؛ فهرستواره، ۵۱۳/۷؛ ذریعه، ۲۸۲/۱۲
- ۸۷۲۹
- مجموعه**
- ۱. ریاض المحبین** (ادب-فارسی)
(گ ۱ پ-۷۵ ر)
- از: میرزا رضاقلی خان بن محمدقلی هدایت نوری (ه. ۱۲۸۸).
- نک: مرعشی، ۳۳۴-۳۳۶؛ ذریعه، ۳۳۵/۱۱؛ منزوی، ۳۵۷۷/۵؛ مشار فارسی، ۸۶۸/۲؛ مجلس، ۲۳/۱۲۵.
- ۲. شرح حال منظوم ابراهیم ادهم** (شعر-فارسی)
(گ ۷۵ پ-۷۸ پ)
- از:؟
در یادداشتی که پایان رساله آمده منظومه حاضر را اثر گوهر نظام مؤلف خلد آشیان دانسته است.
آغاز:
بود ادهم نامی اندر شهر بلخ
عیش و شیرینیش فقر و فاقه تلخ
انجام:
گشت در راه حقیقت از مهان
بعد عمری رفت بیرون از جهان
- ۳. صحت و مرض** (عرفان-فارسی)
(گ ۸۱ پ-۹۲ ر)
- از: محمد بن سلیمان فضول بغدادی (ه. ۹۷۰).
نک: دانشگاه، ۴۰۴۹/۱۴؛ ذریعه، ۸۳۸/۹؛ مجلس، ۴۰۷/۲.
- ۴. سیر و سلوک** (عرفان-فارسی)
(گ ۹۲ ر-۹۷ ر)
- از: ملا محمد تقی بن مقصود علی مجلسی (ه. ۱۰۷۰).
- ۵. حسن و دل (عقل و سلطنت)** (داستان-فارسی)
(گ ۹۷ پ-۱۱۰ ر)
- از: فتاحی یحیی سبیک نیشابوری (ه. ۸۵۲).
نک: سیهسالار، ۳۱۷/۴؛ منزوی، ۳۶۷۶/۵؛ ذریعه، ۱۶/۷؛ کشف الظنون، ۶۶۶/۱؛ دانشگاه، ۱۴۱۸/۹.
- خط: شکسته نستعلیق. کاتب: عباس قلی بن مشهدی رمضان طالش. تاریخ کتابت: ذی قعدة ۱۳۱۰ هـ (پایان رساله اول)، غره ربیع الآخر ۱۳۱۳ هـ (پایان رساله سوم)، رساله چهارم را جهت فرزندش محمدباقر نگاشته است، رساله پنجم در سه شنبه ۶ ذی قعدة ۱۳۱۵ هـ.
- عناوین با خطی مشککی بر فراز آن نشانی دارد، در پایان رساله دوم یادداشتی به خط کاتب در کتاب‌هایی که کتابت نموده و دو تاریخ تولد از فرزندان محمد خلیفه به سال ۱۳۱۷ هـ و ابوالفضل به سال ۱۳۲۰ هـ و تاریخ تولد خودش به سال ۱۲۷۳ هـ و بین رساله دوم و سوم یادداشتی در تعریف علم ثروت به قواعد فلسفه و اشعاری از شبستری و اوحدی مراغه‌ای آمده است، در برگ پایانی چند رباعی از بابا طاهر و اشعاری از ابوالقاسم طوسی آمده است، روی برگ اول اشعاری فارسی به خط سید حسین تهرانی و نام دو رساله از مجموعه حاضر دیده می‌شود.
- جلد: پارچه‌ای ترمه، دور و عطف و اندرون تیماج مشککی.
۱۳×۵/۲۰ سم. ۱۱۲ گ. سطرها مختلف. (ثبت ۷۸۰۰۱)

۸۷۳۰

تحفة رفیعی

(فقه - فارسی)

از: محمدقاسم ساوجی معروف به خدابخش (ق) (۵۱۱).

نک: مجلس، ۱۳/۱۶۶؛ مرعشی، ۱/۱۱۶-۱۱۸؛ مرکز احیاء، ۳/۴۵۰-۴۵۱؛ گلپایگانی، ۱/۹۵؛ ذریعه، ۲/۴۳۷.

خط: نستعلیق. کاتب: مصطفی ذاکر بن آقا بزرگ.

تاریخ کتابت: ۱۰ رجب ۱۳۰۲ هـ. با مهر بیضوی «مصطفی»، عنوان به آبی یا با خطی مشکی و قرمز بر فراز آن نشانی دارد، کاغذ الوان، روی برگ اول فهرست مطالب کتاب با مهر بیضوی مذکور کاتب دیده می‌شود.

جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج و سرترنج دار، عطف ترمیمی.

۱۱×۵/۱۷ سم. ۱۱۰ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۷۴۶۳۸)

۸۷۳۱

ریاض المسائل

(فقه - عربی)

فی تحقیق الاحکام بالدلایل

از: سید علی بن محمدعلی طباطبائی حائری (۱۲۳۱ هـ).

از کتاب التجارة تا کتاب النکاح را دارا و از انجام افتادگی دارد.

آغاز: کتاب التجارة و هی فی اللغة الکسب و فی الشرع علی ما عرفها به الماتن و جماعة عقد المعاوضة... انجام افتاده: ... فیکون اولی بالحضانه و بهذا جزم فی عد فقدم الجدل علی غیره من الاقارب...

نک: التراث العربی، ۳/۱۵۵؛ کشف الحجب، ۳۰۰-۳۰۱؛ ایضاح المکنون، ۱/۶۰۳؛ ذریعه، ۶/۹۸؛ ملی، ۸/۳۹؛ مشار عربی، ۵۰۱.

خط: نسخ. کاتب: محمدرفیع بن حاج ابراهیم.

تاریخ کتابت: رجب ۱۲۵۶ هـ (پایان تجارت).

عناوین و نشانی متن به شنگرف، به خط کاتب تصحیح شده.

جلد: تیماج مشکی.

۵/۲۰×۳۰ سم. ۱۹۷ گ. ۳۴ س.

(ثبت ۴۱۶۴۵)

۸۷۳۲

من لا یحضره الفقیه

(حدیث - عربی)

از: شیخ صدوق محمد بن علی بن بابویه قمی (۳۸۱ هـ).

نک: ش ۸۴۸۵ همین فهرست.

جزء اول و دوم را دارا است.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: جمادی الاولی ۱۰۹۶ هـ

(پایان جزء دوم)، عناوین به شنگرف، تصحیح شده و در برخی از صفحات جزء دوم امضای بلاغ و در پایان امضای بلاغ بدون نامی از محمد بن حسن بن زین‌الدین عاملی با مهر مربع «محمد سید الانبیاء» آمده است، جزء اول دارای حواشی مفصل، نسخه به دو خط کتابت شده است، روی برگ اول دو یادداشت پراکنده حدیثی با رمز «م ت ق ره» و «من افادات المحقق الشارح» و تاریخی از ۱۱۶۷ هـ و در برگ پایانی آغاز رساله عقود النکاح ملاً محمدباقر مجلسی آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۲۰×۲۹/۵ سم. ۱۸۹ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۵۰۸۶۴)

۸۷۳۳

مختصر مظفری

(تاریخ - فارسی)

(خلاصه تاریخ اکبری)

از: عباس‌قلی بن محمدتقی خان سپهر ثانی کاشانی

(۱۳۴۲ هـ).

آغاز افتاده: بعد از او بیست و نه سال به پادشاهی نشست و طبریه شام بنا نهاد و بعد از واقعه مسیح سه سال دیگر قیصر بود و بعد از او عانوس چهار سال پادشاهی کرد....

نک: کشف الظنون، ۱/۵۳۹؛ هدیه العارفين، ۱/۸۲۱؛ ذریعه، ۳/۲۶۹؛ فهرستواره، ۱/۶۰۵-۶۰۶؛ مشترک، ۴/۵؛ مرعشی، ۹/۳۷۰؛ مجلس، ۶/۲۴۸.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: جمعه ۸ محرم ۱۲۴۵ هـ (پایان برگ ۱۶۲)، محرم ۱۲۴۵ هـ (پایان تاریخ سبکتکیان برگ ۲۰۰)، از روی نسخه‌ای به خط یعقوب بن شیخ میر علم (کذا) نتیجه بابا حمزه در چهارشنبه ۶ شعبان ۱۰۷۴ هـ (برگ ۳۹۴)، از روی نسخه‌ای به خط حسین بن میر علم به سال ۱۰۷۴ هـ (برگ پایانی)، عناوین به قرمز و شنگرف، دارای حواشی مختصر به خط عباس قلی سپهر برخی به سال ۱۳۴۱ هـ و محمدتقی بهار برخی به سال ۱۳۰۸ هـ، روی برگ اول یادداشتی به خط عباس قلی سپهر درباره کتاب زبدة التواریخ حافظ ابرو به سال ۱۳۳۳ هـ آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج دار.

۲۱×۲۹/۵ سم. ۶۰۷ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۴۶۲۶)

۸۷۳۵

سفینه الاولیاء

(تراجم-فارسی)

از: محمد دارا شکوه بن شاه جهان قادری هندی (۱۰۷۰ هـ).

آغاز افتاده: و شرف القلوب و هم اهل الزمان مسخر ایشان بودند نسبت ارادت ایشان به شیخ ابوالفضل بن حسن سرخی است و ایشان مرید ابونصر سراج....

نک: نوریبخش، ۱/۳-۱؛ منزوی، ۱۱۲۵ و ۱۱۹۴؛ ایضاح المکنون، ۲/۱۷؛ هدیه العارفين، ۲/۲۸۷؛ ذریعه،

مختصر آئین اکبری در احوال جلال‌الدین اکبر شاه هندی از تألیفات ابوالفضل بن مبارک فیضی را به دستور مظفرالدین شاه با عباراتی روشن در مدت دو ماه از ۱۸ رجب ۱۳۱۴ هـ به مدت ۵۲ روز گردآوری نموده است. نسخه حاضر جلد اول کتاب را داراست و از انجام افتاده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... پس از ستایش یزدان پاک و نیایش خواجه لولاک و اوصیای کرام او کواکب تابناک آسمان ولایت معروض می‌دارد که چون فروزنده گوهر دریای سلطنت و تاجداری....

انجام افتاده: تیغهای فولادی بر کشیده به میدان تاخته دستبرد همی نمودند و دلاوران تیزچنگ چون غرنده پلنگ به جنگ درآمدند وهیمو بر فیلی نامور برنشسته در لشکر نگران....

نک: ملی، ۴/۱۹۷؛ مجلس، ۱۰/۳۲۴ و ۲۰/۱۹۶؛ ذریعه، ۲۰/۲۱۰؛ فهرستواره، ۲/۱۰۷۵.

خط: نستعلیق. کاتب: میرزا محمدتقی خان کمال السلطنه مستوفی دیوان اعلی فرزند مؤلف. عناوین به مشکی درشت در بالای صفحات و در متن، روی برگ اول یادداشتی به خط مؤلف آمده که به درخواست شاه نسخه‌ای جهت میرزا فضل‌الله خان وکیل الملك طباطبائی وزیر خلوت می‌خواسته و وی از پسرش خواسته تا نسخه را کتابت کند به سال ۱۳۲۲ هـ.

جلد: گالینگور زرشکی، عطف و گوشه‌ها تیماج مشکی.

۲۱/۵×۳۴/۵ سم. ۸۱ گ. ۲۵ س. (ثبت ۷۴۶۲۲)

۸۷۳۴

جامع التواریخ

(تاریخ-فارسی)

(جامع رشیدی، تاریخ غازانی)

از: رشیدالدین فضل‌الله بن عمادالدوله ابی‌الخیر همدانی (۷۱۸ هـ).

عبدالحسین خان بن محمدحسین خان اصفهانی
صدر اعظم است با مهر بیضوی «عبداله الراجی
عباس قلی» و «مشیر افخم» و «مشیر افخم عباس
قلی سپهر بن محمد تقی لسان الملك بن محمد
علی بن رفیع الدوله بن محمدعلی بن محمدرضا
عضدالدوله الشریف» دیده می‌شود.
جلد: تیماج زرشکی با جدول کشی ضربی.
۱۸×۵/۲۴ سم. ۲۴۰۵ گ. ۲۵ س.
(ثبت ۷۴۶۰۸)

۸۷۳۷

تاریخ العتبی

(تاریخ-عربی)

(تاریخ یمینی)

از: ابونصر محمد بن عبدالجبار عتبی رازی
(۴۲۷هـ).
نک: ش ۸۱۷۰۵ همین فهرست.

خط: نسخ. کاتب: احمد بن محمد بحرینی
موسوی. تاریخ کتابت: ۱۳۰۳هـ. عناوین به
قرمز، ۴۰ برگ آغازین نستعلیق، در برگ آغاز
یادداشتی به خط خسرو میرزا بن محمد ولی
میرزا از ۱۳۱۶هـ در خدمت ابوالقاسم مجتهد و
ملاً محمدعلی حایری شهرستانی و ملاً ابوالقاسم
خوشنویس در منزل ملاً محمدکاظم متخلص به
صوری ملك الشعراء آمده و نیز یادداشتی از
ابوالقاسم مصحح کتابخانه مبارکه رضویه در
اینکه یادداشت به خط کیست و یادداشتی از
مهدی بیانی در معرفی ابوالقاسم خوشنویس
آمده است، دارای حواشی مختصر با رمز «م. ب»
(محمدتقی بهار).

جلد: تیماج قرمز ضربی ترنج و سرترنج دار با
جدول کشی ضربی، عطف ترمیمی.
۱۵×۲۲ سم. ۱۹۳ گ. ۱۶ س.
(ثبت ۷۴۶۳۵)

۱۲/۱۹۵؛ فهرستواره، ۳/۲۱۶۸؛ مشار فارسی، ۳/
۳۰۳۶.

خط: نسخ. کاتب: قاضی عبدالکریم فقیه بن
قاضی عیسی باسندة قصبه پانوش رتیاگیری
ولایت عادلشاهی. تاریخ کتابت: ۱۹ رجب؟
(ق ۱۲هـ). عناوین به سنگرف، در چهار برگ
آغازین نام صاحبان تراجم و تاریخ وفات هر یک
آمده است.
جلد: تیماج شکلاتی.

۱۰×۵/۱۴ سم. ۲۳۷ گ. ۷ س. (ثبت ۸۵۷۲۰)

۸۷۳۶

الکافی

(حدیث-عربی)

از: ثقة الاسلام محمد بن یعقوب کلینی (۳۲۸هـ).
بخش اصول را داراست.
نک: ش ۸۴۸۴ همین فهرست.

خط: نستعلیق. کاتب: محمد مؤمن کشمیری.
تاریخ کتابت: پنجشنبه آخر دهه سوم شعبان
سال ۱۱۲۸هـ. مکان کتابت: مدرسه جدید
سلطانیه حسنیه. عناوین به سنگرف، تصحیح
شده با حاشیه نویسی مختصر برخی با عناوین
«لمحرره سیدعلی» و «عباس قلی سپهر کاشانی»،
برخی از برگ‌های پایانی به خط دیگری در ق
۱۳هـ بازنویسی شده است، لبه برخی از برگ‌ها
وصالی شده است، روی برگ اول مهر مربع
«لا اله الا الله الملك الحق المبين عباس قلی» و
در برگ پایانی مهر بیضوی «المتوکل علی الله
عیده... نقی» آمده است، در پایان کتاب الحجه
یادداشت مفصلی از عباس قلی سپهر کاشانی به
سال ۱۳۳۵هـ آمده که کتاب بعد از فوت پدرش
به سال ۱۲۹۷هـ در منزل شخصی‌اش در چاله
میدان به ارث به وی رسیده و اینکه به نقل
از پدرش آورده که بخشی از نسخه به خط

۸۷۳۸

آرمونی موسیقی ایران (موسیقی - فارسی)
(موسیقی ریع پرده)
از: علی‌نقی وزیری.

تقسیم موسیقی به اروپایی و مشرقی و در مشرق ریع پرده در دو علامت کُرُن و سُری و بحث درباره ریع پرده و کیفیت اجرای آن در دستگاه‌های مختلف موسیقی شرق با رسم نت‌های مخصوص آن، در ۱۱ خرداد ۱۳۱۴ هـ تألیف آن پایان یافته است.

آغاز: قبل از شروع به مطلب برای استفاده از سطور ذیل بر هر خواننده لازم است که به حد کافی از موسیقی و مخصوصاً از نظری موسیقی و آرمونی اطلاعات داشته باشد تا بتواند درک منظور نماید...

انجام: ... و این برای جلوگیری از خراب شدن تأثیر گام فروشو است که مشتبه به گام برشو نشود.

خط: نستعلیق. کاتب: مؤلف. روی برگ اول نام کتاب و مؤلف به خط وی آمده است.
جلد: مقوایی، عطف و گوشه‌ها تیماج مشکی.
۱۶/۵ × ۱۷ سم. ۶۹ گ. ۹ س. (ثبت ۷۸۱۲۹)

۸۷۳۹

المختصر فی شرح التلخیص (بلاغت - عربی)
از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳ هـ).

نک: ش ۸۶۸۳ همین فهرست.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ۱۲۲۱ هـ.
عناوین و نشانی متن به قرمز، تصحیح شده با حاشیه‌نویسی مختصر، برخی از برگ‌ها ترمیم و برگ‌های آغازین و پایانی به تاریخ فوق بازنویسی شده است، روی برگ اول تملك محمدحسین بن عبدالله حسینی و مهر بیضوی «عبدہ الراجی محمدحسین الحسینی» و چند یادداشت محو شده آمده است، در برگ پایانی اشعاری فارسی در مدح سماور و چند یادداشت

پراکنده آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای با جدول‌کشی ضربی.
۱۱/۵ × ۱۷ سم. ۲۶۵ گ. ۱۲ س.

(ثبت ۴۹۲۵۰)

۸۷۴۰

الفوائد الشنشورية
فی شرح المنظومة الرحبية (فقه - عربی)

از: عبدالله بن محمد شثوری شافعی (۹۹۹ هـ).

آغاز: الحمد لله رب العالمین... و بعد فیقول الفقیر...
قد سألنی ولدی عبدالوهاب وفقه الله للصواب ان اشرح المنظومة الرحبية اسکن الله مؤلفها الغرف العلیه فاجبته...
انجام: ... فعلیه بکتابنا شرح الترتیب یظفر بما یرید فانه کتاب یغنی عن کتب کثیرة فی ذلك و هذا آخر ما اردت ابراده فی هذا الشرح المبارک.

نک: ایضاح المکنون، ۲۰۷/۲؛ هدیة العارفين، ۱/۴۷۳؛ معجم المطبوعات، ۱۱۴۷/۲؛ خطی دائرةالمعارف، ۱۹۱/۱؛ ملی، ۱۵۲/۱۱؛ کشف الظنون، ۱۲۱۱/۲.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ. عناوین و متن به شنگرف، تصحیح شده با حاشیه‌نویسی مختصر، نسخه را موریانه آسیب رسانده و عطف کتاب ترمیم شده، دو برگ آغازین بازنویسی شده است، روی برگ اول تملك عبدالله بن حسین حداد حسینی علوی و تملکی به سال ۱۲۴۹ هـ با مهر مربع «المهدی من هدیت ۱۲۵۲» آمده است.
جلد: تیماج زرشکی ضربی ترنج و سرترنج دار با جدول‌کشی زرین، عطف تیماج قرمز.
۱۵ × ۲۰/۵ سم. ۵۵ گ. ۲۳ س. (ثبت ۷۸۱۲۴)

۸۷۴۱

شرح مفتاح العلوم (بلاغت - عربی)

از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳ هـ).

با عناوین «قوله - اقول».

۸۷۴۳

مجموعه

۱. المحرر فی الفتاوی (فقه-عربی)

(گ ۲ پ ۲۵)

از: شیخ احمد بن محمد بن فهد حلّی (۸۴۱هـ).
نک: مرعشی، ۴/۱۵؛ التراث العربی، ۴/۴۷۳؛ کشف
الحجب، ۴۹۳؛ ذریعه، ۲۰/۱۴۸.

۲. [مقامات العلویات] (عرفان-عربی)

(پ ۲۸-۳۱)

از: شیخ محمد بن علی بن ابراهیم، ابن ابی جمهور
احسائی (بعد ۹۰۱هـ)

مباحث عرفانی به اشارات و لغز، به درخواست یکی
از برادران با عناوین «یا اخ» و در پنج مقام با این عناوین:
المقام الثالث: مقام الاعتذار.

المقام الرابع: مقام الجرح و التعديل.

المقام الخامس: ساحة الدار مقام النفی.

آغاز: الحمد للحق الذى تحقق به كل حق بل
بحقیقته الحق حق و الصلاة على علة الخلق و الاول و
الآخر بالحق و نبیه المبین عنه بالصدق و التابعین....

انجام: ... و ان اراد احد بذنه القوى و فكره اللوذعى
ان یقابلها بالجواب فلیشرح اولاً ما فیها من الالغاز و
الامثال لتصیر فی حیز الوضوح حتى یلج هذه اللجة و
یعرف بمن هذه الدرة و ما یعلقها الا العالمون.

۳. [النية فی العبادات] (فقه-عربی)

(پ ۳۲-۳۵)

از: شیخ محمد بن علی بن ابراهیم، ابن ابی جمهور
احسائی (بعد ۹۰۱هـ).

در وسواس و نیت در عبادات، تألیف شده در ۲۰
ذیحجه ۸۸۹هـ.

آغاز: الحمد لله الذى شرف نوع الانسان بالعقل
و آلة الخطاب و اقدره على دفع الخطا و ملازمة الصواب

آغاز: احوال مسند الیه: «قوله: احوال المسند الیه الی
آخره اقول لما فرغ من الباب الاول شرع فی الباب الثانی
فی بیان احوال المسند الیه قدم احوال المسند الیه لان
المسند فی اغلب الاحوال معنی قائم بالمسند الیه»....

آغاز افتاده: رویتك و كما فی قول ابی نؤاس یزیدك
وجیهه حسناً اذا ما زدته نظراً الی یزید الله لك حسناً فی
وجیهه اذا زدت النظر الی وجیهه....

انجام افتاده: ... كانی اعذبها على الدهر الزبونا فانه
ضمن وصف الليل بالطول... من الدهر الضمیر فی الليل...

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۹هـ. عناوین به

شنگرف و در برخی موارد نانویس، تصحیح شده

با حاشیه نویسی مختصر، کاغذ الوان.

جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۱۳/۵ × ۱۸/۵ سم. ۱۳۴گ. ۱۹س.

(ثبت ۷۸۱۲۶)

۸۷۴۲

شرح کشف المراد

(کلام-عربی)

فی شرح تجرید الاعتقاد

از:؟

شرحی است بر کشف المراد علامه حلّی که فقط
مقداری از کتاب در نسخه حاضر آمده و به دلیل افتادگی
آغاز و انجام معلوم نشد از کیست.

آغاز افتاده: الكثرة بنفسها محال فأشار الی جوابه
بقوله و التغایر بین ذاته و علمه بذاته اعتباری لا حقیقی
حتى یكون منافياً للواحد الحقیقی....

انجام افتاده: ... و قد یراد بهما الالزام كقوله تعالى
وقضى ربك الا تعبدوا الا اياه ای حکم و الزم و قول
الشاعر و اعلم بان ذا الجلال قد قدر...

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۲هـ.

عناوین و نشانی متن به شنگرف.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

۱۳ × ۱۹ سم. ۱۶گ. ۱۹س. (ثبت ۴۹۲۹۸)

مجموعه ۸۷۴۳: پایان رساله سوم

از: میرزا محمد بن عبدالنبی اخباری نیشابوری (هـ. ۱۲۳۲).
 نک: التراث العربی، ۴ / ۱۴۸؛ ایضاح المکنون، ۲ / ۱۵۹؛ مجلس، ۲۴ / ۱۴۷ و ۱۰ / ۶۷-۶۹؛ ذریعه، ۱۶ / ۱۰۵.

۲. العمل بالظن (اصول فقه - عربی)
 (گ ۹۰ ر- ۹۲ ر)
 از: میرزا محمد بن عبدالنبی اخباری نیشابوری (هـ. ۱۲۳۲).

پاسخ به پرسش سید علی محمد است که از او درخواست تفصیل در بحث عمل به ظن را نموده است. آغاز سؤال: بعد الحمد و التصلیة لما سمعت حکایة عن جنابك ان جنابك استدلت علی قبح الظن ...
 آغاز جواب: بسم الله الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی اما بعد فقد فهمت خطابك المستطاب فامتثلت الجواب و الله ولی التوفیق فی کل باب ...
 انجام: ... و ما اختلفوا الا من بعد ما جاءهم العلم بغیا نص فی القرآن و الله المستعان و السلام علیکم.

۳. ارجوزة فی الاجتهاد و الاخبار (اصول فقه - عربی)
 (گ ۹۳ پ- ۹۷ پ)

از: حسین بن محمد بن علی اخباری بحرانی. همان منظومه‌ای است که میرزا محمد اخباری در فائده هشتم از مصادر الانوار خود آورده است در رد محمد هندی سنی و مشتمل بر ۱۶۰ بیت.
 آغاز:

بسم الاله الخلق ذی الجلال
 و الطول و الافضال و النوال
 انجام:
 و التابعین لهم و الشیعة
 ما دامت الشیعة لهم مطیعه

طهر قلوب اولیائه بصفاء نورانیته و قدسه ...
 انجام: ... و نزل هذا الحجاب و قفل هذا الباب لتکون داخلاً فی زمرة أولى الالباب و العالمین بالحق و مناهج الصواب و الحمد لله وحده و الصلاة علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم.

نک: مدرسه مروی، ۳۲۱؛ مرعشی، ۷ / ۳۱۲.
 (رساله اول) خط: نسخ مایل به نستعلیق. کاتب: محمد بن مرتضی حسینی. تاریخ کتابت: شنبه چهارم یا پنجم جمادی الثانی ۹۰۷ هـ. رساله دوم و سوم خط: نستعلیق. کاتب: محمد علی بن محمود بن محمد رضوی. جهت شیخ محمد صالح از روی خط مؤلف (پایان رساله دوم)، همو جهت همو از ق ۹۹ و از روی خط مؤلف (پایان رساله سوم)، عناوین به شنگرف، تمامی رساله‌ها تصحیح شده‌اند، در دو برگ آغازین فهرست مطالب کتاب و نام کتاب اول و مؤلف آن و تملکی به سال ۱۲۵۳ هـ با مهر بیضوی «عبده محمد علی بن محمد الموسوی» و بین رساله اول و دوم باب ۲۵ از کتاب خصال در چهل حدیث و در آغاز رساله دوم اشعاری از سعدی به خط شکسته نستعلیق و روایتی نبوی به خط نسخ خوش به سال ۱۸۴ هـ و مهر بیضوی «عبده حیدر علی بن عزیز الله» دیده می‌شود.
 جلد: گالینگور سبز، عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای.
 ۱۲/۵ × ۱۷/۵ سم. ۳۵ گ. سطرها مختلف.
 (ثبت ۶۲۱۴۳)

۸۷۴۴

مجموعه
۱. فتح الباب الی الحق و الصواب (اصول فقه - عربی)
 (گ ۱ پ- ۸۹ پ)

مؤلف است که به برکت کار با احادیث الهاماتی در صبح روز جمعه ۱۱ ربیع الاول به وی شده است.

آغاز: العائدة الثانی عشر فی نبذة مما الهمنی ربی ببركة مجاورة الاثمة الاطهار سلام الله عليهم کر الدهور و مر الاعصار و مطالعة كلامهم النوار مما يتعلق بتصحيح الاطهار بنهج برهانی....

انجام: ... لان مع فرض القبح لا یصح التوقیف به و اما الوجوب فانما یثبت بدلیل الحصر و هو اخص من الجواز فخذہ وکن من الشاکرین و الحمد لله رب العالمین. نک: ذریعه، ۲۴/۲۴۵.

(رسالة اول) خط: نسخ. کاتب: عبدالصمد بن عبدالرضا فیروزآبادی. تاریخ کتابت: شنبه ۲۱ ذی قعدة ۱۲۱۵ هـ. (رسالة پنجم) تاریخ کتابت: دوشنبه ۱۰ ذی قعدة ۱۲۱۶ هـ. (رسالة ششم) تاریخ کتابت: جمعه غرة ذی حجة ۱۲۱۷ هـ. مکان کتابت: کاظمین. عناوین به سنگرف و در برخی رساله‌ها نانویس، اکثر رساله‌ها تصحیح شده و در پایان رساله اول اجازه مؤلف جهت کاتب به سال ۱۲۱۶ هـ دیده می‌شود، روی برگ آغازین فهرست برخی از رساله‌ها به نقل از ذریعه و اعیان الشیعه و یک بیت شعر فارسی در مدح رساله اول دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای. ۱۰×۱۵ سم. ۱۶۹ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۶۲۱۶۴)

۸۷۴۵

اشعة اللمعات
فی شرح المشکاة

از: عبدالحق بن سیف‌الدین دهلوی بخاری (حدیث-فارسی) (۱۰۵۲ هـ).

از آغاز جلد اول تا پایان کتاب المناسک را دارا است.

نک: دانشگاه تهران، ۱۶/۴۷۷-۴۷۹؛ ذریعه، ۱/۴۵۱؛ معجم المؤلفین، ۴/۵۵.

۴. حرز الحواس
من وسواس الخناس
(گ ۱۰۳-ر ۱۲۱)

از: میرزا محمد بن عبدالنبی اخباری نیشابوری (۱۲۳۲ هـ).

نک: مرعشی، ۱۷/۱۹۲، ۲۶/۱۴؛ ملک، ۶/۱۱۳؛ ایضاح المکنون، ۱/۴۰۰؛ ذریعه، ۶/۳۹۳.

۵. البرهان
فی التکلیف و البیان
(گ ۱۲۲-پ ۱۴۳ ر)

از: میرزا محمد بن عبدالنبی اخباری نیشابوری (۱۲۳۲ هـ).

نک: مرعشی، ۱۷/۱۹۳؛ ایضاح المکنون، ۱/۱۷۹؛ ذریعه، ۳/۹۲.

۶. قبسة العجول
و منیة الفحول
(گ ۱۴۳-پ ۱۶۰ پ)

از: میرزا محمد بن عبدالنبی اخباری نیشابوری (۱۲۳۲ هـ).

نک: مرعشی، ۱۸/۲۹۹-۳۰۰؛ ایضاح المکنون، ۲/۲۲۰؛ ذریعه، ۱۷/۳۵.

۷. ترشیحات
نفثة المصدور

(گ ۱۶۰-پ ۱۶۹ پ)

از: میرزا محمد بن عبدالنبی اخباری نیشابوری (۱۲۳۲ هـ).

عائده دوازدهم از کتاب نفثة المصدور و قبسة الطور

برگ پایانی تملك منوچهر دیده می‌شود، تمامی برگ‌ها ترمیم شده‌اند.
جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج دار.
۱۲×۱۹ سم. ۷۱ گ. ۷ س. (ثبت ۸۳۷۴۳)

۸۷۴۷

قبلة اثنی عشریه (فقه - فارسی)

از: محمد بن محمد زمان اصفهانی کاشانی (ق ۱۲ هـ).
نک: ذریعه، ۱/۱۱۸ و ۱۷/۴۳؛ دانشگاه، ۱۶/۴۴۱؛
عکسی مرکز احیاء، ۵/۹۸-۱۰۰.
عناوین کتاب چنین است:
باب اول: در تحدید قبله و وجوب استقبال آن.
باب دوم: در وجوب تعلم علامات بر اهل ایمان.
باب سوم: در منع انحراف از قبله مسلمانان.
باب چهارم: در اتحاد علامت کوفه و بصره الی عبادان (آبادان).
باب پنجم: در عبادات مبهمه و رفع اشتباه آن.
باب ششم: در قبله عراق عجم و فارس و خوزستان الی طبرستان و بلاد خراسان.
باب هفتم: در احوال جدی و قطب از ستارگان.
باب هشتم: در سایر علامات اهل عراق و مشارکین ایشان.

باب نهم: در بیان تیاسر عراقیین و غیر ایشان.
باب دهم: در جواز رجوع به علم هیئت و اخذ علامات از آن.
باب یازدهم: در دایره هندیه و انحراف بلدان.
باب دوازدهم: در طرق دیگر استعلام سمت آن.
نسخه حاضر دارای ۲۷ جدول نجومی است و در پایان آن ذیلی در معرفت قبله و متعلقات آن افزوده شده است که ظاهراً در بقیه نسخه‌های آن موجود نیست.
تألیف رساله در ربیع الاول ۱۱۶۳ هـ به پایان رسیده است.

آغاز: الحمد لله الذي جعل الكعبة البيت الحرام قیاماً

آغاز: الحمد لله اكمل الحمد... اما بعد بنده مسكين عبدالحق... را بعد از رجوع از حرمین شریفین زادهما الله تشریفاً و تعظیماً و حصول اجازه روایت حدیث از مشایخ آن دیار شریف...
انجام: ... و في رواية و قل عمرة و حجة مقصود بیان فضیلت نماز است در این بقعه شریفه که حکم عمره و حج دارد رواه البخاری.

نک: ایضاح المکنون، ۱/۸۸؛ هدیه العارفین، ۱/۵۰۳.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ. عناوین و نشانی متن به سنگرف، صفحات مجدول به زر و مشکی و سنگرف و لاجورد، برگ اول دارای سرلوح و کتیبه مذهّب سبک کشمیر، در برگ آغازین فهرست مطالب کتاب و مهر بیضوی «امانت خان» و مهر مربع «خواجه محمود خان» دیده می‌شود، تصحیح شده، نسخه رطوبت دیده.
جلد: تیماج جگری مجدول زرین.
۱۵×۲۵ سم. ۶۹۳ گ. ۲۷ س. (ثبت ۸۸۰۲۱)

۸۷۴۶

الكافية

(نحو - عربی)

از: ابو عمرو عثمان بن عمر معروف به ابن الحاجب (۵۶۴۶ هـ).

آغاز افتاده: ضرباً شدیداً فی داره فتعین زید فان لم یکن فالجميع سواء و الاول من باب اعطیت اولی من الثانی و منها المبتدا و الخیر فالمبتدا هو الاسم المجرد...
نک: کشف الظنون، ۲/۱۳۶۹؛ معجم المطبوعات، ۱/۷۲؛ التراث العربی، ۴/۳۱۱؛ مرکز احیاء، ۱/۱۶۰.

خط: نسخ معرب. کاتب: علی نقی بن شمس الدین محمد قهبایه‌ای. تاریخ کتابت: چهارشنبه ۲۷ شعبان ۱۰۸۵ هـ. عناوین به سنگرف، تصحیح شده با حاشیه نویسی مختصر، در پشت برگ اول یادداشت یادگاری سید محمد بن غلام علی و در

برگ اول نام کتاب و مؤلف و مهر مربع «محمد تقی بن محمدحسین الحسینی» و وقفنامه کتاب در ۱۳۰۹ هـ با مهر مربع «... عبدالکریم الرضوی» آمده است، برخی از برگ‌ها وصالی شده است، برخی از برگ‌ها الوان.
جلد: تیماج عنابی بدون مقوا.
۱۴/۵ × ۲۰ سم. ۵۱ گ. ۱۸ س. (ثبت ۷۸۰۳۱)

۸۷۴۹

شرح شواهد الموشح (ادب-عربی)
(شرح ابیات خبیبی)
از: عیسی بن احمد شیروانی.
نک: معجم تاریخ التراث الاسلامی، ۲۳۲۷/۳، ش ۶۲۵۲؛ مجلس، ۲۶/۴۲۰.

آغاز افتاده: س ان كان المخففة هنا لم يعمل فی یدیان کان وریدیه رشاء احلب و قبله و معتد فظ غلیظ القلب و بعده و غادرتہ مجدلاً کالکلب....

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ابراهیم بن خمیس عمروی جزایری. تاریخ کتابت: جمعه ۱۳ محرم ۹۳۲ هـ. عناوین و متن به شنگرف، تصحیح شده، دارای حواشی مختصر با رمز «ع. ب»، برخی از برگ‌ها وصالی شده، در برگ پایانی مهر دائری «علی بن ابراهیم بن عبدالمنان» و تملك محمد صادق با مهر بیضوی «یا صادق الوعد...» دیده می‌شود.
جلد: مقوائی، عطف تیماج قهوه‌ای.
۱۱/۵ × ۱۹/۵ سم. ۱۱۶ گ. ۲۳ س.

(ثبت ۷۸۱۳۴)

۸۷۵۰

جواهر الاسرار و زواهر الانوار (عرفان-فارسی)
از: کمال‌الدین حسین بن حسن خوارزمی (۸۴۰ هـ).
جلد اول و از آغاز افتادگی دارد.

لناس... اما بعد چون درین اوان محنت نشان از صرصر حوادث ایام دروس معالم علماء اعلام قواعد ملت را متزلزل و رخنه‌ها در ارکان دین انداخته....
انجام: ... و به خامه اعجاز طراز در اصلاح خلل کوشند و بر چهره شاهدان خال انتخاب نهاده تشریف تحسین پوشد.

خط: نسخ. کاتب: ظاهراً به خط مؤلف. عناوین به شنگرف، تصحیح شده و در پایان امضای بلاغی در تصحیح متن و حاشیه آمده است، دارای حواشی نسبتاً مفصل از مؤلف با عناوین «منه زید عزه»، جدول‌ها و اشکال هندسی به شنگرف، روی برگ اول نام کتاب و مؤلف و یادداشت مفصلی درباره نسخه حاضر به خط باستانی راد و اینکه نسخه به خط مؤلف است، آمده است، در چهار برگ پایانی فائده‌ای به نقل از امیر شرف‌الدین علی شولستانی در قبله و نامه مردم بهبهان آمده است، در آغاز و انجام مهر حسن خلاق دیده می‌شود.
جلد: گالینگور شکلاتی.
۱۲/۵ × ۲۱ سم. ۸۴ گ. ۱۸ س. (ثبت ۷۸۹۷۵)

۸۷۴۸

الرعاية فی شرح البداية (درایه-عربی)
از: شهید دوم زین‌الدین بن علی عاملی (۹۶۶ هـ).
نک: التراث العربی، ۱۲۶/۳؛ دانشگاه، ۱۶۶۰/۳؛ ذریعه، ۲۴۱/۱۱؛ دانشکده الهیات، ۱/۷۷۱؛ ملی، ۱۴/۱۲۱.

خط: نسخ. کاتب: محیی‌الدین بن احمد بن تاج‌الدین میسی عاملی. تاریخ کتابت: ۲۰ رجب ۹۶۲ هـ. عناوین و نشانی متن به شنگرف، تصحیح شده و در برگ پایانی یادداشت مقابله و تصحیحی از احمد بن ... (که بقیه نام و تاریخ مقابله در ترمیم از بین رفته) آمده است، روی

انجام افتاده: ... الی ارادته و الثانی لا یناقض القول
بالاختیار فان الاختیار هو الایجاد بتوسط القدرة...
نک: مجلس، ۸۱/۱۷ و ۷۷/۱۵؛ مرعشی، ۱/۱۲۲؛
مرکز احیاء، ۲/۳۸۲-۳۸۴؛ کشف الحجب، ۴۱۰؛ ذریعه،
۳۲/۱۷.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ. عناوین به
مشکی، تصحیح شده با حاشیه‌نویسی مختصر به
نقل از مؤلف، در دو برگ آغازین مقداری از
انتهای رساله حدوث عالم مؤلف به خط محمد بن
محمدعلی قائنی در کابل آمده است، برخی از
برگ‌های آغازین کتاب ترمیم شده است.
جلد: تیماج زرشنکی ضربی ترنج دار.
۱۵/۵ × ۲۹ سم. ۱۰۹ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۸۸۰۶۱)

۸۷۵۳

التجزیة و التحلیل

(شیمی - عربی)

از:؟

کتاب درسی شیمی است که این عناوین در آن دیده
می‌شود:

فاتحه: فی ایضاح الاصطلاحات.
المقدمة: فی ماهیة التحلیل الکیمی.
القسم الاول: فی کیفیة تفریق المواد المعدنیة الی
صفوف بواسطة الفواعل العمومیة و کیفیة الكشف
الخصوصی عن کل من المواد المعدنیة.
القسم الثانی: فی کیفیة تفریق المواد المعدنیة الی
صفوف بالفواعل العمومیة و کیفیة الكشف الخصوصی
عن کل منها.

القسم الثالث: فی کیفیة الكشف بالحرارة.
القسم الرابع: یوضح کیفیة اعداد مادة مجهولة
للفحص عنها و طريقة هذا الفحص.

آغاز: فاتحه فی ایضاح الاصطلاحات قد اردنا قبل
الشروع فی ذکر کیفیة التحلیل ان یوضح بعض الكلمات

آغاز افتاده: تلك عشرة كاملة است اختصار کردیم و
بعد از طلب توفیق از ملك وهاب به شرح کتاب شروع
نمودم با وجود آنکه ارباب ذوق سلیم...
نک: دانشگاه تهران، ۲۵/۱۴۵-۱۴۹؛ مرعشی، ۲۷/
۳۱-۳۲؛ مجلس، ۲/۳۶۲-۳۶۴؛ کاخ گلستان، ۶/
۱۳۹-۱۴۱؛ فهرستواره، ۷/۲۷۳-۲۷۴؛ مشترک، ۳/
۱۶۳۲؛ ذریعه، ۵/۲۶۱؛ کشف الظنون، ۱/۶۱۲.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: سلخ ربیع الثانی
۹۵۷ هـ. تاریخ کتابت: شیراز. عناوین و نشانی
متن به شنگرف، صفحات ترمیم شده و به علت
برش نامناسب کتاب تمامی حواشی از بین رفته
و بعضاً به متن نیز آسیب رسانده است، برخی از
برگ‌ها در ق ۱۲ هـ بازنویسی شده است، در برگ
پایانی یادداشتی در تاریخ وفات مؤلف به سال
۸۵۲ هـ دیده می‌شود.

جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج و سرترنج دار.
۱۲ × ۱۹ سم. ۲۶ گ. ۲۶ س. (ثبت ۷۷۹۶۷)

۸۷۵۱

قهوه‌خانه سورت

(ادب - فارسی)

از: میرزا آقا خان عبدالحسین بن عبدالرحیم
بردسیری کرمانی (۱۳۱۴)

نک: دانشگاه تهران، ۱۲/۲۶۱۱ و ۱۶/۶۳؛ ملك، ۳/
۵۹۸؛ ملى، ۵/۵۶۵؛ ذریعه، ۱۷/۲۲.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ.
جلد: مقوای، عطف تیماج قرمز.
۱۱/۵ × ۱۸ سم. ۳۳ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۷۹۹۸)

۸۷۵۲

القبسات

(فلسفه - عربی)

از: میرداماد محمدباقر بن محمد حسینی استرآبادی
(۱۰۴۱ هـ).

نک: التراث العربی، ۵/ ۱۲۳؛ کشف الحجب، ۵۳۰؛ ذریعه، ۲۱/ ۱۴۲؛ ملى، ۱۵/ ۱۰۷؛ مجلس، ۷/ ۳۵۸.
خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ و در حیات مؤلف.

عناوین و نشانی متن به شنگرف، تصحیح شده با حواشی به نقل از مؤلف و با عناوین «منه دام ظله»، در چهار برگ آغازین صورت انشای چند وقفنامه و عهدنامه و وصیت نامه و قبالة نکاح و اشعاری فارسی و چند رباعی به اسم محمد و جامی و صورت تقریظ شیخ جعفر کاشف الغطاء و اشعار صدرالدین صالح موسوی عاملی در مدح کتاب و مؤلف به خط باقر کسکری موسوی به سال ۱۲۲۴هـ و اشعاری فارسی از حافظ و عاشق و تملك سيدباقر بن مفیدکسکری موسوی ضیابری که خود را کاتب نسخه در اصفهان معرفی نموده با مهر بیضوی «عبداله الراجی باقر الموسوی» و اشعار سید مهدی بن رضا حسینی قزوینی در مدح کتاب و مؤلف و اشعار مهدی بحر العلوم در اصحاب اجماع به خط همان باقر موسوی کسکری به سال ۱۲۲۴هـ دیده می‌شود، برخی از برگ‌ها الوان، در برخی از برگ‌ها مهر بیضوی «المتوکل علی الله عبده میرزا» و در برگ پایانی مخمسی از اسماعیل بیگ شهبواری دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار.
۱۵ × ۲۱ سم. ۱۸۹گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۸۶۳۱۰)

۸۷۵۶

الكواكب الدرية
في مدح خير البرية
(القصيدا البردة)
از: شرف‌الدین محمد بن سعید بوسیری (۵۶۹۴هـ).
(شعر-عربی)

الاصطلاحية المستعملة في هذا الكتاب التذويب قد تعلمنا من الكيمياء....

انجام: ... و اکشف جانباً آخر بمذوب النيترات الفضيک بند ۹۷ ثم اکشف عن الحوامض التي تدل عليها هذه الكواشف.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ. عناوین و جدول‌ها به شنگرف، تصحیح شده، در دو برگ پایانی فهرست مطالب و فهرست اصطلاحات کتاب آمده است.
جلد: مقوایی.

۱۳ × ۲۰ سم. ۱۱۱گ. ۱۷س. (ثبت ۷۷۹۹۹)

۸۷۵۴

مجموعه اسناد
(اسناد-فارسی)
از:؟

مشتمل بر عهدنامه ترکمانچای (۱ پ-۴۴ ر).
عهدنامه صلح روس و عثمانی (۴۴ پ-۴۸ ر).
خط: نستعلیق زیبا. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.
عناوین به قرمز، صفحات مجدول به زر و مشکی و لاجورد با کمند زرین تحریری، تصحیح شده.
جلد: گالینگور قرمز، عطف و گوشه‌ها تیماج مشکی.
۱۲/۵ × ۲۱ سم. ۴۷گ. ۷س. (ثبت ۷۷۹۹۶)

۸۷۵۵

مطالع الانوار المقتبسة
من آثار الائمة الاطهار
از: سید محمدباقر بن محمدنقی حجة الاسلام شفتی (۱۲۶۰هـ).

جلد اول کتاب است و از انجام افتادگی دارد.
انجام افتاده: ... عن محمد بن اسماعیل قال سألته قلت اكون في طريق مكة فننزل للصلاة في مواضع فيها الاعراب أنصلي المكتوبة على الارض...

نک: کشف الظنون، ۲/ ۱۳۳۱؛ التراث العربی، ۴/ ۳۷۲؛ معجم المطبوعات، ۱/ ۶۰۴؛ مشار عربی، ۷۰۴؛ مجلس، ۲۳/ ۲۹۶.

خط: نسخ معرب خوش. کاتب: حافظ شرف محمد بن محمد. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.

چند برگ پایانی دارای حواشی بسیار مختصر.

جلد: تیماج مشکی، عطف و دور تیماج قهوه‌ای. ۱۰×۵/۱۴ سم. ۲۸ گ. ۶ س. (ثبت ۸۸۰۴۴)

۸۷۵۷

دیوان حیرت قاجار

(شعر - فارسی)

از: ابوالحسن میرزا بن حسام السلطنة محمدتقی قاجار (۱۳۳۶ هـ).

مراثی و قصاید و غزل و رباعی و برخی از ماده تاریخ‌ها به سال ۱۳۱۳ هـ.

آغاز:

شد فصل نوبهار و زمین سبز و اخضرا

بنما شتاب سوی گلستان ز بسترا

انجام:

حیرت چه به مدح آل عصمت کوشد

غفران ز برایش از خدا می‌خواهم

نک: ذریعه، ۹/ ۲۷۴؛ فرهنگ سخنوران، ۱/ ۲۸۶.

خط: نستعلیق. کاتب: ظاهراً به خط مؤلف.

تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ.

عناوین در وسط سطرها.

جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۱۱×۵/۱۷ سم. ۱۰۰ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۸۸۰۴۳)

۸۷۵۸

حاشیه انوار التنزیل

(تفسیر - عربی)

از: عصام‌الدین ابراهیم بن محمد بن عرب شاه

سمرقندی (۹۵۱ هـ).

آغاز افتاده: کانه قال التوبة كالواجب على الله و ما هو كالواجب عليه كائن لا محالة فاولئك يتوب الله عليهم....

نک: مرعشی، ۳/ ۲۴۴؛ التراث العربی، ۲/ ۲۵۴؛ ملی، ۷/ ۱۱۵؛ مجلس، ۲۳/ ۷.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۲ هـ. عناوین به

شنگرف و در برخی موارد نانویس، صفحات

مجدول به قرمز، دارای حواشی مختصر با

عناوین زکریا، شهاب، سعدالدین و صلاحی،

برگ اول و صالی شده است.

جلد: تیماج مشکی با جدول ضریب.

۱۳×۵/۱۹ سم. ۱۰۴ گ. ۲۵ س.

(ثبت ۶۳۶۶۵)

۸۷۵۹

رسالة حسنيه در اعتقادات (اعتقادات - فارسی)

عقلیه و عبادات شرعیه

از: عزالدین بن جعفر بن شمس‌الدین آملی (ق ۱۰ هـ).

در يك مقدمه و دو باب هر يك مشتمل بر فصول و ارکان و مسائل.

آغاز افتاده: رسول الله و خاتم النبیین شرح نقطه‌ای است از جلال صفات او و بر آل اطهار و عترت اخیار که ائمه دین و صفات و هدایت را یقین و نجوم اهل آسمان و زمین‌اند....

انجام افتاده: ... و نیز باید که در هر صبح و شام به آنچه مقدور است این دعای عدیله که مروی است از امیرالمؤمنین علی علیه السلام بخواند و دعای عدیله این است...

نک: ذریعه، ۷/ ۹۱؛ دانشگاه، ۱۶/ ۴۴۷؛ مرعشی، ۳/ ۱۹۴ و ۳۲/ ۶۸۰؛ ملی، ۱۰/ ۱۳۵.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ. عناوین به

شنگرف و عبارات عربی معرب و با خطی

نک: ذریعه، ۴۲۴/۲۴؛ التراث العربی، ۴۲۴/۵-
 ۴۲۵؛ مکتبه العلامة الحلی، ۲۱۴؛ آستان قدس، ۲۶۸/۴؛
 مجلس، ۳۶۷-۳۶۸؛ کشف الحجب، ۵۹۷.

رسالة اول خط: نستعلیق. کاتب: بدرالدین بن
 قطب‌الدین. تاریخ کتابت: ق ۱۰هـ. رساله دوم
 خط: نسخ. تاریخ کتابت: ۹۸۲هـ. عناوین به
 شنگرف یا نانویس، هر دو رساله تصحیح شده و
 در پایان رساله دوم یادداشت مقابله‌ای بدون نام
 آمده است، در ۲۳ برگ آغازین یادداشت‌های
 پراکنده‌ای در تعریف برخی از لغات هندسی و
 نجومی و فلسفی و یادداشت‌های فلسفی با
 عنوان «سمعت من الاستاد» و نحوی و بلاغی و
 منطقی و کلامی و رساله‌ای به فارسی و عربی در
 تقسیمات لام به ده قسم ظاهراً از کاتب (۱۶پ-
 ۱۷پ) و اشعار فارسی متفرقه‌ای آمده است، در
 برگ پایانی تاریخ ولادت به سال ۹۸۲هـ دیده
 می‌شود، در آغاز رساله دوم مهر بیضوی «عبده
 محمد هادی الحسینی» آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای.
 ۱۰×۱۷/۵سم. ۷۴گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۸۳۷۵۱)

۸۷۶۲

هشت بهشت

(تاریخ-فارسی)

(المواهب الرحمانية في ذكر اللطائف العثمانية)
 از: حکیم‌الدین ادریس بن حسام‌الدین علی بدلیسی
 (۹۲۶هـ).

نک: سپهسالار، ۷۶۰/۵؛ دانشگاه تهران، ۴۷/۱۶؛
 مجلس، ۱۲/۱۵۶۰ و ۱/۱۵۵؛ مرعشی، ۱۲/۱۷۸؛
 مرکز احیاء، ۴/۲۵-۲۷.

خط: نستعلیق. کاتب: محمد معصوم بن محمدقلی
 زنوزی. تاریخ کتابت: ۱۷ جمادی الثانی
 ۱۰۸۴هـ. از روی خط مؤلف (پایان قسم اول).

شنگرف بر فراز آن نشانی دارد، برخی از برگ‌ها
 ترمیم و وصالی شده است.
 جلد: تیماج مشکی بدون مقوا.
 ۱۰/۵×۱۵/۵سم. ۴۳گ. ۱۰س.

(ثبت ۸۳۷۳۸)

۸۷۶۰

ترجمان القرآن

(لغت-فارسی)

از: میر سید شریف علی بن محمد گرگانی (۸۱۶هـ).
 نک: مزوی، ۳/۱۹۷۲-۱۹۷۳؛ آستان قدس، ۲/
 ۳۶۷؛ مرعشی، ۱۱/۶۲-۶۳.

خط: نستعلیق. کاتب: سلمان بن مولانا محمود.
 تاریخ کتابت: ذی‌حجه؟ (ق ۱۱هـ).
 عناوین به شنگرف، روی برگ اول تملك محمد
 بن شبر الموسوی و در برگ پایانی جدول فالنامه
 امیرالمؤمنین (ع) آمده است.
 جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا با جدول‌کشی
 ضریبی.

۱۷×۹/۵سم. ۵۸گ. ۱۶س. (ثبت ۸۲۷۴۶)

۸۷۶۱

مجموعه

۱. سفیر الغبراء و الخضر

(نجوم-عربی)

(گ ۲۴پ-۳۷پ)

از: غیاث‌الدین منصور بن صدرالدین محمد دشتکی
 (۹۴۸هـ).

نک: مرعشی، ۳۲/۳۳۰؛ مجلس، ۱۹/۲۶۸ و ۲۲/
 ۳۰۷-۳۰۹؛ ذریعه، ۲۵/۲۵۷؛ مشکاة، ۶/۲۲۷۳.

۲. نهج المسترشدين

(کلام-عربی)

فی اصول الدین

(گ ۳۸پ-۷۴ر)

از: علامه حلی حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶هـ).

همو در ۲ رجب ۱۰۸۳ هـ از روی خط مؤلف (پایان قسم دوم)، ۲۰ رجب ۱۰۸۳ هـ (پایان قسم سوم)، دوم شعبان ۱۰۸۳ هـ (پایان قسم چهارم)، ۲۰ شعبان ۱۰۸۳ هـ (پایان قسم پنجم)، پنجشنبه ۸ رمضان ۱۰۸۳ هـ (پایان قسم ششم)، پنجشنبه ۲۱ شوال ۱۰۸۳ هـ (پایان قسم هفتم)، ۲۶ ذی‌قعدة ۱۰۸۳ هـ (پایان کتاب)، عناوین به شنگرف و نسخ، در بدرقه کتاب یادداشتی از باستانی راجع به نسخه حاضر و مؤلف کتاب آمده است، نسخه رطوبت دیده.

جلد: تیماج مشکى ضربى تریج و سرتریج دار.

۱۹/۵ × ۲۸ سم. ۵۷۴ گ. ۲۵ س.

(ثبت ۸۵۶۶۴)

۸۷۶۳

تقریرات الاصول

(اصول فقه - عربی)

از:؟

تقریرات اصولی یکی از اساتید است با عناوین «ایفاظ» و این عناوین در آن دیده می‌شود: الکلام النفسی «۱-۴»، المشتق «۵-۲۷ پ»، فوائد فی الالفاظ الدالّة علی الطلب و الجمل الخیریة المستعملة فیہ «۲۹-۴۶ پ»، صیغة الامر هل هی للمرة أو التکرار «۴۶ پ-۶۸ ر»، مقدمة الواجب «۶۹-۱۳۳ ر»، الامر بالشئ هل یقتضی النهی عن ضده أم لا «۱۳۴ پ-۱۴۴ ر»، الاجزاء «۱۴۵ ر-۱۶۶ پ»، اجتماع الامر و النهی «۱۶۷ ر-۱۸۷ پ»، دلالة النهی علی الفساد «۱۸۹ ر-۲۱۱ ر».

آغاز: القول فی الکلام النفسی و توضیح المرام فیہ یتوقف علی مقدمة و مقام اما المقدمة فیہ انهم اختلفوا فی ان الکلام حقیقة فی المؤلف من الحروف المسموعة خاصة ...

انجام: ... فتوهم انه کان ینبغی بناء التنافی فیہ علی القول بالامتناع فی تلك المسألة بمكان من الفساد

لخروجه عن مورد الخلاف فیها فافهم.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ. عناوین و نشانی‌ها به قرمز، تصحیح شده با حواشی به نقل از مؤلف با عناوین «منه ره» روی برگ اول مهر بیضوی «محمد جواد» و «حسینعلی...» دیده می‌شود، در برگ پایانی یادداشتی در انتقال کتاب به شخصی از کتابخانه سید مهدی طباطبائی آل السید بحر العلوم به سال ۱۳۳۵ هـ آمده است.

جلد: تیماج قرمز.

۱۵ × ۲۱ سم. ۲۱۱ گ. ۲۲ س. (ثبت ۸۶۱۲۴)

۸۷۶۴

دیوان مجنون لیلی

(شعر - عربی)

از: قیس بن ملوح عقیلی، مجنون عامری (ح ۸۰ هـ).

نک: مرعشی، ۲۳ / ۱۸۹؛ معجم المطبوعات، ۲ /

۱۵۳۷؛ مشار عربی، ۳۸۷.

خط: نسخ. کاتب: علی بن محمد بن ابوالحسن هندی. تاریخ کتابت: یکشنبه ۲۸ ذی‌حجه ۱۲۴۸ هـ. زیر برخی از ابیات ترجمه فارسی آنها آمده است، در برگ پایانی مهر بیضوی «رب نجنی بمحمد و علی» دیده می‌شود، کاغذ الوان، در برگ ۴۳ مهر قطره‌ای «ابوالقاسم گلستانه» آمده و روی برگ اول دو مهر مذکور و مهر بیضوی «عبده مهدی الطباطبائی» دیده می‌شود.

جلد: تیماج مشکى بدون مقوا.

۱۶/۵ × ۲۱ سم. ۸۷ گ. ۱۰ س. (ثبت ۸۳۷۴۴)

۸۷۶۵

بهارستان

(ادب - فارسی)

از:؟

در زمان مؤلف اخلاق محسنی کاشفی بسیار رونق داشته، مؤلف به دستور شاه عباس مشغول ترتیب آن

۱۰۲۱؛ ذریعه، ۳۱۳/۱۳؛ مشار عربی، ۵۵۱-۵۵۲.
خط: نسخ. کاتب: امین‌الدین محمد بن حبیب‌الله
سنغری. تاریخ کتابت: سه‌شنبه ۲۷ رجب ۹۸۳هـ.
عناوین و نشانی متن به شنگرف، تصحیح شده و
چند برگ آغازین دارای حواشی، روی برگ اول
تاریخ ورود محمدنصیر هزارجریبی به اصفهان
به سال ۱۱۸۹هـ و تملك میرزا حسین بن محمد
حسین... عمران به سال ۱۱۸۴هـ با مهر بیضوی
«یا امام حسین» و تملك خط خورده کاتب و چند
یادداشت پراکنده دیده می‌شود، در سه برگ
پایانی اشعاری عربی از قاضی یحیی بن صاعد
سیار و مهر مربع «موسی کاظم» و چند یادداشت
متفرقه و اشعاری فارسی آمده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۱۲×۱۷/۵سم. ۱۴۹گ. ۱۸س.
(ثبت ۴۹۳۲۶)

۸۷۶۷

دیوان نصیبی کرمانشاهی (شعر-فارسی)
از: محمد خان بن موسی بیگ نصیبی کرمانشاهی
(۱۲۶۱هـ).
آغاز افتاده:
کند لیلای من گر بار دیگر جلوه در من
نصیبی همچو مجنون طی کند یکسر بیابان را
انجام افتاده:
سرو قدی کو که کردم بر سر آن فاخته
دل دهم از جان به دست او من سر باخته
نک: ذریعه، ۱۱۹۶/۹؛ فرهنگ سخنوران، ۲/۹۳۵؛
منزوی، ۳/۲۵۷۵.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳هـ.
عناوین تخلص به شنگرف، بسیاری از برگ‌ها
ترمیم شده‌اند و نسخه رطوبت دیده است.
جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج و سرترنج دار.

بوده که بنای شاه بر آن می‌شود تا بایی در عشق و
عاشقی بر آن بیفزاید، لذا مؤلف رساله حاضر را در این
موضوع نگاشته و در آن به حکایات و اشعاری از قدما و
معاصرین خود هم چون: نظیری، فیضی، صائب، عرفی،
سحابی و اشعاری از خود با تخلص «راضی» استشهد
نموده است. نام کتاب به دست نیامد.
آغاز:

حمد بی‌حد خالق افلاک را
آنکه عشق آموخت مشتی خاک را
بر بیدار دلان خردار و دقیقه‌شناسان هشیار پوشیده
نخواهد بود که سلاطین نامدار که بدایع و دایع عاطفت
کردگار و سایه لطف و مرحمت خالق لیل و نهارند.
انجام:

آفتاب معرفت را نقل نیست
مشرق او غیر جان عقل نیست
خاصه خورشید کمالی کان سرست
روز و شب کردار او روشنگر است
خط: نستعلیق خوش. تاریخ کتابت: ق ۱۲هـ.
عناوین به شنگرف و عبارات عربی نسخ زرین و
برخی از عبارات به لاجورد، صفحات مجدول به
نقره‌ای و مشکی، برگ اول دارای سرلوح گل و
برگ ساده، روی برگ اول مهر مربع بزرگ «حسن
علی خان بهادر جنگ...» آمده است، نسخه ترمیم
شده است و پایین اکثر برگ‌ها اکسیده و از بین
رفته است.
جلد: گالینگور قرمز.
۱۲×۱۹/۵سم. ۷۳گ. ۱۴س. (ثبت ۷۶۴۵۸)

۸۷۶۶

شرح الشافیة (شرح النظام) (صرف-عربی)
از: نظام‌الدین حسن بن محمد قمی نیشابوری
(۷۲۸هـ).
نک: التراث العربی، ۳/۳۲۹؛ کشف الظنون، ۲/

چندین باب است مشتمل بر چند فصل در طریق
وفق اعداد با استفاده از جداول.

آغاز: باب طریق معرفت وفق طبیعی هر مربع آن
است که عدد اقسام ضلع را در نفس خود ضرب کنند و
یکی بر وی افزایند....

انجام: ... در دعوی این علم شریف سؤال می‌نمایند
ایراد کردیم که به قواعد مذکور و استقرا و تبدیل درست
شده و این مربعات همین است که مسطور می‌شود.

۳. لطایف الکرام فی احکام الاجرام (گ ۶۶ ر)

از: محمدحسین مدعو به سید منجم (ق ۹ هـ).
در معرفت قانون احکام با استفاده از جدول.
آغاز: چنین گوید محرر این سواد اضعف العباد... که
این مسوده‌ای است در معرفت قانون احکام مسمی به
لطایف الکرام....

انجام آن جدول است.
نک: ذریعه، ۱۸ / ۳۲۰؛ کشف الظنون، ۲ / ۱۵۵۳ -
۱۵۵۴؛ مرعشی، ۲ / ۲۰۲؛ فهرستواره، ۴ / ۳۰۳۰ -
۳۰۳۱؛ مجلس، ۱۰ / ۳۲۹.

۴. رساله فی الجفر (گ ۶۶ پ-۶۷ پ)

از:؟
در شناخت حروف و کیفیت استفاده از آنها در علم
جفر در چند جدول.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد فهذه قواعد
جلیله من کتاب الجفر و نبذة كافية من علوم الاسرار
الموروثة لنا من الأئمة الاطهار علیهم السلام....

انجام: ... فله العشرة الثانية وقس علیه السداسی و
السباعی و اما الحرف الموضوعة للشهر و المنازل هكذا...
جدول آمده.

۱۶/۵ × ۲۶ سم. ۴۳۹ گ. ۱۷ س.

(ثبت ۸۵۹۲۸)

۸۷۶۸

اسرار الغیوب (ماسه بلوچیه) (رمل-فارسی)
از: علی مردان بن محمدحسین درانی کرمانی (ق
۱۳ هـ).
نک: سپهسالار، ۳/۱۲۵؛ دانشگاه، ۴/۹۶۱؛ هدایتی،
۶۰-۶۲.

خط: نسخ و نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
جهت مشهدی محمدصادق، اشکال و عناوین به
شنگرف.
جلد: تیماج مشکی بدون مقوا با جدول ضربی.
۱۷/۵ × ۱۱ سم. ۸۰ گ. ۱۴ س. (ثبت ۶۱۸۹۲)

۸۷۶۹

مجموعه

۱. درة

(علوم غریبه-عربی)

(گ ۱ پ-۳۰ ر)

از:؟

در خواص حروف و اسرار آن در حال ترکیب و
افراد، با مقدمه‌ای در بیان کسانی که به این علم دست
یافته‌اند در چندین فصل، نام کتاب در بریدگی برگ اول
از بین رفته است.

آغاز: الحمد لله الذی جعل قلوب العارفين معادن
اسراره الزاهرة و زينهم بطوالع مطالع انواره الباهرة و ابرز
من خدر الغيب شמוש معانی عباراته الظاهرة....
انجام نسخه: ... کاشف الغم عالم الغیب معین الضعفاء
ظهیر غفار غفور متفضل عظیم العفو خیر الرازقین.

۲. وفق اعداد

(علوم غریبه-فارسی)

(گ ۳۰ پ-۶۵ پ)

از:؟

تاریخ التراث العربی، ۴/۴۴۶؛ مجلس، ۲/۴۵۸ و ۳۱/۱۳۹؛ با نسبت آن به شیخ محمد قمری مصری؛ ملک، ۱/۳۶۵؛ خطی دائرة المعارف، ۱/۱۳۵.

۲. فوائدی در کیمیا (کیمیا-فارسی و عربی)
(گ ۲۲-ر ۵۷-پ)

از:؟

فوائد پراکنده‌ای است به فارسی و عربی در کیمیا و با استفاده از کتب این فن مانند شرح تکسب جلدکی، طغرایی، کشف الاسرار، جواهر الاسرار و...

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۴هـ. عناوین با خطی مشککی بر فراز آن نشانی دارد، کاغذ لوان، رساله اول مجدول به سنگرف.

جلد: مقوایی، عطف پارچه‌ای مشککی.

۱۲×۵/۲۰سم. ۵۷گ. سطرها چلیپا و راسته.

(ثبت ۷۸۳۶۲)

۸۷۷۱

دیوان ناصر خسرو (شعر-فارسی)

از: ناصر بن خسرو قبادیانی علوی مستخلص به حجت (۴۸۱هـ).

نک: منزوی، ۳/۲۵۵۹-۲۵۶۲؛ مجلس، ۲/۲۲۷؛ آستان قدس، ۷/۸۱۳؛ دانشگاه تهران، ۱۱/۲۱۵۷؛ مرعشی، ۱۸/۳۱۳؛ فرهنگ سخنوران، ۲/۹۱۱-۹۱۲.

خط: نستعلیق زیبا. کاتب: محمد بن ملا حسن خوانساری مشهور به خوشنویس. تاریخ کتابت: جمادی الاول ۱۲۶۸هـ.

عناوین به سنگرف و لاجورد، صفحات مجدول به زر و مشککی و آبی با کمند زرین تحریری، معنای برخی از لغات در حاشیه آمده، در پشت برگ اول تملك محمد بن کاظم بروجردی که کتاب را از شیخ باقر عرب در مسجد شاه خریده، دیده می‌شود، در ۲۱ برگ آغازین شرح حال

۵. بحر الوقوف (جفر-عربی)

فی علم الاوقاف و الحروف

(گ ۷۵-ر ۸۲)

از: شیخ شهاب‌الدین احمد بن علی بن یوسف بونی (۶۲۲هـ).

در اسرار حروف که به ادعای مؤلف به وی الهام شده و به درخواست یکی از دوستان نگاشته، در چند جدول و دائره.

آغاز افتاده: هذا علی رای اهل المشرق و اما علی رای اهل المغرب فمعروف بالقواعد المتقدمة فافهم...

انجام: ... و الاحسن ان يكون الرسم بالقلم الهندی فانه قلم الحكماء المتقدمين و هذا آخر ما القاه رسول الاشراق بلسان الحكمة و الاذواق.

نک: کشف الظنون، ۱/۲۲۷؛ هدیه العارفين، ۱/۹۰؛

دانشکده الهیات، ۱/۱۶۳ و ۴۷۱.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۲ و ۱۳هـ.

رساله سوم و چهارم نسخ رساله سوم شاید به

خط مؤلف، عناوین و جدولها و اشکال هندسی

به سنگرف و در برخی موارد ترسیم نشده، بین

رساله‌ها یادداشت‌های پراکنده‌ای در جفر آمده

است، نیمه دوم کتاب رساله عملیه سید محمد بن

عبدالصمد شهبهانی چاپ سربی قدیم افزوده

شده است.

جلد: تیماج شکلاتی.

۵/۱۴×۲۰سم. ۸۲گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۲۶۰۷۲)

۸۷۷۰

مجموعه

۱. السر الربانی فی علم المیزان (کیمیا-عربی)

(گ ۱-پ ۲۲)

از: علی بن خسرو چلیبی ازنیقی (۱۰۱۴ یا ۱۰۱۹هـ).

نک: مرعشی، ۳۲/۹۶-۹۸؛ کشف الظنون، ۲/۹۸۷؛

- ناظم به نقل از تذکره آذر به خط کاتب آمده است.
جلد: تیماج مشکی.
۱۴×۲۲ سم. ۲۷۶ گ. ۱۷ س. (ثبت ۸۸۰۳۷)
- ۸۷۷۲
- مجموعه**
- ۱. کنز الرموز**
(کنوز الرموز، کنز النصایح)
(گ ۱-۳ ر)
از:؟
آغاز افتاده: و بر لب آب نشستن ز با دوستان
صحبت داشتن ج موی اعضا برگرفتن و سر تراشیدن....
نک: مجلس، ۵/ ۱۹۶؛ ذریعه، ۱۸/ ۱۵۶؛ مکی،
۶/ ۱۰۷؛ مرکز احیاء، ۴/ ۴۵۳؛ مرعشی، ۲/ ۲۹۶؛
فهرستواره، ۶/ ۵۶۶-۵۶۷.
- ۲. وصایای لقمان**
(اخلاق-فارسی)
(صدپند، نصایح لقمان)
(گ ۳-۴ ر)
از:؟
نک: ذریعه، ۳/ ۴۷۰؛ مشترك، ۴/ ۲۳۷۴؛ مشار
فارسی، ۱/ ۹۶۳؛ خطی دائرة المعارف، ۱/ ۱۶۳؛ مرکز
احیاء، ۴/ ۱۰۹.
- ۳. قیافه**
(قیافه-فارسی)
(گ ۴-۶ پ)
از:؟
نک: دانشگاه تهران، ۳/ ۳۱۹؛ مکی، ۸/ ۱۴۳؛
مرعشی، ۲۷/ ۳۶۶-۳۶۸.
- ۴. احکام تنوین**
(تجوید-فارسی)
(گ ۷-۹ پ)
از:؟
- ظاهراً بخشی از رساله‌ای در تجوید است.
آغاز: بدانکه هرگاه تنوین و نون ساکنه به لام و راء
رسد ادغام بلا غنه باشد مثال چنانکه خیز لهم و غفور
رحیم....
انجام: ... ما لانهاية له في الذهن یعنی تسلسل و
تصور امور است که او را در ذهن نهایت نباشد.
- ۵. سؤال و جواب در تجوید** (تجوید-فارسی)
(گ ۹-۱۰ پ)
از:؟
مسائل تجویدی را به صورت سؤال و جواب گرد
آورده است.
آغاز: بدانکه مثال دو معنی دارد از روی لغت و از
روی اصطلاح از روی لغت به معنی مانند آمده است و از
روی اصطلاح المثال هو طریق یعتبر به اتباع الامر....
انجام: ... و از روی اصطلاح الادغام ان تسکن الاول
و تدرج فی الثانی یعنی ادغام آنست که ساکن کنی اولی را
و در ثانی درج و الله اعلم بالصواب.
- ۶. رساله النجاة** (فقه-فارسی)
(گ ۱۰ پ-۶۰ ر)
از: محمدحسین تهرانی.
مؤلف برای اخذ مسائل به خدمت میر سید علی
طباطبائی صاحب ریاض رفته و وی او را به رساله عملیه
خود که از ریاض المسائل خلاصه نموده بودند و محمد
بن اسماعیل مشهور به ابوعلی عرب آن را به فارسی
ترجمه نموده بود حواله داده است، ولی چون آن کتاب
دارای لغات و اصطلاحات عربی فراوانی بوده، مؤلف ما
آن را به فارسی همه فهم در آورده است و آن را در چند
باب مشتمل بر فصولی و خاتمه‌ای گرد آورده است.
آغاز: شکر بی حد و ثنای بی عدد مر خدایی را سزد
که بنی نوع انسان را به احسن صور از عدم به وجود آورده
فتبارك الله احسن الخالقین....

باب سوم: نجاسات و ازاله آنها.
 باب چهارم: در آداب خلوت و استبراء و استنجا.
 باب پنجم: مبطلات وضو و واجبات و مندوبات آن.
 باب ششم: جنابت و غسل آن.
 باب هفتم: حیض و غسل آن.
 باب هشتم: استحاضه و غسل آن.
 باب نهم: نفاس و غسل آن.
 باب دهم: کیفیت احکام میت و بیان نماز آن.
 باب یازدهم: در غسل مس میت.
 باب دوازدهم: تیمم و احکام آن.
 باب سیزدهم: لباس مصلی.
 باب چهاردهم: مکان مصلی.
 باب پانزدهم: قبله و احکام آن.
 باب شانزدهم: بانگ نماز و اقامه.
 باب هفدهم: در عدد رکعات فرایض و نوافل یومیه.
 باب هیجدهم: وقت‌های فرض و نوافل یومیه.
 باب نوزدهم: کیفیت شروع در نماز یومیه.
 باب بیستم: واجبات فرایض و مندوبات یومیه.
 باب بیست و یکم: سهو و شک در نماز.
 باب بیست و دوم: کیفیت سنت نماز زنان.
 باب بیست و سوم: نماز و شرایط نماز جمعه.
 باب بیست و چهارم: کیفیت نماز عید رمضان و قربان.
 باب بیست و پنجم: نماز کسوف و خسوف و زلزله و آیات.
 باب بیست و ششم: کیفیت نماز سفر و شرایط تقصیر.
 باب بیست و هفتم: در قضای نماز فرایض و نوافل یومیه.
 باب بیست و هشتم: نماز خوف و کیفیت آن.
 باب بیست و نهم: در نماز نذر و عهد و یمین و کیفیت آن.
 باب سی‌ام: در نماز استسقا و کیفیت آن.

انجام: ... و بعد از ایام تشریح که یازدهم و دوازدهم و سیزدهم باشد زیرا که این سه روز بر کسی که در منی باشد روزه گرفتن حرام است و الله العالم بأحكامه.

۷. خمس و زکات (فقه - فارسی)

(گ ۶۰ پ - ۶۷ پ)

از:؟

در بیان خمس و زکات با استفاده از کلام فقهای امامیه در مقدمه و دو نظر: ۱. زکات؛ ۲. خمس. آغاز: شکر و سپاس مالک الملکی را رواست که انعام عام او شامل خاص و عام است و ثنا و ستایش مر پادشاهی را سزااست که خوان احسان او کافل ارزاق کافه انام است ... انجام: ... خمس را از شهری به شهری نبرند با وجود مستحق و اگر در این حال برند و تلف شود مالک ضامن است.

۸. عقاید دینی و واجبات عقلیه (کلام - فارسی)

(گ ۶۷ پ - ۷۴ پ)

از: ضیاءالدین بن سدیدالدین داود گرگانی.
 نک: مرعشی، ۱۹۸/۳؛ مجلس، ۱۳/۱۹۴۷؛ ذریعه، ۱۵/۲۸۳؛ سپهسالار، ۳/۲۷۰؛ آستان قدس رضوی، ۴/۲۰۶؛ دانشگاه تهران، ۹/۳۳۸۲.

۹. واجبات نماز و زکات و خمس و روزه (فقه - فارسی)

(گ ۷۴ پ - ۱۲۰ ر)

از: ضیاءالدین علی بن سدیدالدین داود گرگانی.
 واجبات این چهار فریضه الهی را در ضمن ۳۷ باب مختصر بیان نموده بدین عناوین:
 باب اول: در فضل و ثواب نماز.
 باب دوم: در احکام آنها.

- باب سی و یکم: در نافله رمضان و کیفیت آن.
باب سی و دوم: نماز جماعت و کیفیت آن.
باب سی و سوم: در بیان نیات.
باب سی و چهارم: در زکات، در هفت فصل.
باب سی و پنجم: در زکات فطر.
باب سی و ششم: در خمس و تقسیم آن، در دو فصل.
باب سی و هفتم: در روزه و احکام و اقسام آن، در ۴ فصل.
آغاز: الحمد لله رب العالمین... چنین گوید اضعف عبدالله ربانی... که این رساله‌ای است مختصر در بیان واجبات نماز و آنچه پیوسته نماز است از مقدمات و توابع و لواحق آن....
انجام: ... دو ماه پیوسته روزه داشتن و شصت مسکین را طعام دادن هر مسکینی را يك مد طعام باید داد و الله اعلم بالصواب.
۱۰. مناسك حج (فقه - فارسی)
(گ ۱۲۰-۱۲۳ ر)
از:
بسیار مختصر در واجبات حج.
آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد این رساله‌ای است در بیان واجبات حج و کیفیت حج به ترتیبی که به جای می‌آورد و قبل از شروع در بیان کیفیت حج ببايد دانست....
انجام: ... بدین نوع بگوید متعت موکلتی هذه من هذا الوقت الى طلوع الشمس مثلاً بخمس شاهیيات فی الحال همین مرد بگوید قبلت.
۱۱. خواص الاشیاء (طبیعی - فارسی)
(گ ۱۲۳-۱۴۵ پ)
از:
خواص اشیاء را از حیوانات و انسان و گیاهان را در
- ۱۶ فصل گرد آورده است. در نسخه حاضر برای اختصار هشت فصل آن آمده است:
فصل اول: منافع انسان و بهایم.
فصل دوم: در منافع طیور و حشرات.
فصل سوم: در منافع اشجار و اثمار.
فصل چهارم: در منافع احجار و اهجار.
فصل پنجم: در منافع احنین و اوراق.
فصل ششم: در سموع.
فصل هفتم: در معرفت داروها.
فصل هشتم: در خواص روغن‌ها.
آغاز: بدانکه این کتاب را خواص الاشیاء خوانند و بیان این کتاب بر شانزده قسمت و این کتاب معتبر است والله اعلم و فصل اول در منافع انسان و بهایم....
انجام: ... اگر لوبیا را با جو بپزند و بخورند کرم شکم بکشد ماش خشک است اما خون را تسکین کند و درد چشم را سود کند.
۱۲. حدود مملکت ایران (جغرافیا - فارسی)
(گ ۱۴۶-۱۴۹ پ)
از:
رساله مختصری است در تقسیمات ارضی ایران و حدود و ولایات آن.
آغاز: در باب دانستن حدود مملکت ایران بدانکه ایران را چهارصد شهر و ولایت است ۱۷۱ قلعه و ۲۹۶ جزیره عراق عرب طول او یکصد و بیست و پنج فرسخ است....
انجام: ... ملکان لار تانجو لارک سری تمیمار هنکام قلوراسینوار هندرادین بلوخارک.
(رساله ششم) خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ۱۲۲۲ هـ. (رساله دوازدهم) تاریخ کتابت: جمعه ۲۱ ربیع الاول ۱۲۲۲ هـ.
عناوین به شنگرف، روی برگ اول مهر چند ضلعی بزرگ «بنصرت الله القدیم لم یزل فی

نوبه شیخ العراقین دخل» دیده می‌شود.

جلد: تیماج مشکى، عطف ترمیمی.

۱۴/۵ × ۲۱ سم. ۱۲۰ گ. ۱۴ س.

(ثبت ۲۶۳۴۳)

۸۷۷۳

شمس المعارف

و لطائف العوارف

(علوم غریبه - عربی)

از: شیخ احمد بن علی بن یوسف بونی (۵۶۲۲هـ).

نیمه دوم کتاب را دارا است و از انجام افتادگی دارد.

انجام افتاده: ... من الادب مع الله تعالى و التخلق

بالعبادات و الصلاة و قیام اللیل و الاذکار...

نک: مرعشی، ۲۶/۲۵۶-۲۵۹؛ کشف الظنون، ۲/

۱۰۶۱؛ معجم المطبوعات، ۱/۶۰۷-۶۰۸؛ ذریعه، ۱۴/

۲۲۶-۲۲۷.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۱هـ. عناوین و

جدول‌ها به سنگرف، حاشیه برخی از برگ‌ها

وصالی شده، روی برگ اول نام کتاب و مؤلف و

تملك مرتضى بن احمد حسینی رشتی با مهر

مربع «المتوکل علی الله عبده مرتضى الحسینی» و

تملك عبدالحسین بن شیخ احمد و چندین تملك

خط خورده یکی به سال ۱۱۱۱هـ دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج دار.

۱۵/۵ × ۲۱ سم. ۱۵۴ گ. ۲۷ س.

(ثبت ۵۰۶۲۶)

۸۷۷۴

الشافیة

(صرف - عربی)

از: ابو عمرو عثمان بن عمر معروف به ابن الحاجب

(۵۶۴۶هـ).

نک: التراث العربی، ۳/۲۲۳؛ کشف الظنون، ۲/

۱۰۲۱؛ معجم المطبوعات، ۱/۷۱؛ مرکز احیاء، ۱/۵۲؛

مجلس، ۱۲/۲۵۴-۲۵۵.

خط: نسخ. تاریخ کتابت: ق ۱۱هـ. عناوین

به سنگرف، تصحیح شده و نیمه اول کتاب با

حاشیه نویسی مفصل، روی برگ اول اشعاری

عربی از ابن السرایا و تملك شرف‌الدین علی

معلم تبریزی و مهر بیضوی «غلام شاه دین

محمد زین‌الدین» و در دو برگ پایانی یادداشتی

در التجاء به بزرگان نقشبندیه و مهر بیضوی

«عبده محمدحسین» و چند یادداشت پراکنده

دیده می‌شود، لبه برخی از برگ‌ها وصالی شده

است.

جلد: تیماج عنابی ضربی ترنج دار بدون مقوا.

۱۳ × ۱۹ سم. ۷۳ گ. ۹ س. (ثبت ۸۲۷۴۲)

۸۷۷۵

دیوان جامی

(شعر - فارسی)

از: نورالدین عبدالرحمن بن احمد جامی (۸۹۸هـ).

نک: ذریعه، ۹/۱۸۸؛ فرهنگ سخنوران، ۱/۲۰۴-

۲۰۵؛ مشار فارسی، ۲/۲۲۸۰-۲۲۸۱؛ منزوی، ۳/

۲۲۶۴-۲۲۷۱؛ دانشگاه تهران، ۸/۸۷؛ مجلس، ۲/

۲۱۲.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۱هـ.

عناوین نانویس، صفحات مجداول به زر و

مشکی و سنگرف و لاجورد.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی زرکوب.

۱۵ × ۲۴ سم. ۳۰۸ گ. ۱۶ س. (ثبت ۸۸۰۳۶)

۸۷۷۶

ترجمه کتاب شهریار میکاویلی (تاریخ - فارسی)

از: رسول نخشبی.

مؤلف در پی تشکیل قشون ایتالیا بوده و در پی

مسافرت‌های خود به شهرهای مختلف ایتالیا و دول

اروپایی شرح مشاهدات خود را نگاشته است و در

حقیقت کتاب حاضر تشریح و بیان راه‌های مختلفی

ناقص باشد در اجزا و قاصر باشد در عمل فعل نکند مگر به واسطه مایه طلا در شمس و قمر در نقره و اکسیر ناتمام در عمل

انجام: ... و با آب و عسل یا آب و نمک یا نطف سیاه یا شیره هریک به قدر آنکه ممزوج شود که به دست نچسبد بسیار به هم بمال و در دریاچه کن چنانچه در صنایع نوشته‌ام.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ. عناوین به شنگرف، سطرها چلیپا و راسته، در برگ ۴۲ و برگ پایانی یادداشتی از عباس قلی سپهر کاشانی آمده که کتاب را میرزا احمد کاشانی از همدان برای وی فرستاده به سال ۱۳۰۳ هـ با مهر مربع «لا اله الا الله الملك الحق المبين عبده عباس قلی» و مهر بیضوی «مشیر افخم عباس قلی سپهر» و مهر بیضوی «اسدالله الحسینی» و «شیخ بن صدر الشریف» آمده، برگ‌های آغازین اکسیده شده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۱۴/۵ × ۲۱ سم. ۵۵ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۴۶۶۳)

۸۷۷۸

جنگ

(متفرقه - عربی)

از: محمدعلی رجاء زفره‌ای.

پراکنده‌هایی است بیشتر در وقایع کربلا و مصایب امام حسین (ع) به نقل از کتاب‌هایی چون: بحار الانوار، سراج القلوب، امالی شیخ مفید، منتخب طریحی، کامل الزیارات، مجمع البیان، ثواب الاعمال و...

خط: نسخ. کاتب: مؤلف. تاریخ کتابت: ق ۱۴ هـ. عناوین با خطی مشکلی بر فراز آن نشانی دارد، در بدرقه کتاب یادداشتی از محمدحسن رجائی زفره‌ای به سال ۱۳۴۸ هـ درباره کتاب و مؤلف آن دیده می‌شود.

است که به وسیله آنها اشخاص با همت می‌توانند مقام شهریاری خود را حفظ کرده و از روی عقل و تدبیر عاقلانه در آن سلطنت کنند، این کتاب به سال ۱۵۱۳ م به اتمام رسیده است، ترجمه این کتاب به سال ۱۳۱۱ هـ در تهران به پایان رسیده است و در پایان به شاهنشاه ایران تقدیم شده است. مترجم مقدمه مفصلی در شرح حال مؤلف و کتاب نگاشته است.

آغاز مقدمه: دوره تجدد اخیر از ایتالیا شروع می‌شود ابتدای آن از نوشتجات و کتب پترارک (۱۳۷۴-۱۳۰۴ بعد از میلاد) شروع شده خاتمه آن با نوشتجات و کتب میکاویلی (۱۵۲۷-۱۴۶۹) به آخر می‌رسد....

آغاز کتاب: شهریارا عادت بر این جاری است برای کسانی که می‌خواهند مشمول مراحم و الطاف ملوکانه گردند می‌کوشند بهترین اشیاء نفیس را که در نزدشان بسی ذی‌قیمت و گران‌بها است برای تقدیم و هدیه از پیشگاه همایونی می‌گذرانند....

انجام: ... هنگامیکه رشادت خود را در مقابل طمع‌های وحشیانه مسلح کنند زیر آن روح شهامت ادوار گذشته هنوز هم قلوب ایتالیائی را برای ادامه حیات حرارت می‌دهد.

خط: نستعلیق. کاتب: مترجم. تصحیح شده.

جلد: تیماج عنابی ضربی با چهار لچکی.

۲۱ × ۲۷ سم. ۱۶۳ گ. ۱۳ س. (ثبت ۱۸۵۶۲)

۸۷۷۷

رساله‌ای در کیمیا

(کیمیا - فارسی)

از:؟

در ۲ باب بدین عناوین:

باب اول: در بیان فلزات از اجساد و روح و آنچه از آنها ساخته می‌شود، در ۷ فصل.

باب دوم: در بیان موالید ثلاثه عشر فلزات از نفوس و مفاتیح و ادهان، در هفت قسم.

آغاز افتاده: و قمری به زهره و مشتری و اگر اکسیر

نک: ملك، ۱/۶۹۱؛ هدية العارفين، ۲/۸۱؛ التراث العربي، ۵/۱۳۵.

۲. كيفية صدور الموجودات (فلسفه-عربی)
(گ ۵۸ پ-۶۱ ر)

از: خواجه نصیرالدین محمد بن محمد بن حسن طوسی (۶۷۲هـ).

نک: مرعشی، ۷/۱۵۲؛ التراث العربي، ۴/۳۷۷؛ ذریعه، ۱۵/۳۱ و ۱۸/۱۹۳؛ دانشگاه تهران، ۳/۳۲۱.

۳. الفوائد (متفرقه-عربی)
(گ ۶۱ پ-۶۳ ر)

از: خواجه نصیرالدین محمد بن محمد بن حسن طوسی (۶۷۲هـ).

مشمول بر فائده‌ای در معانی طبیعت و فائده‌ای در ربط الحادث بالقدیم و فائده‌ای در عصمت. نک: مجلس، ۱/۴۶۹-۴۷۱ و ۱۰/۳۶۲-۳۶۳؛ دانشگاه، ۳/۲۶۳-۲۶۵؛ مشکاة، ۱/۲۹۳؛ مجلس، ۱۰/۳۵۴-۳۵۶؛ آثار و احوال خواجه، رضوی، ۲۹۸.

۴. حی بن یقظان (فلسفه-عربی)
(گ ۶۳ پ-۶۷ ر)

از: شیخ رئیس حسین بن عبدالله بن سینا (۴۲۸هـ). نک: مَلّی، ۸/۳۹۳؛ دانشگاه، ۳/۲۵۵-۲۵۷؛ مَلّی، ۱۱/۵۸۸-۵۹۰.

۵. الاخلاق (اخلاق-عربی)
(تهذیب النفس)

(گ ۶۷ پ-۷۵ پ)
از: شیخ رئیس حسین بن عبدالله بن سینا (۴۲۸هـ). نک: دانشگاه تهران، ۶/۲۴۳۰؛ مجلس، ۱۱/۶۱۶؛ ۱۹/۱۸۰؛ مرعشی، ۱۹/۲۲۰؛ ذریعه، ۱/۳۷۱ و ۳/۸۳؛ کشف الظنون، ۱/۲۳۸.

جلد: مقوائی، عطف و گوشه‌ها تیماج مشکوی. ۱۱/۵×۱۷ سم. ۳۸ گ. سطرها مختلف. (ثبت ۸۳۶۰۳)

۸۷۷۹

حبیب السیر (تاریخ-فارسی)
فی اخبار افراد البشر

از: غیاث‌الدین محمد بن همادالدین شیرازی معروف به خواندمیر (ق ۱۰هـ).

نک: ذریعه، ۶/۲۴۴؛ مشار فارسی، ۲/۱۷۱۸؛ مشترک، ۱۰/۱۰۵؛ مرعشی، ۱۶/۸۳؛ دانشگاه تهران، ۸/۵۵؛ فهرستواره، ۱/۶۱۰-۶۱۲.

خط: نسخ معرب. تاریخ کتابت: ق ۱۰ یا ۱۱هـ. عناوین به شنگرف و ثلث درشت، صفحات مجدول به شنگرف و لاجورد، برگ اول جزء اول و دوم و سوم دارای سرلوح و کتیبه مرصع مذهب جدید، روی برگ اول یادداشت مفصلی در تملک به سال ۱۰۶۹هـ که نام مالک در ترمیم برگ اول از بین رفته دیده می‌شود، تمامی برگ‌ها متن و حاشیه شده است، دارای حواشی بسیار مختصر از عباس‌قلی سپهر به سال ۱۳۱۳هـ.

جلد: تیماج دو رو، رو قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج و لچکی دار، اندرون قرمز با نقش ترنج و سرترنج و لچکی زرین. ۵/۲۰×۳۰ سم. ۴۰۰ گ. ۲۷ س.

(ثبت ۷۴۶۱۷)

۸۷۸۰

مجموعه

۱. معارج القدس (فلسفه-عربی)

فی معرفة مدارج النفس

(گ ۵ پ-۵۷ پ)

از: ابوحامد محمد بن محمد غزالی (۵۰۵هـ).

ش ۸۷۷۹: حبیب السیر، آغاز متن

۶. الاضحویة فی المعاد

(فلسفه - عربی)

(گ ۷۶-۷۸ ر)

از: شیخ الرئیس حسین بن عبدالله بن سینا (۴۲۸ هـ).
نک: دانشگاه تهران، ۱۷/ ۶۱، ۶/ ۲۴۳۴؛ مجلس،
۹/ ۴۵۹-۴۶۱ و ۱۳/ ۱۹۷۷؛ مصنفات شیخ، مهدوی،
۴۰-۳۹؛ ذریعه، ۲/ ۲۱۴؛ سپهسالار، ۳/ ۱۵۶.

(کتاب اول) خط: نسخ. کاتب: شیخ محمدابراهیم
بن شیخ محمدی سهندی کججی. تاریخ کتابت:
۱۱۰۲ هـ. تمامی مجموعه به یک خط است،
عناوین به شنگرف، در ۴ برگ آغازین تملکی با
مهر بیضوی «عبد محمد جعفر بن محمد باقر
الموسوی» به سال ۱۲۰۷ هـ و فهرست مفصل
مجموعه حاضر که دارای ۱۰۴ رساله بوده و فقط
رساله‌های مذکور در آن موجود است دیده
می‌شود، در برگ پایانی یک روایت نبوی و یک
رباعی شعر فارسی آمده است.

جلد: تیماج مشکلی بدون مقوا.
۱۸/۵ × ۳۶ سم. ۷۹ گ. ۲۱ س. (ثبت ۱۶۱۴۶)

۸۷۸۱

نگارستان بی‌مانند

(ادب - فارسی)

از: ابن کمال پاشا احمد بن سلیمان (۹۴۰ هـ).
نک: دانشگاه تهران، ۱۲/ ۲۹۶۸؛ مجلس، ۲۶/ ۲۶۴؛
منزوی، ۵/ ۳۶۴۵؛ کشف الظنون، ۲/ ۱۹۷۶.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ. عناوین به
نسخ درشت و به شنگرف یا مشکلی، به خط کاتب
تصحیح شده، روی برگ هفتم و در سه برگ
پایانی چند نسخه پزشکی به نقل از ملا حسین
علی طبیب آمده است، در برخی از برگ‌ها مهر
کتابخانه دکتر قاسم غنی دیده می‌شود.
جلد: تیماج مشکلی.

۱۵/۵ × ۲۰ سم. ۲۰۴ گ. ۱۲ س.
(ثبت ۵۰۹۲۹)

۸۷۸۲

تذکره اسحاق بیگ

(شعر - فارسی)

(الفتکده، الفت نامه)

از: اسحاق بیگ بن آقا خان عذری بیگدلی
(۱۱۸۵ هـ).

نک: دانشگاه، ۱۶/ ۱۶۷، به نام تذکره شعله یا
آنشکده؛ مجلس، ۲/ ۱۴۰ و ۲۸/ ۲۵۷ با عنوان الفت
نامه؛ مرعشی، ۱۸/ ۱۴۸ با عنوان الفت نامه؛ سپهسالار،
۳/ ۳۸۵-۳۸۷؛ فرهنگ سخنوران، ۲/ ۶۲۶-۶۲۷؛
تاریخ تذکره‌ها، ۱/ ۱۸۲-۱۸۳.

خط: نستعلیق. کاتب: محمدجعفر بن محمدرضا
کاشانی مشهور به ضرابی. تاریخ کتابت: ۲۴ ربیع
الاول ۱۳۲۲ هـ. عناوین به شنگرف و در وسط
سطرها، روی برگ اول تملک فضل‌الله و در سه
برگ پایانی دو تاریخ تولد یکی به سال ۱۲۴۴ هـ
و مهر بیضوی «عبد الراجی عبدالکریم» و
اشعاری فارسی از حاج میرزا علی‌تقی خان و
اشعاری از شیخ هادی بن شیخ عبدالله رحمت
علی شاه آمده است. کاغذ الوان.
جلد: تیماج مشکلی.

۱۴/۵ × ۲۰/۵ سم. ۲۶۳ گ. ۱۶ س.

(ثبت ۷۴۶۰۶)

۸۷۸۳

جنگ نظم و نثر

(متفرقه - فارسی)

از:؟

مشتمل بر اشعار بحر طویل عروسی حضرت زهراء
«۱ پ- ۴ پ»، بحر طویل حدیث کساء «۵ ر- ۱۰ پ»،
اشعاری از جودی، جدید، وفایی، ناجی، هاتف، وصال،
رفیق، سعدی، عاشق، قآنی، فرخ، یغما، حافظ، راجی
«۱۱ ر- ۱۴۰ ر»، داستان چهار درویش «۱۴۲ پ- ۲۳۳ ر»
که در منزوی ۵/ ۳۶۷۲-۳۶۷۳ چند نسخه از این
داستان معرفی شده است.

از: فخرالدین محمد بن حسن بن یوسف حلّی (ه۷۷۱).
 پاسخ فتاوی به چند مسأله فقهی است.
 آغاز: ما يقول سيدنا و شيخنا ادم الله ظله في ماء
 مملوك لشخص هل يجوز لغيره ان يتوضأ من ذلك الماء
 بناء على ظنه ان صاحبه لا يكره...
 انجام: ... قبل ان يفرغ التاسع فهل يركع مع الامام و
 كانت صلاته صحيحة ام لا الجواب نعم يجوز و يصح
 صلاته و كتب محمد بن المطهر.

۵. اجوبة المسائل (پاسخ-عربی)

المهناية (الأولى)

(گ ۸۴-پ ۱۱۵ ر)

از: علامه حلّی حسن بن یوسف بن مطهر (ه۷۲۶).
 نک: ش ۴/ ۸۵۸۷ همین فهرست.

رسالة اول خط: نستعليق. كاتب: احمد بن محمد
 احمد قاضي فہلياني. تاريخ كتابت: ربيع الاول
 ۹۸۰ھ. مكان كتابت: دارالملك شيراز. (ابن نام و
 تاريخ به خطی غير خط متن نوشته شده است)،
 رساله سوم و چهارم خط: نستعليق. تاريخ
 كتابت: ق ۱۰ھ. رساله دوم و پنجم خط: نسخ.
 تمامی رساله‌ها تصحيح شده‌اند، در پایان رساله
 چهارم و پنجم كاتب تصريح کرده که نسخه را از
 روی خط مؤلف كتابت کرده و در پایان رساله
 پنجم يادداشت مقابله نسخه حاضر با نسخه‌ای
 که بر فخر المحققين خوانده شده بود و وی
 حواشی به خط خود بر آن نسخه نگاشته بود با
 نقل حواشی در نسخه حاضر دیده می‌شود، روی
 برگ اول فهرست مطالب رساله اول و دو تملك با
 دو مهر ناخوان دیده می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۱۲/۵ × ۱۸/۵ سم. گ ۱۱۵. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۸۴۸۴)

خط: نستعليق. كاتب: ابوالقاسم. تاريخ كتابت:
 يكشنبه ۱۵ ربيع الآخر ۱۳۱۵ھ.
 عناوين به مشکي درشت يا با خطي مشکي
 بر فراز آن نشانی دارد، صفحات مجدول به
 قرمز.
 جلد: تیماج قهوه‌ای سوخته.
 ۲۰/۵ × ۱۲/۵ سم. گ ۲۳۳. سطرها مختلف.
 (ثبت ۷۴۶۷۱)

۸۷۸۴

مجموعه

۱. جواهر الكلمات (فقه-عربی)

في صيغ العقود و الايقاعات

(گ ۱-پ ۶۵)

از: شيخ مفلح بن حسن بن راشد صيمري (ق ۵۹).
 نک: التراث العربي، ۲/ ۲۳۸؛ كشف الحجب، ۱۶۸؛
 ايضاح المكنون، ۱/ ۳۷۹؛ ذريعه، ۵/ ۲۷۹، ش ۱۳۰۷.

۲. اجوبة المسائل (پاسخ-عربی)

المهناية (الثانية)

(گ ۶۸-پ ۷۴)

از: علامه حلّی حسن بن یوسف بن مطهر (ه۷۲۶).
 نک: التراث العربي، ۱/ ۱۱۴؛ مكتبة العلامة الحلّی،
 ۲۹-۳۲؛ ذريعه، ۲/ ۹۲-۹۳ و ۵/ ۲۳۶-۲۳۸.

۳. اجوبة المسائل (پاسخ-عربی)

المهناية (الثالثة)

(گ ۷۴-پ ۸۱ ر)

از: علامه حلّی حسن بن یوسف بن مطهر (ه۷۲۶).
 نک: التراث العربي، ۴/ ۱۱۴؛ ذريعه، ۵/ ۲۳۶-۲۳۸.

۴. الفتاوى (فقه-عربی)

(گ ۸۱-پ ۸۲ ر)

عباس و در برگ سوم مهر بیضوی «دارد مدد از نام محمد باقر» دیده می‌شود.
جلد: تیماج دو رو، رو قرمز مجدول ضربی، اندرون مشکی.
از: ۱۱/۵ × ۲۲ سم. ۳۶ گ. ۲۱ س. (ثبت ۷۸۸۷۴)

۸۷۸۶

تذکره اسحاق بیگ
(شعر - فارسی)
(الفتکده، الفت نامه)
از: اسحاق بیگ بن آقا خان عذری بیگدلی (۱۱۸۵ هـ).

نک: ش ۸۷۸۲ همین فهرست.

خط: شکسته نستعلیق زیبا. کاتب: میرزا آقا جان متخلص به نوا (شرح حالش در حدیقه الشعراء ۳ / ۱۹۲۱-۱۹۲۲ آمده است). تاریخ کتابت: پنجشنبه ۱۶ محرم ۱۲۵۹ هـ. عناوین نام شاعران به قرمز، صفحات مجدول به زر و مشکی و شنگرف با کمندی مشکین، برگ آغازین دارای سرلوح و کتیبه مرصع مذهب و دو برگ آغاز با گل‌اندازی مذهب و مرصع در حاشیه به نقش اسلیمی و زرین دندان موشی بین سطرها، در برگ پایانی یادداشت اهدای کتاب به میرزا محمد خان ملک‌زاده رئیس معارف و اوقاف خراسان از طرف فخرالدین وفا به سال ۱۳۰۳ هـ دیده می‌شود.

جلد: تیماج دو رو، رو مشکی، اندرون قرمز.
از: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ سم. ۲۵ گ. ۱۵ س.

(ثبت ۷۴۶۸۵)

۸۷۸۷

مجموعه

۱. **ترجمة الاربعون حديثاً**
(حدیث - فارسی)
(گ ۳ - پ ۹۰)

۸۷۸۵

مجموعه

۱. **شمسیه در قافیه**
(قافیه - فارسی)
(گ ۱ پ - ۷ ر)
از: حسن حسینی حالی.
آغاز:

ای نام تو ورد جان هر قافیه سنج
با ذکر تو دل رسته ز قید غم و رنج
انجام:
شمسیه چو کرد تسمیه تاریخش
شمسیه ساقی نقی کرد رقم

۲. **عروض و قافیه**
(عروض - فارسی)
(گ ۷ پ - ۱۸ پ)
از: نورالدین عبدالرحمن بن احمد جامی (۸۹۸ هـ).
نک: ش ۱ / ۸۶۳۰ همین فهرست.
انجام افتاده:

گر کند یاری مرا به غم غشقی انضم
بتواند زدود زین دل غمخواره زنگ غم.

۳. **انیس العشاق**
(ادب - فارسی)
(گ ۲۰ پ - ۳۵ پ)
از: شرف‌الدین حسن بن محمد رامی تبریزی (۷۹۵ هـ).

نک: مرعشی، ۵ / ۱۲۱؛ ذریعه، ۱۳ / ۲۸۱؛ کشف الظنون، ۲ / ۱۶۹؛ کاخ گلستان، ۴ / ۳۹۱-۳۹۷؛ ملی، ۲ / ۵۵.

خط: نستعلیق زیبا. تاریخ کتابت: پنجشنبه ۱۹ ربیع الاول ۱۳۰۳ هـ (چند برگ پایانی به این تاریخ بازنویسی شده و اصل نسخه از ق ۱۲ هـ است).

عناوین به شنگرف، روی برگ اول یادداشتی از سقراط‌الملک به سال ۱۳۳۲ هـ در خدمت آقا سید

برگ آغازین چند یادداشت پراکنده و اشعاری از هاتف وانوری و در ص ۲۳۲ و ۲۸۷ دو یادداشت به خط محمّد رشتی جهت مالک مجموعه عباس علی شیرازی دیده می‌شود.
جلد: گالینگور زرشکی، عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای.
۱۴/۵ × ۲۰ سم. ۱۷۱ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۷۴۱۳۶)

۸۷۸۸

مجموعه

۱. **تاریخ سنواتی اسلام** (تاریخ-فارسی)
(گ ۱ پ-۷۱ ر)
از:

از سال اول هجرت تا سال ۷۳۶ ه را دارا و در پایان فهرست مطالب به صورت سنواتی آمده است.
آغاز: هجرت جناب پیغمبر صلی الله علیه و آله بود از مکه به مدینه که چون آیه و ادا یمکر... نازل شد و خدای تعالی حضرت پیغمبر را از مکر و حیلۀ کفار که در دار الندوه اختیار کرده بودند اخبار فرمود...
انجام: ... در قراباغ از سر سلطان اعظم بوسعید دست تقدیر الهی افسر شاهی ربود، و دولت مغول به آخر رسید.

۲. **مشجرۀ تاریخ اسلام** (تاریخ-فارسی)
(گ ۷۲ پ-۹۴ پ)
از:

تاریخ اسلام را به صورت مشجر و با توضیحی راجع به هر یک از فروع از خاندان اهل بیت (ع) تا خاندان چوپانیه و شیخ ابواسحاق اینجو آورده است.
آغاز: شجرۀ مبارکه نبوت و اهل بیت اطهار علیهم السلام اسماعیل حضرت اسماعیل چون نور نبوت در جبین قیدار دید از او عهد گرفت که نزدیکی نکند مگر به زنان پاکیزه و پیمان را به ایمان مؤکد ساخت...
خط: نسخ و نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ ه.
رساله دوم به خط مؤلف که در ص ۱۹۸ تصریح به نام خود کرده، عناوین با خطی مشککی بر فراز آن نشانی دارد و در رسالۀ اول نانویس، در سه

از: رجب علی بن محمّد صالح بن علی نقی طوسی اصفهانی (ق ۱۳ ه).

ترجمۀ چهل حدیث را با شرح مختصری که از الهامات خود یا از شیخش احمد احسائی بهره برده، به دستور شاهزاده محمّدولی میرزا گرد آورده است.
آغاز: الحمد لله رب العالمین... فیقول العبد المذنب...
هذه اربعون حدیثاً من الاخبار المشکلة و الآثار المفضله ترجمتها ثم ذیلت الترجمة بذكر بعض الاسرار التي الهمنی الله بها...
انجام افتاده: ... مترجم گوید که جناب اقدس الهی فرموده است که لیس علی الذین آمنوا و عملوا الصالحات جناح فیما طعموا اذا ما اتقوا و آمنوا و عملوا الصالحات... پس در این...
نک: تراجم الرجال، ۱/۳۵۶.

۲. **جنگ نظم و نثر** (متفرقه-فارسی و عربی)
(گ ۹۱ ر-۱۷۱ ر)

از: عباس علی شیرازی (ق ۱۳ ه).
پراکنده‌هایی است در برخی از فوائد حدیثی و تاریخی و نسخه‌هایی در دعا و پزشکی و طلسم و تفسیر و مقداری از رسالۀ «راحت الانسان» محمّدعلی بن عبدالکریم طباطبائی در طب و اشعاری از جامی، مولانا رومی، سعدی، قآنی، کشوری، امیرالمؤمنین (ع)، امام حسین (ع)، ابوسعید، ملا علی نوری، عینیه حمیری، ملا حسینی رشتی به خط عباس علی، کشفی، ملا محمّد محسن فیض، همائی جهرمی، امام زین العابدین (ع)، نظامی، گلشن رشتی، فضولی، حکیم رای سمرقندی، عطار، بایزید بسطامی، بابا افضل کاشانی، بابا طاهر، ابوسعید ابوالخیر، حافظ.

خط: نسخ و نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ ه.
رساله دوم به خط مؤلف که در ص ۱۹۸ تصریح به نام خود کرده، عناوین با خطی مشککی بر فراز آن نشانی دارد و در رسالۀ اول نانویس، در سه

ش ۸۷۸۶: تذکره اسحاق بیگ، آغاز متن

اهل بیت با استفاده از کتاب‌های مقتل و برخی از اشعار فارسی.

آغاز افتاده: پس قاسم پسر امام حسن علیه السلام که چهره مبارکش مانند آفتاب تابان می‌درخشید هنوز به حد بلوغ نرسیده بود نزد عم بزرگوار خود آمده رخصت جهاد طلبید....

انجام افتاده: ... و هفده نفر از اولاد و اولاد فاطمه کشته خواهد شد و این در زمین و در آسمان معروف است...

۲. ترجمه الاحادیث القدسیة (حدیث-فارسی)
(گ ۱۰۹-پ ۱۲۳)

از:؟

آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد این فائده جلیله و موعظه بلیغه است و اینها چهل سوره است انتخاب کرده شده است از تورات که حق سبحانه و تعالی به حضرت موسی...
انجام: ... پیش روی حضور پادشاهی جلیل برده باشند مانند کسی که گویا می‌بینی مرا و اگر تو مرا نبینی بدرستی که من می‌بینم.

نک: سه سالار، ۱/ ۲۴۸-۲۵۰.

خط: نستعلیق. تاریخ کتابت: ق ۱۳ و ۱۴ هـ.
عناوین در رساله دوم به سنگرف و در رساله اول نانویس.
جلد: مقوایی با روکش زرورق، عطف پارچه‌ای مشکی.

۱۴/۵ × ۲۰/۵ سم. ۱۹۳ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۸۷۳۷۱)

۸۷۹۰

(شعر-فارسی)

جنگ اشعار

از:؟

مشمول بر اشعاری از: عرفی، نظیری، میر صیدی،

انجام: ... تا آنکه همین سلطان شاه که خواهرزاده و داماد مبارزالدین بود او را گرفته به شیراز آورده به دست ورثه میر حاج ضراب داده او را به قصاص آوردند.

۳. رجال (رجال-عربی)
(گ ۹۵-ر ۱۳۴)

از:؟

رجال شیعه را به گونه‌ای بسیار مختصر و به ترتیب حروف الفبا و کنی و القاب گرد آورده است و ظاهراً مؤلف در پی آن بوده که رجال مختصری جهت مراجعه خود تنظیم نماید و در پایان به برخی از اصطلاحات رجالی پرداخته است.

آغاز: ابوالفرج بن الندیم بن عثمان بن ابی‌زیاده، ابوالفرج السندی یظهر من بعض الروایات تشیعه و له کتاب مضی فی فرج السندی و الظاهر بعد ثبوت الفرج السندی کونه والد عیسی...
انجام: ... ابن نهیک عبدالله و اخوه عبدالرحمن ابن الولید محمد بن احمد و یحتمل أن یطلق علی ابنه احمد بن محمد و علی بن محمد بن الخزاز.

خط: نستعلیق به سه خط. تاریخ کتابت: ق ۱۳ هـ.
عناوین به مشکی درشت، تمام رساله‌ها تصحیح شده‌اند، برخی از صفحات رساله سوم جا به جا شده است، برخی از برگ‌ها ترمیم شده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای، عطف تیماج قرمز ترمیمی.
۲۰/۵ × ۳۳/۵ سم. ۱۳۴ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۸۸۰۳۵)

۸۷۸۹

مجموعه

۱. مجالس (تاریخ-فارسی)
(گ ۱-ر ۱۰۵ پ و ۱۲۴-ر ۱۹۲ پ)

از:؟

مجالس پراکنده‌ای است در وقایع کربلا و مصایب

نگاشته و در مقدمه آن مختصراً به مباحث اصولی پرداخته و در نسخه حاضر فقط مقدمه آن آمده است.
 آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد فهذه مقدمة الجامع الكبير في الفقه... مقدمة في الايماء الى الطريق الذي يجب سلوكه في تناول الاحكام هذا دين الله فلا بد فيه من الرجوع الى الله جل شأنه....
 انجام: ... الشرط و دلالتها على التعليق و هذه عجالة فيها مقنع للمتدبر و من اراد الاستقصاء فعليه بالمحصول و الوافي في الاصول و المستعان بالله و لا قوة الا بالله.
 نک: ذریعه، ۱۰۸ / ۲۲ با عنوان: مقدمة الوسائل؛ التراث العربی، ۱۹۷ / ۵.

۳. منظومة في الرضاع (فقه-عربی)

(گ ۱۲۲ پ- ۱۲۴ پ)

از: شیخ محمدعلی بن محمد اعسم نجفی (۱۲۳۳ هـ).
 آغاز:
 الحمد لله على افضاله
 بالرزق للطفل لدى استهلاكه
 انجام:
 ثم لنصل بعد ذا المقال
 على النبي المصطفى و الآل
 نک: ذریعه، ۴۷۶ / ۱ و ۱۱۱ / ۲۳.

۴. منظومة في المواريث (فقه-عربی)

(گ ۱۲۴ پ- ۱۲۹ ر)

از: شیخ محمدعلی بن محمد اعسم نجفی (۱۲۳۳ هـ).
 آغاز:
 نحمدك اللهم يا من شرعا
 ديننا به النبي طه صدعا
 انجام:
 ثم نخص اكمل الصلاة
 بأحمد و آله الهداة
 نک: ذریعه، ۴۵۴ / ۱ و ۱۳۸ / ۲۳- ۱۳۹.

معراج الخيال على رضای تجلی با عنوان دام ظلّه، قضا و قدر محمدقلی سلیم، سلمان ساوجی، سیف اسفرنگ، شانی تکلو.

خط: نستعلیق خوش. تاریخ کتابت: ق ۱۱ هـ.
 عناوین به سنگرف، صفحات مجدول به زر و مشکي و سنگرف و لاجورد، برگها الوان، برخی از برگها زرافشان و برخی با نقش گل به سبک عکاسی، بسیاری از برگها ترمیم شده‌اند، سطرها چلیپا.
 جلد: تیماج قهوه‌ای.
 ۱۲/۵ × ۲۱/۵ سم. ۵۹ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۸۵۲۲)

۸۷۹۱

مجموعه

۱. تنزیه الأنبياء و الأئمة (اعتقادات-عربی)

(گ ۲- ۱۰۱ ر)

از: شریف مرتضی علی بن حسین موسوی بغدادی (۴۳۶ هـ).
 آغاز افتاده: العقاب لان الاحباط باطل عندهم و اذا بطل الاحباط فلا معصية إلا و يستحق فاعلها الذم و العقاب و اذا كان استحقاق الذم و العقاب منفيًا عن الانبياء....

نک: التراث العربی، ۱۳۶ / ۲؛ کشف الحجب، ۱۴۴؛ ذریعه، ۴۵۶ / ۴؛ دانشگاه، ۵۷۰ / ۳؛ عکسی مرکز احیاء، ۶۴ / ۱؛ مشار عربی، ۲۲۲.

۲. مقدمة الجامع الكبير في الفقه (اصول فقه-عربی)

(گ ۱۰۳ پ- ۱۲۱ پ)

از: محسن بن حسن حسینی اعرجی کاظمی (۱۲۴۰ هـ).
 مؤلف کتاب مفصلی به نام الجامع الكبير در فقه

- ۵. منظومة في الديات** (فقه - عربي)
(گ ۱۳۰ ر)
از: شيخ محمدعلي بن محمد اعسم نجفي (۱۲۳۳هـ).
آغاز:
يخير العامد في الديات
بألف دينار أو الف شاة
انجام:
و بنتي الليون و المخاض
و غيرها يجوز بالتراض
نک: ذريعه، ۱/ ۴۷۳.
- ۶. منظومة في العدد و احكامها** (فقه - عربي)
(گ ۱۳۰-۱۳۱ ر)
از: شيخ محمدعلي بن محمد اعسم نجفي (۱۲۳۳هـ).
آغاز:
لنحمد الله مصلين على
نبينا خير نبي ارسلا
انجام:
هذا و نهدي افضل الصلاة
لاحمد و آله الهداة
نک: ذريعه، ۱/ ۴۸۶.
- ۷. منظومة** (فقه - عربي)
في المطاعم و المشارب
(گ ۱۳۱-۱۳۴ پ)
از: شيخ محمدعلي بن محمد اعسم نجفي (۱۲۳۳هـ).
آغاز:
الحمد لله و صلى الباري
على النبي احمد المختار
انجام:
هذا و صلى الله ذوالجلال
على النبي المصطفى و الآل
نک: ذريعه، ۱/ ۴۶۲.
- ۸. مسح القدمين** (فقه - عربي)
(گ ۱۳۷-۱۴۷ ر)
از:؟
آغاز: الحمد على نعمائه و ارفاده... و بعد فاني كنت
لما رأيت الباري جل و عز ذم التقليد في كتابه المجيد
لقوله تعالى حكاية عن الكفار انا وجدنا أبائنا على امة و انا
على آثارهم مقتدون....
انجام: ... و لا شبهة ان الحق يقبل و اتباعه يحتاج
الى مزيد انصاف و ترك الهوا و التقليد المألوفين اللهم
اكفنا شرور انفسنا و سيئات اعمالنا... آمين يا رب العالمين.
- ۹. منهج الكرامة** (كلام - عربي)
في معرفة الامامة
(گ ۱۴۷-۱۷۵ پ)
از: علامه حلي حسن بن يوسف بن مطهر (۷۲۶هـ).
نک: التراث العربي، ۵/ ۲۹۰؛ ذريعه، ۲۳/ ۱۷۲؛ كشف
الحجب، ۵۶۶؛ مكتبة العلامة الحلي، ۲۰۰؛ دانشگاه، ۳/
۶۳۱-۶۳۴.
- ۱۰. الناسخ و المنسوخ** (علوم قرآن - عربي)
(گ ۱۷۶-۱۸۹ ر)
از: جمال الدين احمد بن عبدالله ابن المتوج بحراني
(ق ۵۸هـ).
نک: التراث العربي، ۵/ ۳۳۱؛ ذريعه، ۲۴/ ۹؛ عكسي
مركز احياء، ۲/ ۱۵۴.
- ۱۱. التحقيق و التنقيح** (فقه - عربي)
في بيان ما يتعلق بالمقادير
(گ ۱۹۳-۱۹۳ پ)
از: شيخ جعفر بن خضر جناحي نجفي، كاشف الغطاء
(۱۲۲۷هـ).
رسالة مختصرى است در شناخت اوزان شرعى.
آغاز: الحمد لله بارئ النسم المشتق لنور الوجود من

۸۷۹۲

مجموعه

(ادب-عربی)

۱. تقویم الخط

فی شرح رمح الحط

(گ ۲ پ-۳۸ ر)

از: ملاً محسن بن محمدطاهر قزوینی (ق ۱۲هـ).

نک: مرعشی، ۲/ ۳۷۶؛ ملک، ۵/ ۲۵۳؛ ذریعه، ۴/

۳۹۶؛ دانشگاه، ۱۳/ ۳۱۲۵.

۲. الرسالة الوضعية الابهريية (علوم قرآن-عربی)

(گ ۳۸ ر-۴۰ ر)

از: ملاً محسن بن محمدطاهر قزوینی (ق ۱۲هـ).

رسالة مختصری است که آیا حروف مقطعة قرآنی داخل در وضع حروف می‌باشند یا خیر، تألیف شده در پنجشنبه سوم ذی‌حجه ۱۱۴۱هـ در پاسخ به سؤال برخی از علمای اهر نگاشته شده است.

آغاز: الحمد لله الواضع الرافع منزل الكتاب الجامع بالنور الساطع... اما بعد فيقول... ايها الاخ في الله قد سألتني ان تعريف الوضع كيف يشمل وضع الحرف سيما الحروف المقطعة فاستمع....

انجام: ... و سميتها بالرسالة الوضعية الابهريية لأنه كان سبب تأليفها سؤال بعض علماء اهر و الحمد لله أولاً و آخراً و باطناً و ظاهراً...

نک: ملک، ۵/ ۲۲۹؛ ذریعه، ۱۱/ ۲۲۹؛ نشریه، ۱۱/

۸۶۵.

۳. توشیح الوافية بمعان كافية (صرف-عربی)

(گ ۴۱ پ-۳۵۹ پ)

از: ملاً محسن بن محمدطاهر قزوینی (ق ۱۲هـ).

شرح منظومه استادش میرزا قوام‌الدین سیفی قزوینی است که در آن خلاصه شروح شافیه در صرف را آورده است. شارح به سال ۱۱۳۶هـ در قزوین از آن فارغ شده و اسم کتاب تاریخ آن است.

ظلمة العدم... و بعد فهذه رسالة التحقيق و التنقيح... فنقول ان الالفاظ المرردة في كلام المتشعبة مما يتعلق بالوزن كثيرة....

انجام: ... بالعطاري خمساً و عشرين وزنة و منين و تسع اواق و بالبقالي تسع عشرة وزنة و ثلث چواريك و ثلاثة ارباع اوقية.

نک: ذریعه، ۳/ ۴۸۵.

(رسالة اول) خط: نسخ. کاتب: قاسم بن محمد بن عبدالفتاح بن محمد رضا (رضی) بن عبدالعلیم. تاریخ کتابت: ۲۲ شوال ۱۲۳۰هـ. مکان کتابت: نجف اشرف. رسالة دوم و چهارم از روی خط مؤلفین، رسالة دهم به خط همو. تاریخ کتابت: دوشنبه ۱۹ ذی‌قعدة ۱۲۳۰هـ. مکان کتابت: نجف اشرف.

عناوين به مشکی درشت، تمام رساله‌ها تصحيح شده و برخی با حاشیه‌نویسی مختصر، رسالة یازدهم ۱۸ صفر ۱۲۲۸هـ (شاید تاریخ تألیف باشد)، در بدرقه کتاب دو یادداشت نظر کردن در کتاب از حسین بن قاسم الفتح و محسن آل شیخ علی منصورى جزائرى نجفی در ۱۲۴۵هـ و در برگ اول چند یادداشت پراکنده و اشعاری عربی از عبدالنبي بن عبدالله و شیخ بهائی و مهر کتابخانه جعفر سلطان القرائی و بین رسالة اول و دوم نیز چند یادداشت پراکنده در دعا و یادداشتی از علی منصورى با مهر دائری «علی بن الحسین» و بین برخی رساله‌ها نیز یادداشت‌های پراکنده فقهی و بعد از رسالة هفتم یادداشتی در کفارات به نقل از شیخ جعفر کاشف الغطاء و پس از رسالة دهم نیز چند یادداشت در دعا آمده است.

جلد: تیماج مشکی، دور و عطف تیماج قهوه‌ای. ۱۴/۵ × ۲۰/۵ سم. ۱۹۳ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۷۸۵۲۴)

انجام افتاده: ... خدای تعالی فرشتگان را بفرماید تا آن مرگ که به مثال گوسفند است او را بکشند پس فرشتگان ...
 نک: دانشگاه، ۹/۱۲۴۵؛ دار الحدیث، ۱/۳۱۲.

۲. تبصرة المبتدی و تذكرة المنتهی (عرفان-فارسی)

(گ ۴۱-۶۰ پ)

از: صدرالدین محمد بن اسحاق قونوی (۶۷۳هـ).
 آغاز افتاده: را ببینند و برخوردار شوند اکنون پا بر قصر بلندم دست ایشان بدان جمال نرسید پس در زیر قصر صورتها ساخت و در دیوارها و در بر صورتی آینه نشانند و خود بر منظره نشست ...
 نک: مرعشی، ۲۳/۲۴۸؛ کشف الظنون، ۱/۳۳۷-۳۳۸؛ فهرستواره، ۷/۱۷۰-۱۷۱؛ سپهسالار، ۳/۳۱۱؛ مجلس، ۲/۴۱۴.

۳. شرح رباعی ابوسعید ابوالخیر (عرفان-فارسی)

(گ ۶۰-۶۳ پ)

از:؟

شرح این رباعی از قاسم انوار و اسیری و لاهیجی و عبدالرحمن جامی و شیخ بهائی و محمد مؤمن تنکابنی در دست است.

نک: مجلس، ۲۴/۲۱۷-۲۱۹.
 آغاز: دی بر سر گور... المعنی آنکه گفت دی بر سر گور ذله غارت کردم غرض از دی خطاب متکلم است تنبیه ماضیه و از گور جسم و جسد ایشان را گویند ...
 انجام:

جزئی که وجود او به خود نیست مستیش نهادن از خرد نیست
 نک: منزوی، ۲/۱۲۳۶؛ مجلس، ۱۰/۹۴۴؛ فهرستواره، ۷/۵۵۸-۵۵۹.

آغاز: الحمد لله الذی احکم بکلمته تحویل الاصل الواحد الی امثلة مختلفة لمعان مقصودة لا تحصل الا بها و اتقن بحکمته تصریف الآيات فی مظاهر الاسماء...
 انجام: ... و قد تيسر لی تألیف هذا الشرح المسمى توشیح الوافية... بدار السلطنة قزوین صیب الله تعالی علی ذنوب قاطنہا ذنوب العفو بمحمد و آله الميامین و الحمد لله أولاً و آخراً.
 نک: ملک، ۵/۲۲۹؛ ذریعه، ۴/۴۸۹ و ۲۵/۱۹.

خط: نستعلیق عرب. تاریخ کتابت: ق ۱۲هـ. در حیات مؤلف، رساله دوم به خط مؤلف. عناوین و متن به سنگرف و خط نسخ مشخص شده، تمامی رساله‌ها به خط مؤلف تصحیح شده با حاشیه نویسی مفصل به نقل از مؤلف و در برخی موارد به خط وی، در آغاز و پایان مجموعه چند برگ سفید افزوده شده که فوائد پراکنده‌ای به خط مؤلف و اشاره به برخی از تألیفات مؤلف که به دیگران نسبت داده شده به خطی غیر خط وی دیده می‌شود.
 جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار. ۵/۱۵/۲۱/۵ سم. ۳۶۰ گ. سطرها مختلف.
 (ثبت ۲۶۶۲۰)

۸۷۹۳

مجموعه

۱. جواب مسائل عبدالله بن سلام اسرائیلی (پاسخ-فارسی)

بن سلام اسرائیلی
 (هزار مسأله عبدالله بن سلام)
 (گ ۱-۴۰ پ)
 از:؟

آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد بدان ای دوست و عزیز من که این کتابی است از تورات کلام الله که عبدالله بن السلام هزار و چهار صد و چهار مسأله برگزیده از مسأله‌های مشکلات از آفرینش ...

۴. شرح داستان چهار برادر (معما-فارسی)
(گ ۶۳ پ-۷۴ ر)
از:؟
شرح داستان معما گونه‌ای است که از هندوستان آمده و برخی به شرح آن پرداخته‌اند نظیر محمدمؤمن طبیب تنکابنی (مجلس، ۱۱۹۸/۱۲). در پایان نسخه حاضر از سید عزت نامی دانسته شده است.
آغاز: الحمد لله رب العالمین... آغاز معما گفته بودند که ما چهار برادر بودیم از نه ده یکی برهنه بود و سه جامه نداشت و آن برادر برهنه دو سه زر در آستین داشت....
آغاز جواب: ایها الاخوان آنچه گفت ما چهار برادر بودیم از نه ده اعلم العقل و الهیولا و النفس و الطبع یعنی ما چهار نور بودیم اول روح نامیه نباتی....
انجام: و در روضه نشستیم و بیٹی مسافرانہ گفتیم: شاه ما را به عشق می‌سازد
اهبطوا را بار حق درماند
۵. وجود (مراتب وجود) (فلسفه-فارسی)
(گ ۷۴-۸۶ پ)
از: میر سید شریف علی بن محمد گرگانی (۵۸۱۶).
نک: دانشگاه، ۳/۵۱۳-۵۱۵؛ ملی، ۱/۲۲۷؛
مرعشی، ۳/۷۰؛ ملک، ۷/۴۷۱؛ مجلس، ۸/۴۳۷ و ۱۸/۵۹.
۶. دستور معما (معما-فارسی)
(گ ۸۷-۹۴ ر)
از:؟
در فن معما در يك مقدمه و ۱۲ اصل و يك خاتمه.
آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد بدانکه این مختصری است در فن معما مشتمل بر مقدمه و خاتمه اما مقدمه بدانکه معما آن است که شعری گفته شود فصیح....
انجام: ... و از حیف لب گزید صورت طلعت خیاط
۷. تفسیر حدیث تخمیر و طینت آدم (عرفان-فارسی)
(گ ۹۴ ر-۹۶ پ)
از:؟
رساله عرفانی مختصری است در چگونگی تخمیر طینت آدم، رساله‌ای عربی در نشریه نسخه‌های خطی ۱۶۸/۹ معرفی شده که غیر از رساله حاضر است.
آغاز: قال الله تبارك و تعالی و تقدس خمرت و طینت آدم بیدی اربعین صباحاً ای درویش بدانکه غرض از ذکر تخمیر طینت آدم بدین فرمودند مقصود آنست که به دین و ارادتست....
انجام:
چون خلقت او به چل صبا گشت تمام پیوست هم اسم و هم مسما با هم و السلام
۸. جام جهان نما (فلسفه-فارسی)
(گ ۹۷ ر-۱۱۶ پ)
از:؟
این رساله به قطب‌الدین محمد حسینی تبریزی شیرازی (مجلس، ۱۷/۳۱) و شمس‌الدین محمد مغربی (مجلس، ۲۳/۲۹۶؛ مرعشی، ۱/۶۶؛ مرکز احیاء، ۶/۶۱؛ سیهسالار، ۴/۱-۳) و محمد بن عزالدین بن عادل بن یوسف (ملی، ۱/۲۲۷-۲۲۹) نسبت داده شده است.
۹. المبدأ والمعاد (فلسفه-فارسی)
(گ ۱۱۷ ر-۲۰۰ پ)
از: شیخ عزیز بن محمد نسفی نخشی (ق ۵۷).
آغاز افتاده: «معلوم است از جهت آنکه این سیزده مرتبه خلقتی‌اند نه کسبی و در خلق خدای تبدیل نیست دین خنیف و دین متم این است....

- نک: سپهسالار، ۴۹۶/۵؛ دانشگاه، ۴۹۹/۳ و ۱۴/۱۴؛
 ۳۵۹۵؛ مشار فارسی، ۴/۴۸۹؛ ذریعه، ۵/۱۹؛
 فهرستواره، ۶/۲۲۳-۲۲۴.
- ۸۷۹۴
مجموعه
۱. التنبیهات العلیة (اخلاق-عربی)
علی وظائف الصلاة القلیبة
 (گ ۲-پ ۳۱ پ)
 از: شهید ثانی زین‌الدین بن علی عاملی (۹۶۶هـ).
 نک: التراث العربی، ۲/۳۵؛ ذریعه، ۴/۴۵۲؛ کشف
 الحجب، ۱۴۳؛ مرکز احیاء، ۵/۳۶؛ مجلس، ۱۴/۱۱۵؛
 مشار عربی، ۲۲۰-۲۲۱.
- ۲. حاشیة انوار التنزیل** (تفسیر-عربی)
 (گ ۳۵-پ ۱۱۲ ر)
 از: شیخ بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی
 (۱۰۳۰هـ).
 نک: التراث العربی، ۲/۲۵۶؛ ذریعه، ۶/۴۴؛ کشف
 الحجب، ۱۷۰؛ مجلس، ۷/۸۱.
- ۳. حاشیة الکشاف** (تفسیر-عربی)
 (گ ۱۱۴-پ ۲۹۵ ر)
 از: میر سید شریف علی بن محمد گرگانی (۸۱۶هـ).
 نک: التراث العربی، ۲/۳۴۱؛ کشف الظنون، ۲/
 ۱۴۷۹؛ مجلس، ۲۵/۲۴۶.
- خط: نستعلیق. کاتب: محمد محسن استرآبادی.
 تاریخ کتابت: رمضان ۱۰۵۹هـ. مکان کتابت:
 اصفهان. (پایان رساله اول)، شعبان همان سال و
 در همان مکان پس از مراجعت از مکه (پایان
 رساله دوم)، عنوان به شنگرف، تصحیح شده و
 در برگ پایانی امضای بلاغ بدون نامی ظاهراً از
 کاتب دیده می‌شود، رساله دوم و سوم دارای
 حواشی مفصل، روی برگ اول فهرست رساله‌ها
 و تملک محمدحسین قاضی با مهر مربع «افوض
 امری الی الله عبده محمدحسین» و در برگ
 پایانی یادداشت متفرقه‌ای در نام برخی از
- ۱۰. خدانشناسی** (عرفان-فارسی)
 (معرفت خدای‌شناسی)
 (گ ۲۰۱-ر ۲۰۸ پ)
 از: شیخ عزیز بن محمد نسفی نخشی (ق ۷هـ).
 آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد چنین گوید...
 که جماعت درویشان کثرهم الله از این بیچاره درخواست
 کردند که می‌باید که در معرفت خدای‌شناسی چیست که
 جمله اهل عالم این دعوی می‌کنند....
 انجام: ... جهد آن کن که راست شوی و راست گفتار
 و راست کردار گردی که نجات نیست الا در راستی.
- ۱۱. عشق** (مراتب عشق) (عرفان-فارسی)
 (گ ۲۰۹-ر ۲۱۵ پ)
 از: شیخ عزیز بن محمد نسفی نخشی (ق ۷هـ).
 نک: مرعشی، ۲۱/۱۸؛ ملک، ۷/۱۶۷؛ خطی دائرة
 المعارف، ۱/۱۷۵؛ مشترک، ۳/۱۶۹۴؛ منزوی، ۲/
 ۱۲۸۱.
- خط: نستعلیق. کاتب: صنیع‌الله. تاریخ کتابت:
 ربیع الآخر ۱۰۶۹هـ. (پایان رساله دوم)، همو در
 ۸ جمادی الآخرة همان سال (پایان رساله
 هشتم)، همو در رجب همان سال (پایان رساله
 نهم).
 عناوین به قرمز، نسخه بسیار مغلوط است، در
 حاشیه رساله‌ها مطالب مفصلی متناسب با
 موضوع مقالات به ترکی آمده است و برخی از
 لغات به ترکی ترجمه شده است.
 جلد: تیماج عنابی ضربی ترنج دار.
 ۱۵ × ۲۱ سم. ۲۱۵ گ. سطرها مختلف.
- (ثبت ۱۷۸۱۱)

للم تكليف ما لا يطاق لان الحكم اذا وضع له دليله
يجب عليه العمل به...

**۳. الرسالة المحمّدية
في احكام الميراث الابدية**
(گ ۶۶ پ- ۱۳۲ پ) (فقه-عربی)

از: شیخ یوسف بن احمد بن ابراهیم درازی بحرانی
(۱۱۸۶ هـ).

نک: کشف الحجب، ۲۲۶؛ ایضاح المکنون، ۵۶۸/۱؛
ذریعه، ۲۲۴/۱۱؛ التراث العربی، ۱۱۳/۳؛ مرکز احیاء،
۱۸۷/۴.

۴. الوجيزة في الصلاة اليومية
(گ ۱۳۴ پ- ۱۷۰ پ) (فقه-عربی)

از: شیخ یوسف بن احمد بن ابراهیم درازی بحرانی
(۱۱۸۶ هـ).

تألیف شده به روز اول ذی حجه ۱۱۷۳ هـ در کربلا.
آغاز: اما بعد حمدالله علی جزیل نواله... فیقول
الفقیر... قد التمس منی جملة من الاخوان الاعزاء و
الخلان النبلاء املاء رسالة وجيزة في الصلاة اليومية و ما
یتبعها من الاحكام الابدية....
انجام: ... و لانه مع اعتقاد شرعیتته تشریع فی الدین
و الله یهدی من یشاء الی صراطه المبین و لنقطع الکلام
حامدین للملک العلام علی ما افاضه من ضروب الانعام.

۵. الوجيزة في واجبات الصلاة
(گ ۱۷۱ ر- ۱۸۵ ر) (فقه-عربی)

از: شیخ سلیمان بن عبدالله بن علی بحرانی
ماحوزی (۱۱۲۱ هـ).

در پاسخ به سؤال شخصی این رساله را در واجبات
صلاة و شرایط و احکام آن به گونه‌ای مختصر نگاشته و
در سه شنبه ۱۸ رجب ۱۱۰۸ هـ از تألیف آن فارغ شده
است.

اشیائی که به اصفهان برده شده دیده می‌شود، در
برخی از برگ‌ها امضای وقف کتاب آمده است.
جلد: تیماج دو رو با سرطیل، رو سبز با جدول
زرین، اندرون قهوه‌ای.
۱۴/۵ × ۲۴/۵ سم. ۲۹۵ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۷۸۱۱۸)

۸۷۹۵

مجموعه

**۱. النفحات المصطفوية
في اجوبة المسائل اليوسفية**
(گ ۱ پ- ۴۴ پ) (پراکنده-عربی)

از: شیخ حسین بن محمد بن احمد بن عصفور
درازی بحرانی (۱۲۱۶ هـ).
پاسخ استدلالی به سؤالات پراکنده‌ای است که از
مؤلف شده است.

آغاز: الحمد لله الذي فتح بالسؤال ابواب الاحكام و
رفع بالاختلاف الى العلماء الاختلاف و الایهام فی مسائل
الحلال و الحرام و الصلاة علی محمد و آله و سائل الانام
الی مقاصد التفقه فی الدین و الاسلام....
انجام افتاده: ... وای ما اعجب هذا او هذا الماء الذي
یجرى علی وجه الارض بمنة و يسرة بلا روح و لا حيلة
و لا قوی...

**۲. غاية المرام
في شرح تهذيب الاحكام**
(گ ۴۵ ر- ۶۴ پ) (حدیث-عربی)

از: سید نعمت‌الله بن عبدالله موسوی جزائری
(۱۱۱۲ هـ).

نک: ش ۸۴۵۸ همین فهرست.
نسخه حاضر جلد اول و فقط مقدمه کتاب را دارا و
از انجام افتادگی دارد.
انجام افتاده: ... و ذلك انه لو كان الامر علی ما ذکرتم

۱۱۲؛ مشار فارسی، ۴/۴۷۷۶؛ مرکز احیاء، ۱/۲۶۸-۲۷۰.

۲. مسائل (فقه-فارسی)

(گ ۶۸ ر-۷۳ پ)

از؟

چندین مسأله متفرقه فقهی به نقل از سید محمد مجاهد و شیخ موسی کاشف الغطاء نجفی در این رساله آمده است که در پایان برخی از آنها امضای «ام علی» دیده می‌شود.

آغاز: آقا سید محمد سلمه الله فرمودند کسی اگر سفر رفته باشد وزن او بی‌نفعه مانده باشد می‌تواند از مال شوهرش به قیمت درست و تمام بفروشد و نفقه خود کند...

انجام: ... که فلان چیز مکروه است ترك آن به قصد آنکه مکروه است شرعاً ضرر ندارد و مستحق ثواب می‌باشد اگرچه خود فتوی به کراهت نداده باشند این قاعده کلیه است.

۳. تعلیقات اصلاح العمل (فقه-فارسی)

(گ ۷۴ پ-۱۲۸ ر)

از: حسن بن رفیع الواعظ خراسانی.

در بیان مسائلی که نظر مؤلف «اصلاح العمل» محمد مجاهد طباطبائی تغییر کرده و در آن مخالفت با کتاب فتوایی خود نموده است، مؤلف آنها را در رساله حاضر گرد آورده است و در ضمن برخی از سؤال و جواب وی را آورده است.

آغاز: این مسائلی است که رأی شریف جناب مستطاب معلی القاب... تغییر یافته و مخالف است با کتاب اصلاح العمل سابق ایشان جعلی الله فداه....

انجام: ... سؤال اگر زن شب بچه خود را خطااً بکشد آیا دیه بر ذمه زن علاقه می‌گیرد یا بر ذمه عاقله او جواب باید عاقله او دیه او را بدهد و الله اعلم بالصواب.

آغاز: اما بعد حمد الله على نعمه الوافرة و الصلاة على محمد و عترته الطاهرة فاني مجيب الى ما سألت عنه ايها الاخ الصالح من املاء رسالة وجيزة في واجبات الصلاة و شرائطها و احكامها....

انجام: ... و في جواز النافلة لمن عليه فريضة قولان اصحهما الجواز على كراهية جمعاً بين الاخبار و ليكن هذا آخر ما نمليه في هذه الرسالة فنحن نحمد الله سبحانه... مسلماً مستغفراً.

(رساله سوم) خط: نسخ. كاتب: علي بن زائد بن

عبدالله بحراني. تاريخ كتابت: ۲۵ جمادى الاولى

۱۲۲۵ هـ. (رساله چهارم) كاتب: محمدعلي بن

دخيل علي بن محمد بن رجب. تاريخ كتابت:

دوشنبه سوم ربيع الاول ۱۱۸۵ هـ. عناوين در

برخی از رساله‌ها به سنگرف و در برخی با خطی

مشکی بر فراز آن نشانی دارد، تمامی رساله‌ها

تصحیح شده‌اند و در برخی از برگ‌ها امضای

بلاغی دیده می‌شود، برخی از رساله‌ها دارای

حواشی مختصر و رساله سوم دارای حواشی

مختصر از سید محمدهاشم چهارسوقی، روی

برگ اول تملك يوسف بن... با مهر مربع ناخوان و

مهر مستطیل کتابخانه مجدالدین نصیری دیده

می‌شود.

جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا با جدول‌کشی

ضربی.

۱۵/۵ × ۲۱ سم. ۱۸۵ گ. سطرها مختلف.

(ثبت ۱۶۳۵۲)

۸۷۹۶

مجموعه

۱. مصباح الطريق (فقه-فارسی)

(گ ۱ پ-۶۸ ر)

از: حسن بن محمدعلي یزدی (ق ۱۳ هـ).

نک: مجلس، ۳۷/۸۳ و ۳۸/۴۸۹؛ ذریعه، ۲۱/

درگاه خداوندی باندند و جبین نیاز بر خاک خاکساری
بالیزند تاج رفعت...
نک: مشترك، ۴/۵؛ ملک، ۳/۴۷۹؛ مرعشی، ۳۲/۴۵۴؛ مجلس، ۲۱/۱.

(رساله اول) خط: نستعلیق. کاتب: رمضان
گیلانی (بهیانی). تاریخ کتابت: یکشنبه از رجب
۱۰۶۰ هـ.

عناوین به شنگرف و در برخی موارد نانویس،
در دو برگ آغازین تملك محمدحسن بن محمد
حسین حسنی حسینی در ۱۲۷۰ هـ در شوشتر با
مهر مربع «لا اله الا الله الملك الحق المبين حسن
الطباطبائی» و یادداشت دیگری از همو که کتاب
را در شوشتر از شیخ محمدتقی دزفولی به دوازده
هزار؟ در همان سال خریده و مهر کتابخانه جعفر
سلطان القرائی دیده می‌شود.
جلد: تیماج دو رو، رو قهوه‌ای، اندرون و دور و
عطف قرمز.

۲۴۱ گ. ۱۵ س. ۱۱/۵ × ۲۱ سم.

(ثبت ۷۸۵۳۴)

۸۷۹۸

مجموعه

۱. رساله ارثیه (فقه - فارسی)
(گ ۲ پ ۵۰)
از: آقا محمدهادی بن محمدصالح مازندرانی
(۱۱۲۰ هـ).

به درخواست برخی از برادران دینی رساله حاضر
را در يك مقدمه و چهار مطلب و يك خاتمه در مسائل
ارث گرد آورده بدین عناوین:
مقدمه: در بیان مخارج سهام و سهام و عول، در سه
فائده.

مطلب اول: در بیان مجملی از موجبات ارث.

مطلب دوم: در بیان انساب ارث، در سه باب.

(رساله اول) خط: نسخ. کاتب: حسن بن محمد
رضا. تاریخ کتابت: ۱۲۴۱ هـ. عناوین نانویس،
در برگ پایان مسأله‌ای در رضاع آمده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.
۱۵ × ۲۱ سم. ۱۲۸ گ. سطرها مختلف.
(ثبت ۷۸۷۲۶)

۸۷۹۷

مجموعه

۱. اخلاق ناصری (اخلاق - فارسی)
(گ ۱ پ ۲۰۳ ر)
از: خواجه نصیرالدین محمد بن محمد بن حسن
طوسی (۵۶۷۲ هـ).
نک: ذریعه، ۱/۳۸۰؛ مشترك، ۴/۲۲۲۸؛ کشف
الظنون، ۱/۳۸؛ مشار فارسی، ۱/۱۹۹؛ مرعشی، ۵/
۱۱۵؛ فهرستواره، ۶/۳۰۹-۳۱۱.

۲. مکاتبات رشیدی (نامه نگاری - فارسی)
(سوانح الافکار)
(گ ۲۰۳ پ ۲۴۰ پ)
از: رشیدالدین فضل الله بن عمادالدوله ابی‌الخیر
همدانی (۷۱۸ هـ).

چند نامه از مؤلف است به فرزندانش شهاب‌الدین و
سعدالدین و جلال و محمود و غیاث‌الدین محمد و علی
و چند نامه پراکنده به کسان و بزرگان دیگر، ظاهراً همان
مجموعه است که به کوشش محمد ابرقوهی گردآوری
شده است.

آغاز: فرزند دلیند شهاب‌الدین ابقاه الله تعالی معلوم
کند که چنین استماع افتاد که آن عزیز اهل فضل و
بلاغت و ارباب ذکا و فصاحت را از خدمت خود دور و از
حضرت خویش مهجور کرده است....

انجام افتاده: ... و پروین بهار اقبال بر طبق امید سر
بر زده همان لحظه آن حضرت سر به سجده شکر بر

شده و باید در مؤلف رساله اول دقت شود.
جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار
بدون مقوا، روی جلد گالینگوری سبز چسبانده
شده است.
۱۲×۲۲ سم. ۶۰ گ. ۱۷ س. (ثبت ۷۸۸۸۰)

۸۷۹۹

مصایح القلوب (اخلاق - فارسی)
از: تاج‌الدین حسن بن حسین شیعی سبزواری (ق)
ه. ۸.

این نسخه در عناوین با نسخ مشهور تفاوت‌هایی
دارد. با عناوین «مجلس - مجلس» و بخشی از آن
ظاهراً قسمتی از راحة الارواح مؤلف است و ظاهراً
کاتب دو نسخه را با هم مخلوط کرده است ولی آغاز
نسخه حاضر نسخه مصایح القلوب است.
نک: مجلس، ۳۳ / ۵۴۹؛ نشریه، ۵ / ۲۹۵-۲۹۷؛
مرکز احیاء، ۳ / ۸۴؛ کشف الظنون، ۲ / ۱۷۰۲-۱۷۰۳؛
کشف الحجب، ۲۴ / ۵۲۴؛ ذریعه، ۲۱ / ۹۰.

خط: نستعلیق. کاتب: مقصودعلی بن قوج احمد
بن تنکریوز میش الاعیابادی. تاریخ کتابت: ۲۵
جمادی الثانی ۹۸۳ ه.

عناوین به شنگرف و عبارات عربی معرب، روی
برگ اول مهر کتابخانه باقر ترقی و در برگ
پایانی اشعاری از سعدی و یک رباعی شعر عربی
و چند بیت پراکنده فارسی آمده است.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۱۲×۱۸/۵ سم. ۲۹۶ گ. ۱۴ س.

(ثبت ۷۸۸۶۵)

۸۸۰۰

بهجة الحاوی (شعر - عربی)
از: ابوحنیف زین‌الدین عمر بن مظفر ابن الوردی
شافعی (۷۴۹ ه.).

مطلب سوم: در بیان اسباب ارث، در چهار باب.
مطلب چهارم: در بیان میراث غرقی و مهدوم علیهم
و خنثی و کسی که دو سر و دو بدن دارد و حمل و دیه
جنین و میراث مجوس، در هفت فصل.
خاتمه: در تحقیق مناسخات ارث.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد بدان ایدک الله
تعالی که چون جمعی از برادران دینی از فقیر حقیر... طلب
فرموده خواهش نمودند که چند کلمه در باب فرایض یعنی
میراث نوشته شود...

انجام: ... از برای آنکه وارث اول میت است و وارث
ثانی ولد میت است و او غیر پدر خود است.

۲. مسائل فی الارث (فقه - عربی)

(گ ۵۱ پ - ۶۰ پ)

از: علامه حلی حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ ه.).
چندین مسأله در ارث از کتب علامه در اینجا آمده
باید دقت شود که چیست.

آغاز: مسأله لو مات شخص و خلف احد الابوين و
بنتا فنصیب أحد الابوين السدس و نصیب البنات النصف و
اقل فريضة يجمع فيها السدس و النصف ستة فأصل
الفريضة ستة....

انجام: ... فهنا استحقاق واحد و هو بالنبوة لكن
الوارث يختلفون لان وارث الاول هو الميت و وارث الثاني
هو ولد الميت و هو غير ابيه.

خط: نستعلیق. کاتب: حوری جهان بنت
غیاث‌الدین محمد. تاریخ کتابت: شنبه سلخ
رجب ۱۱۵۳ ه. به دستور استادش حاجی
عبدالرضا (پایان رساله اول)، رساله دوم نیز به
همین خط است،

عناوین به شنگرف، هر دو رساله تصحیح شده
و در پایان هر دو رساله امضای بلاغی دیده
می‌شود، در دو برگ آغازین فهرست مطالب
رساله اول آمده است، نام مؤلف به خطی نو کتابت

ش ۸۸۰۰: بهجة الحاوی، آخر ربيع العبادات

ش ۸۸۰۰: بهجة الحاوی، آخر ربيع البیوع

عبادات)، ۱۶ ذی‌قعدة ۷۶۸هـ (کتاب البيوع).
 عناوین به شنگرف و در وسط سطرها، تصحیح
 شده و در پایان ربع عبادات و ربع بیوع امضای
 تصحیح و مقابله کتاب از کاتب به اتفاق شیخ
 شمس‌الدین طرابلسی با نسخه مؤلف که
 طرابلسی نسخه را نزد مؤلف خوانده و در برگ
 ۱۷۴ دو امضای بلاغ به سال ۸۶۰ و ۸۶۱هـ دیده
 می‌شود، دارای حواشی مختصر به نقل از نسخه
 مؤلف، برگ‌های پایانی و دو برگ آغازین
 بازنویسی شده است.
 جلد: مقوایی فرسوده، عطف و دور تیماج
 مشکی.
 ۱۳ × ۱۸ سم. ۲۲۸ گ. ۱۲ س.
 (ثبت ۷۸۷۲۲)

کتاب حاوی الصغیر نجم‌الدین قزوینی را در بیشتر
 از ۵۰۰۰ بیت به مناسبت خوابی که پیغمبر را در آن دیده
 به نظم آورده و به سال ۷۳۰هـ از نظم آن فارغ شده است.
 آغاز:

قال الفقیر عمر بن الوردی

الحمد لله اتم الحمد

انجام:

و الآل و الصحب بهذا اختم

نظمی و الله تعالی اعلم

نک: معجم المطبوعات، ۱/۲۸۳؛ الاعلام زرکلی، ۵/

۶۷.

خط: نسخ معرب. کاتب: محمد بن احمد بن
 سلیمان انصاری خطیب داریا دمشق. تاریخ
 کتابت: چهارشنبه ۱۰ شوال ۷۶۸هـ (ربع

